

*Samen werken aan
een mooi, veilig,
duurzaam en
sociaal Heemstede*

Begroting 2022

Inhoudsopgave Programmabegroting 2022

Voorwoord	1
Begroting 2021 in een oogopslag	2
Bestuurlijke hoofdlijnen	4
Financiële hoofdlijnen	10
Programma's	
Programma 0 : Bestuur en ondersteuning	24
Programma 1 : Veiligheid	40
Programma 2 : Verkeer, vervoer en waterstaat	46
Programma 3 : Economie	54
Programma 4 : Onderwijs	59
Programma 5 : Sport, cultuur en recreatie	64
Programma 6 : Sociaal domein	71
Programma 7 : Volksgezondheid en milieu	81
Programma 8 : Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en sted. vern.	90
Recapitulatie programma's	95
Overzicht incidentele baten en lasten	97
Overzicht baten en lasten (gedetailleerd)	98
Paragrafen	
Paragraaf 1 : Paragraaf lokale heffingen	101
Paragraaf 2 : Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	111
Paragraaf 3 : Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	126
Paragraaf 4 : Financieringsparagraaf	131
Paragraaf 5 : Paragraaf bedrijfsvoering	135
Paragraaf 6 : Paragraaf verbonden partijen	138
Paragraaf 7 : Paragraaf grondbeleid	151
Paragraaf 8 : Paragraaf taakstellingen	153
Paragraaf 9 : Paragraaf Corona	154
Bijlagen	
Kerngegevens	158
Programmacijfers gedetailleerd	159

Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025. Deze laatste begroting is er één met een gemengde boodschap. De afgelopen jaren hebben we kunnen investeren en ambities kunnen realiseren. Ambities om te zorgen dat iedereen in Heemstede prettig, veilig en leefbaar kan wonen, werken, naar school kan gaan en recreëren. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de vaststelling van het Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs Heemstede, de ontwikkeling van de Haven, het realiseren van de Bedrijveninvesteringzone Heemstede centrum, het vastgestelde participatiebeleid of de ontwikkelingen ten aanzien van de regionale energiestrategie.

Met de aankondiging van de herverdeling van het gemeentefonds, dient zich voor de jaren vanaf 2024 een lastiger financiële situatie aan. Daarnaast hebben we als gemeente nog steeds te kampen met de gevolgen van de coronacrisis.

We willen dat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk op ons kunnen blijven rekenen en we willen niet bezuinigen op het voorzieningen- en dienstverleningsniveau van de gemeente, zoals het sportpark, zwembad, onderhoud van groen en wegen, sociale (basis) voorzieningen, bibliotheek en het welzijnswerk.

Het afgelopen jaar stond nog steeds in het teken van corona. Vlak voor de start van het nieuwe jaar zijn we voor de tweede maal een langere periode in lockdown gegaan. Ook nu weer had dit grote gevolgen voor de gehele maatschappij, dus ook voor de gemeente Heemstede. Deze situatie is nog steeds heel bepalend in onze samenleving en dat is terug te zien in de begroting die voor ligt. Ook het komend jaar zullen we het verloop van het herstel nauwkeuring blijven volgen en zoveel mogelijk inspelen op veranderende omstandigheden.

Voor de zomer heeft de raad de kadernota 2022-2025 vastgesteld en deze programmabegroting is een nadere uitwerking hiervan. Het komende begrotingsjaar wordt een bijzonder jaar met de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Met deze verkiezingen in het vooruitzicht is gekozen om in deze (meerjaren)begroting geen voorstellen te doen voor nieuwe ambities en de focus te leggen op reeds ingezette beleidsambities. Denk hierbij aan implementatie van de Omgevingswet, het versterken van de lokale economie (economisch actieplan), verbeteren verkeersveiligheid van de wegen in Heemstede (wegcategoriseringsplan), versterking van maatschappelijke verbindingen (sociale coalitie in het kader van eenzaamheid) en de regionale samenwerking in Zuid-Kennemerland en IJmond.

Wij presenteren u een sluitende begroting voor de jaren 2022 en 2023. Voor 2024 en 2025 doen wij op voorhand geen ingrijpende bezuinigingsvoorstellen en wachten wij eerst verdere besluitvorming over het gemeentefonds af.

We vinden het belangrijk om ons voorzieningenniveau op peil te houden en de Heemstedse samenleving vitaal te houden. Gezamenlijk met inwoners en ondernemers blijven wij optrekken voor een mooi, duurzaam, veilig en sociaal Heemstede.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Nicole Mulder
Wethouder Financiën.

per inwoner*

Inkomsten

Wat zijn de inkomsten van de gemeente?
Waar komen de inkomsten van de gemeente vandaan?

€ 1.295	Algemene uitkering	€ 35.704.000
€ 592	Lokale heffingen	€ 16.310.000
	OZB	€ 6.794.000
	Afvalstoffenheffing	€ 4.372.000
	Rioolheffing	€ 3.242.000
	Parkeerbelasting	€ 714.000
	Begrafenisrechten	€ 591.000
	Omgevingsvergunning	€ 85.000
	Reisdocumenten	€ 72.000
	Overige leges/belastingen	€ 346.000
	Precariobelasting	€ 94.000
€ 50	Huren en pachten	€ 1.390.000
€ 23	Dividenden	€ 625.000
€ 138	Rijksvergoedingen	€ 3.793.000
€ 300	Overige inkomsten	€ 8.304.000
€ 2.398	Totaal	€ 66.126.000

per inwoner*

Uitgaven

Hoe wil de gemeente het geld in 2022 gaan besteden? De uitgaven zijn als totaal bedrag en per inwoner inzichtelijk.

Bestuur en ondersteuning**	€ 18.220.000	€ 661
Veiligheid	€ 2.389.000	€ 87
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 5.718.000	€ 208
Economie	€ 288.000	€ 10
Onderwijs	€ 2.600.000	€ 94
Sport, cultuur en recreatie	€ 5.335.000	€ 193
Sociaal domein	€ 21.624.000	€ 784
Volksgesondheid en milieu	€ 8.381.000	€ 304
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 1.571.000	€ 57
Totaal	€ 66.126.000	€ 2.398

** inclusief voordelig resultaat ad. € 769.000

* Totaal aantal inwoners = 27.571 (begroot 2022)

Woonlasten

De totale woonlasten voor een gemiddelde woning-waarde; bedragen in 2022 € 1.076 (2021: € 1.014)

Afvalstoffenheffing € 396

Onroerendezaak-belasting (OZB) € 434

Rioolheffing * € 246

* voorlopig tarief onder voorbehoud vaststelling programma Water

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

Bestuurlijke hoofdlijnen

De gemeente Heemstede blijft inzetten op duurzaamheid, het sociaal domein en op een groene, bereikbare en veilige omgeving. Om te kunnen blijven genieten van de hoge kwaliteit van wonen en leven, moet op een goede manier worden ingespeeld op zowel maatschappelijke, als financiële opgaven. Met de plannen in deze begroting, werken we in dialoog met inwoners, sociale partners en ondernemers verder aan een duurzaam, sociaal en veilig Heemstede. We zorgen ervoor dat dit in samenspraak met inwoners gebeurt, zoals vastgesteld in ons participatiebeleid. Hiermee zorgen we dat Heemstede een plek is waar iedereen zich thuis kan voelen.

Met de gemeenteraadsverkiezingen in aantocht, loopt het huidige collegeakkoord af om in het voorjaar plaats te maken voor een nieuw akkoord. Om deze reden wordt vooral ingezet op de realisatie van reeds ingezet beleid en zijn er geen nieuwe ambities opgenomen in deze begroting.

Afgelopen juli heeft de raad de kadernota 2022-2025 vastgesteld. De belangrijkste ontwikkelingen zijn de gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds en de coronacrisis.

HERVERDELING GEMEENTEFONDS

In tegenstelling tot vorig jaar, zijn de financiële effecten, zoals nu bekend, van de herverdeling van het gemeentefonds verwerkt in de begroting. De herverdeling pakt nadelig uit voor de gemeente Heemstede. Behoedzaam financieel beleid heeft gezorgd dat 2022 en 2023 structureel sluitend zijn en een positief resultaat laten zien. Het beeld vanaf 2024 laat echter een negatieve ontwikkeling zien en mogelijk ook de jaren erna. Een tekort in 2024 -/- € 504.000,- dat oploopt naar een tekort in 2025 van -/- € 1.136.000,-.

Voortbouwend op de ingezette lijn vanuit de Kadernota is een aantal voorstellen uitgewerkt die er aan kunnen bijdragen om uiteindelijk weer tot een structureel sluitend meerjarenbeeld te komen. Belangrijk uitgangspunt is dat we het huidige voorzieningen- en serviceniveau van de gemeente in stand willen houden.

Bij de kadernota zijn de volgende mogelijkheden besproken om de structurele tekorten op te lossen:

- Onderzoek temporiseren investeringen en voorstel mogelijke heroverwegingen.
- Onderzoek verhogen inkomsten (subsidies en gemeentelijke heffingen)

We hebben hier een mogelijkheid aan toegevoegd, namelijk het principe van trap op/trap af ten aanzien van verbonden partijen.

Onderzoek investeringen

We hebben onderzocht welke investeringen kunnen worden verschoven of kunnen vervallen. In geval van verschuivingen, schuiven de lasten door naar 2024 of 2025. Het verschuiven van investeringen leidt tot zwaardere belasting van de jaren waarin al een begrotingstekort is. Het laten vervallen van investeringen zorgt maximaal voor een besparing van € 20k aan kapitaallasten en levert een beperkte bijdrage aan een sluitende meerjarenbegroting.

Onderzoek subsidies

De mogelijkheid om inkomsten te verhogen door middel van subsidies zijn onderzocht. De conclusie is dat voor de langere termijn kansen liggen om meer inkomsten te creëren door de aanvraag van subsidies. Daar zitten wel een aantal kanttekeningen aan. Deze middelen zijn incidenteel, waardoor deze inkomsten niet ingezet kunnen worden als structurele dekking binnen de begroting. Bij de aanvraag verantwoording van subsidies zijn (administratieve) lasten verbonden. De komende twee jaar willen we inzetten op een pilot voor meer inzet op het krijgen van subsidies.

Onderzoek gemeentelijke heffingen

Een andere mogelijkheid voor het verhogen van inkomsten zijn de gemeentelijke heffingen en leges. We hebben de verhoging van vijf gemeentelijke heffingen nader onderzocht; woningen/bedrijfspannen, toeristenbelasting, reclamebelasting, precario en OZB. Voor elk van deze vijf heffingen zijn drie scenario's uitgewerkt waarbij scenario 1 een lichte verhoging van de heffingen is, scenario 2 een gemiddelde verhoging en scenario 3 een flinke verhoging. Een opvallende uitkomst is dat de gemeente Heemstede, in vergelijking met de andere gemeente in Zuid-Kennemerland, relatief op een laag niveau zit qua gemeentelijke heffingen. De toeristenbelasting zou een nieuw in te voeren heffing zijn, terwijl het bij de andere vier heffingen om een verhoging van de bestaande heffing gaat.

Trap op, trap af

In veel gevallen wordt de hoogte van de gemeentelijke bijdragen aan verbonden partijen bepaald op basis van inwonersaantallen. Deze verdeling sluit niet altijd aan bij de inkomsten die wij ontvangen vanuit het gemeentefonds. Doordat de gemeente Heemstede tot de nadeelgemeenten behoort bij de herijking van het gemeentefonds, wordt het verschil tussen de gemeentelijke bijdragen en de ontvangsten uit het gemeentefonds vaak groter. Bij andere (voordeel)gemeenten kan zelf de situatie ontstaan dat de inkomsten uit het gemeentefonds hoger zijn dan de gemeentelijke bijdragen aan de verbonden partijen. Voor dergelijke situaties willen we meer inzetten op onderlinge solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten.

Daarnaast is binnen de VNG de zorg uitgesproken over het toenemen van het aantal taken bij de gemeenten en het onvoldoende meebewegen van de bijdragen aan de gemeenten om deze taken uit te voeren. Beide ontwikkelingen zorgen bij de gemeente Heemstede voor een leemte tussen uitgaven en inkomsten bij taken belegd bij verbonden partijen. Het komende jaar wordt zowel regionaal als landelijk inzet gepleegd op dit probleem.

Meerjarenbeeld

Op dit moment is de besluitvorming over de herijking van het gemeentefonds nog niet definitief. Gemeenten in Nederland gaan hier verschillend mee om. Heemstede staat voor een solide financieel beleid en neemt daarom de verwachte korting op in de begroting. Met de verwerking van de herijking van het gemeentefonds in de meerjarenbegroting, is te zien dat de jaren 2022 en 2023 van de begroting een positief resultaat laten zien en daarmee (structureel) sluitend zijn. De jaren 2024 en 2025 laten een tekort zien. Gezien de onzekerheden die er zijn ten aanzien van de herijking van het gemeentefonds en de onzekerheid over toegezegde extra middelen voor onder andere jeugd en duurzaamheid, wordt het niet verstandig geacht om ingrijpende besluiten te nemen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Mede omdat de jaren 2022 en 2023 structureel sluitend zijn en de gemeente daarmee aan de eis van de toezichthouder voldoet.

CORONACRISIS

Ook het afgelopen jaar heeft corona een grote rol gespeeld. Inmiddels weten we dat de coronacrisis structurele gevolgen heeft en dat het een onderdeel is geworden van onze samenleving. Voor Heemstede is een herstelagenda opgesteld om inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen te ondersteunen. Voor 2022 wordt € 450.000 ingezet om de negatieve effecten van de coronacrisis te verminderen. O.a. voor huurcouance regeling gemeentelijk vastgoed, extra ondersteuning voor verenigingen, inzet op het tegen gaan van eenzaamheid en extra ondersteuning voor ondernemers.

VEILIG HEEMSTEDE

Openbare orde en veiligheid

Heemstede is een veilige en leefbare gemeente om in te wonen, te werken en te recreëren. Om dit te behouden blijven we hier, samen met onze partners van veiligheid en zorg aan werken. In het Meerjarig actieplan Integrale Veiligheid Heemstede 2020-2023 zijn de beleidsdoelen vastgesteld. Voor een veilig Heemstede wordt de verbinding gezocht tussen het veiligheids- en zorgdomein. Deze verbinding is van extra belang in het kader van de coronacrisis.

We zetten in op zaken als overlast, high impact crimes en verkeer. Daarnaast zijn we een weerbare gemeente die ondermijning herkent, stopt en herhaling voorkomt. Vanuit het Uitvoeringsplan veiligheid 2020-2021 wordt, gezien de huidige ontwikkelingen, de komende jaren een verzaamd accent gelegd op het thema cyberveiligheid en veiligheid van de bedrijventerreinen.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

De mobiliteit neemt al jaren toe en de verwachting is dat deze trend zich in de regio Zuid-Kennemerland voort zal zetten door woning bouw in de regio en omliggende gemeenten, toenemend aantal evenementen en recreatiedruk in de kuststreek en een vergrijzende bevolking die langer mobiel blijven. De toenemende mobiliteit heeft gevolgen voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Dit heeft grote consequenties voor onze inwoners en ondernemers en daar geven we de komende jaren prioriteit aan. Ook in regionaal verband met de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland (mobiliteitsfonds).

Binnen Heemstede wordt het Wegcategoriseringsplan uitgewerkt voor 30km per uur in Heemstede, met uitzonderingen zoals regionale verbindingen. De uitwerking en de herinrichting van de wegen start in 2022 en loopt door in de jaren erna.

WIJ MAKEN HEEMSTEDE

We merken dat de Heemsteedse gemeenschap de verschillende ontwikkelingen binnen de gemeente, zoals het wegcategoryeringsplan en de marktvisie, met grote aandacht volgt en we betrekken hen hierin dan ook zoveel mogelijk. Ook in 2022 geven we verder handen en voeten aan ons participatiebeleid en wordt bij complexe projecten een participatieplan voorgelegd aan de raad. Ook bij de Quick Scan Lokale Democratie merken we dat de betrokkenheid van inwoners groot is. Op basis van deze Quick Scan en de bijeenkomsten met inwoners gaan we gezamenlijk (inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie) aan de slag met de verbeterpunten.

Daarnaast is de afgelopen jaren veelvuldig gebruik gemaakt van het initiatievenbudget, waarbij de gemeente initiatieven vanuit de gemeente (financieel) ondersteunt. Wij zetten ons in om dergelijke initiatieven blijvend te ondersteunen.

LEEFBAAR HEEMSTEDE

Economie

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de ondernemers in Heemstede. Sinds de start van de coronacrisis is samen met de horecaondernemers uit Heemstede opgetrokken om afspraken te maken rondom terrassen, de 'anderhalve meter' inrichting, het gebruik van de openbare ruimten en financiële tegemoetkomingen. Ook in 2022 blijven we samen optrekken met ondernemers. In 2022 wordt een Economisch actieprogramma Heemstede opgesteld, passend bij het regionale economisch herstelbeleid na corona.

Afval

De ambitie is om het restafval fors te verminderen naar dertig kilo per persoon per jaar in 2025. Door ons restafval te verminderen werken we aan een beter milieu en beperken we de stijging van de afvalstoffenheffing door hogere verbrandingsbelasting of lagere grondstof-inkomsten. Om deze doelstellingen te realiseren moeten de komende periode keuzes gemaakt worden. Dit zal niet meer deze coalitieperiode plaatsvinden.

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, worden regels voor ruimtelijke projecten gebundeld en vereenvoudigd. Met behulp van 1 loket, wordt het eenvoudiger om ruimtelijke projecten te starten. De komende periode wordt hard gewerkt om klaar te zijn voor de invoering op 1 juli.

Wonen

Het opstellen van een Woonvisie is sinds 2021 verplicht. Er zijn verschillende woonopgaven, zoals bescherm wonen die verwerkt worden in deze nieuwe Woonvisie. In 2022 zetten we stappen om te komen tot een Woonvisie waarin een toekomstbeeld wordt geschetst hoe we willen dat onze inwoners kunnen wonen en leven in Heemstede. Daarbij wordt de ontwikkeling rondom de verwachte vluchtelingenstroom ook betrokken. Verschillende instrumenten helpen de ambities uit een Woonvisie te realiseren. Ook deze worden meegenomen bij de uitwerking.

SOCIAAL HEEMSTEDE

We zetten ons in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, meedoet en zich kan ontplooien. Om inwoners hierbij te ondersteunen is er een stevige sociale basisinfrastructuur met een breed voorzieningenaanbod beschikbaar, variërend van preventieve tot (zeer) specialistische voorzieningen. We organiseren dit aanbod dicht bij de inwoner en op maat. Onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hier een belangrijke rol in. Zoals het versterken van verbinding en ontmoeting tussen inwoners door middel van sport en cultuur. Om dit te bereiken zetten we onze sociale accommodaties zoals Plein 1 in.

Inburgering

We krijgen per 1 januari 2022 de regierol in het nieuwe inburgeringsstelsel. Het doel van de nieuwe Wet inburgering is dat alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving, liefst door betaald werk.

Onderwijs

De periode 2022-2025 is het eerste tijdvak in de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Primair onderwijs 2019-2039 (IHP). De nieuwbouw van de Nicolaas Beetsschool met gymzalen en kinderopvang en de renovatie van de Crayenesterschool is gewenst.

Het thema kansen(on)gelijkheid staat de laatste jaren volop in de schijnwerpers. Scholen zijn primair aan zet om kansengelijkheid te bevorderen. We zullen onderzoeken op welke wijze budget ingezet kan worden voor het vergroten van kansengelijkheid.

DUURZAAM HEEMSTEDE

In de nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 staan onze duurzaamheidsambities op de volgende vijf thema's: energietransitie, circulaire economie, ecologie, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit. In 2022 gaan we werken met de ontwikkelde routekaart Heemstede Duurzaam en met het opgezette meetsysteem (monitor 'Duurzaam Heemstede'), zodat gevolgd kan worden of we onze doelstellingen halen.

Klimaatadaptatie

Klimaat en klimaatadaptatie is een belangrijke pijler in de nota *Duurzaam Heemstede 2020-2024*. Het programma klimaatadaptatie, het programma Water (voorheen het Gemeentelijk rioleringsplan) en het Grondwaterbeleidsplan werken samen met het Groenbeleidsplan en de nota Ecologie aan klimaatadaptatie in Heemstede. Als gemeente lopen we hierin voorop en blijven inzetten om in 2050 klimaatbestendig te zijn.

Energietransitie

In 2022 wordt gestart met het opstellen van de RES 2.0 Noord-Holland Zuid waar Heemstede onderdeel van is. In 2022 wordt verder gewerkt aan de projecten uit de in mei 2021 vastgestelde RES 1.0 NHZ.

Na het opstellen van de transitievisie warmte eind 2021 is inzichtelijk hoe, wanneer en of alle bestaande woningen in Heemstede van het aardgas af kunnen. In 2022 starten we met implementatie, dit doen we samen met inwoners, ondernemers, woningcorporaties en overige relevante belanghebbenden.

REGIONALE SAMENWERKING

Governance regionale samenwerking Zuid-Kennemerland

Binnen de regio Zuid-Kennemerland is een nieuwe 'governance' uitgewerkt. Belangrijkste doel was om de democratische legitimiteit over regionale besluiten te verhogen en de raden de mogelijkheid te geven om met de samenwerkingspartners te kunnen sparren over regionale vraagstukken die voortkomen uit de Zuid-Kennemer Agenda en de samenwerking met de provincie en Metropoolregio Amsterdam. In 2022 krijgt deze samenwerking tussen de vier gemeenteraden verder vorm.

Bij de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is de samenwerking geëvalueerd. Een belangrijke uitkomst van deze evaluatie is dat alle gemeenteraden actief aan de MRA tafel vertegenwoordigd moeten zijn. In het komende jaar wordt de vernieuwde governance van de MRA verder versterkt en uitgewerkt.

ORGANISATIE

Om de dienstverlening op (hoog) niveau te houden en de gemeentelijke taken uit te voeren blijven we inzetten op een wendbare organisatie met bijbehorend budget voor flexibele schil. De arbeidsmarkt is gespannen en vacatures staan op meerdere taakvelden langer open dan gebruikelijk, waardoor tijdelijke krachten langer noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn extra taken op de gemeente afgekomen en ook in de nabije toekomst worden meer taken aan de gemeente overgedragen. Deze ontwikkeling zal effect hebben op de werkdruk onder medewerkers, die momenteel al hoog is (MTO21). Met de versterking van de wendbaarheid van de organisatie kunnen we ook de komende jaren een excellente dienstverlening en uitvoering waarborgen.

2. Financiële Hoofdpijnen

1. De uitkomst van de begroting 2021
2. Actuele financiële thema's
3. Overige thema's

2. Financiële hoofdlijnen

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen financieel inzicht geboden in de begroting voor het komende jaar (2022) en de drie daarop volgende jaren (2023-2025). De jaarschijf 2022 wordt ter vaststelling voorgelegd in de begrotingsraad van november 2021. De jaarschijven 2023-2025 worden ter kennisname aan de raad voorgelegd. De begroting omvat 9 programma's, waar de beleidsvoornemens voor 2022 worden toegelicht en 9 paragrafen. Van de paragrafen zijn er 7 wettelijk verplicht en daarnaast is op advies van onze toezichthouder de provincie Noord-Holland een paragraaf Taakstellingen toegevoegd. Daarnaast is een Bijlagenboek bijgevoegd.

Ook dit jaar is een paragraaf corona toegevoegd omdat de corona gerelateerde kosten betrekking hebben op verschillende programma's.

1. De uitkomst van de programmabegroting 2022

1.1 (Meerjaren)begroting 2022-2025

De voorliggende begroting 2022-2025 laten het volgende beeld zien:

	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting 2022-2025	769.000	216.000	-504.000	-1.136.000

In het kader van het financieel toezicht door de provincie wordt getoetst of er in het eerste jaar van de begroting sprake is van een structureel en reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat de structurele baten ieder jaar ten minste de structurele lasten dekken. Dit evenwicht geldt voor de begroting inclusief nieuw beleid. De begroting hoeft in de jaren erna nog niet sluitend te zijn. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren waar voor de meerjarenbegroting geldt.

Voor de beoordeling in het kader van het financieel toezicht door de provincie wordt gekeken naar het begrotingsresultaat exclusief incidentele baten en lasten. Verderop in de begroting treft u achter de programma's het overzicht aan waarin inzicht wordt gegeven in de incidentele baten en lasten. Het saldo van structurele baten en lasten is van belang voor inzicht in het reëel en duurzaam begrotingsevenwicht. In onderstaande tabel zijn de mutaties in de reserves meegenomen in de cijfers saldo meerjarenbegroting 2022-2025.

	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting 2022-2025	769.000	216.000	-504.000	-1.136.000
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	676.000	254.000	40.000	44.000
Structureel begrotingssaldo	1.445.000	470.000	-464.000	-1.092.000

De meerjarenbegroting 2022-2025 laat in de jaren 2022 en 2023 een structureel sluitend en reëel begrotingsevenwicht zien, ofwel een structureel sluitende begroting. Echter in de jaren 2024 en 2025 is dit nog niet het geval. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de herijking van het gemeentefonds en de nadelige gevolgen dat dit heeft voor de inkomsten van de gemeente per 2023. Bij de kadernota is afgesproken dat drie denkrichtingen uitgewerkt worden om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Deze denkrichting zijn:

- Temporiseren investeringsprogramma en voorstel mogelijke heroverwegingen.
- Uitvoeren subsidiescan met betrekking tot Rijks- en Europese subsidies.
- Onderzoek doen naar gemeentelijke heffingen en voorstel; in welke gemeentelijke heffingen zit ruimte ook in vergelijking tot omliggende gemeenten, wat is het effect voor de inwoners van Heemstede.

Temporiseren investeringsprogramma

Voor de investeringen is onderzocht wat er op de kapitaallasten bespaard kan worden door het herfaseren of schrappen van investeringen. De uitkomst van het onderzoek is dat we door te herfaseren geen tekorten kunnen dichten omdat de kapitaallasten hierdoor juist naar achteren worden geschoven, daar waar het tekort het grootst is. Door het schrappen en verlagen van investeringen is het mogelijk om structureel € 20.000 te besparen.

Subsidiescan

Door een extern bureau is onderzocht welke subsidies in de toekomst interessant zouden kunnen zijn voor Heemstede. Uitkomst van het onderzoek is dat er diverse subsidies zijn waarvoor wij in aanmerking kunnen komen, echter deze gelden kunnen we niet aantrekken voor de dekking van onze reguliere activiteiten. Dit betekent dat we hiermee niet onze tekorten kunnen dekken.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek hebben wij besloten om voor de jaren 2022 en 2023 een pilot te starten om meer subsidies binnen te halen. De jaarlijkse kosten hiervan hebben wij verwerkt in de begroting (€ 25.000).

Onderzoek verhogen van de inkomsten van de lokale heffingen.

Uit dit onderzoek is gebleken dat extra inkomsten kunnen worden gegenereerd door het invoeren van toeristenbelasting en reclamebelasting en het verhogen van precario, ozb woningen en ozb niet-woningen. Er zijn bij dit onderzoek verschillende scenario's uitgewerkt, waaruit nog keuzes kunnen worden gemaakt. Het maximale scenario levert structureel € 1,5 miljoen extra inkomsten op.

De taakstelling voor de parkeerinkomsten is in 2022 vervallen. Per 2023 moet de taakstelling van € 100.000 nog worden ingevuld. Daarom zijn de parkeerinkomsten niet verder onderzocht.

De uitkomsten van de drie denkrichtingen zijn niet in de begroting verwerkt.

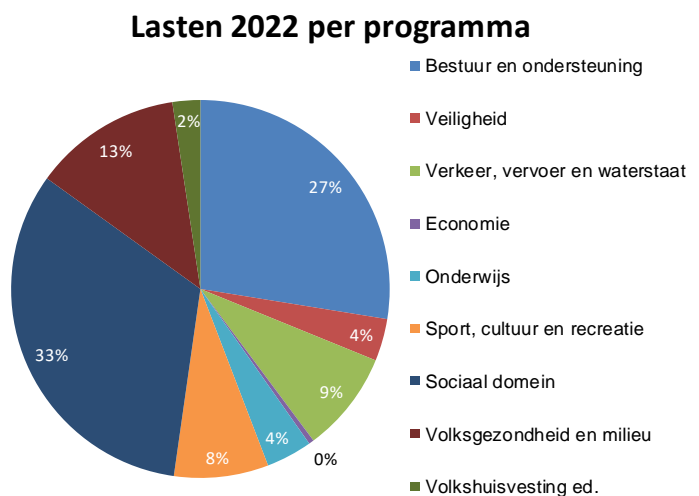
Belangrijk om te weten is dat in de meerjarenbegroting zoals die hier voorligt nog geen rekening is gehouden met de septembercirculaire 2021. Tegelijk met de begroting wordt ook de eerste begrotingswijziging aangeboden. Daarmee worden effecten uit de circulaire alsnog verwerkt in de begroting.

Na dit hoofdstuk 'financiële hoofdlijnen' wordt voorafgaand aan de programma's op hoofdlijnen inzicht geboden in het financieel meerjarenperspectief. Het overzicht is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Als uitgangspunt wordt de begroting 2021 (inclusief 1^e begrotingswijziging) genomen. Vervolgens worden de effecten van de voorjaarsnota 2021 in beeld gebracht. Ook worden de mutaties van de algemene uitkering, het investeringsprogramma en zaken die bij het opstellen van de begroting naar voren kwamen apart gepresenteerd.

1.2 Begrotingsbeeld 2022

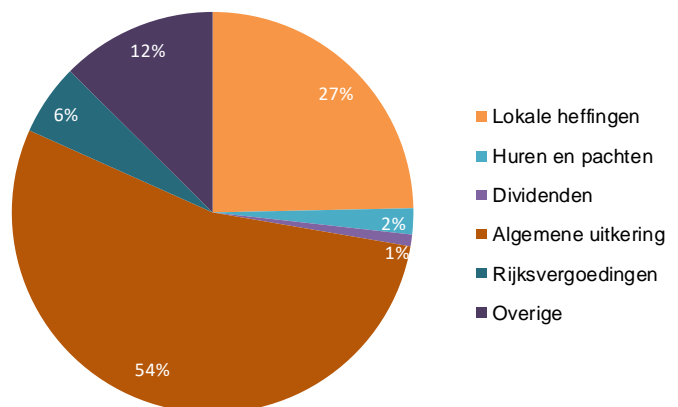
De begroting 2022 van de gemeente Heemstede heeft een omzet (lasten en baten) van € 66.126.060. In de volgende grafieken wordt zichtbaar waaraan deze gelden worden uitgegeven (lasten 2022 per programma) en wat er binnenkomt (baten 2022 per soort). Het positieve begrotingsresultaat ad. € 969.000 is -in de vorm van een stelpost- verantwoord onder de lasten bij programma Bestuur en ondersteuning.

Lasten 2022 per programma		
Bestuur en ondersteuning	€ 18.219.859	28%
Veiligheid	€ 2.388.826	4%
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 5.717.973	9%
Economie	€ 288.244	0%
Onderwijs	€ 2.600.503	4%
Sport, cultuur en recreatie	€ 5.335.033	8%
Sociaal domein	€ 21.623.774	33%
Volksgezondheid en milieu	€ 8.380.691	13%
Volkshuisvesting ed.	€ 1.571.157	2%
	€ 66.126.060	100%

Baten 2022 per soort		
Lokale heffingen	€ 16.310.108	25%
Huren en pachten	€ 1.389.405	2%
Dividenden	€ 625.400	1%
Algemene uitkering	€ 35.704.000	54%
Rijksvergoedingen	€ 3.792.766	6%
Overige	€ 8.304.381	12%
	€ 66.126.060	100%

Baten 2022 per soort

2. Actuele financiële thema's

2.1 Herijking Gemeentefonds

Jaarlijks ontvangen alle gemeenten drie circulaire van het Rijk over de algemene uitkering. Een meicirculaire, een septembercirculaire en een decembercirculaire. Incidenteel wordt een extra circulaire door het Rijk uitgegeven. De algemene uitkering is de grootste inkomstenbron van gemeenten en bedraagt in 2022 bijna 54% van de gemeentelijke inkomsten van Heemstede. De algemene uitkeringen aan gemeenten worden door het Rijk betaald uit het gemeentefonds.

De resultaten van de meicirculaire 2021 zijn verwerkt in deze begroting. De raad is hierover via een collegebericht van 19 juli 2021 geïnformeerd. De septembercirculaire 2021 verschijnt op de derde dinsdag in september tijdens Prinsjesdag. De financiële effecten voortvloeiend uit deze septembercirculaire 2021 worden parallel aan deze programmabegroting 2022 in een separaat raadsvoorstel voorgelegd. De programmabegroting 2022 en het raadsvoorstel over de septembercirculaire 2021 worden beide geagendeerd in de begrotingsraad van november 2021.

Herverdeling gemeentefonds per 2023

De afgelopen tijd is er veel te doen geweest over de herijking van het gemeentefonds. Inmiddels ligt er een definitief voorstel voor de aanpassingen hierin. Dit voorstel is negatief voor gemeente Heemstede. Het definitieve akkoord op dit voorstel zal moeten worden gegeven door het nieuwe kabinet. Het nadelige effect voor de inkomsten van Heemstede start per begrotingsjaar 2023 met € 15,- per inwoner per jaar. Dit loopt op tot € 60,- per inwoner per jaar in 2026. Daarna zal worden geëvalueerd en bepaald of de korting hierbij blijft of verder oploopt. Het totaal nadelige effect per inwoner van Heemstede is bepaald op € 85,-.

In de meicirculaire 2022 zal definitief worden bevestigd wat dit betekent voor de Nederlandse gemeenten. Wij hebben gemeend hierop te moeten anticiperen. Daarom is bij de kadernota 2022 – 2025 al rekening gehouden met de volgende lagere inkomst:

	2022	2023	2024	2025
Korting gemeentefonds		-400.000	-800.000	-1.200.000

2.2 Extra gelden jeugdzorg 2022-2028

In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn naar aanleiding van de uitspraak van de arbitragecommissie voor 2022 verwerkt de extra toegezegde middelen van € 1,3 mld. (Heemstede € 1.222.000). Dit is bovenop de eerder toegezegde en verwerkte compensatie van € 0,3 mld. (Heemstede € 286.000) en ná aftrek van de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiëncytaakstelling 2022 van € 0,214 mld.

Conform de onderlinge afspraken van de provinciaal toezichthouders hebben wij voor 2023-2025 75% van de bedragen opgenomen van waar de Arbitragecommissie vanuit gaat. In deze bedragen zijn dan de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiëncytaakstellingen verwerkt. Voor 2023 is dat € 1.014.000, voor 2024

€ 952.000 en voor 2025 € 877.000. Het nieuwe kabinet zal uiteindelijk een besluit nemen over de definitieve bedragen.

	2022	2023	2024	2025
Extra gelden jeugdzorg voor Heemstede	1.222.000	1.014.000	952.000	877.000

2.3 Algemene reserve - Surplus

In 2020 heeft gemeente Heemstede de aandelen Eneco die in bezit waren, verkocht aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. De incidentele verkoopopbrengst is in 2020 toegevoegd aan de algemene reserve. Gedurende 2021 hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden in de raad over de besteding van het surplus, maar er zijn nog geen besluiten genomen. Deze discussie zal in 2022 worden voortgezet.

2.4 Corona

Omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog altijd onzeker is, zijn de financiële gevolgen nog steeds moeilijk in te schatten. Uitgangspunt dat wij hanteren is dat kosten die te maken hebben met de coronamaatregelen vergoed worden door het Rijk. De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019, worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Verder zijn de reserves sociaal domein en algemene reserve toereikend om extra kosten als gevolg van coronamaatregelen op te kunnen vangen. Een overzicht van de geraamde uitgaven in 2022 en de toelichtingen daarop hebben wij opgenomen in de paragraaf Corona. Deze worden gedekt uit de reserve corona.

3. Overige financiële thema's

3.1 Lokale lastenontwikkeling

Algemeen

De lokale heffingen die het meest effect hebben op de lokale woonlasten zijn: onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Huishoudens met een eigen woning betalen onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Huishoudens met een huurwoning betalen alleen afvalstoffenheffing. De reguliere beleidslijn is dat de jaarlijkse heffingen worden geïndexeerd voor inflatiecorrectie. Dit dient -naast de inkomsten uit de algemene uitkering- ter dekking van de indexering van de uitgavenbudgetten (bijv. contracten met Meerlanden). Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 1 Lokale heffingen, waar o.a. een overzicht is opgenomen van de woonlasten 2021 van gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland.

Als laatste wordt opgemerkt dat over de tarieven 2022 niet wordt besloten in de begrotingsraad van november 2021, maar bij de vaststelling van de belastingverordeningen in de raad van december 2021.

De onroerend zaakbelastingen zijn onderdeel van de denkrichtingen voor het oplossen van het begrotingstekort vanaf 2024. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing niet, omdat voor deze tarieven geldt dat ze maximaal kostendekkend mogen zijn.

Onroerende zaakbelastingen

Het gemeentelijk beleid is dat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de ozb-tarieven. Dit betekent dat als de gemiddelde waarde van woningen in Heemstede stijgt, het ozb-tarief met een zelfde percentage wordt verlaagd. De waardeontwikkeling van woningen levert derhalve geen extra inkomsten op voor de gemeente.

Om de ozb-opbrengst van 2022 te realiseren worden de tarieven 2022 t.o.v. 2021 aangepast met:

- inflatiecorrectie van 1,95%;
- waardeontwikkeling van het onroerend goed (van 1-1-2020 naar 1-1-2021) in Heemstede, zoals de prijsontwikkelingen op de Heemsteedse woningmarkt en het leegstandspercentage bij niet-woningen. Als gevolg van factor b verschillen de stijgingspercentages voor de woningen (eigenaren), niet-woningen (eigenaren) en niet-woningen (gebruikers).

In het huidige meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met een extra verhoging van de onroerende zaakbelasting, behoudens jaarlijkse inflatiecorrectie.

Rioolheffing

Het tarief komt voor 2022 uit op € 246 per aansluiting. Dit is een voorlopig tarief, de exacte hoogte is afhankelijk van de vaststelling van het programma Water. Het tarief 2021 bedroeg € 225,55 zodat de stijging voor 2022 9% bedraagt. In de begroting is rekening gehouden met de wijziging van rioolinvesteringen conform amendement "Kadernota riool variant 3", de verwerking van de posten uit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022-2026 en de kapitaalslasten op rioolinvesteringen tot 2023. Het amendement is aangenomen in de raad van vastgesteld in de raad van juni 2013 en het GRP 2017-2021 in de raad van juni 2017. Het GRP 2022-2026 wordt vastgesteld in de raad van oktober 2021. Overeenkomstig de nieuwe systematiek stijgt de rioolheffing eerst en stabiliseert het uiteindelijk. Dit komt door de systeemwijziging waarbij investeringen niet meer worden afgeschreven in een periode van 70 jaar maar ineens ten laste van de voorziening worden gebracht. Hiermee wordt voorkomen dat lasten verschuiven naar toekomstige generaties.

Het Programma Water 2022 – 2026 wordt behandeld in de raad van november. De vaststelling van dit programma in de raad van oktober (voor de begrotingsbehandeling) was niet mogelijk omdat voor de "voorziening vervangingsinvesteringen riool" een meer gedetailleerde en uitgebreide onderbouwing vereist is die tevens wordt afgestemd met de accountant. Dit kan een effect hebben op de storting in de voorziening. Omdat deze storting onderdeel uitmaakt van de rioolheffing kan er een effect op dit tarief zijn. Daardoor is in de begroting 2022 een voorlopig tarief voor de rioolheffing opgenomen dat is gebaseerd op het nieuwe programma Water 2022 - 2026. Uitgangspunt bij rioolheffing is 100% kostendekkendheid. Een aanpassing van het stortingsbedrag in de voorziening zal geen effect hebben op het begrotingsresultaat maar wel op de rioolheffing.

Voor- en nadelen in de rioolexploitatie worden verrekend met de voorziening riolering. De stand van de voorziening is geprognosticeerd op € 610.956 per 1-1-2022.

Afvalstoffenheffing

Het tarief komt voor 2022 uit op € 396,05 (grote rolemmer) en € 316,84 (kleine rolemmer). Het tarief 2021 bedroeg € 356,78 respectievelijk € 285,43 zodat de stijging voor 2022 11% bedraagt. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door:

- De motie van de raad van 24 juni 2021 voor extra zomerledigingen GFT (dit is nog niet in de begroting 2021 verwerkt) (nadeel € 111.000);
- Indexering contract Meerlanden (nadeel € 60.000);
- Prognose op basis van 2021 meer ingeleverd afval (nadeel € 60.000);
- Kapitaallasten omgekeerd inzamelen (nadeel € 30.000);
- Minder lasten opleggen afvalstoffenheffing door GBKZ (voordeel € 25.000);
- Doorberekening BTW in de heffing door gestegen kosten (nadeel € 79.000);
- Meer kwijtschelding (nadeel € 59.000);
- Doorberekening van inzamel- en verwerkingskosten afval en hondenpoepbakken (nadeel € 18.000);
- Minder toegerekende uren (voordeel € 11.000).

In 2021 is rekening gehouden met de "motie afval". In 2023 wordt rekening gehouden met de invoering van het duurzaamafvalstelsel. Dit wordt nog ter besluitvorming voorgelegd in 2023.

Voor- en nadelen in de afvalexploitatie worden verrekend met de voorziening afvalstoffen. De stand van de voorziening is per 1-1-2022 geprognosticeerd op € 0 waardoor er binnen deze voorziening geen ruimte is voor het opvangen van fluctuaties in de afvalstoffenexploitatie.

Recapitulatie woonlasten voor de inwoners van Heemstede in 2021 en 2022

In de hierna gepresenteerde tabel zijn de woonlasten voor 2021 en 2022 weergegeven waarbij als uitgangspunt een meerpersoonshuishouden is gehanteerd met een eigen woning en een gemiddelde WOZ-waarde.

Belastingsoort	2021	2022	mutatie t.o.v. 2021
ozb (woning gemiddelde WOZ waarde Heemstede begroting 2021: € 578.760; bron Coelo 2021)	426	434	1,95%
Rioolheffing (incl. gewijzigde financieringssysteem riolinvesteringen)*	226	246	9,1%
Afvalstoffenheffing (op basis van 240 liter rolemmer)	357	396	11,0%
Totaal	1.008	1.076	6,7%

* afhankelijk van de vaststelling van het programma Water.

Huishoudens met een huurwoning hebben als woonlasten alleen de afvalstoffenheffing. De stijging hiervan bedraagt 11%. Het ozb-tarief 2021 voor een gemiddelde woning stijgt met 1,95% ten opzichte van 2021. Dit betreft inflatiecorrectie.

Zoals eerder aangegeven worden de definitieve tarieven in de belastingverordeningen 2022 in december 2021 vastgesteld door de raad.

3.2 Totale omvang reserves en voorzieningen

De gemeente heeft per 1-1-2022 € 66,3 miljoen aan reserves en voorzieningen, hiervan betreft € 56,5 miljoen reserves en € 9,7 miljoen voorzieningen. Een voorziening is in feite een verplichting waarover niet zonder meer op een andere wijze mag worden beschikt. In geval van een reserve kan de raad de onderliggende bestemming wijzigen. Van de € 56,5 miljoen aan reserves heeft € 39,5 miljoen betrekking op de algemene reserve en het overige deel betreft specifieke bestemmingsreserves. Het huidige reservebeleid is vastgelegd in de nota 'reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019'.

3.3 Weerstandsvermogen (benodigde hoogte algemene reserve)

Voor 2022 is de weerstandsratio van Heemstede 13,2. De totstandkoming hiervan wordt hieronder toegelicht.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)	=	39.455.000	=	13,2
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		2.981.000		

Wettelijk worden geen normen opgelegd over de hoogte van een algemene reserve. Een gemeente dient dit zelf te bepalen. Dit vindt plaats op basis van een risicoprofiel. De wijze waarop dit binnen Heemstede plaatsvindt, is vastgelegd in de notitie "reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019". In deze notitie is door de raad bepaald dat bij de beoordeling van het weerstandsvermogen, de norm van 2,0 van het benodigde weerstandsvermogen wordt gehanteerd. Door de raad is gekozen is voor een bandbreedte van 1,8 – 2,2. Voor de beoordeling van de benodigde weerstandscapaciteit worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Ratio	Beoordeling
> 2,0	Uitstekende weerstandscapaciteit
1,4 - 2,0	Ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 - 1,4	Voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

De algemene reserve heeft per 1-1-2021 (exclusief rekeningresultaat 2020) een stand van € 38,7 miljoen. Daarnaast worden conform raadsbesluiten de volgende bedragen in 2021 gemuteerd in de algemene reserve:

Toevoegingen

- € 1.092.250 geprognosticeerd resultaat voorjaarsnota 2021 (raadsbesluit 24 juni 2021)

Onttrekkingen

- € 224.062 rekeningresultaat 2020 (raadsbesluit 24 juni 2021);
- € 130.000 frictiekosten ingroei taakstelling personeel

Per saldo wordt de algemene reserve, op basis van de huidige informatie, per 1-1-2022 geprognosticeerd op € 39,5 miljoen.

In de begroting is voor de jaarschijf 2022 rekening gehouden met een onttrekking, voor kosten gerelateerd aan Corona (€ 450.940) en de afkoopsom Waternet (€ 130.000). De vrijval van de reserve sociaal domein (€ 697.605) wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Reden hiervoor is dat de hoogte van de reserve is gemaximeerd op € 3,6 miljoen.

Ratio weerstandsvermogen

Uitgaande van een risico-omvang van € 2.981.000 (zie paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing) en een ratio weerstandsvermogen van 2,0 (met een bandbreedte van 1,8 – 2,2) is een algemene reserve benodigd van minimaal € 5,4 miljoen (1,8 x € 2.981.000) en maximaal € 6,6 miljoen (2,2 x € 2.981.000). Per 1-1-2022 wordt de stand van de algemene reserve geprognosticeerd op € 39.455.000. De ratio voor het weerstandsvermogen per 1 januari 2022 komt uit op 13,2 (€ 39.455.000 / € 2.981.000). Dit komt volgens de normtabel uit de nota reserve en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019 overeen met een uitstekend weerstandsvermogen.

3.4 Sociaal domein

Per 1-1-2019 worden de taken sociaal domein gefinancierd via de algemene uitkering. In de jaren 2015 tot en met 2018 ontvingen gemeenten via de integratie-uitkeringen sociaal domein gelden van het Rijk voor uitvoering van de taken van de decentralisaties Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. In de begroting van Heemstede werden deze gelden 1 op 1 geoormerkt voor het sociaal domein. Met ingang van 2019 is een groot deel van de integratie-uitkeringen overgeheveld naar de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de rijksmiddelen is vanaf dat moment niet meer mogelijk. Want vanaf 2019 wordt ook op dit onderdeel de zogenoemde “trap-op-trap-af-systematiek” van toepassing. Dit betekent dat dit deel van de uitkering meebeweegt met de omvang van de rijksuitgaven.

In de begroting 2022 zijn, net zoals in de begroting 2021, de taken sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers die vanaf 2015 zijn opgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.

Motie ‘Grenzen in Sociaal Domein’

Op grond van de raadsmotie “Grenzen in Sociaal Domein” van 27 juni 2019 wordt bij ieder P&C moment de raad op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen in het sociaal domein. Dit betreft de ontwikkeling van de budgetten en de rekening van programma 6. De ontwikkeling van de reserve sociaal domein is onderdeel van het P&C product. Hierbij wordt de risicoscan opnieuw uitgevoerd en wordt beoordeeld of het risicopercentage nog voldoet. Daarnaast wordt beschreven wat de doelen zijn binnen het sociaal domein en in hoeverre deze doelen zijn behaald.

In deze begroting wordt invulling gegeven aan deze motie door:

- de doelen voor 2022 op te nemen in de programmabegroting in programma 6 Sociaal Domein.
- de open einderegelingen op basis van ervaringscijfers in de begroting op te nemen. De cijfers van de jaarrekening 2020 zijn in deze beoordeling meegenomen.
- de ontwikkelingen van de reserve sociaal domein en de maximale omvang mee te nemen onder paragraaf 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing. Op basis van de risicoscan is de conclusie dat de omvang van de reserve sociaal domein voor de periode 2022-2025 voldoende is om risico's (met financiële gevolgen) die uit het sociaal domein voortvloeien op te vangen. Hierbij is conform de eerste risicoscan een percentage van 10% gehanteerd. Op dit moment is er geen aanleiding om het risicopercentage naar boven of naar beneden bij te stellen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

In 2022 gaan we verder met de voorbereiding van de decentralisatie van Beschermd wonen die naar verwachting per 2023 plaatsvindt. Daarbij kijken we in regionaal verband naar zaken als inkoop en toegang. In 2021 wordt regionaal besloten over de in 2019 door het Rijk verplicht gestelde regionale samenwerkingsvorm voor uitvoering van deze wet. In 2022 vindt een nadere uitwerking van deze samenwerkingsvorm plaats. De kosten in 2022 voor het voorbereiden van de decentralisatie ad € 50.000 worden gedekt uit de reserve sociaal domein, zoals bij de kadernota 2021 is besloten.

Extra middelen jeugdhulp

Naast bovengenoemde ontwikkelingen ontvangen wij als gevolg van de uitspraak van de arbitragecommissie in de jaren 2022-2028 extra compensatie voor jeugdhulp. De financiële impact hiervan hebben we hierboven onder punt 2.2 toegelicht.

3.5 Nieuwe Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet, die gepland stond voor 1 januari 2022, wordt uitgesteld. Minister Van Veldhoven van Milieu en Wonen heeft opnieuw een andere invoeringsdatum bepaald zijnde 1 juli 2022. De implementatie wordt verder voorbereid. De financiële opzet in het plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' is daarvoor op dit moment nog steeds voldoende. De structurele consequenties van de invoering van de Omgevingswet voor de gemeentelijke begroting zijn nog niet bekend. Dit zal met de implementatie worden onderzocht. Daarbij wordt met name gekeken naar de hoogte van de leges en het eventuele beslag op de algemene middelen. De resultaten daarvan presenteren wij in de komende producten van de P&C cyclus.

3.6 Vereisten verslaglegging

Landelijk uniforme indeling in programma's

Conform de motie "Consistente begrotingsopzet" (begrotingsraad 2017) is de programmabegroting 2022 van de gemeente Heemstede ingedeeld in 9 landelijk uniform geformuleerde programma's. Het betreft de volgende programma's:

- 0 Bestuur en ondersteuning
- 1 Veiligheid
- 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
- 3 Economie
- 4 Onderwijs
- 5 Sport, cultuur en recreatie
- 6 Sociaal domein
- 7 Volksgezondheid en milieu
- 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De programma's zijn nader verdeeld in ca. 50 wettelijke taakvelden. De wettelijke taakvelden zijn conform de Heemstedse methodiek nader onderverdeeld in subtaakvelden.

Een uniforme set van beleidsindicatoren

Elke gemeente is verplicht een basisset van wettelijke verplichte beleidsindicatoren op te nemen bij de programma's. Deze beleidsindicatoren zijn per programma opgenomen onder het kopje "Hoe gaan we dit meten?". De meetresultaten moeten worden overgenomen van de website "Waarstaatjegemeente.nl". Een aantal verplichte beleidsindicatoren bij programma 0 moeten zelf worden berekend aan de hand van wettelijke richtlijnen.

Overheadkosten

Ter informatie wordt het volgende toegevoegd. In deze begroting zijn (conform de wetgeving) alle (algemene) overheadkosten verantwoord op programma 0 onder het taakveld 0.4 Overhead. Onder (algemene) overheadkosten wordt volgens de wetgeving verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (ondersteunende afdelingen, hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc.). De overheadkosten primair proces (personeelskosten van medewerkers van de afdelingen primair proces zoals welzijn, uitvoering openbare ruimte etc.) moeten wel worden toegerekend aan de taakvelden.

Verbonden partijen

In paragraaf 6 Verbonden partijen is een integraal overzicht opgenomen van alle verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaot- en publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente en bestuurlijk en financieel belang heeft. In het kader van de verslaglegging is het wettelijk verplicht om per programma aan te geven, welke verbonden partij een bijdrage levert aan de doelstellingen van het programma.

Beleidsnota planning en controlcyclus (PCC) in ontwikkeling

De P&C-producten voor de raad dienen transparant en begrijpelijk te zijn en van zodanige kwaliteit dat ze voor de raad kunnen dienen als basisdocumenten voor het uitoefenen van zijn kaderstellende en controlerende functie. De eisen die gesteld worden aan de planning en control producten worden voor een deel ingegeven

door de wettelijke eisen (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)) die aan de verplichte stukken -dat zijn de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening (ook wel jaarstukken genoemd)- worden gesteld. Echter de wijze waarop hier concreet invulling aan wordt gegeven is aan de gemeente zelf. In de beleidsnota planning en control cyclus (PCC) in ontwikkeling, die in maart 2019 in de commissie Middelen is besproken, is de Heemsteedse planning en control cyclus onder de loep genomen. Waar zijn de verbeterlagen mogelijk? De inhoud van deze notitie is met name bepaald door input vanuit de raad, zoals de moties 'consistente begrotingsopzet', 'een kader voor de kadernota' en 'financieel dashboard'. Uit de bespreking van de commissie Middelen is naar voren gekomen dat het verbeteren van de P&C cyclus een groeimodel betreft. Werkende weg komen we tot een steeds betere invulling.

De afgelopen jaren zijn er verschillende stappen gemaakt in het verbeteren van de invulling van de cyclus. En op het gebied van beleidsindicatoren zal er nog een uitbreidingsstap worden gezet voor de begroting 2023. De cyclus zoals in 2019 afgesproken is zeer uitgebreid en de totstandkoming hiervan legt veel druk op de organisatie. Eind 2021 zal de nota daarom worden geëvalueerd en zal er een voorstel tot aanpassing worden gedaan. Hiernaast zal in eind 2021 worden gestart met het digitaliseren van de P&C cyclus wat zal leiden tot een beter inzicht in de cijfers en in de toekomst een minder belastend proces.

3.7 De uitkomsten van de meerjarenbegroting 2022-2025

Voorafgaand aan de programma's wordt in de paragraaf 'samenvatting financieel meerjarenbeeld 2022-2025' een toelichting gegeven op de verschillende onderdelen/onderwerpen uit de meerjarenbegroting. Op deze plaats wordt daar naar verwezen. In onderstaand overzicht worden de verschillen ten opzichte van de begroting 2021 gepresenteerd en daarom wordt ook het saldo van de jaarschijf 2022 uit de begroting 2021 (€ 130.000) als uitgangspunt genomen.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Saldo begroting 2022 exclusief 1e begrotingswijziging 2021	130.000	25.000	96.000	96.000
Eerste begrotingswijziging: Doorwerking Najaarsnota 2020, effecten septembercirculaire plus overige mutaties	-38.747	-66.747	-38.747	-38.747
Saldo begroting 2022 inclusief 1e begrotingswijziging 2021	91.253	-41.747	57.253	57.253
1. Algemene uitkering				
Actualisatie algemene uitkering 2022-2025 (effecten meicirculaire 2021 + actualisatie maatstaven)	544.000	631.000	483.000	488.000
Herverdeeleffecten herijking gemeentefonds vanaf 2023	0	-400.000	-800.000	-1.200.000
subtotaal	544.000	231.000	-317.000	-712.000
2. Structurele doorwerking mutaties voorjaarsnota 2020				
Structurele mutaties uit voorjaarsnota 2020	-142.000	-146.000	-146.000	-146.000
subtotaal	-142.000	-146.000	-146.000	-146.000
3. Investerings				
Kapitaallasten voortvloeiend uit het investeringsprogramma	146.000	-117.900	-326.100	-524.400
subtotaal	146.000	-117.900	-326.100	-524.400
6. Overige mutaties				
Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
Releasemanagement informatievoorziening	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Core Netwerk infrastructuur	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800
Telefonie	-20.250	-20.250	-20.250	-20.250
VerkiezingsPC	-9.750	-9.750	-9.750	-9.750
Fiscaal advies/ ondersteuning op fiscaal beleidsplan	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Pilot subsidies - strippenkaart	-25.000	-25.000		
Vernieuwing IV beheer openbare ruimte	-54.000			
Verlaging taakstelling slimmer werken 2022	-170.000			
Verlaging taakstelling slimmer werken 2023 e.v.		-100.000	-100.000	-100.000
Uitbreiding flexibel budget	-200.000	-200.000		
Programma 1 Veiligheid				
Bestuurlijk toezicht prostitutie	-6.800	-6.800	-6.800	-6.800
Veiligheidsregio Kennemerland	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat				
Onderzoek constructieve veiligheid beschoeiingen	-22.500	0	0	0
Onderzoek bruggen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Uitbreiding 1 fte verkeer	-84.000	-84.000	-84.000	-84.000
Programma 4 Onderwijs				
Noodlokalen Nicolaas Beetschool	-32.400	0	0	0
Programma 5 Sport cultuur en recreatie				
Actieplan spelen in Heemstede 2022-2024	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Programma 6 Sociaal domein				
Uitvoering beleidsplan schuldhulpverlening	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
Compensatie jeugdhulp 2022 gedoteerd aan reserve sociaal domein	-246.500			
Extra compensatie jeugd voor 2022	1.222.000	714.000	652.000	577.000
Overige verschillen alle programma's				
Overige verschillen en indexering	-24.753	219.000	-7.000	29.000
subtotaal	129.747	290.900	227.900	188.900
Uitkomst meerjarenbegroting 2022-2025*	769.000	216.000	-504.000	-1.136.000

* afgerond in duizendtallen

3.8 Uitgangspunten begroting

De begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023 - 2025 zijn conform de volgende uitgangspunten opgesteld.

Loonkostenstijging (t.o.v. vorig jaar)	2,0%
Prijsstijging (t.o.v. vorig jaar)	1,9%
Stijging overige inkomsten en leges (t.o.v. vorig jaar) (betreft een gewogen gemiddelde van de loon- en prijsstijging)	1,95%
Meerjarenbegroting	peil 1 januari 2022
Aantal productieve uren binnendienst en buitendienst	1.350 / 1.480
Rente langlopende geldleningen	1,3%
Rente kortlopende geldleningen	0,25%
Rente-omslagpercentage 2022	0,0%

3.9 Besluitvorming

Aan de raad wordt voorgesteld:

- de (schriftelijke) programmabegroting 2022 vast te stellen;
- de kredieten 2022 conform het 'Overzicht kredieten 2022' beschikbaar te stellen;
- kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2023-2025.

Toelichting 2^e beslispunt:

De investeringen voor 2022 worden geautoriseerd bij de vaststelling van de begroting. Afzonderlijke investeringskredieten autoriseren is daardoor niet meer nodig. Investeringskredieten die lopende het jaar naar voren komen, dienen uiteraard dan alsnog te worden geautoriseerd. Nadat de kredieten door de raad zijn geautoriseerd, worden deze vervolgens via een collegebesluit ter beschikking gesteld aan de ambtelijke organisatie. Ook wordt op dat moment de vakcommissie over dit besluit geïnformeerd. Het spreekt voor zich dat bij grote investeringen en/of politiek belangrijke investeringen de raad nauw wordt betrokken. De lijst met ter beschikking te stellen kredieten treft u aan in bijlage 3 van het Bijlagenboek, alsmede op de volgende pagina.

Wettelijke termijnen indienen begroting

Voorafgaand aan ieder begrotingsjaar moet de gemeenteraad een begroting vaststellen. Deze begroting 2022 moet voor 15 november 2021 aan de toezichthouder van de provincie Noord-Holland worden aangeboden.

Overzicht kredieten 2022

Kredieten die bij de begroting 2022 beschikbaar worden gesteld op basis van de lijst noodzakelijke investeringen 2022:

Project	voorbereidingskrediet reeds beschikbaar gesteld	beschikbaar te stellen bruto krediet	reserves of voorzieningen	subsidies derden	beschikbaar te stellen netto krediet in 2022
A. KREDIETEN					
die bij de begroting 2022 beschikbaar worden gesteld op basis van het investeringsprogramma					
Vervanging auto handhaving (15-JGR-8) (NIEUW)		37.000			37.000
Vervangen riolering Van Merlenlaan - wegen		440.000			440.000
Verharding Meerhorst (NIEUW)		80.000			80.000
Reconstructie van den Eijndekade (NIEUW)		120.000			120.000
Fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede		12.500			12.500
Vervangen riolering omg. Slotlaan-wegen		58.740			58.740
Hellingbanen fietsers Cruquiusbrug		75.000			75.000
Groot onderhoud Heemstedse Dreef Noord		187.000	187.000		0
Groot onderhoud Johan Wagenaarlaan-Oost en César Francklaan-Oost (GEWIJZIGD VAN 2021)		330.000	330.000		0
Brug Van der Weidenlaan (GEWIJZIGD)		20.000			20.000
Brug Joh. Rosenkrantzlaan (GEWIJZIGD)		73.000			73.000
Brug Anna Teding van Berkhoutpad (NIEUW)		35.000			35.000
Renovatie openbare verlichting 2022		460.000			460.000
Steiger Esdoornkade (NIEUW)		11.000			11.000
Beschoeiingen 2022 (NIEUW)		745.000			745.000
Vervangen gesloten bestelwagen (42-VZ-LF)		37.000			37.000
Vervangen bomen Molenlaan (Nieuw)		65.000			65.000
Laanbomen Denijslaan fase II (GEWIJZIGD VJN 2020 VAN 2021 naar 2022)		35.000			35.000
Vervangen laanbomen Frans Liszlaan		40.000			40.000
Vervangen riolering omg. Slotlaan-groen		65.000			65.000
Actieplan spelen 2022 (NIEUW)		190.400			190.400
Vervangen riolering Van Merlenlaan - riolen	130.000	929.500			799.500
Vervangen riolering Van Merlenlaan -drainage		53.500			53.500
Vervangen drainage Dinkelpad		25.000			25.000
Vervangen riolering omg. Slotlaan		524.700			524.700
Vervangen paden begraafplaats (NIEUW)		236.000			236.000
Vervanging tractor begraafplaats (Kubota B2410)		55.000			55.000
Vervangen P&O systeem (GEWIJZIGD van 2021)		80.000			80.000
Vervangen printers/plotters/scanners GRIT		48.000			48.000
Vervanging HIYOD laptops (ipv BYOD)		450.000			450.000
Vervangen dubbele schermen en toetsenborden		80.000			80.000
Vervanging HYOD smartphones (ipv BYOD)		245.000			245.000
Vervangen Core componenten (NIEUW)		132.000			132.000
Telefonie KCC (NIEUW)		75.500			75.500
Ipads raadsleden		32.000			32.000
Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool		1.218.238			1.218.238
Verbouwing Crayenesterschool		312.915			312.915
Verbouwing Overboslaan 28-32		300.000			300.000
Totaal investeringen HBC tennis (GEWIJZIGDE BENAMING + BEDRAG)		327.766		56.885	270.881
Alliance hockeyveld 1		304.026		52.765	251.261
Alliance hockeyveld 5		151.250		26.250	125.000
Alliance hekwerk hockeyveld 5		27.225		4.725	22.500
Alliance hockeyveld 6		302.500		52.500	250.000
Alliance hekwerk hockeyveld 6		36.300		6.300	30.000
T.V. Merlenhove baan 1 tm 13 gravel top laag		210.872		36.598	174.274
Totaal beschikbaar gestelde kredieten	130.000	9.273.932	517.000	236.023	8.390.909
					beschikbaar te stellen voorbereidingskrediet in 2022
B. VOORBEREIDINGSKREDIETEN					
die bij de begroting 2022 beschikbaar worden gesteld op basis van het investeringsprogramma					
Bronsteeweg/Pieter Aertszaan-west					50.000
Beschoeiingen 2023					90.000
Vervanging riolering Berkenlaan e.o.					182.000
Totaal beschikbaar gestelde voorbereidingskredieten					322.000

- Programma 0 Bestuur en ondersteuning
 - Programma 1 Veiligheid
 - Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
 - Programma 3 Economie
 - Programma 4 Onderwijs
 - Programma 5 Sport, cultuur en recreatie
 - Programma 6 Sociaal domein
 - Programma 7 Volksgezondheid en milieu
 - Programma 8 Volkshuisvesting e.d.
- Recapitulatie programma's
- Overzicht incidentele baten en lasten
- Overzicht baten en lasten (gedetailleerd)

3. Programma's

Programma 0

Bestuur en ondersteuning

Inhoud programma

De wereld om ons heen verandert snel; door een andere rol van de overheid, verdergaande digitalisering en omvangrijke maatschappelijke vraagstukken die alleen in samenwerking opgelost kunnen worden. Dit vraagt om nieuwe vormen van democratie en de wijze waarop we participatie met inwoners en ondernemers vormgeven. Afgelopen voorjaar is de Quick Scan Lokale Democratie gehouden. Met de uitkomsten hiervan gaan we actief met inwoners, ondernemers, raad, college en ambtenaren in gesprek. En om goede samenwerking met andere overheden en organisaties in de regio. Excellente – en voor iedereen toegankelijke - dienstverlening blijft het uitgangspunt. Daarnaast sluiten we aan op de snel voortschrijdende digitalisering van de samenleving en de digitale transformatie van onze organisatie. Dit alles vraagt om een gemeentelijke organisatie die wendbaar is, met weerbare professionals en een stevige bedrijfsvoering. Binnen de context van een duurzaam verantwoord financieel beleid, gaat dit programma in op de gemeentelijke dienstverlening, participatie, de organisatieontwikkeling en ICT.

DIENSTVERLENING

Wat willen we bereiken?

Excellente dienstverlening blijft ook in 2022 het uitgangspunt. We willen als gemeente dichtbij onze inwoners staan. Toegankelijkheid is daarbij een belangrijk onderwerp: we willen dat iedereen – ook mensen die minder digitaalvaardig zijn - mee kan doen en op laagdrempelige wijze toegang heeft tot de dienstverlening. Vanuit het motto 'digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet' zetten we in op het uitbreiden van onze online dienstverlening en communicatie met nieuwe digitale diensten en websites die voldoen aan de wettelijk gestelde toegankelijkheidseisen. Deze digitalisering schept ruimte en extra aandacht voor mensen die persoonlijke aandacht nodig hebben, bijvoorbeeld omdat zij niet digitaal vaardig zijn of omdat het om dienstverlening gaat die complex is en om een persoonlijke toelichting vraagt. Zij worden dan op onze locaties uitgenodigd voor een gesprek. Belangrijk daarbij is de nieuwe Omgevingswet die in juli 2022 in werking treedt en waarbij inwoners advies op maat moeten krijgen en makkelijk een omgevingsvergunning moeten kunnen aanvragen.

Wat gaan we ervoor doen?

Herijking dienstverleningsafspraken

Met input van onze inwoners/doelgroepen toetsen we de uitgangspunten van onze dienstverlening en passen waar nodig onze werkwijze aan. We volgen daarbij de aanbevelingen uit het onderzoek 'Relatie burger overheid 2030' van de Nationale ombudsman. Hierin komt naar voren dat mensen het contact met de overheid vaak ingewikkeld, ver weg en complex vinden. Daarom sturen we mensen niet van het kastje naar de muur en stimuleren we onze medewerkers om in begrijpelijke taal te communiceren. We zorgen voor een goede (telefonische) bereikbaarheid en tijdige beantwoording van vragen met klantvriendelijke responstijden.

Verkiezingen

In 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Voor 2023 staan twee verkiezingen gepland, te weten Provinciale Staten en waterschappen gecombineerd op één dag. In 2024 worden de Europese verkiezingen georganiseerd. In afstemming met de politieke partijen starten we een campagne om het belang van en de interesse voor deze verkiezingen onder de aandacht te brengen. En zorgen we ervoor dat inwoners zich goed kunnen informeren over standpunten van de verschillende partijen, onder andere door de organisatie van publieke debatten.

Nieuwe Omgevingswet

De invoering van de nieuwe Omgevingswet naar verwachting op 1 juli 2022 heeft consequenties voor onze dienstverlening. Binnen het programma Nieuwe Omgevingswet brengen we in beeld in hoeverre onze huidige dienstverlening voldoet aan de gestelde eisen en vertalen daarbij de landelijke 'serviceformules' (snelservice-, ontwerp-, ontwikkel- en toezichtformule) naar onze werkwijze. Hierbij wordt zogenaamde 'klantreizen' ingezet om in afstemming met onze inwoners te achterhalen op welke manier zij deze dienstverlening willen afnemen.

Digitalisering producten

Steeds meer van de veel gevraagde (burgerzaken-)producten worden digitaal aangeboden. Zoals het online (via DigiD) aanvragen van reisdocumenten, rijbewijzen, geboorteaangifte, emigraties en overlijdensaangifte door uitvaartondernemers. In 2022 wordt dit voortgezet met onder andere het online regelen van huwelijken en partnerschapsregistraties. Toenemende digitalisering voor inwoners die daaraan de voorkeur geven, fysieke dienstverlening voor inwoners die dat prefereren.

Wet Open Overheid (Woo)

In de toekomst moet de overheidscommunicatie naast fysiek ook digitaal plaatsvinden. Hiertoe zijn een drietal wetten ontwikkeld ter bevordering van deze transitie; de Wet Elektronische Publicaties (WEP), de Wet Open Overheid (WOO) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV). De WEP is met ingang van 1 juli 2021 in werking getreden. De WOO en WMEBV treden naar verwachting in 2022 in werking. De WOO verplicht gemeenten tot actieve openbaarmaking van informatiedocumenten en de WMEBV verplicht gemeenten hun communicatiekanalen digitaal op orde te brengen aan de hand van een aantal richtlijnen. De implementatie van deze wetten maakt de gemeente transparanter door openbare overheidsinformatie actief beschikbaar te stellen en beter vindbaar te maken.

De implementatie en uitvoering van de WOO omvat een forse opgave om tijdig de bestuurlijke en ambtelijke werkwijze, processen en informatiesystemen in te richten. De rijksoverheid heeft in dat kader in de algemene uitkering een jaarlijks bedrag in het vooruitzicht gesteld voor de kosten van de gefaseerde invoering van de WOO. De gemeenten Heemstede en Bloemendaal trekken gezamenlijk op om de wetten voor beide gemeente te implementeren. Namens de gemeente Heemstede betreft dit € 57.500 voor incidentele kosten en € 48.500 voor structurele lasten. De incidentele bijdrage loopt van 2022 tot en met 2026. De structurele bijdrage start van 2022 en neemt jaarlijks toe tot 2026.

Deze bijdragen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de WOO, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Hoe gaan we dit meten?

<u>Beleidsindicatoren dienstverlening</u>	2020	(landelijk)
Oordeel dienstverlening door burger (totaal beleving)	7,4	(6,7)
Oordeel dienstverlening aan de balie (bron: Waarstaatjegemeente 2020)	8,5	(-)

PARTICIPATIE

Wat willen we bereiken?

In 2022 zetten we in op het verstevigen van de basis die is gelegd met het participatiebeleid en het stimuleringsbudget. Daarnaast zetten we specifiek in op digitale participatie en jeugdparticipatie, waarmee in 2021 al is gestart. Ook gaat in 2022 de omgevingswet in. Participatie is hierin een belangrijk onderdeel. We zorgen ervoor dat de processen rondom participatie goed zijn uitgewerkt. Het moet voor inwoners helder zijn wat er van hen wordt verwacht en wat zij van de gemeente mogen verwachten.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2022 werken we verder aan de implementatie en evaluatie van het participatiebeleid

In 2021 is gestart met het werken volgens het nieuwe participatiebeleid. De implementatie van dit nieuwe beleid gaat door in 2022. Op basis van de ervaringen die we opdoen bepalen we of het beleid aangepast moet worden, waar mogelijk ook aan de hand van de evaluatie van beschikbare participatieplannen.

De in 2021 opgedane ervaringen met het participatiebeleid worden vervolgens verwerkt in een participatieverordening.

De verwachting is dat gemeenten in 2022 moeten beschikken over een participatieverordening. Bij het opstellen van deze verordening vormt het participatiebeleid de basis. Zowel beleid als verordening moeten in lijn zijn met de processen die vanuit de omgevingswet worden ingezet. De raad ontvangt in 2022 een voorstel voor de invulling van de participatieverordening.

We blijven initiatieven van inwoners ondersteunen

Het budget 'Heemstede maakt het mogelijk', een budget voor inwonersinitiatieven waarbij de gemeente wél een (grote) rol heeft in de uitvoering, wordt in 2022 nog voortgezet totdat in de nieuwe raadsperiode wordt besloten over de voortzetting hiervan. Om dit mogelijk te maken is bij de Najaarsnota 2021 een bedrag van € 25.000 gereserveerd.

De gemeente blijft zich ontwikkelen op het gebied van digitale participatie

In 2021 bepalen we of, en zo ja, welke software we gaan inzetten om een stap te zetten met digitale participatie. Als we nieuwe software inzetten, vindt de implementatie ervan zowel in 2021 als in 2022 plaats. In 2022 kan vervolgens volop geëxperimenteerd worden met deze nieuwe participatietool.

Naast deze software investeren we ook in online tools die digitale bijeenkomsten ondersteunen, zoals een digitaal whiteboard. In 2021 zijn we gestart met een aantal van deze tools, in 2022 kijken we of we met deze tools doorgaan en/of er nieuwe tools nodig zijn.

Ook blijft er aandacht voor de doorontwikkeling van de website www.wijmakenheemstede.nl. In 2021 is de opzet van de website aangepast. Het jaar 2022 staat in het teken van het verder vullen, optimaliseren en interactief maken van de website. Doel is dat de website inwoners inspireert om zelf initiatieven te ontwikkelen en dat het een vanzelfsprekende plek is om te bezoeken als iemand zelf een initiatief heeft of wil meedenken/doen met de gemeente.

Heemstedse jongeren en de gemeente weten elkaar beter te vinden

In 2021 is er, met name door de coronacrisis, bijzondere aandacht geweest voor de jeugd. Maar dit is niet alleen tijdens een crisis van belang. We willen jongeren gerichter betrekken bij het vormgeven van hun eigen leefomgeving (openbare ruimte, activiteiten, ontmoeting, etc.). Zo worden zij zich bewuster van de mogelijkheden die er zijn om hier actief aan bij te dragen en wordt de belangrijke stem van jongeren groter. In 2021 is hiermee gestart door uitvoering van het Young Leaders project samen met lokale partijen en de toevoeging van een aantal lokale onderwerpen aan de onderwerpenlijst van de profielwerkstukken. We kijken hoe we door kunnen bouwen op het netwerk dat door deze activiteiten is ontstaan om zo jongerenparticipatie duurzaam vorm te geven.

Hoe gaan we dit meten?

- Een aantal complexe opgaven wordt tussentijds en achteraf geëvalueerd
- Eind 2022 is zichtbaar dat er meer projecten zijn waarbij zowel fysiek als digitaal wordt geparticipeerd
- Zowel de evaluatie van complexe opgaven als de digitale participatie geven meer inzicht in ervaringen van participanten en welke doelgroepen deelnemen aan participatie
- Eind 2022 heeft de gemeente een participatieverordening
- Eind 2022 is de website www.wijmakenheemstede.nl 'af' en goed gevuld met voorbeelden van inwonersinitiatieven

ICT

Wat willen we bereiken?

De digitale leef- en werkomgeving ontwikkelt zich sterk. De gemeentelijke dienstverlening, bedrijfsvoering en organisatie zijn steeds meer afhankelijk van data en technologie. De uitwisseling van (digitale) gegevens en de toepassing van data in onze processen nemen toe. Bovendien zijn medewerkers meer online, werken locatieonafhankelijk en gebruiken diverse digitale platforms om met elkaar, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties samen te werken. De gemeente wordt meer digitaal, open en transparant en ontwikkelt zich naar een hybride vorm van werken, waarbij zowel digitaal als fysiek contact voor iedereen, binnen en buiten de gemeente, eenvoudig toegankelijk moet zijn. Dit biedt nieuwe kansen, maar stelt ook hogere eisen aan processen, systemen, beveiliging, openheid en privacy. Met de huidige infrastructuur loopt de organisatie tegen haar grenzen aan. Daarom werken we in 2022 aan de doorontwikkeling van de ICT-voorzieningen, dat er zorgvuldig en betrouwbaar met alle gegevens wordt omgegaan, dat gegevens en systemen optimaal zijn beveiligd volgens de geldende normen voor de overheid en investeren we in de ontwikkeling van de digitale competenties van onze eigen medewerkers.

Wat gaan we ervoor doen?

Digitale vernieuwing en online samenwerken

Om verder te bouwen aan een organisatie die naast doelmatig en efficiënt werken ook kwalitatief hoogwaardig werk levert, blijven we werken aan het verder stabiliseren en verbeteren van de ICT-voorzieningen van onze organisatie. Dit wordt gerealiseerd door alle digitale informatiesystemen en faciliteiten up-to-date te houden, zodat medewerkers efficiënt aan de slag kunnen; onafhankelijk van plek en tijd. Daarnaast investeren wij in nieuwe technologieën ondersteunend aan het online samenwerken en de digitale dienstverlening, waar zowel bereikbaarheid als digitaal en fysiek persoonlijke contact elkaar afwisselen en bij elkaar komen. Er wordt geïnvesteerd in digitale middelen en vanuit een 'Cloud' visie kijken we naar hoe de gemeente doelmatig en efficiënt digitaal en online kan samenwerken, intern en extern. Op basis van de eind 2021 herijkte IV visie voor 2022-2026 wordt het meerjarig investeringsprogramma voor vernieuwing en vervanging in 2022 geactualiseerd.

Cybersecurity en weerbaarheid

Gezien de ontwikkelingen van informatiebeveiliging en cybercrime ligt de focus op het voorkomen van datalekken, 'hacks' en gijzelsoftware. Richting onze organisatie blijft bewustwording onder onze medewerkers op het gebied van privacy en veilig werken een speerpunt. Het voorkomen van onbedoelde menselijke fouten is erg belangrijk. Daarnaast wordt de invoering en aanscherping van het normenkader voor informatieveiligheid voor de overheid, de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO), gecontinueerd. Een groot aantal technische- en organisatorische maatregelen worden tegen het licht gehouden en daar waar nodig verbeterd. We overleggen met de VNG en buurgemeenten om risico's en maatregelen op het gebied van cybersecurity inzichtelijk te maken en te vertalen naar activiteiten om de cybersecurity te verbeteren. In 2022 hebben we ondersteunend hieraan een ICT-crisisplan ontwikkeld.

Informatie, data en kwaliteit

We continueren de ontwikkeling van het procesmanagement binnen de gemeente. Daarmee wordt een basis gelegd voor het datagestuurde werken vanuit onze processen. We organiseren workshops met de procesbeheerders en vakafdelingen om medewerkers bewust te maken van het data gestuurde werken en adviseren in de mogelijkheden van werken op basis van data. Tegelijkertijd ontwikkelen we een breder datamanagementprogramma dat de kansen en mogelijkheden van inzet van data en data-technologieën uit o.a. het fysieke en sociale domein nader onderzoekt. Hierin zoeken we de samenwerking op met regionale en landelijke initiatieven, zoals de nationale Data-agenda. Ten behoeve van kwaliteit en openbaarheid van het digitale besluitvormingsproces van college- en raadsvoorstellen (incl. archivering) gaan we dit verder verbeteren en zijn we per 2022 aangesloten op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI).

Hoe gaan we dit meten?

Voor het meten van de kwaliteit van de ICT dienstverlening worden de volgende meetinstrumenten ontwikkeld en ingezet:

- Met tevredenheidsonderzoeken meten we de bijdrage van de digitale vernieuwing aan het doelmatig, efficiënt en kwalitatief hoogwaardig werken.

- Aan de hand van dienstverleningsrapportages wordt inzicht gegeven op de kwaliteit, betrouwbaarheid en stabiliteit van de ICT-voorzieningen.
- Aan de hand van een audit wordt beoordeeld in hoeverre wordt voldaan aan het normenkader voor Informatiebeveiliging voor de Overheid. Resultaten van de audits worden gerapporteerd aan het college en aan de raad.
- Met behulp van goed opdrachtgeverschap, portfoliomanagement en projectmatig werken bewaken we een tijdige en kwalitatieve levering van de afgesproken ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Het merendeel van de reguliere activiteiten zijn gedekt in de begroting. Aanvullende activiteiten zijn gemeld met de kadernota 2022-2025 met uitzondering van:

Vernieuwing IV Beheer Openbare Ruimte

De huidige informatievoorziening voor Beheer Openbare Ruimte (registratie en onderhoudscycli van objecten in de buitenruimte) is verouderd en sluit onvoldoende goed aan op het beheer-, onderhouds- en begrotingsproces van Ruimtelijk Beheer. In het kader van centraliseren en professionaliseren gegevensbeheer en het benutten van harmonisatie potentieel bij applicaties gaan we de Informatievoorziening vernieuwen. We implementeren de IMBOR (een landelijk datamodel voor registratie van objecten in de buitenruimte) waarmee we de integratie met o.a. de Basisregistratie Grootchalige Topografie vergroten, schrijven een gezamenlijke aanbesteding met Bloemendaal uit om het beheer en gebruik via harmonisatie te vereenvoudigen en organiseren een volledige ketenintegratie met aanpalende processen en informatiesystemen, zoals met Meldingen Openbare Ruimte. Voor implementatie en in gebruik name is een extra bedrag van €100.000 benodigd. Conform verdeelsleutel GR DIT komen deze incidentele kosten voor € 54.000 ten laste van Heemstede en € 46.000 ten laste van Bloemendaal. De structurele licentie- en onderhoudskosten, circa €30.000, gaan ten laste van de bestaande exploitatiebegroting GR DIT. Vanwege de urgentie om te vernieuwen loopt dit vervangingsvoorstel vooruit op de actualisatie van het meerjarig investerings- en vervangingsprogramma in 2022

ORGANISATIEONTWIKKELING

Wat willen we bereiken?

Het is van belang dat de gemeentelijke organisatie zo wendbaar en weerbaar mogelijk blijft, gefundeerd op een stevige (bedrijfsvoerings)basis, en een organisatie is waarin vitale medewerkers plezier hebben en gedreven zijn om een excellente dienstverlening te realiseren.

Het werkveld van de gemeente wordt veelomvattender, digitaler en complexer, waarbij inwoners meer verantwoordelijk zijn voor zichzelf en hun omgeving. Daarvoor moeten we de behoeftes en verwachtingen van de samenleving met de nodige losheid kunnen 'lezen' en snel op de actualiteit kunnen inspelen zonder de grote lijn uit het oog te verliezen. De coronacrisis heeft dit extra duidelijk gemaakt.

Dit alles vereist dat we ook voor 2022 de flexibiliteit en lenigheid in het toepassen van de verschillende rollen die de gemeente heeft, op peil moeten houden.

Voor 2022 zetten we in op verdere versteviging van de samenwerking in de regio, dit is onontbeerlijk voor een optimale dienstverlening aan inwoners en voor de bestuurskracht als zelfstandige gemeente. Bloemendaal is daarbij een preferred partner, maar er wordt met name ingezet op regionale samenwerking Kennemerland-Zuid. Deze regionale samenwerking wordt steeds belangrijker voor de taken die bij de gemeenten zijn belegd.

We streven ernaar dat de bestaande en nieuwe taken voor onze gemeente in een juiste balans georganiseerd en uitgevoerd kunnen worden en de werkdruk voor medewerkers gezond blijft. We onderschrijven de huidige VNG-lijn dat bij nieuwe bijkomende taken/activiteiten vanuit de Rijksoverheid ook benodigd budget voor capaciteit en implementatie moet meekomen. Deze lijn is ook uitgangspunt in Heemstede; het betekent dat bij nieuwe projecten en activiteiten expliciet wordt aangegeven wat implementatie kost of welke verschuiving dit betekent in prioriteiten. De beschikbare capaciteit staat op dit moment onder druk door veranderende samenleving, politiek bestuurlijke context en taken die naar gemeenten zijn gekomen zonder budget. De organisatie heeft zich ingespannen om voor deze ontwikkelingen ruimte te creëren in de huidige formatie en deze extra taken op te vangen. Hier zitten we aan de ondergrens van wat opgevangen kan worden. Dit bleek ook uit het Medewerker Tevredenheidsonderzoek van 2021 waarin werkdruk als dominant knelpunt naar voren kwam. Deze werkdruk willen wij in 2022 beter in control hebben voor medewerkers. We willen ons profiel als

aantrekkelijk werkgever blijven borgen. In het MTO 2021 lag ons algemene 'rapportcijfer' met een 7,2 boven het landelijk gemiddelde.

Tot slot willen we in 2022 ook een organisatie zijn die sterk gekenmerkt wordt door diversiteit en inclusiviteit. Primair vanuit onze maatschappelijke voorbeeldfunctie, maar ook omdat dat onze wervingskracht op een steeds moeilijker worden arbeidsmarkt vergroot.

Wat gaan we ervoor doen?

Werkconcept-na-corona: medewerkers faciliteren in de voor hun optimale manier van werken

Hybride werken wordt normaal. Waar thuiswerken voor de pandemie een andere status had dan op kantoor werken, worden thuis en op kantoor werken nu als gelijkwaardig gezien. Dit heeft invloed op de manier van samenwerken en leidinggeven, op het gebruik van ICT, op de arbeidsomstandigheden en op het gebruik van het gemeentehuis. De functie van het gemeentehuis verandert in een plek van ontmoeting voor iedereen; zowel voor medewerkers als voor inwoners.

Daarom onderzoeken we of een aanpassing daarvan en van de inrichting van de kantooromgeving en de publiekshal gewenst is. We brengen de opgedane ervaringen en nieuwe inzichten in beeld en bepalen hoe we het goede behouden na de coronacrisis.

Bij dit onderzoek betrekken we ook de uitkomsten van de QuickScan Lokale Democratie en de hiermee samenhangende wensen voor participatie en contact met inwoners. Hetzelfde geldt voor de voortschrijdende digitalisering en daarmee samenhangende keuzes voor de dienstverleningskanalen.

Medewerkers faciliteren in de beheersing van werkdruk

De werkdruk wordt in alle lagen van de organisatie breed gevoeld, zoals blijkt uit het MTO van januari 2021.

Digitale vaardigheden van medewerkers op peil brengen/houden

De digitalisering van onze dienstverlening en interne werkprocessen gaat in hoog tempo. Het belang van goed werkende ICT en van goede digitale vaardigheden van de medewerkers worden nog groter. Aan de hand van trainingen, ook op de werkplek, werken we hieraan.

De toegenomen krapte op de arbeidsmarkt het hoofd bieden

Zoals aan de orde voor alle gemeenten, is de krapte op de arbeidsmarkt afgelopen jaren toegenomen, met name voor specialistische functie o.a. voor functies in het financieel en ruimtelijk domein. Dit heeft verschillende consequenties, onder andere langere doorlooptijden bij vacatures, meer instroom van minder ervaren afgestudeerden, en een hoger verloop (er wordt meer 'gejobhopt').

Dit maakt dat we in 2022 voor een toenemend aantal vacatures meerdere wervingscampagnes zullen moeten doen, wat hogere kosten met zich mee zal brengen. Omdat dit in hoogte moeilijk te ramen is, hebben we het wervingsbudget in relatie tot 2021 niet verhoogd, maar ervoor gekozen om afwijkingen te verantwoorden in de voorjaarsnota en najaarsnota en het jaarverslag. Daarnaast zetten we voor 2022 onder andere ook in op regionale samenwerking bij moeilijk vervulbare vacatures, aanbieden van opleidingstrajecten voor bepaalde specialistische functies waarbij wij ook specifiek willen kijken naar de mogelijkheden voor nieuwe inwoners (statushouders) en experimenteren met innovatie wervingsmethodieken.

Een organisatie(cultuur) die staat voor diversiteit en inclusiviteit

Wij hechten grote waarde aan diversiteit en inclusiviteit. Diversiteit omdat we met ons personeelsbestand een afspiegeling willen zijn van de Nederlandse samenleving. Inclusief omdat we vinden dat iedereen ongeacht iemands afkomst, huidskleur, seksuele geaardheid, genderidentiteit of genderexpressie, handicap zich thuis bij ons moet voelen. Dit maakt ons ook een aantrekkelijk werkgever voor iedereen, niet onbelangrijk op een gespannen arbeidsmarkt.

In de maak is het wetsvoorstel 'Wet toezicht gelijke kansen bij werving en selectie' als onderdeel van een Landelijk Actieplan vanuit de overheid en richt zich specifiek op de werving en selectie van arbeidskrachten. Hier geven wij in 2022 invulling aan.

Ambtelijke samenwerking met Bloemendaal

Het college ziet een toekomstgerichte organisatie – die opgavegericht werkt, bredere regionale samenwerking zoekt en een stevige bedrijfsvoering vorm geeft – als de beste oplossing voor een optimale bestuurskracht als zelfstandige gemeente. Vanuit dit kader is brede regionale samenwerking noodzakelijk, breder dan alleen Bloemendaal en Heemstede, om kennis en capaciteit te bundelen en agendering van het belang Zuid-Kennemerland in de Metropool Regio Amsterdam.

De samenwerking in vervlochten teams/afdelingen met Bloemendaal 'beperkt' zich tot het gebied van bedrijfsvoering (Communicatie, P&O, Facilitair, Financiële administratie) en handhaving openbare orde. In deze context werken Bloemendaal en Heemstede samen. Dit is vastgelegd in het 'kader voor de ambtelijke samenwerking Heemstede – Bloemendaal'. Dit kader is door beide raden vastgesteld. De volgende stap is om deze vervlochten teams nader te borgen, en zorg te kunnen dragen voor transparante financiële verantwoording en eenduidige sturing. In het najaar van 2021 wordt een voorstel aan beide raden gedaan op welke wijze dit vorm en inhoud kan krijgen.

Regionale samenwerking

Om de regionale samenwerking te verbeteren en de betrokkenheid van de gemeenteraad te vergroten, is voor de regio Zuid-Kennemerland een nieuwe 'governance' uitgewerkt in een samenwerkingsconvenant. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan dit convenant. Deze regionale samenwerking tussen de gemeenteraden en besturen wordt ondersteund door een regisseur regionale samenwerking. De kosten worden verdeeld onder de vier gemeenten, zoals besloten door de gemeenteraden. De kosten voor Heemstede worden opgevangen in het flexbudget. In de loop van 2022 wordt de governance geëvalueerd en wordt duidelijk of de inzet van de regisseur en ondersteuning structureel wordt. Als dit de uitkomst van de evaluatie is, wordt via de kadernota 2023 structureel middelen aangevraagd. Om uitvoering te kunnen geven aan de acties uit de Zuid-Kennemer Agenda en de samenwerking met provincie en de Metropoolregio Amsterdam (MRA), is extra inzet vanuit Heemstede nodig, aangezien hier deels sprake is van nieuwe activiteiten.

Hoe gaan we dit meten?

	2021	2022
Medewerkertevredenheidsonderzoek	7,2	--*
Gemiddelde doorlooptijd vacatures		
<i>*MTO wordt om de 2-3 jaar gehouden.</i>		

Wat mag het kosten?

Ondersteuning inkomende subsidies

De raad heeft 2021 een motie aangenomen om te onderzoeken of subsidiemogelijkheden door de gemeente beter benut kunnen worden. Opvolgend aan de motie is een subsidiescan uitgevoerd en geconcludeerd dat het de moeite waard is om structureel subsidiemogelijkheden te monitoren en indien van toepassing subsidieaanvragen ten uitvoer brengen. In het kader van onze organisatieontwikkeling en om de mogelijkheden en effecten nader te onderzoeken organiseren we samen met Bloemendaal per 2022 een 2-jarige pilot waarin we een abonnement afnemen bij een bureau dat gespecialiseerd is in het aantrekken van subsidies. Zij ondersteunen ons dan één dag in de week. Deze ondersteuning zetten we in voor het monitoren, aanvragen en verantwoorden van reeds lopende en nieuwe subsidies. We vragen in 2022 en 2023 € 25.000 per jaar aan. De verwachting is dat deze kosten terug worden verdiend uit de toegekende subsidies. Als afronding van de 2-jarige pilot evalueren we de effecten en beoordelen we of deze inzet structureel moet zijn.

Stand van zaken taakstelling – realisatie flexibel budget.

De afgelopen 2 jaar is ingezet op de realisatie van de taakstelling in de organisatie met name in de bedrijfsvoering. De beoogde taakstelling wordt geëffectueerd volgens plan met natuurlijk verloop en extra inkomsten; wijziging in de managementstructuur / herschikking taken (in het kader van een lichte reorganisatie), efficiënt gebruik kantoorruimte door verhuur (st Rijk) en de aanpassing van bedrijfsprocessen onder andere bij facilitair. Het maximaal haalbare bedrag blijkt echter uit te komen op € 150.000. Verdere bezuiniging is niet realistisch zonder de kwaliteit van de dienstverlening aan te tasten.

Het flexibelbudget staat in 2021 onder druk. Dit heeft onder meer te maken met het niet tijdig kunnen vervullen van een aantal vacatures van bestaande functies veroorzaakt door de gespannen arbeidsmarkt waardoor langere tijd inhuur noodzakelijk is. Vooral op terreinen van financiën en ruimte, het betreft hier reguliere taken. Daarnaast is het in de krapte van de arbeidsmarkt steeds lastiger ervaren kandidaten te werven. We zijn aantrekkelijk voor nieuwe instromers, pas afgestudeerden, maar dat betekent dat zij de praktische toepassing van het vak verder moeten leren. Hiervoor wordt aanvullende senior-capaciteit tijdelijk ingehuurd voor 'learning on the job'. De verwachting is dat de komende twee jaar de druk op de arbeidsmarkt blijft.

Naast de arbeidsmarktproblematiek komen er extra taken en ontwikkelingen op de gemeente af, o.a.:

- De rechtmatigheidstoets komt bij de gemeente te liggen
- Er is verdergaande wet- en regelgeving in aantocht voor archiefbeheer

- Door de toenemende juridisering van de samenleving is er meer noodzaak een beroep te doen op (intern) juridisch advies / toets bij allerlei vragen en procedures.
- Uitvoering geven aan regionale samenwerking Zuid Kennemerland
- Implementatie Omgevingswet 'live' in de uitvoering.

De komende periode wordt gevolgd in hoeverre dit structurele taken zijn. Ook zal dan duidelijk zijn hoe de arbeidsmarktproblematiek zich ontwikkeld heeft. Om deze extra taken en de arbeidsmarktproblematiek tijdelijk op te vangen en een teveel aan werkdruk te ondervangen, wordt incidenteel voor 2 jaar een bedrag van € 200.000 per jaar aan het flexibel budget toegevoegd.

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2020	6,3		
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2021	6,3		
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2021	611		
Externe inhuur	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2021	5%		
Overhead	% van totale lasten	2021	15%		

2021

Beoordeling financiële positie door provincie Noord-Holland *)

repressief toezicht

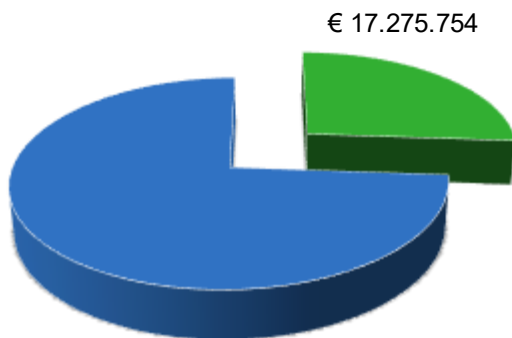
bron: Bij de brief van 28 juli 2021 heeft de provincie Noord-Holland aangegeven dat voor 2021 het repressieve toezicht geldt.

*) De provincie Noord-Holland beoordeelt -als toezichthouder- jaarlijks de financiële positie van de gemeente Heemstede. Naar aanleiding hiervan bepaalt de provincie of er sprake moet zijn van preventief- dan wel repressief toezicht.

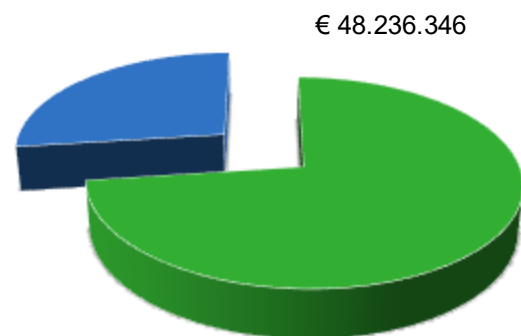
Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	17.787	14.511	17.276	16.348	16.322	16.319
Baten	80.065	44.588	48.237	47.283	46.736	46.164
Totaal saldo	62.278	30.077	30.961	30.935	30.414	29.845
Mutaties reserves:						
Toevoeging reserves	38.370	1.108	944	0	18	125
Onttrekking reserves	5.564	974	2.135	1.007	1.211	1.256
Resultaat programma (na mutaties reserves)	29.472	29.943	32.152	31.942	31.607	30.976

Lasten programma 0

Baten programma 0

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
0.1	Bestuur	1.320	1.456	1.481	1.479	1.479	1.479
0.2	Burgerzaken	723	796	873	799	899	868
0.4	Overhead	10.812	10.685	13.495	13.476	13.304	13.265
0.5	Treasury	-126	-2	0	38	70	123
0.61	OZB woningen	389	442	398	398	398	398
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	15	4	3	3	3	3
0.7	Algemene en overige uitkeringen	73	73	86	86	86	86
0.8	Overige baten en lasten	3.793	-35	171	69	83	97
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves; stortingen	38.370	1.108	944	0	18	125
0.11	Resultaat van de begroting	788	1.092	769	0	0	0
Totale lasten van het programma		56.157	15.619	18.220	16.348	16.340	16.444
Baten, uitgesplitst per taakveld							
0.1	Bestuur	0	48	49	48	48	48
0.2	Burgerzaken	336	365	370	353	579	519
0.4	Overhead	1.781	1.802	3.878	3.886	3.865	3.863
0.5	Treasury	37.948	633	628	682	682	682
0.61	OZB woningen	5.014	5.256	5.358	5.358	5.358	5.358
0.62	OZB niet-woningen	1.358	1.408	1.436	1.436	1.436	1.436
0.63	Parkeerbelasting	652	700	714	814	814	814
0.64	Belastingen overig	271	233	100	112	112	112
0.7	Algemene en overige uitkeringen	32.743	34.143	35.704	34.594	33.842	33.332
0.8	Overige baten en lasten	-38	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves; onttrekkingen	5.564	974	2.135	1.007	1.211	1.256
0.11	Resultaat van de begroting	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		85.629	45.562	50.372	48.290	47.947	47.420
Saldo programma		29.472	29.943	32.152	31.942	31.607	30.976

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 77.000 en bestaat uit:

- Gemeenteraadsverkiezingen voor een bedrag van € 100.000. Dit bedrag bestaat uit meerkosten voor gemeenteraadsverkiezingen van € 20.000, versturen van stembiljetten per post van € 20.000 en extra kosten als gevolg van coronamaatregelen. Conform het raadsbesluit van 24 juni 2021 is in 2022 extra budget van € 60.000 (nadeel) hiervoor beschikbaar gesteld;
- Afdracht leges reisdocumenten aan het rijk van € 16.000 voordeel. Hier tegenover staat bij de baten een nadeel van € 28.000 op de legesopbrengst. In 2014 is de vervangingstermijn van reisdocumenten aangepast van 5 naar 10 jaar. Verwachting is dat in 2023 het aantal aanvragen voor reisdocumenten weer toeneemt;
- Overige verschillen € 7.000 (voordeel).

Taakveld 0.4 Overhead

Onder overheadkosten wordt volgens de wetgeving verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onder overhead vallen ondersteunende afdelingen (Personeelszaken, Facilitair, Financiën etc), hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc. Het nadeel op dit taakveld van € 2.610.000 en heeft een aantal oorzaken:

- De personeelskosten op dit taakveld nemen toe met € 513.000 (nadeel). Het verschil bestaat uit:
 - De reguliere indexering met € 79.000 (nadeel);
 - Toename inhuur t.b.v. de flexibele schil met € 250.000 (nadeel);
 - Inzet projectteam t.b.v. coronamaatregelen met € 39.000 (nadeel). Dit bedrag wordt betrokken bij de bestemmingsreserve corona (raad 24 juni 2021);
 - Inzet personeel facilitaire zaken € 49.000 (nadeel). Dit bedrag wordt aan de batenkant doorberekend aan de gemeente Bloemendaal en is daarom budgetneutraal; Loonkosten worden in principe verdeeld over de taakvelden waarop personeelsleden hun werkzaamheden verrichten, bijvoorbeeld openbaar groen en (openlucht) recreatie, verkeer en vervoer, recreatieve havens etc. Dit zijn taakvelden die vallen onder het primaire proces.
De loonkosten van leidinggevenden worden overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) niet verdeeld over het primair proces maar geheel verantwoord onder het taakveld overhead omdat zij een taak hebben in de sturing en ondersteuning van medewerkers. De loonkosten van een medewerker zijn op het taakveld overhead verantwoord, terwijl deze eigenlijk verdeeld hadden moeten worden over de taakvelden in het primaire proces. Hierdoor ontstaat vanaf de begroting 2022 een nadeel op het taakveld overhead van € 96.000 ten opzichte van de begroting 2021. Begrotingstechnisch is dit een budgettair neutrale verschuiving omdat de taakvelden in het primaire proces voor hetzelfde bedrag minder worden belast. Er is dus geen sprake van meer loonkosten of een personeelsuitbreiding. Vanaf de begroting 2023 wordt dit gecorrigeerd.
- De verhoging van het lastenbudget op de ICT kosten is € 2.132.000 en wordt grotendeels veroorzaakt door de oprichting van de GR DIT. De budgetten vanuit Informatisering Bloemendaal zijn overgeheveld naar de GR DIT. Omdat een deel van de ICT kosten worden doorberekend aan Bloemendaal leidt dit aan de batenkant tot een voordeel van € 1.951.000.
Het overige verschil van € 181.000 (nadeel) wordt veroorzaakt door:
Vernieuwing IV beheer openbare ruimte van € 100.000 (nadeel). Dit project is bedoeld voor Heemstede en Bloemendaal. Daarom zit € 46.000 (op basis van aantal inwoners) in de bijdrage van Bloemendaal aan de GR DIT;
Het overige bestaat uit de reguliere indexering van de budgetten en toename in de kapitaallasten van € 81.000 (nadeel).
- Het nadeel op huisvestingskosten is € 54.000. Dit is het gevolg van :
 - Extra kosten als gevolg van 'coronaproof' maken van het gemeentehuis € 20.000 (nadeel) conform coronabegroting raad 24-5-2021;
 - Indexatie van diverse kosten van € 34.000 (nadeel).
- Het nadeel op overige bedrijfsvoeringskosten is € 88.000. Dit bestaat uit:
 - Advieskosten inzake fiscaal advies en ondersteuning van € 50.000 (nadeel) conform kadernota 2022-2023;
 - Deelname aan 'Waar staat je gemeente' van € 11.000 (nadeel). Deelname gebeurt 1 x per twee jaar;
 - Onderzoek naar subsidiemogelijkheden van € 25.000 (nadeel);
 - Overige verschillen van € 2.000 (nadeel).
- Het nadeel op GRIT van € 23.000 wordt veroorzaakt door:
 - Toename salarislasten als gevolg van indexatie € 16.000 nadeel;
 - Toename van kosten van € 7.000 (nadeel) voor hard- en software als gevolg van indexatie.

Meerjarenraming

Ter dekking van het flexibel inhuurbudget heeft de ambtelijke organisatie een taakstelling op zich genomen oplopend van € 30.000 in 2020, € 80.000 in 2021 en vanaf 2022 € 250.000. In 2020 is de taakstelling van € 30.000 structureel ingevuld en in 2021 wordt nog € 50.000 ingevuld. De verwachting is dat eind 2022 € 150.000 van de taakstelling is behaald. Realisatie van de taakstelling van de resterende € 100.000 wordt niet haalbaar geacht. Dit leidt vanaf 2023 tot een nadeel van € 100.000 ten opzichte van 2022.

Taakveld 0.5 Treasury

Op dit taakveld wordt het renteresultaat zichtbaar. Dit betreft het verschil tussen de totaal geraamde rentekosten te betalen voor externe financieringsmiddelen aan banken minus de doorberekende rentelasten naar de diverse taakvelden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Hier staan de baten en lasten geraamd die niet direct zijn toe te rekenen aan een specifiek programma. Dit verschilt van jaar tot jaar. Het taakveld laat een nadeel ten opzichte van de begroting 2021 zien van € 206.000. Oorzaken hiervan zijn:

- Verlagen stelpost onderuitputting kapitaallasten. Het is niet meer toegestaan een structurele onderuitputting van kapitaallasten in te boeken. De stelpost ontstaat doordat investeringen later tot uitvoering komen dan gepland en daarmee later tot kapitaallasten (rente en afschrijving) leiden. De stelpost bedraagt na wijzigingen in de begroting 2021 € 6.000 negatief. In de begroting 2022 wordt € 34.000 negatief opgenomen. Dit leidt tot een voordeel van € 28.000 ten opzichte van de begroting 2021.
- Taakstelling op de ambtelijke organisatie. Conform de kadernota 2020-2023 loopt er een taakstelling op de ambtelijke organisatie als dekking op het flexibel inhuurbudget. In 2021 was er een taakstelling van € 50.000 geraamd. In 2022 wordt de taakstelling voor € 49.000 ingevuld. Dit leidt tot een nadeel op dit taakveld van € 49.000.
- Stelpost reiskosten 2022 van € 70.000 (nadeel). Wegens het thuiswerken als gevolg van coronamaatregelen zijn de reiskosten niet geraamd via de salarissen maar als stelpost onder dit taakveld opgenomen.
- Voor de aanschaf van een extra rapportagemodule van het salarissysteem is een stelpost opgenomen van € 10.000 (nadeel);
- Kosten voor de uitvoering van de Wet Open Overheid (WOO) van € 106.000 (nadeel). Dit is een geormerkte post vanuit de algemene uitkering. Daarom zijn de kosten voor de WOO budgetneutraal;
- Overige verschillen € 1.000 (voordeel).

Meerjarenraming

Vanaf 2023 vervalt de stelpost onderuitputting kapitaallasten. Dit leidt ten opzichte van de begroting 2022 tot een nadeel van € 34.000.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves: stortingen

Voor een integraal overzicht van alle stortingen in de reserves wordt verwezen naar het Bijlagenboek onderdeel "Overzicht reserves en voorzieningen".

Er is een dotatie gedaan van € 246.000 aan de reserve sociaal domein. Dit zijn extra middelen t.b.v. jeugdzorg.

Taakveld 0.61 ozb woningen

De kosten voor de uitvoering van de ozb woningen vallen lager uit (€ 44.000). Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de uitvoeringsorganisatie van de gemeentebelastingen. Dit heeft ermee te maken met de ingeschatte invorderingsopbrengst waarmee de kosten verrekend worden, hoger uitvallen dan in 2021.

Baten

Taakveld 0.4 Overhead

Het voordeel op dit taakveld is € 2.076.000 en bestaat uit:

- Het voordeel op de ICT kosten is € 1.951.000 is het gevolg van de oprichting van de GR DIT. De budgetten vanuit Informatisering Bloemendaal zijn overgeheveld naar de GR DIT. Aan de lastenkant leidt dit dan tot een nadeel van € 1.951.000. De kosten Informatisering worden aan de batenkant voor € 1.951.000 doorberekend aan Bloemendaal;
 - Hogere bijdrage doorberekening IASZ van € 59.000 (voordeel);
 - Bijdrage van het inkoopbureau voor de huur van het kantoor van € 19.000 (voordeel). In 2021 is rekening gehouden met een huuropbrengst van € 16.000 wegens beëindiging van het huurcontract. Er is een nieuw huurcontract gesloten met het inkoopbureau. De huuropbrengst hiervan is € 35.000 per jaar. De huuropbrengst wordt ingezet voor de invulling van de taakstelling op de ambtelijke organisatie;
 - Bijdrage door Bloemendaal aan de salarislasteren facilitaire zaken van € 49.000 (voordeel);
- Overige verschillen van € 2.000 (nadeel).

Taakveld 0.5 Treasury

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 58.000. Dit is als volgt opgebouwd:

- Dividend Meerlanden: in de begroting 2022 wordt nog uitgegaan van een voordeel van € 42.000 ten opzichte van de begroting 2021 (zie verder toelichting onder het kopje "meerjarenraming" bij dit taakveld).;
- Dividend BNG: in de voorjaarsnota 2020 is met een lagere dividenuitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 155.700 rekening gehouden. Voor de raming van 2021 is uitgegaan van een gemiddelde dividenuitkering over de laatste 4 jaar. Dit is € 328.900. Omdat in 2020 het dividend € 1,81 per

aandeel zal bedragen, wordt voor 2022 rekening gehouden met lagere dividend van € 228.900. Dit is een nadeel van € 100.000 ten opzichte van 2021.

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 53.000. Conform het raadsvoorstel van 14 juni 2021 heeft er een inschrijving op preferente aandelen van Stedin plaatsgevonden. Dit resulteert in een jaarlijkse dividendopbrengst van € 53.000 (voordeel)

Meerjarenraming

Meerjarig wordt vanaf de begroting 2023 bij Meerlanden rekening gehouden met een toename in het dividend van € 54.000 ten opzichte van de begroting 2022. In september 2021 wordt de raad een voorstel voorgelegd waarin ingegaan wordt op de wijziging kapitaalstructuur van Meerlanden vanaf 2022 en de verwachte mutaties in de dividenduitkering van Meerlanden. Tevens wordt ingegaan op een wijziging in de begroting van Heemstede ten aanzien van het dividend Meerlanden 2021 – 2025 en wordt een dekkingsvoorstel tot 2031 voorgesteld. Omdat besluitvorming pas in de raad van september 2021 plaats kan vinden is hier in de begroting 2022 en in de meerjarenraming 2023-2025 geen rekening mee gehouden.

Taakveld 0.61 ozb woningen

Het voordeel op dit taakveld is € 102.000. De opbrengst onroerende zaakbelasting op woningen is verhoogd met de inflatiecorrectie voor 2022 van 1,95%.

Taakveld 0.62 ozb niet-woningen

De opbrengst onroerende zaakbelasting op niet-woningen is verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,95% voor 2022 van € 28.000 (voordeel).

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

De indexatie van de parkeertarieven kan niet meer worden ingevoerd voor 2022. Daarom wordt de verhoging niet doorgevoerd in 2022 en wordt de derving van de parkeerinkomsten van € 100.000 betrokken bij het begrotingsresultaat 2022. Vanaf 2023 wordt wel rekening gehouden met indexatie waardoor de opbrengst met € 100.000 stijgt. De indexatie beslaat de periode vanaf 2011; vanaf dat moment zijn de parkeertarieven niet meer geïndexeerd.

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Het nadeel op dit taakveld is € 133.000.

- Conform rijkswetgeving mag er met ingang van 2022 geen precariobelasting meer geheven worden op ondergrondse kabels en leidingen van nutsbedrijven. Dit resulteert in een nadeel van € 125.000. In de meerjarenbegroting was hier al rekening mee gehouden;
- Conform het raadsbesluit van 25 juni 2021 is in 2022 rekening gehouden met een minderopbrengst van € 12.000 (nadeel) precariobelastingen op terrassen en uitstallingen als gevolg van coronamaatregelen;
- Overige verschillen € 4.000 (voordeel).

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen

De in de begroting verwerkte gemeentefonds uitkeringen zijn: 2022 € 35.704, 2023 € 34.594.000, 2024 € 33.842.000 en 2025 € 33.332.000. Als er in de komende septembercirculaire nieuwe ontwikkelingen zijn volgt de informatie daarover via een apart raadsvoorstel (1^e begrotingswijziging 2021).

De ramingen van het gemeentefonds zijn gebaseerd op de meicirculaire 2021.

- Hierin zijn de voorlopige uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds verwerkt. Vanaf 2023 heeft de herijking van het Gemeentefonds een negatieve impact voor de meerjarenbegroting van Heemstede. De korting is vanaf 2023 voor 4 jaar (2023-2026) jaarlijks € 400.000 olopend. Dat wil zeggen in 2024: € 800.000 en in 2025: € 1.200.000.
- Jeugdzorg 2022: rekening is gehouden met de toegezegde extra middelen jeugdzorg van € 300 miljoen (Heemstede € 286.000) en de toegezegde extra compensatie 2022 van € 1,314 miljard (Heemstede € 1.222.000). De definitieve verdeling van de extra compensatie volgt in de septembercirculaire 2021.
- Jeugdzorg 2023-2025: Over de jaren vanaf 2023 hebben de provinciaal toezichthouders onderling afgesproken dat 75% geraamd mag worden van de bedragen waar de Arbitragecommissie van uit gaat. De in de meerjarenbegroting opgenomen bedragen voor extra compensatie jeugdzorg zijn: 2023 € 1.014.000, 2024 € 952.000 en 2025 € 877.000.

Analyse 2021 – 2022

De voor 2021 geraamde baten gemeentefonds bedragen € 34.143.000. Hiervan heeft € 471.000 betrekking op de uitkeringsjaren 2019 en 2020 (actualisering WOZ belastingcapaciteit) en € 33.672.000 op het uitkeringsjaar 2021. De voor 2022 geraamde baten gemeentefonds bedragen € 35.704.000. Ten opzichte van de geraamde € 33.672.000 voor het uitkeringsjaar 2021 is dat een stijging van € 2.032.000. De hogere uitkering wordt veroorzaakt door een hogere uitkeringsfactor, mede als gevolg van een hoger accres (voordeel € 1.004.000), extra compensatie jeugdzorg 2022 (voordeel € 1.222.000), overige taakmutaties (voordeel € 132.000), wegvallen incidentele corona gelden 2021 (nadeel € 512.000, integratie- en decentralisatie-uitkeringen (voordeel € 256.000) en actualisatie van gemeentefondsmaatstaven (nadeel € 70.000).

Taakveld 0.10 Mutaties reserves: onttrekkingen

Voor een integraal overzicht van alle onttrekkingen uit de reserves wordt verwezen naar het Bijlagenboek onderdeel "Overzicht reserves en voorzieningen".

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2022	2023	2024	2025
GRIT				
Vervangen printers/plotters/scanners	48.000			
Vervanging HIYOD laptops (ipv BYOD)	450.000			
Vervangen dubbele schermen en toetsenborden	80.000			
Vervanging HYOD smartphones (ipv BYOD)	245.000			
Vervangen Core componenten (NIEUW)	132.000			
Telefonie KCC (NIEUW)	75.500			
Raad en commissies				
iPads raadsleden	32.000			
Informatievoorziening				
Vervangen P&O systeem	80.000			
Vervangen zaaksysteem		125.000		
Vervangen burgerzaken- en kassasysteem		120.000		
Raadpleegtool wegens uitfaseren Corsa en Verseon		30.000		
Vervangen financieel systeem (GEWIJZIGD van 2022)		225.000		
Raadpleegtool wegens uitfaseren Corsa en Verseon (NIEUW)				
Facilitair				
Vervangen presentatiemiddelen flexkantoor				
Totaal investeringen	1.142.500	500.000	0	0

Programma 1

Veiligheid

Inhoud programma

Het programma omvat de openbare orde en veiligheid en de daaraan gerelateerde leefbaarheid. Openbare orde wordt immers gedefinieerd als het ordentelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte.

1. Wat willen we bereiken?

Heemstede moet een veilige en leefbare gemeente blijven om in te wonen. Behalve de preventie van veel voorkomende criminaliteit hebben zorg en veiligheid en ondermijning onze aandacht.

We zetten ons in voor de versterking van de informatiepositie van de gemeente en informatie-uitwisseling tussen ons en de externe partners in het veiligheidsveld om samen effectiever te kunnen handelen. Daarnaast stimuleren we cohesie en zelfredzaamheid door informatie te delen en partnerschap te creëren met onder meer inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de politie. Heemstedenaren kennen elkaar en hun wijk immers het beste en spelen daarmee een cruciale rol in hun buurt; zij zijn 'de oren en ogen' in de wijken.

De veiligheid in de eigen leefomgeving is van groot belang. We stellen inwoners en professionals in staat om signalen van criminaliteit zoals geweld, verward gedrag, ondermijning en cybercrime te herkennen en ontwikkelen samen handelingsperspectieven.

We zetten in op de verdere versterking van de integrale samenwerking tussen sociaal domein en veiligheid. Zo worden problemen vroegtijdig herkend en kunnen passende interventies worden ingezet. Deze werkwijze vergt flexibiliteit, wendbaarheid en kennis van elkaars rollen en mogelijkheden; ook van belangrijke partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het Zorg & Veiligheidshuis, Veilig Thuis en de Veiligheidsregio.

Relevante beleidsnota's:

- Nota Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023
- VTH Beleid Heemstede 2019-2022
- Beleidsnota integrale handhaving gemeente Heemstede

2. Wat gaan we ervoor doen?

Integraal veiligheidsbeleid

In 2020 zijn het meerjarige Actieplan Integrale Veiligheid 2020-2023 en het bijbehorende Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2020-2021 vastgesteld. Hierin staat de vertaling van de regionale prioriteiten, zoals opgenomen in het Meerjaren Integraal Veiligheidsplan van de Politie-eenheid 2019-2023, naar de vier lokale prioriteiten. Dit zijn: Zorg- en Veiligheid, Veilige & leefbare wijken, centrum en bedrijventerreinen en Ondermijning. Het beleid wordt uitgevoerd binnen de strategische uitgangspunten: Actieve wederkerigheid, persoonsgericht werken aan veiligheid, Van repressief naar preventief en Slagvaardige overheid. In 2022 wordt de uitvoering van de hierboven genoemde prioriteiten voortgezet.

Zorg & Veiligheid

Er wordt ingezet op het inzichtelijk maken van mogelijke barrières tussen de ketens van zorg en veiligheid. Aan de voorgestelde structurele verbeteringen wordt verder uitvoering gegeven. Verbeteringen richten zich onder andere op snelle, veilige en adequate informatiedeling, gezamenlijke portefeuillehoudersoverleggen en regionale afstemming, maar ook het versterken van de lokale integrale casus aanpak. Laatstgenoemde aanpak heeft zijn vorm gekregen in een tweewekelijks Zorg- en Veiligheidsoverleg. In dit overleg participeren het Sociaal Domein, Openbare Orde en Veiligheid en Handhaving. Waar nodig wordt zwaardere problematiek opgeschaald naar het Zorg & Veiligheidshuis. Ook wordt twee keer per jaar een Zorg & Veiligheidsvierhoek KennemerKust georganiseerd waar de wethouders Zorg aan deelnemen. Tijdens deze vierhoeken worden actuele thema's besproken die betrekking hebben op zowel het zorg- als veiligheidsdomein.

Naast de aanpak van casuïstiek zetten we in op vroegsignalering en preventie. Met onder andere aandacht voor verward gedrag, woonoverlast, huiselijk geweld en kindermishandeling, kwetsbare ouderen en jongeren.

Veilige en leefbare wijken, centrum en bedrijventerreinen

Door een integrale aanpak, inclusief bewoners en ondernemers, weten we wat er speelt ten aanzien van veiligheidsbeleving en wordt daar waar nodig en mogelijk op ingespeeld. Door deze integrale aanpak behouden we een veilig en leefbaar Heemstede. We zetten in op zaken zoals overlast (wonen en jeugd), high impact crimes (inbraken, overvallen en straatroven) en verkeer (agressie, snelheid en parkeren). Dit blijven we voortzetten door voorlichting, preventie-activiteiten, wijkwandelingen, overlastspreekuur en gerichte handhavingsacties zoals op overlast, snelheid en verlichting. Bijzondere aandacht gaat uit naar geluidsoverlast en verkeersovertredingen van motorrijders. Hierbij trekken we samen op met Bloemendaal, Zandvoort en andere gemeenten binnen de politie-eenheid. Het betreft handhavingsacties van de politie, de inzet van tekstkarren en het verzoek aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te zoeken naar structurele oplossingen, zoals bijvoorbeeld het invoeren van een APK voor motoren waarbij de geluidsproductie en deugdelijkheid van uitlaten onderdeel van de controle worden. Nu de Binnenweg vijf sterren van het keurmerk veilig ondernemen heeft, verleggen we onze aandacht naar het industrieterrein. Door middel van het keurmerk veilig ondernemen, werken we samen met de bedrijven toe naar een veiliger industrieterrein.

Ondermijning

Bij ondermijnende criminaliteit gaat het om een breed scala aan criminele fenomenen en de ondermijnende werking die daarvan uitgaat op de samenleving en het bestuur. De verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. Gemeente, politie en RIEC hebben een belangrijke rol om inwoners en ondernemers, maar ook hun eigen organisaties weerbaar te maken tegen ondermijning. In navolging van 2021 zijn er ook in 2022 diverse vormen van weerbaarheidsvoorlichting en training. Ook wordt in 2021-2022 in samenwerking met het RIEC een quickscan uitgevoerd naar de weerbaarheid van de organisatie. Aan de hand van de resultaten wordt bepaald welke verdere acties binnen de gemeentelijke organisatie nodig zijn om de weerbaarheid te vergroten.

In 2022 wordt binnen het thema ondermijning ook ingezet op het thema vastgoed. Het gaat hierbij met name om de financiering van vastgoed met crimineel geld en het gebruik van vastgoed voor criminele activiteiten.

In het kader van de Wet Regulering Sekswerk, waarbij alle prostituees en exploitanten van seksbedrijven een vergunning nodig hebben, is binnen de Politie-eenheid Noord-Holland besloten het bestuurlijk toezicht hierop te centraliseren. De individuele gemeenten leveren op basis van inwoneraantal een financiële bijdrage aan de centrumgemeente die het toezicht uitvoert.

Cyberveiligheid

Naast bovengenoemde prioriteiten wordt ingezet op het vergroten van de weerbaarheid rondom cybercrime en gedigitaliseerde vormen van criminaliteit. Mogelijk mede door de coronacrisis, heeft deze vorm van criminaliteit een behoorlijke vlucht genomen. De focus ligt vooral op voorlichting en preventie. Dit wordt gedaan in samenwerking met politie, ondernemers en regionale samenwerkingsverbanden. In Heemstede loopt al het project Hackshield, waarbij jongeren in de leeftijd van 7-13 jaar met een cybersecurity game geleerd wordt zich te wapenen tegen online criminaliteit en het geleerde over te brengen op hun (groot)ouders. Er wordt ook gestart met het Geldezel-project. Het doel van dit project is te voorkomen dat met name jongeren en kwetsbaren hun bankrekening ter beschikking stellen aan criminelen en feitelijk als katvanger fungeren.

Nieuwe werkwijze integrale handhaving

Er worden algemene uitgangspunten geformuleerd en integrale handhaving zal met name een gewijzigde werkwijze met zich meebrengen voor zowel gemeente als externe partners. De samenwerking met de inwoners is een groeiprocess. De zelfredzaamheid van bewoners wordt bevorderd.

Woonfraudeoverleg

Dit overleg wordt ook in 2022 gecontinueerd. Hierbij wordt in lijn met de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) casuïstiek besproken door burgerzaken, sociaal domein, openbare orde en veiligheid en handhaving.

Doorontwikkeling team Handhaving en samenwerking met politie

Sinds enkele jaren wordt gewerkt aan intensivering van de samenwerking van de teams Handhaving Heemstede en Bloemendaal waardoor een vervlochten team is ontstaan. Het team is sindsdien in ontwikkeling om intern en met externe partners de integraliteit van handhaving te verbeteren. Dit wordt in 2022 voortgezet.

De verstevigde samenwerking tussen het team Handhaving en de politie blijft ook in 2022 een belangrijk onderwerp. De capaciteit van de politie staat structureel onder druk waardoor mogelijk reguliere meldingen door de politie niet opgevolgd kunnen worden en inwoners zich (nog) meer tot de gemeente richten. Opvolging van dergelijke meldingen bij de gemeente vragen mogelijk om meer capaciteit of een andere prioriteringen van werkzaamheden.

Bluswatervoorziening: overbruggingsperiode

Vanaf 1 januari 2022 gaat de Veiligheidsregio Kennemerland waterwagens gebruiken als bluswatervoorziening. Het beheer en onderhoud van deze vorm van bluswatervoorziening wordt door de gemeenten in de Veiligheidsregio belegd bij de brandweer. Vanaf die datum wordt geen gebruik meer gemaakt van brandkranen.

Handhaving tijdens corona pandemie

Met de steeds veranderende Covid-19 maatregelen is telkens gekeken naar welke mogelijkheden er nog wel waren voor inwoners, ondernemers en (sport)verenigingen. Zichtbaar aanwezig zijn heeft een preventieve werking en daarnaast hebben inwoners en ondernemers een aanspreekpunt bij vragen. Er is veel ingezet in de winkel- en natuurgebieden. Opgedane ervaringen bij andere ondernemers zijn gedeeld, zodat men van elkaar kon leren. Sinds de pandemie zijn het aantal meldingen bij Handhaving met bijna 45% toegenomen. Men werkt meer vanuit huis en ervaart meer overlast. Daarnaast staat de politie capaciteit onder druk en worden er steeds meer meldingen bij de gemeente neergelegd. Om de toename in meldingen van zowel inwoners als van de politie het hoofd te kunnen bieden en daarnaast de reguliere werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren is er extra capaciteit ingehuurd. Deze inzet wordt zolang als nodig gecontinueerd op basis van de daarvoor gereserveerde gelden.

Handhaving nieuwe Haven Heemstede

Begin 2021 is begonnen met de realisatie van de haven in Heemstede (gelegen tussen Heemsteedse Dreef, Havenstraat/Havendreef, Industrieweg en Van den Eijndekade). Vanaf het moment dat de haven in gebruik genomen wordt, is nachtverblijf op deze locatie toegestaan. Betalingen verlopen via de Blue Water App. Er wordt door Toezicht & Handhaving toezicht gehouden in de haven en gecontroleerd op betalingen van verblijfs gelden. Via de commerciële exploitatie van de haven dienen alle uitgaven, waaronder de kosten voor de extra inzet, gedekt te zijn.

3. Hoe gaan we dit meten?

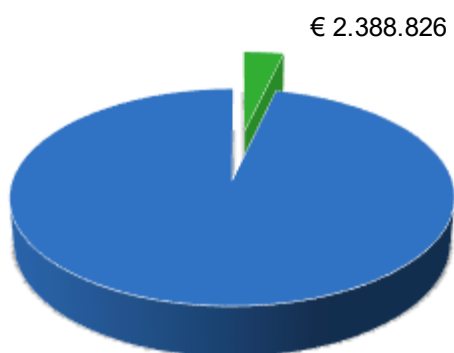
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde NL	Waarde Heemstede
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2020	11	17
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2,3	1,1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2020	4,6	2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2019	2,3	4,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2020	6,2	5

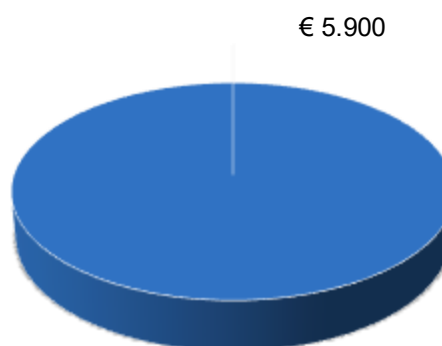
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	2.066	2.105	2.389	2.285	2.283	2.282
Baten	7	6	6	6	6	6
Resultaat programma	-2.059	-2.099	-2.383	-2.279	-2.277	-2.276

Lasten programma 1

Baten programma 1

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 1 – Veiligheid (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	1.673	1.667	1.923	1.815	1.813	1.812
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	393	438	466	470	470	470
Totale lasten van het programma		2.066	2.105	2.389	2.285	2.283	2.282
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	0	0	0	0	0	0
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	7	6	6	6	6	6
Totale baten van het programma		7	6	6	6	6	6
Saldo programma		-2.059	-2.099	-2.383	-2.279	-2.277	-2.276

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2022	2023	2024	2025
Handhaving Vervanging auto handhaving	37.000			
Totaal investeringen	37.000	0	0	0

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 256.000 en bestaat uit:

- Een hogere gemeentelijke bijdrage op het programma brandweer van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) van in totaal € 66.000 (nadeel). Dit is voornamelijk het gevolg van reguliere indexering van de kosten;
- In 2021 is het positief jaarrekeningresultaat 2020 van de VRK terugbetaald aan de gemeenten. Voor Heemstede was dit € 120.000. Dit levert een verschil op tussen 2021 en 2022 van € 120.000 (nadeel);
- De afkoopsom van de resterende looptijd van de overeenkomst t.b.v. bluswater met Waternet bedraagt € 130.000. Conform de begroting 2020 wordt dit bedrag 2022 ten laste van de algemene reserve gebracht. Tevens komt het onderhoud aan de brandkranen in 2022 te vervallen. Het verschil tussen 2021 en 2022 bedraagt € 67.000 (nadeel).
- Overige verschillen € 4.000 (nadeel).

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 28.000 en bestaat uit:

- De doorberekende salarislasten stijgen met € 15.000 als gevolg van de indexering van de loonkosten;
- Conform de kadernota 2022-2025 is er een budget van € 7.000 beschikbaar gesteld voor bestuurlijk toezicht prostitutie;
- Overige verschillen € 6.000 (nadeel).

Programma 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

Inhoud programma

Het programma omvat het aanleggen en beheren van wegen, paden, bruggen, watergangen en havens. Ook onder dit programma valt de zorg voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeerbeleid en ligplaatsenbeleid in watergangen. Het rioolbeheer en omgang met oppervlaktewater wordt voor een deel ook behandeld onder programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

1. [Wat willen we bereiken?](#)

We willen duurzame mobiliteit verder vorm geven. Daarbij hebben we aandacht voor het verder terugdringen van de CO₂ uitstoot, het vergroten van de verkeersveiligheid zonder dat dit ten koste gaat van de bereikbaarheid. Daarbij vinden we het belangrijk dat onze openbare ruimte uitnodigt tot lopen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Bij aanleg, het onderhoud en de renovatie in de openbare ruimte speelt de zoektocht naar innovatieve en duurzame oplossingen als antwoord op actuele klimaatvraagstukken een belangrijke rol. Voor de vraagstukken rond zowel mobiliteit als klimaatadaptatie (benoemd in programma 7) kijken we naar lokale kansen, maar ook regionale samenwerkingsverbanden spelen een belangrijke rol.

Een opgave voor de toekomst is het behoud van een goede bereikbaarheid en verminderen van verkeersdruk. Hierbij denken we aan wegen en parkeerplaatsen, maar kijken we ook naar de kwaliteit van fietspaden en voorzieningen voor bus- en railvervoer. De omgevingsvisie is hiervoor een sterk kader.

Relevante beleidsnota's:

▪ Wegbeheer: Ontwikkeling Voorziening wegen	2018 – 2027
▪ Beleidsplan Openbare verlichting	2018 – 2022
▪ Beleidsplan bruggen en beschoeiingen	2016 - 2025
▪ Beheerplan bruggen en beschoeiingen	2021 – 2025
▪ Baggerplan	2020 - 2029
▪ Regionale bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	2022 - 2050 (vaststelling eind 2021)
▪ Jaarplan 2022 GR bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	2022 (vaststelling eind 2021)
▪ Actieplan verkeersdruk	2022 (actualisatie eind 2021)
▪ Wegcategoriseringsplan Heemstede	2021 (vaststelling eind 2021)
▪ Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030	2021 (vaststelling eind 2021)

2. [Wat gaan we ervoor doen?](#)

Duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid

We werken aan duurzame mobiliteit door in te zetten op het stimuleren van het fietsgebruik, de aanleg van een duurzame en veilige infrastructuur, het aanleggen van elektrische laadpunten en te verkennen of de verkoop van duurzame brandstoffen in Heemstede haalbaar is. Dit doen we deels door het ambitieniveau en de uitgangspunten in beleid vast te leggen. Dat doen we ook door samen te werken in de regio. Hieronder volgt een nadere toelichting.

Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

De behoefte aan mobiliteit neemt al decennialang toe en de verwachting is dat deze ontwikkeling zich doorzet in de regio Zuid-Kennemerland. Dat komt onder meer door woningbouw in Zuid-Kennemerland en in de omliggende gemeenten (Haarlemmermeer en Bollenstreek), een toename van evenementen, een toenemende recreatiedruk in de kuststrook en een vergrijzende bevolking met ouderen die langer mobiel blijven. Een groeiende mobiliteit betekent ook aandacht voor de verkeersveiligheid. Het Rijk wil daar met het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV) wat aan doen. De provincie Noord-Holland stelt een regionaal SPV op, in onze regio met de gemeenten uit Zuid-Kennemerland en IJmond.

Het Wegcategoriseringsplan Heemstede

Een uitwerking van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) is het Wegcategoriseringsplan Heemstede. De categorisering betreft een indeling van het wegennet waarbij de veiligheid voor de weggebruikers wordt verhoogd wanneer deze indeling zo consequent mogelijk wordt doorgevoerd. De inrichting van de weg wordt in overeenstemming gebracht met de gewenste functie van die weg. Op alle wegen in Heemstede gaat in principe de maximumsnelheid van 30 km per uur gelden, behalve op wegen die door hun functie en inrichting veiliger fungeren als zone met een maximumsnelheid van 50 km per uur. Het Wegcategoriseringsplan wordt in 2021 aangeboden aan de gemeenteraad. Het opnieuw inrichten van de betreffende wegen gebeurt in 2022 (pilotproject Van Merlenlaan en omgeving) en de jaren daarna.

Duurzame mobiliteit zoals opgenomen in de nota Duurzaam Heemstede 2020-2024

Een onderzoek naar de kansen voor een snellaadstation in Heemstede is gewenst om de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer aanzienlijk te verbeteren. Daarnaast stimuleren we om minder zakelijke kilometers te rijden en het aantal fietsforenzen te vergroten, door extra fietsparkeerplaatsen bij het station aan te leggen en aan te haken bij regionale ontwikkeling van snelfietsinfrastructuur, het verbeteren van OV-hubs en het stimuleren van de werkgeversaanpak.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vragen om extra infrastructuur

Een opgave voor de toekomst is het verkeer goed af te wikkelen, waarbij nieuwe en bestaande woningen en voorzieningen goed bereikbaar blijven en infrastructuur in harmonie met de omgeving wordt gerealiseerd. Dat geldt voor wegen en parkeerplaatsen, maar ook voor fietspaden en voorzieningen voor bus- en railvervoer. De omgevingsvisie is hiervoor een sterk kader. In regionaal verband is de Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland 2020 – 2050 relevant. Daarnaast heeft de energietransitie gevolgen voor de planning en uitvoering van werken in de openbare ruimte. Nu worden projecten voornamelijk geprioriteerd op basis van geplande vervanging van de riolering, maar de energietransitie kan leiden tot aanpassingen van de ondergrondse infrastructuur die de werkplanning kan beïnvloeden.

Parkeren

Om te komen tot gedragen parkeerbeleid worden in 2022 maatregelen in kaart gebracht en besproken met stakeholders en belanghebbenden waarna een beleidsvoorstel wordt voorgelegd.

Aanpakken verkeersdruk en verkeersoverlast

Via de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland (mobiliteitsfonds) werken we samen met buurgemeenten om de toenemende verkeersdruk en de regionale verkeersproblematiek waar Heemstede mee te maken heeft, aan te pakken. Hiertoe is een herziene Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland bij de vier gemeenten in voorbereiding. Deze geeft de ontwikkelingen tot 2050 weer van regionale mobiliteit en schetst een balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid. Eén van de projecten die we in 2021 regionaal voorbereiden, is de nieuwe regionale routing van het verkeer en nieuwe bewegwijzerde routes. Vanaf 2022 wordt dit project uitgevoerd.

Het Actieplan Aanpak Verkeersdruk Heemstede kent meerdere (deel)projecten die bijdragen aan zowel regionale als lokale doelen. Regionaal bijvoorbeeld het genoemde regionale routeringsplan, maar ook het vervangen van VRI's (Verkeersregelinstallaties) door iVRI (intelligente VRI) geschikte systemen. Lokaal gaat het bijvoorbeeld om maatregelen om veiliger over te steken en fietsverbindingen te verbeteren.

Samenwerking regio Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer

De gemeente Heemstede is de naaste buur van de één van de grootste woningbouwontwikkellocaties van Nederland. Dat heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van en de leefbaarheid in Heemstede. Voor Heemstede is het belangrijk nauw betrokken te zijn bij deze ontwikkelingen, als gemeente en als lid van de regio Zuid-Kennemerland. Deze lokale en regionale samenwerking is al opgestart.

Uitbreiding fietsparkeren station

De krapte van het aantal fietsparkeerplekken bij treinstation Heemstede-Aerdenhout pakken we in samenwerking met de regio Zuid-Kennemerland en ProRail aan. De ambitie is dat er begin 2022 ruim 1.200 extra fietsparkeerplekken zijn. In de jaren daarna bereiden we een tweede uitbreiding voor van nog eens 1.100 plaatsen, om te kunnen voldoen aan de vraag die naar verwachting toeneemt als gevolg van de woningbouw in Haarlem-Zuid-West. Het station wordt dan ingericht als volwaardige ov-hub met een regionale betekenis.

Fietspad Westelijke Randweg en aansluiting Vogelpark

De nieuwe fietsverbinding langs de bocht van de Westelijke Randweg in Haarlem wordt mogelijk gecombineerd met een nieuwe verbinding vanuit Haarlem Zuid-West met station Heemstede-Aerdenhout. Dit provinciale project is daarom gesplitst in een oostelijk deel en een westelijk deel. Het oostelijke deel, de verbinding van het Coornhertlyceum met de Leidsevaartweg, wordt volgens planning aangelegd (2022), zodanig dat in de toekomst uitwisseling met de verbinding uit Haarlem gemaakt kan worden. Het westelijk deel wordt nader onderzocht.

Aanleg nieuwe oost-west verbinding: fietsroute Haarlemmermeer – Heemstede - Zandvoort

Vanuit de Regionale bereikbaarheidsvisie worden (varianten)studies en ontwerpen opgepakt om een nieuwe duurzame oost-west verbinding voor fietsers en wandelaars te realiseren vanuit Haarlemmermeer, door Heemstede naar de entree van de Amsterdamse Waterleidingduinen (Oase). Vanaf deze locatie wordt opnieuw gekeken hoe een verbinding tot aan Zandvoort gerealiseerd of geoptimaliseerd kan worden.

Wegen

Onderhoud wegen

Op dit moment wordt een beheerplan wegen voor de periode 2022 t/m 2026 opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met het wegwerken van de onderhoudsachterstand. De grotere onderhoudsprojecten die voor 2022 zijn voorzien:

- Herstel asfalt Heemstedse Dreef-Noord (tussen Pieter Aertszlaan en Haarlem);
- Herstel asfalt Johan Wagenaarlaan-oost en Cesar Francklaan-oost.

Deze projecten worden in het kader van Groot Onderhoud in 2022 uitgevoerd en komen ten laste van de Voorziening wegen.

Het gehele wegenareaal wordt eens per twee jaar geïnspecteerd volgens daarvoor geldende landelijke normen. In de tweede helft van 2022 is een nieuwe inspectie gepland. Op basis hiervan stellen we waar nodig de onderhoudsplannen bij en monitoren we de kwaliteit.

Van Merlenlaan e.o.

Omdat de riolering van deze laan vervangen moet worden, wordt dit moment aangegrepen de weg opnieuw in te richten. Het uitgangspunt is dat het een 30 km/uur-regime krijgt. Daarbij worden ook de Campiaan-West en de Valkenburgerlaan-Noord betrokken. De start van de uitvoering van het geheel is voorzien in 2022.

Verbetering fietsverbinding Cruquiusweg

De zuidelijke ventweg Cruquiusweg is onderdeel van een belangrijke fietsverbinding tussen Haarlem en Hoofddorp enerzijds en naar het centrum van Heemstede anderzijds. Ter verbetering van deze fietsverbinding wordt in samenwerking met inwoners een ontwerp gemaakt. De uitvoering hiervan is gepland in 2022.

Nieuwe hellingbanen Cruquiusbrug en fietsverbinding

Veel fietsers gebruiken de Cruquiusbrug en de onverharde hellingbanen tussen Cruquiusweg en de fietsroute langs Oude Slot en Ringvaart. De hellingbanen zijn van slechte kwaliteit. Realisatie van nieuwe hellingbanen wordt meegenomen in de plannen voor de vervanging van de Cruquiusbrug. De voorbereiding hiervan is in volle gang en de realisatie is voorzien in 2022. In 2016 is besloten een bijdrage te verstrekken van € 75.000 aan de provincie Noord-Holland voor de realisatie van de hellingbanen. Dit bedrag is opgenomen in het investeringsprogramma voor de jaarschijf 2022.

Bruggen, beschoeiingen en watergangen

Constructieve veiligheid bruggen en beschoeiingen

Veel constructies zijn oud en de belasting van onder andere het verkeer op bruggen neemt toe. Daarom is het noodzakelijk de constructies te beschouwen op constructieve veiligheid. In het kader van de vaststelling van het beheerplan bruggen en beschoeiingen zijn hiervoor middelen gereserveerd. Voor 2022 is beschouwing van een aantal bruggen en beschoeiingen voorzien.

Veranderend gebruik van openbaar water

Het gebruik van ons openbaar water verandert. Het water krijgt steeds meer een recreatieve functie. De coronamaatregelen spelen daarbij een rol, maar het is tegelijk een landelijke trend die naar alle waarschijnlijkheid blijft. Het gebruik van water om te varen en zwemmen vraagt steeds meer van ons beheer van deze watergangen.

Onderhoud watergangen

Het baggeren van vaarten volgt de planning uit het Baggerplan 2020-2029.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verkeersongevallenindicator

Jaarlijks wordt een geactualiseerde rapportage opgesteld en door het college aan de raad verstrekt over verkeersongevallen in Heemstede (terug te vinden op: www.heemstede.nl/verkeer). Dit geeft een beeld van de verkeersveiligheid en het verloop hierin over de jaren.

Weginspecties

Op basis van vergelijking van weginspecties monitoren we de kwaliteit van de technische staat van de wegverharding. Eind 2020 is een nieuwe gemeente-brede inspectie uitgevoerd, waarvan de uitkomsten betrokken worden in de onderhoudsplannen ten behoeve van het wegbeheer.

Verkeersdrukmeting

Verkeersdruk wordt afhankelijk van het wegvak gemonitord door verkeerstellingen en verwerking daarvan in het verkeersmodel. In 2021 is een grote update van het verkeersmodel doorgevoerd waarvoor in 2020 verkeerstellingen zijn gehouden.

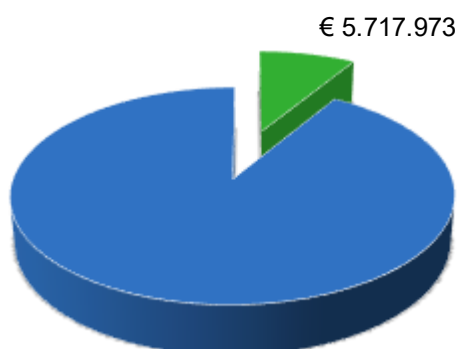
OV

Het gebruik van het openbaar vervoer in Heemstede wordt gemonitord door de concessiehouder (huidige busvervoerders in Heemstede zijn Connexxion en Arriva) en de concessieverleners (provincie Noord-Holland, provincie Zuid-Holland en Vervoerregio). Op incidentele basis krijgt de gemeente informatie over het aantal reizigers en is hierover afstemming met de betrokken partijen.

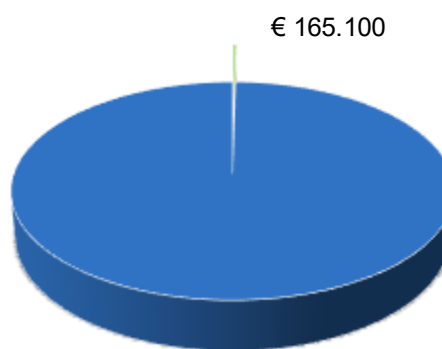
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening		begroting			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.360	5.315	5.718	5.759	5.756	5.733
Baten	206	110	165	165	165	165
Resultaat programma	-5.154	-5.205	-5.553	-5.594	-5.591	-5.568

Lasten programma 2

Baten programma 2

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
2.1	Verkeer en vervoer	4.663	4.552	4.792	4.834	4.790	4.778
2.2	Parkeren	342	331	350	347	347	330
2.3	Recreatieve havens	6	16	129	129	129	129
2.4	Economische havens en waterwegen	349	416	447	449	490	496
Totale lasten van het programma		5.360	5.315	5.718	5.759	5.756	5.733
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
2.1	Verkeer en vervoer	179	78	78	78	78	78
2.2	Parkeren	20	20	20	20	20	20
2.3	Recreatieve havens	7	12	67	67	67	67
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		206	110	165	165	165	165
Saldo programma		-5.154	-5.205	-5.553	-5.594	-5.591	-5.568

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 239.000. Dit bestaat uit:

- Dienstverleningsovereenkomst Meerlanden voor de buitenruimte en gladheidsbestrijding. Het nadeel ontstaat voornamelijk op de ingeschatte kosten van gladheidsbestrijding. Deze kosten worden op basis van nacalculatie afgerekend in 2022. Het nadeel op gladheidsbestrijding en indexatie van de dienstverleningsovereenkomst buitenruimte bedraagt in de begroting 2022 in totaal € 128.000;
- Kapitaallasten Leidsevaartweg, Spaarneborgh, pont Cruquiushaven, auto's serviceteams, Beleids- en vervangingsplan openbare verlichting, aanpassen bewegwijzering (investeringsplan 2021) en verkeersregelinstallatie Heemsteedse Dreef, nadeel € 172.000;
- Doorberekende salarislasten, voordeel € 31.000;
- Onderhoud openbare verlichting, nadeel € 7.000;
- Kosten voor opstellen beheerplan wegen zijn incidenteel in 2021, voordeel € 30.000;
- Kosten inspectie bruggen en beschoeiingen in 2021 eenmalig hoger, voordeel € 20.000;
- Kosten afrekening elektra in 2021 zijn incidenteel, voordeel € 6.000.

Taakveld 2.3 Recreatieve Havens

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 113.000. Het verschil met 2021 ontstaat doordat eerst vanaf de begroting 2022 de volledige exploitatie van de haven in de begroting is verwerkt. Oplevering van de haven zal rond november 2021 plaats vinden. De afschrijvingslasten van de Haven worden daarmee voor het eerst in de begroting 2022 verwerkt.

In de begroting 2022 is de exploitatie van de haven verwerkt overeenkomstig het raadsbesluit van 28 november 2019 "ontwikkeling Haven van Heemstede, vaststelling definitief ontwerp" (A-stuk). Hierin wordt rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 30.000. Daarbij was ook rekening gehouden met rentelasten. Nu er geen sprake meer is van rentelasten (in verband met de aflossing van leningen uit de Eneco-gelden) bedraagt het toegestane negatieve saldo op de haven nog € 12.000 (inclusief indexering). Bij het exploitatieoverzicht Haven dient niet alleen taakveld 2.3 recreatie Havens betrokken te worden. De onttrekking aan de bestemmingsreserve afschrijvingslasten haven moet op basis van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies onder taakveld 0.10 reserves verwerkt worden.

De exploitatie van de haven in de begroting 2022 vertoont het volgende beeld ten opzichte van 2021:

Exploitatieoverzicht Haven van Heemstede	2021	2022	Vershil
Exploitielasten Haven taakveld 2.3	16.000	129.000	-/- 113.000
Exploitielasten Haven taakveld 2.3 (huren)	12.000	67.000	55.000
Exploitielastsaldo voor onttrekking bestemmingsreserve	-/- 4.000	-/- 62.000	-/- 58.000
Onttrekking taakveld 0.10 bestemmingsreserve afschrijving Haven(*)	0	50.000	50.000
Exploitielastsaldo 2022 Haven	-/- 4.000	-/- 12.000	-/- 8.000

(*) in 2021 wordt in de begroting nog uitgegaan van een onttrekking van € 50.000 aan de bestemmingsreserve Haven. Nu oplevering pas eind 2021 plaats vindt vervallen de kapitaallasten in 2021 en daarmee ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve. In de begroting 2021 wordt nog uitgegaan van een onttrekking. Dit wordt in de najaarsnota 2021 gecorrigeerd.

Taakveld 2.4 Economische Havens en waterwegen

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 31.000. De oorzaken hiervan zijn:

- Kapitaallasten beschoeiingen 2021 (investeringsprogramma) en damwand van Merlen, nadeel € 48.000;
- Incidenteel onderzoeksbudget 2022 constructieve veiligheid beschoeiingen, nadeel € 23.000;
- Vervallen uitvoeringskosten strategische wateragenda Rijnland, voordeel € 40.000.

Meerjarenraming

Vanaf 2023 vervallen de kosten van het incidenteel onderzoeksbudget zodat een structureel voordeel van € 23.000 ontstaat. Hier tegenover staan echter nadelen op kapitaallasten onder meer door de kosten van beschoeiingen uit het investeringsprogramma 2022-2025, waardoor de kapitaallasten ten opzichte van de begroting 2022 stijgen met € 25.000 in 2023, € 66.000 in 2024 en € 72.000 in 2025.

Baten

Taakveld 2.3 Recreatieve Havens

In de begroting 2022 is de exploitatie van de haven verwerkt overeenkomstig het raadsbesluit van 28 november 2019 "ontwikkeling Haven van Heemstede, vaststelling definitief ontwerp" (A-stuk). Hierdoor bedragen de inkomsten € 54.000 meer dan in 2021. Voor een volledige toelichting op de exploitatie van de haven in de begroting 2022 wordt verwezen naar de lasten onder taakveld 2.3 recreatieve havens.

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2022	2023	2024	2025
Wegen				
Vervangen riolering Van Merlenlaan - wegen	440.000			
Verharding Meerhorst (NIEUW)	80.000			
Reconstructie van den Eijndekade (NIEUW)	120.000			
Fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede	12.500			
Vervangen riolering omg. Slotlaan-wegen	58.740			
Hellingbanen fietsers Cruquiusbrug	75.000			
Vervangen gesloten bestelwagen (42-VZ-LF) (NIEUW)	37.000			
Uitbreiding project Berkenlaan		137.500		
Bronsteeweg/Pieter Aertszlaan-west		262.000	200.000	
Groot onderhoud Zandvoortselaan-oost		50.000	115.000	
Groot onderhoud Cruquiusweg (Wipperplein-Javalaan) (vrz)				
Bruggen				
Brug Van der Weidenlaan	20.000			
Brug Joh. Rosenkrantzlaan (NIEUW)	73.000			
Brug Anna Teding van Berkhoutpad (NIEUW)	35.000			
Vervangen Amstelbrug (NIEUW)			600.000	
Vervangen Manpadsbrug (NIEUW)				225.000
Openbare verlichting				
Renovatie openbare verlichting 2020	580.000			
Renovatie openbare verlichting 2022	460.000			
Renovatie openbare verlichting 2023		260.000		
Renovatie openbare verlichting 2024			260.000	
Renovatie openbare verlichting 2025 (NIEUW)				260.000
Watergangen, -keringen en technieken				
Steiger Esdoornkade (NIEUW)	11.000			
Beschoeiingen 2022 (NIEUW)	745.000			
Beschoeiingen 2023 NIEUW		894.000		
Beschoeiingen 2024 (NIEUW)			118.000	
Beschoeiingen 2025 (NIEUW)				383.000
Totaal investeringen	2.747.240	1.603.500	1.293.000	868.000

Programma 3

Economie

Inhoud programma

Het programma Economie richt zich onder meer op bedrijventerreinen, winkelgebieden en de economische profilering van Heemstede.

1. Wat willen we bereiken?

Het versterken van de regionale economie is van groot belang, juist nu we wereldwijd te maken hebben met de coronapandemie en alle economische gevolgen daarvan. Samen met de ondernemers in de hele regio bouwen we aan een stevige economie na corona. Ook een sterke lokale economie is belangrijk. Ondernemers faciliteren we door het onderhouden van een goed vestigingsklimaat. Samen met ondernemers en anderen willen we door het organiseren van evenementen de lokale economie een impuls geven (passend binnen de coronamaatregelen). Dat zorgt voor sterke sociale cohesie en draagt bij aan het recreatieve klimaat van Heemstede zoals beschreven in programma 5.

De transities op het terrein van energie en klimaat vergen een duurzame economische groei voor de hele regio. Deze biedt kansen voor de ondernemers in Heemstede en draagt bij aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De transformatie van de lineaire economie naar een circulaire economie draagt bij aan sterker ondernemersklimaat.

Relevante beleidsnota's:

- Economisch Actieprogramma Heemstede 2016 – 2020
- Visie winkelcentra Heemstede en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2016/2017
- Evenementenbeleid 2020
- Verblijfsaccommodatiebeleid 2020
- Horeca en terrassenbeleid 2019
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Raadhuisstraat-Binnenweg 2021 – 2025
- Zuid-Kennemer agenda inclusief bijbehorend werkplan 2021-2023

2. Wat gaan we ervoor doen?

Regionale samenwerking

Heemstede heeft in 2020 de Zuid-Kennemer agenda vastgesteld, die we samen met andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland hebben opgesteld. Economie is een van de vijf hoofdopgaven. Deze hoofdopgave richt zich op het beter benutten van ons economisch kapitaal, gerichte groei van duurzaam toerisme, het aanscherpen van ons economisch profiel en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid. In het bij de agenda horende werkplan, dat naar verwachting in 2021 wordt vastgesteld door de betrokken raden, richten we ons op twee projecten in het bijzonder.

Door het eerste project streven we naar economische positionering van de regio die een krachtiger profiel heeft. Zeker de actuele situatie rond corona geeft dit onderdeel een extra impuls om op te pakken. Dit op alle onderdelen van de Economie voor onze regio, bijvoorbeeld ook op toerisme dat nu is weggevallen en dat gerichte inzet op herstel vergt.

Het tweede project richt zich op de versterking van de samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven (Triple Helix) om de (duurzame) economische en toeristische potentie van onze regio optimaal te benutten. Met de Regionale doe-agenda Arbeidsmarkt Zuid-Kennemerland en IJmond 2020-2022 willen we optimale aansluiting stimuleren tussen de behoeften en mogelijkheden van werkgevers, werknemers en werkzoekenden van vandaag, en maximaal perspectief bieden voor de werkgevers, werknemers en werkzoekenden van morgen.

Heemstede in de MRA

Afstemming tussen de regiogemeenten in de MRA vindt onder meer plaats in de activiteiten uit de MRA Agenda 2.0 (vastgesteld in 2020) en in specifieke programma's zoals het MRA-programma circulaire economie, de Strategische agenda Toerisme in de MRA 2025 en de afstemming van evenementen. Het programma circulaire economie richt zich vooral op circulaire inkoop bij overheden. Verder wordt bekeken hoe we gezamenlijk uitvoering kunnen geven aan de Strategische agenda Toerisme in de MRA 2025 en het daarbij behorende Actieprogramma Toerisme.

Economisch Actieprogramma Heemstede

In 2022 stellen we een Economisch Actieprogramma Heemstede op, dat past bij het regionale economisch herstelbeleid na corona. In samenspraak met de ondernemers van Heemstede en op basis van een goed economisch beeld stellen we een actieagenda op.

Ondersteunen circulaire economie

We ondersteunen ondernemers in Heemstede in de transformatie van de lineaire naar de circulaire economie. Waar mogelijk sluiten wij aan bij regionale ontwikkelingen, bijvoorbeeld vanuit de MRA. De samenwerking met HeemSteeds Duurzamer zetten wij voort.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Raadhuisstraat Binnenweg

In 2021 is de Stichting BIZ Raadhuisstraat Binnenweg opgericht. Ondernemers en de gemeente zien de BIZ als een goede impuls voor het behoud van een levendig en kwalitatief hoogstaand winkelgebied. De BIZ voor vastgoedeigenaren zit nog in de inventariserende fase. De vastgoedeigenaren van de panden Raadhuisstraat Binnenweg en de gemeente streven het doel na om in 2022 een BIZ Vastgoedeigenaren op te richten.

3. Hoe gaan we dit meten?

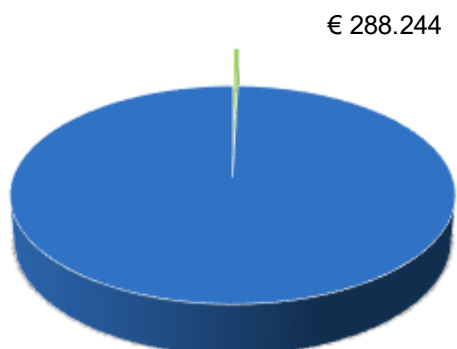
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Funcziemenging	%	2019	40,8	2020	41,6
Vestiging (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar	2019	179,7	2020	192,6

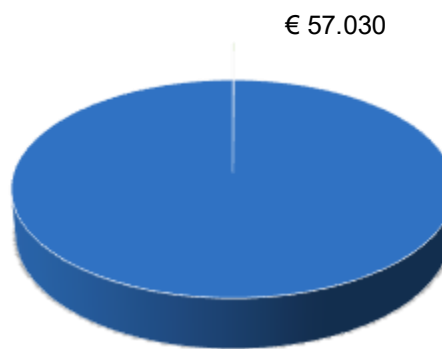
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	206	198	288	196	196	196
Baten	54	53	57	53	53	53
Resultaat programma	-152	-145	-231	-143	-143	-143

Lasten programma 3

Baten programma 3

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 3 – Economie (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	154	138	231	139	139	139
3.2	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	52	60	57	57	57	57
Totale lasten van het programma		206	198	288	196	196	196
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	19	4	4	0	0	0
3.2	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	35	49	53	53	53	53
Totale baten van het programma		54	53	57	53	53	53
Saldo programma		-152	-145	-231	-143	-143	-143

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Het nadeel ten opzichte van 2021 bedraagt € 93.000. Dit ontstaat door:

- Op basis van het raadsbesluit van 25 juni 2021 is in 2021 en 2022 een coronabudget van € 50.000 beschikbaar gesteld voor herstel economie en € 38.000 voor inzet. Omdat dit in de cijfertabel hiervoor van de begroting 2021 nog niet was opgenomen (hierin zitten de begrotingswijzigingen tot en met de voorjaarsnota 2021) leidt dit in de begroting 2021 tot een nadeel van € 88.000;
- De kapitaallasten van de winkelvisie stijgen met € 5.000.

Meerjarenraming

Over het coronabudget voor de periode 2022-2025 wordt nog apart besloten door de raad. Vanaf 2023 dalen de kosten op het taakveld economie daarom met € 88.000. Tevens vallen de kapitaallasten van de stofzuiger winkelgebied weg (€ 4.000) omdat dit apparaat is afgeschreven.

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 3.

Programma 4

Onderwijs

Inhoud programma

Het programma Onderwijs bestaat uit taken die voortvloeien uit de onderwijswetgeving en uit het lokale onderwijsbeleid. Hieronder vallen het onderwijshuisvestingsbeleid, het toezicht op naleving van de leerplicht, de schoolbegeleiding op de basisscholen, de instandhouding en verhuur van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties, het zorgdragen voor leerlingenvervoer, het aanbieden van schoolzwemmen voor basisschoolleerlingen en voorschoolse voorzieningen voor peuters. Tot slot levert de gemeente een financiële bijdrage aan milieueducatie, schoonmaakonderhoud en vakleerkrachten gymnastiek en muziekonderwijs op de basisscholen.

1. Wat willen we bereiken?

Onderwijs is het fundament van onze samenleving. Kinderen doen op school kennis en vaardigheden op om in hun latere leven volwaardig te kunnen deelnemen aan de maatschappij. Wij hechten veel waarde aan toekomstbestendig onderwijs en zorgen voor passende en nabije onderwijsvoorzieningen. Schoolgebouwen worden de komende 15 jaar aangepast aan de eisen van deze tijd en voldoen na renovatie of nieuwbouw minimaal aan de eisen van BENG en frisse scholen B.

We willen dat alle kinderen en jongeren kwalitatief goed onderwijs kunnen volgen en hun talenten kunnen ontwikkelen. We willen voorkomen dat zij met een achterstand aan hun schoolcarrière beginnen of vroegtijdig de school verlaten. Voorschoolse educatie is kwalitatief goed, toegankelijk en dichtbij.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Beleidsnotitie Peuteropvang 2018
- Integraal Huisvestingsplan Basisscholen 2019-2039
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs
- Verordening leerlingenvervoer
-

2. Wat gaan we ervoor doen?

Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2019-2039 (IHP)

In het eerste tijdvak van het IHP komen drie scholen in aanmerking voor renovatie of nieuwbouw. Voordat gestart kan worden met de eerste school, de Nicolaas Beetsschool, is besluitvorming nodig over de verhuizing van deze school naar een andere locatie (Lorentz de Haas Laboratorium) op het SEIN terrein. Zodra daar duidelijkheid over is, kan de planning van de Crayenesterschool en de Jacobaschool daarop afgestemd worden. Het grootste deel van het jaar 2022 zal in het teken staan van voorbereidingen op renovaties.

Noodlokalen Nicolaas Beetsschool

Sinds schooljaar 2018-2019 zijn, in verband met ruimtetekort, noodlokalen geplaatst bij de Nicolaas Beetsschool. Er is gekozen voor deze noodvoorziening in afwachting van een definitieve oplossing.

Frisse gezonde scholen

Schoolbesturen van de Heemsteedse basisscholen kunnen een bijdrage aanvragen voor de verbetering van het binnenklimaat. Deze subsidieregeling is toegevoegd aan de voorzieningen die schoolbesturen op grond van de Verordening materiële en financiële gelijkstelling kunnen aanvragen. Aanleiding is de ventilatieproblematiek die door COVID-19 meer urgentie heeft gekregen.

Kansengelijkheid

Het thema kansen(on)gelijkheid staat de laatste jaren volop in de schijnwerpers. Door de coronacrisis is het zoeklicht nog meer op het thema gezet. Scholen zijn primair aan zet om kansengelijkheid te bevorderen. Als gemeente leveren wij via voorschoolse educatie ook een bijdrage aan het verminderen van onderwijsachterstanden. In de begroting is budget beschikbaar voor onderwijsachterstanden. Dit budget werd beschikbaar gesteld aan basisscholen met leerlingen die onder de zogenoemde gewichtenregeling vielen. Deze gewichtenregeling is door de rijksoverheid afgeschaft. We onderzoeken op welke wijze dit budget ingezet kan worden voor het vergroten van kansengelijkheid.

3. Hoe gaan we dit meten?

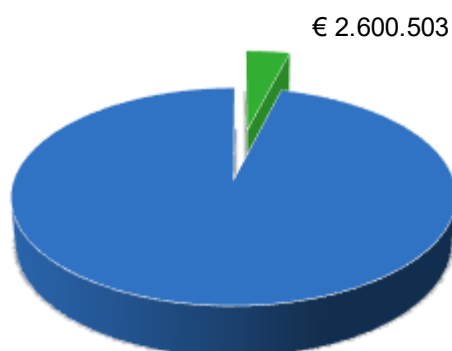
beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Leerlingen basisonderwijs	Aantallen absoluut	2020	2.487	2021	2.539
Leerlingen voortgezet onderwijs	Aantallen absoluut	2020	1.884	2021	1.914
Risico op onderwijsachterstanden	Peuters	2017	4%		-
Risico op onderwijsachterstanden	Basisschoolleerlingen	2017	4%		-
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	0,9		-
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	15	2018	18
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers vaan het VO en MBO onderwijs	2018	1,4	2019	1,3

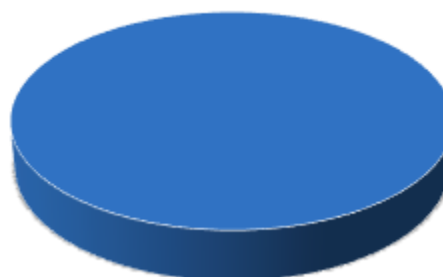
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	2.495	2.522	2.601	3.160	3.573	3.698
Baten	113	108	110	110	90	90
Resultaat programma	-2.382	-2.414	-2.491	-3.050	-3.483	-3.608

Lasten programma 4

Baten programma 4

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 4 – Onderwijs (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	Openbaar basisonderwijs	32	35	36	36	36	36
4.2	Onderwijshuisvesting	1.470	1.449	1.508	2.070	2.503	2.628
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	993	1.038	1.057	1.054	1.034	1.034
Totale lasten van het programma		2.495	2.522	2.601	3.160	3.573	3.698
Baten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	31	22	23	23	23	23
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	82	86	87	87	67	67
Totale baten van het programma		113	108	110	110	90	90
Saldo programma		-2.382	-2.414	-2.491	-3.050	-3.483	-3.608

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Het nadeel van € 59.000 op dit taakveld wordt veroorzaakt door:

- Hogere lasten van € 22.000 als gevolg van de tijdelijke huisvesting die nodig is in verband met de nieuwbouw van de Nicolaas Beetsschool.
- Hogere lasten van € 28.000 door de contractuele indexering van de huisvestingsvergoeding Hageveld.
- Hogere lasten van € 9.000 als gevolg van de indexering van de resterende budgetten.

Voorgenomen investeringen

Investerings:	2022	2023	2024	2025
Onderwijs huisvesting				
Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool	701.819	609.119		
2e tijdelijke huisvesting	390.000			
Verbouwing Crayenesterschool	156.458	156.457		
Verbouwing Overboslaan 28-32	150.000	150.000		
Verbouwing Crayenesterschool		852.194	852.194	
Verbouwing Crayenesterschool gasloos		89.325	89.325	
Voorfinanciering kinderopvang Crayenesterschool		157.422	157.422	
Verbouwing Overboslaan 28-32			912.371	912.371
Verbouwing Overboslaan 28-32 ENG/gasloos			109.225	109.225
Nieuwbouw gymzaal Overboslaan 28-32			544.000	544.000
Nieuwbouw gymzaal Overboslaan 28-32			179.784	179.784
Voorfinanciering kinderopvang Overboslaan 28-32 (Humanitas en Casca)			1.498.200	1.498.200
Verbouwing Crayenesterschool			391.144	391.144
Verbouwing Overboslaan 28-32			167.926	167.925
Totaal investeringen	1.398.277	2.014.517	4.901.591	3.802.649

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouders: Sjaak Struijf/Annelies van der Have/Nicole Mulder

[Wat willen we bereiken?](#)

[Wat gaan we ervoor doen?](#)

[Hoe gaan we dit meten?](#)

[Wat mag het kosten?](#)

Inhoud programma

Het programma richt zich onder meer op het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit het vastgestelde beleid op het gebied van cultuur, sport en recreatie en het aanleggen en onderhouden van het openbaar groen.

1. [Wat willen we bereiken?](#)

Heemstede heeft een rijk sport-, cultuur- en recreatieaanbod. Dit aanbod inclusief de fraaie historische buitenplaatsen, het dorpse karakter en de monumenten dragen bij aan het woongenot van onze inwoners en werkt verbindend, zeker ook dankzij de inzet van veel vrijwilligers. We zien in de toekomst diverse kansen en uitdagingen. Het behoud van het zwembad en Wandelbos Groenendaal zijn belangrijk. Het cultuurbeleid wordt na actualisatie verder uitgewerkt. We zetten ons in voor verbetering van biodiversiteit en ecologie en bevorderen recreatieve verbindingen in de regio. We zetten mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in, werken samen met buurtbewoners en stimuleren wijkinitiatieven.

We willen een cultuur-, sport- en recreatievoorzieningenniveau bieden dat voldoet aan de behoeften van inwoners, dat bijdraagt aan hun gezondheid en sociale participatie en dat voor iedereen toegankelijk is. We werken aan een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende ruimte voor buitenspelen en ontmoeting, die bijdraagt aan het prettige leefklimaat van Heemstede.

We willen het groene karakter van Heemstede behouden en actief benutten voor duurzame (buiten)recreatie en buitensporten en zorgen voor goede voorzieningen en bereikbaarheid. Faciliteiten in Heemstede worden volop gebruikt door inwoners, maar bieden ook kansen om bezoekers uit de regio te laten genieten. Park Meermond, het Wandelbos Groenendaal en onze kinderboerderij zijn belangrijke groene locaties waar mensen, jong en oud, elkaar kunnen ontmoeten. We stimuleren initiatieven op dit vlak in Heemstede, waarbij een bijdrage aan de economie en sociale cohesie wordt gegenereerd. We sluiten aan bij initiatieven in de regio die recreatief wandelen en fietsen stimuleren. Ook wordt het bestaande sloepennetwerk benut voor waterrecreatie.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Cultuurnota 2016-2019
- Nota Subsidiebeleid/subsidiebeleidskader 216
- Groenbeleidsplan 2014-2023
- Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015 - 2032
- Nota ecologie (2021)

2. Wat gaan we ervoor doen?

Sport & buitenspelen

Lokaal sportakkoord

Voor meerjarige uitvoering van het lokaal sportakkoord is in totaal € 80.000 aan rijksmiddelen beschikbaar (waarvan € 20.000 voor 2022). Na het afronden van het lokaal sportakkoord starten we in 2021 met een toekomstvisie sport, inclusief toekomstvisie over het (buiten)zwembad. Dit wordt in 2022 voortgezet.

Ledverlichting en zonnepanelen sportpark Groenendaal

De overstap op ledverlichting en het installeren van zonnepanelen zijn onderdelen van de energietransitie. Zo ook op het sportpark Groenendaal. Het overgaan naar ledverlichting bij alle sportvelden op sportpark Groenendaal vergt een initiële investering van totaal € 345.000 (excl. btw). Hiervan resteert voor 2022 een bedrag van € 254.000. Dit bedrag is meegenomen in het investeringsprogramma voor 2022. Verder hebben we Zon op Heemstede gevraagd om in 2021 een businesscase op te stellen voor zonnepanelen op de gebouwen van sportpark Groenendaal. In 2022 wordt de realisatie voortgezet in samenwerking met Sportplaza en de sportverenigingen op het sportpark, wanneer nodig wordt er een plan voorgelegd.

Buitenrecreatie en –sport en duurzaam recreëren

Het CBS stelt dat 87% van de Nederlanders graag buiten sport en recreëert. We benutten het groene karakter van Heemstede actief voor duurzame recreatie en buitensport. Een goede infrastructuur is van belang, met name voor fietsers en wandelaars. We hebben een actieve rol in het wandel- en fietsnetwerk Noord-Holland. De Heemstede Loop is naast een lokaal sportevenement onderdeel van buitenrecreatie en is onderdeel van het evenementenbeleid.

Uitvoering Actieplan Spelen

De gemeente werkt aan een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende plaats voor buitenspelen en ontmoeting. In 2021 is het Actieplan Spelen voor Heemstede geactualiseerd, waarbij participatie en duurzaamheid belangrijke aspecten zijn. Ook geven we hierbij uitvoering aan de motie *Speeltuinen verbinden*. De uitvoering van dit actieplan vindt plaats vanaf 2021.

Cultuur

Geactualiseerd Cultuurbeleid

In 2021 hebben we samen met onze culturele partners door middel van het actualiseren van de Cultuurnota invulling gegeven aan het versterken en behouden van de culturele infrastructuur in Heemstede. Vanaf 2022 volgt de uitvoering hiervan. Deze geactualiseerde Cultuurnota gaat over cultuurbehoud, cultuurparticipatie en cultuureducatie. We zetten in op een zo breed mogelijk en voor iedereen toegankelijk cultureel aanbod dat bijdraagt aan de identiteit van Heemstede. Het is onze ambitie dit cultuuraanbod te continueren én door meer verbinding te verbreden en te versterken. De rol van de gemeente bij de uitvoering van het cultuurbeleid is met name faciliterend. We sluiten hierbij aan bij de veranderende rol van de overheid, waarbij meer ruimte wordt gelaten aan eigen initiatief uit de samenleving. We zetten ons in om samen met de culturele partners het in 2021 gelanceerde digitale culturele platform verder vorm te geven.

De Bibliotheek Heemstede maakt onderdeel uit van de partijen die vanuit Plein1 een geïntegreerd voorzieningenaanbod leveren, zie programma 6.

Door actieve deelname in het regionale project Trekvaart Haarlem-Leiden dragen we bij aan recreatie in een sterke relatie met de cultuurhistorie van de Trekvaart.

Groen & Recreatie

Bouw van een belvédère in wandelbos Groenendaal

Een particuliere gift heeft de bouw van een nieuwe belvédère in wandelbos Groenendaal mogelijk gemaakt. Op de plek waar tot in de jaren zestig van de vorige eeuw een belvédère stond, wordt in overleg met de schenker gekeken naar een nieuwe invulling voor deze plek.

Uitvoeren projecten uit nota Ecologie

In 2021 is de Nota Ecologie opgesteld. Naast een inventarisatie van alle bestaande ecologische waarden zijn kansrijke ontwikkelingen in kaart gebracht om, samen met onze inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties binnen de gemeente, de ecologie en biodiversiteit te versterken. In 2021 start de uitvoering hiervan

met een doorloop naar 2022. Hiervoor is in het investeringsprogramma 2021 de investering Onderzoeks- en uitvoeringsbudget Ecologisch Beleidsplan van € 75.000 opgenomen. Er wordt onderzoek gedaan naar vleermuizen in het stedelijk gebied en de aanleg van natuurvriendelijke oevers en bermen.

Versterken recreatieve verbindingen

In en rond Heemstede zijn vele mogelijkheden om te recreëren. Grote groene gebieden bieden volop mogelijkheden om te wandelen, fietsen of varen. Juist deze gebieden bleken gedurende de coronamaatregelen enorm waardevol voor onze inwoners. Ze zorgen voor ontspanning, beweging en ontmoeting (op anderhalve meter afstand) voor jong en oud. In 2021 start de aanleg van het nieuwe provinciale wandelnetwerk met een voltooiing in 2022. Met het versterken van deze verbindingen en het opheffen van belemmeringen verstevigen we het recreatieve potentieel voor onze inwoners.

Tunneltje Leyduin

Samen met ProRail en de provincie Noord-Holland verkennen we de haalbaarheid inclusief de financiële haalbaarheid voor de realisatie van een tunneltje voor fietsers en voetgangers ter vervanging van de onbewaakte spoorwegovergang bij Leyduin. Dit is een schakel in deze recreatieve verbinding. In 2022 wordt een integraal voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl)

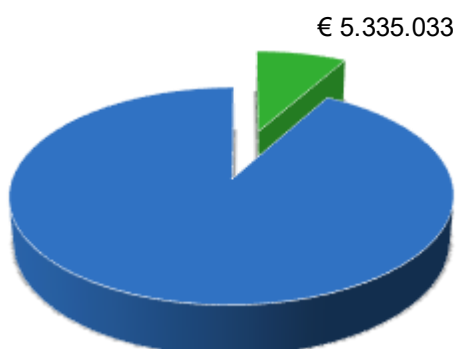
Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Niet sporters	%	2016	31,8	Volgt in 2022*	

*De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsmonitor/gezondheidsmeter (GGD, CBS, RIVM). Dit onderzoek wordt om de vier jaar uitgevoerd en is voor het laatst uitgevoerd in 2020. Cijfers uit dit onderzoek worden gepubliceerd uiterlijk september 2021.

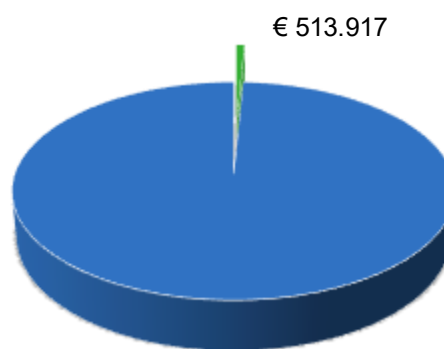
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.050	5.974	5.335	5.173	5.191	5.185
Baten	522	1.244	514	514	473	473
Resultaat programma	-4.528	-4.730	-4.821	-4.659	-4.718	-4.712

Lasten programma 5

Baten programma 5

Aandeel programma in totale begroting van € 66.080.060

Detailtabel programma 5 – Sport, cultuur en recreatie (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	225	235	249	239	239	211
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	854	1.728	861	857	845	850
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	294	349	428	345	345	345
5.4	<i>Musea</i>	3	6	6	6	6	6
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	17	17	18	18	18	18
5.6	<i>Media</i>	1.176	1.213	1.250	1.250	1.250	1.250
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	2.481	2.426	2.523	2.458	2.488	2.505
Totale lasten van het programma		5.050	5.974	5.335	5.173	5.191	5.185
Baten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	0	0	0	0	0	0
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	196	887	161	161	120	120
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	0	0	0	0	0	0
5.4	<i>Musea</i>	0	0	0	0	0	0
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	0	0	0	0	0	0
5.6	<i>Media</i>	264	286	291	291	291	291
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	62	71	62	62	62	62
Totale baten van het programma		522	1.244	514	514	473	473
Saldo programma		-4.528	-4.730	-4.821	-4.659	-4.718	-4.712

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het voordeel € 126.000. Dit bestaat uit:

- Lagere kapitaallasten doordat een aantal kunstgrasvelden (VEW/HFC, RCH, deels Alliance) volledig zijn afgeschreven. Deze velden zullen worden vervangen, maar dat leidt pas in 2023 tot hogere kapitaallasten.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 79.000. Dit bestaat uit:

- Een geraamd lastenbudget van € 11.000 dat wij bij de meicirculaire 2021 hebben ontvangen voor de Versterking gemeentelijke Anti Discriminatie Voorziening.
- Een geraamd budget voor cultuur van € 75.000 zoals vastgesteld bij de coronabegroting. Deze incidentele extra lasten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Corona in programma 0. Bestuur en Dienstverlening.
- Lagere lasten voor achterstallig onderhoud van kunst van € 21.000. Het achterstallig onderhoud wordt bekostigd vanuit de reserve 1% regeling kunst. De onttrekking aan deze reserve is ook € 21.000 lager waardoor de mutatie budgettair neutraal in de begroting is opgenomen.
- De resterende extra lasten van € 14.000 zijn veroorzaakt door het indexeren van de budgetten.

Taakveld 5.6 Media

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 37.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door het indexeren van de budgetten.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het nadeel € 96.000. Dit bestaat uit:

- Indexatie onderhoudscontracten, nadeel € 22.000;
- Ten laste van de coronareserve wordt in de periode 2022 en 2023 € 50.000 geraamd voor herstel en veranderde functie van de buitenruimte. Het bedrag voor 2021 was nog niet in de begroting 2021 opgenomen. In de begroting 2022 ten opzichte van 2021 ontstaat daarom een nadeel van € 50.000;
- Kapitaallasten investeringsprogramma 2021 (onder meer groen voorplein Herfstlaan, ecologische bermen en het actieplan spelen) leiden tot € 35.000 hogere kapitaallasten in 2022 ten opzichte van de begroting 2021;
- Er wordt € 11.000 minder aan loonkosten doorbelast op dit taakveld.

Meerjarenraming

Over het coronabudget voor de periode 2023-2025 wordt nog apart besloten door de raad. Voor de periode 2023, 2024 en 2025 is daarom voor herstel en veranderde functie buitenruimte respectievelijk € 50.000, € 40.000 en € 40.000 niet in de begroting opgenomen. De kosten ten opzichte van de begroting 2022 dalen daardoor met € 50.000. Tegenover deze verlaging staat meerjarig de stijging van de kapitaallasten van het actieplan spelen 2021-2025.

Voorgenomen investeringen

Investerings:	2022	2023	2024	2025
Gemeentelijke sportaccommodaties				
Totaal investeringen HBC tennis (GEWIJZIGDE BENAMING)	270.881			
Alliance, hockeyveld 1	251.261			
Alliance, hockeyveld 5	125.000			
Alliance, hockeyveld 6	250.000			
Veld 5 Alliance sportveld hekwerk	22.500			
Veld 6 Alliance sportveld hekwerk	30.000			
T.V. Merlenhove baan 1 tm 13 gravel toplaag vervangen	174.274			
Wandelplaatsen en plantsoenen				
Ecologische bermen	10.000	10.000	10.000	10.000
Vervangen bomen Molenlaan (NIEUW)	10.000	55.000		
Laanbomen Denijslaan fase II	35.000			
Vervangen laanbomen Frans Lisztlaan	40.000			
Vervangen riolering omg. Slotlaan	65.000			
Bronsteeweg/Pieter Artszlaan-west		33.000		
Vervanging riolering Berkenlaan e.o.		243.000		
Renovatie groen Waasplein		20.000		
Vervangen tractor wandelbos Groenendaal (NIEUW)			70.000	
Speelobjecten				
Actieplan spelen 2022 (NIEUW)	190.400			
Actieplan spelen 2023 (NIEUW)		144.400		
Actieplan spelen 2024 (NIEUW)			178.900	
Totaal investeringen	1.474.316	505.400	258.900	10.000

Programma 6

Sociaal domein

Inhoud programma

Het programma Sociaal Domein richt zich op taken op het gebied van hulp of ondersteuning in (jeugd)zorg en welzijn en werk en inkomen. Dit betreft de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet, de Wet inburgering en de Participatiewet. Daarnaast zijn ook de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) van toepassing.

1. Wat willen we bereiken?

We zetten ons in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, meedoet en zich kan ontplooiën. Om inwoners hierbij te ondersteunen is een stevige sociale basisinfrastructuur met een breed voorzieningenaanbod beschikbaar, variërend van preventieve tot (zeer) specialistische voorzieningen. We organiseren dit aanbod dicht bij de inwoner en op maat. De toegang geven we laagdrempelig en integraal vorm, waarbij de persoonlijke situatie van de inwoner het uitgangspunt is. We werken daar waar mogelijk volgens de principes van 'de Nieuwe Route', zoals opgenomen in de beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023.

Een sterke sociale basisstructuur draagt bij aan preventie, vroege signalering en zo zelfstandig mogelijk participeren in de samenleving. We willen ondersteuning bieden aan inwoners om een tijdsbesteding te vinden die hen structuur en zingeving biedt en die bijdraagt aan het vergroten van zelfredzaamheid, waarbij de deelnemer actief wordt betrokken. Bijvoorbeeld groepsactiviteiten (steeds meer voor en door bewoners) die in sociale accommodaties worden aangeboden. Onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hier een belangrijke rol in. We zetten onze sociale accommodaties zoals Plein1 in om dit te bereiken.

Kwetsbare inwoners die niet op eigen kracht of via hun sociale netwerk kunnen meedoen, bieden we hulp of ondersteuning. Dit doen we via een samenhangend en integraal aanbod, bestaande uit algemene en individuele (maatwerk)voorzieningen.

Het fundament in Heemstede staat, inwoners ervaren en beoordelen de geboden ondersteuning en voorzieningen in Heemstede over het algemeen positief. In 2022 zetten we dit voort en pakken we kansen en mogelijkheden voor doorontwikkeling, mede door de uitvoering van het integrale Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023. Het uitgangspunt voor de gemeente is dat inwoners zoveel mogelijk, naast hun eigen verantwoordelijkheid en eigen netwerk, ondersteund worden vanuit de algemene voorzieningen. Pas als we hiermee de benodigde ondersteuning in voldoende mate kunnen geven, kan worden overgegaan tot een individuele of (maatwerk)voorziening. We versterken de hulp en ondersteuning aan inwoners door de integrale werkwijze op de diverse taakgebieden verder te ontwikkelen (bijvoorbeeld bij zorg en veiligheid).

Inburgering

We krijgen per 1 januari 2022 de regierol in het nieuwe inburgeringsstelsel. Het doel van de nieuwe Wet inburgering is dat alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving, liefst door betaald werk. De gemeente zorgt voor een goed en passend inburgeringsaanbod en monitort de voortgang. Daarnaast hebben we de taak om inburgeringsplichtigen bijstandsgerechtigde statushouders financieel te ontzorgen gedurende de eerste zes maanden na huisvesting.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024
- Uitvoeringsprogramma Re-integratiebeleid 2021
- Beleidsplan minimabeleid 2020-2023
- Notitie Mantelzorgondersteuning

2. Wat gaan we ervoor doen?

Versterken sociale basis en informele netwerk

Een stevige sociale basis

Voor continuering en doorontwikkeling van de stevige sociale basis zijn met de Stichting WIJ Heemstede, (inhoudelijke en financiële) afspraken gemaakt voor de periode 2020-2023, conform de uitgangspunten van het nieuwe beleidsplan sociaal domein. In 2022 werken we verder aan de uitvoering van deze afspraken.

Deskundigheidsbevordering, netwerken en verbinden

In 2022 zetten we deskundigheidsbevordering over kwetsbare personen voort volgens de nieuwe route en de sociale benadering, o.a. naar aanleiding van de motie dementievriendelijke wijk en de motie eenzaamheid. De doelgroep zijn met name professionals, vrijwilligers en inwoners. Samen met de professionals intensiveren we netwerken en verbinding tussen de verschillende maatschappelijke partners, zorgaanbieders en informele netwerken in Heemstede. Zowel voor de deskundigheidsbevordering als voor het inzetten op verbinding is er een belangrijke rol voor de locatie Plein1 en haar gebruikers, waaronder vrijwilligers en professionals.

Toegankelijkheid

We streven naar een inclusieve samenleving, waarbij een ieder, ongeacht zijn/haar beperking, meedoet in de maatschappij. Ook in 2022 werken we samen met de werkgroep Toegankelijkheid; in deze werkgroep ondersteunen inwoners met een beperking de gemeente om de toegankelijkheid van Heemstede te verbeteren.

Paswerk/Participatiebedrijf

Per 1 januari 2022 gaat het Participatiebedrijf formeel van start. De Gemeenschappelijke Regeling Paswerk en onderdelen van de Werkpas Holding zijn hiervoor samengevoegd. De begroting Participatiebedrijf 2022 bestaat uit de drie programma's 'Werk' (waaronder Wsw en nieuw beschermt werk), 'Re-integratie' en 'Jongeren'. Voor 2022 verwacht het Participatiebedrijf een nagenoeg sluitende begroting. Het uitgangspunt hierbij is wel dat de (regionale) economie zich grotendeels herstelt van de coronacrisis.

Re-integratie

Met behulp van onze re-integratiepartners, waaronder het nieuwe Participatiebedrijf, en door samenwerking in de arbeidsmarktregio begeleiden wij onze uitkeringsgerechtigden zo efficiënt en vakkundig mogelijk naar werk. Daarnaast zorgen we voor deskundige en onafhankelijke medische advisering in het geval van arbeidsgehandicapten. De gevolgen van de coronacrisis voor 2022 en verder zijn nog lastig in te schatten. Voor nu gaan wij ervanuit dat de economie zich herstelt en er geen extra middelen voor re-integratie nodig zijn, bovenop de bestaande middelen.

Inburgering

Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Dit betekent dat gemeenten weer de regie over inburgering krijgen. Er worden structurele uitvoeringskosten ontvangen. De uitvoeringskosten zijn bedoeld voor de inzet van extra personeel dat nodig is voor:

- Het voeren van intakegesprekken (zogenoemde brede intake).
- Het opstellen van het Persoonlijk Integratie en Participatieplan (PIP). Dit persoonlijk trajectplan omvat alle afspraken die met de inburgeraar gemaakt worden op het gebied van inburgering en participatie door de inburgeraar en de benodigde ondersteuning van de gemeente.
- Het voeren van voortgangsgesprekken.
- Het regelen van het financieel ontzorgen. De eerste zes maanden van huisvesting van statushouders worden zij financieel ontzorgd. Dit betekent onder andere het doorbetalen van de vaste lasten vanuit de uitkering en het aanleren van vaardigheden om na zes maanden (financieel) zelfstandig te zijn.
- En overige inzet van personeel op zaken zoals beleid en inkoop en overige kosten zoals communicatie, ict etc.

Naast de uitvoeringskosten ontvangt de gemeente een vergoeding voor de overige kosten die we maken in het kader van deze wet. Hier gaat het met name om budget voor inzet van taaltrajecten, het bieden van maatschappelijke begeleiding en andere aanverwante zaken. Het rijksbudget voor de leerroutes van € 10.000 is naar verwachting niet toereikend voor het ambitieniveau van de gemeente. We gaan duale trajecten met begeleiding naar werk integreren in de leerroutes. Ook starten we met een Brugklas om een goede startpositie van de inburgeraar te bepalen. Omdat inburgeraars in de eerste twee jaar van hun traject geen beroep hoeven te doen op re-integratiemiddelen wordt € 1.200 per asielstatushouder overgeheveld vanuit het re-integratiebudget naar het budget voor de inburgeringsvoorzieningen. Op basis van een taakstelling van 20 personen is dit € 24.000 om deze trajecten en Brugklas vorm te kunnen geven.

Gezonde omgeving

Gezondheid

In het voorjaar van 2021 heeft de gemeenteraad de regionale gezondheidsnota *Samen gezond in Kennemerland* vastgesteld. In deze beleidsnotitie staan de ambities voor de periode 2021-2028. In Heemstede gaan we aan de slag met de thema's overgewicht, problematisch alcoholgebruik, roken en druk op het dagelijks bestaan. De focus ligt op jeugd en jongeren. De gemeente zoekt voor het realiseren van de gezondheidsambities samenwerking met publieke en private partners. Samen met deze partijen willen we een Lokaal Preventieakkoord sluiten. Dit akkoord wordt in 2021 gesloten zodat voor 2022 aanspraak kan worden gemaakt op een uitvoeringsbudget van het Rijk van € 20.000. Deze middelen worden ingezet op preventieve interventies op de genoemde thema's.

Toeleiding en ondersteuning

Preventie jeugd

Het preventieve aanbod jeugd hebben we in 2021 uitgebreid met de inzet van Buurtgezinnen.nl en Humanitas (Homestart). Voor problematiek bij jeugdigen/gezinnen als gevolg van complexe (v)echtscheidingssituaties gaan we het preventieve aanbod uitbreiden met de inzet van Humanitas (Begeleide Omgangs Regeling) en Villa Pinedo. We zien een toename van het gebruik van jeugd GGZ door jeugdigen. De praktijk ondersteuner huisarts (POH) Jeugd (in 2021 aanwezig in 3 huisartsenpraktijken) kan kortdurende hulp bieden waardoor de verwijzing naar bijvoorbeeld een psycholoog kan worden voorkomen. De inzet van de POH Jeugd breiden we in 2022 uit naar andere huisartsenpraktijken. In 2022 wordt de preventieve inzet voortgezet en uitgebreid.

Jongerenwerk

In 2022 geven we het jongerenwerk verder vorm. Vanuit Welzijn richten we ons met name op ondersteuning van jongeren, activiteiten voor en door jongeren en talentontwikkeling. Dit in samenspel met ons CJG en onze lokale partners. Voor jongerenparticipatie (het betrekken van jongeren bij hun leefomgeving en de lokale democratie) wordt verwezen naar programma 0.

Aanbod Jeugdwet en Wmo

De huidige contracten voor de individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen Wmo zijn verlengd tot en met 31 december 2022. Het jaar 2022 wordt ingezet voor de verwerving van een nieuw aanbod per 2023.

De Wmo voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding bieden we vooral aan in de vorm van algemene voorzieningen, grotendeels vanuit Plein1. In 2021 worden nieuwe driejarige budgetafspraken gemaakt voor 2022-2024 met deze aanbieders.

Het collectief (Wmo) vervoer (bovenregionaal) en het leerlingenvervoer worden uitgevoerd door diverse vervoerders en de inzet van een vervoerscentrale (Conexxion). Deze contracten lopen in 2022 door. We monitoren de uitvoering hiervan.

Zorg en Veiligheid

In 2022 zetten we verder in op het versterken van de samenwerking tussen de domeinen Zorg en Veiligheid. Voorop staat daarbij preventie om problemen te voorkomen en goede, integrale ondersteuning wanneer een situatie voor inwoners toch verslechtert. Dit doen we in samenwerking met ketenpartners, zoals de politie, woningbouwcorporaties en GGZ aanbieders. Daarnaast spant Heemstede zich ook regionaal in voor een verbeterde ketensamenwerking in Zorg en Veiligheid.

Beschermd Wonen

In 2022 gaan we verder met de voorbereiding van de decentralisatie van Beschermd wonen die naar verwachting per 2023 plaatsvindt. Daarbij kijken we in regionaal verband naar zaken als inkoop en toegang. In 2021 wordt regionaal besloten over de in 2019 door het Rijk verplicht gestelde regionale samenwerkingsvorm voor uitvoering van deze wet. In 2022 vindt een nadere uitwerking van deze samenwerkingsvorm plaats. De opgave op het gebied van woonvoorzieningen voor deze doelgroep wordt betrokken bij de te voeren woondiscussie in 2022.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-75 jaar	2019	572,2	2020	596,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tm 21 jarigen	geen recente informatie aanwezig			
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2018	2	2019	2
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2019	69,1	2020	68,5
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal personen	2019	149,3	2020	378,5
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	118,5	2020	139,4
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	8,1	2020	8,3
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	0,4	2020	0,6
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	geen recente informatie aanwezig			
Cliënten met maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2019	710	2020	700

Overige beleidsindicatoren

In het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 zijn nieuwe beleidsindicatoren opgenomen, gekoppeld aan de drie kernthema's van het beleidsplan.

Versterken sociale basis en informele netwerk

Eenzaamheid (%)	2012	2016
Heemstede	33,8	35,3
Nederland	38,7	42,9

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Gezonde omgeving

Recent alcoholgebruik scholieren % Heemstede	
2009	48%
2013	36%
2015	32%
2019	29%

Bron: Jeugdmonitor Emovo GGD KL

Overgewicht (%)

Jaar	Heemstede	Nederland
2012	42	48,2
2016	41,9	48,9

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Recent gepest kinderen 4-11 jaar %

Heemstede

2018	29%
------	-----

Bron: Kindermonitor GGD KL

Toeleiding en ondersteuning

Verhouding aantal uitstaande voorzieningen (Zorg in natura (ZIN) en PGB) vs. kosten ZIN en PGB.

	2018	2019	2020
Individuele voorzieningen Jeugdwet			
Aantal individuele voorzieningen Jeugdwet	782	908	1033
Lasten individuele voorzieningen Jeugdwet	€ 2.610.277	€ 2.979.379	€ 3.188.802
Gemiddelde uitgaven per individuele voorziening Jeugdwet	€ 3.338	€ 3.281	€ 3.087
Maatwerkvoorzieningen Wmo (excl. collectief vervoer)			
Aantal maatwerkvoorzieningen Wmo	727	812	884
Lasten maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 1.784.322	€ 2.044.757	€ 2.232.825
Gemiddelde uitgaven per maatwerkvoorziening Wmo	€ 2.454	€ 2.518	€ 2.526

Bron: administratie IASZ

Beleidsindicator Wmo

De inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Wmo wordt gemonitord via verantwoording/facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, de gesprekken met aanbieders.

Aanvullend hierop geeft het klanttevredenheidsonderzoek inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening.

Beleidsindicator Jeugdwet

De inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Jeugdwet wordt gemonitord via de verantwoording/facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, de gesprekken met aanbieders.

Beleidsindicator Participatiewet

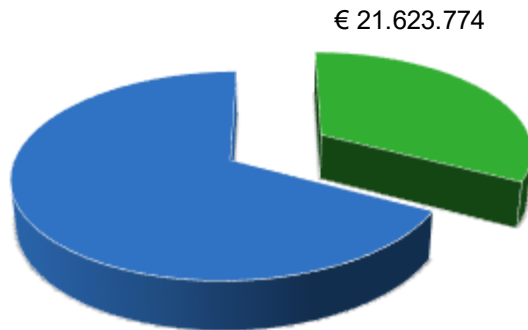
Aanvullend op de wettelijke beleidsindicatoren geeft het klanttevredenheidsonderzoek Participatiewet, dat eens in de drie jaar plaatsvindt, inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening.

4. Wat mag het kosten?

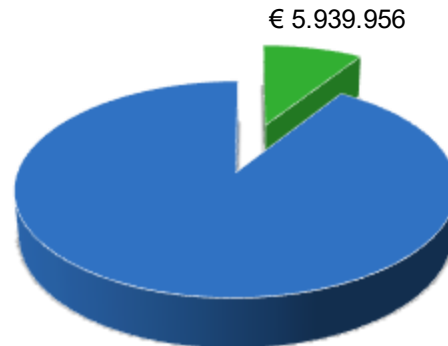
(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	23.516	22.126	21.624	21.115	21.035	20.981
Baten	9.624	7.307	5.940	5.940	5.940	5.940

Resultaat programma	-13.892	-14.819	-15.684	-15.175	-15.095	-15.041
---------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Lasten programma 6

Baten programma 6

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 6 – Sociaal domein (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>	2.402	2.517	2.670	2.600	2.558	2.555
6.2	<i>Wijkteams</i>	416	413	387	387	387	387
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	9.238	7.426	6.001	6.001	6.001	6.001
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	1.448	1.375	1.297	1.277	1.215	1.164
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	388	513	542	570	594	594
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	1.573	1.471	1.612	1.532	1.532	1.532
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	4.528	4.825	5.109	4.892	4.892	4.892
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	3.523	3.586	4.006	3.856	3.856	3.856
Totale lasten van het programma		23.516	22.126	21.624	21.115	21.035	20.981

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>	430	478	453	453	453	453
6.2	<i>Wijkteams</i>	0	0	0	0	0	0
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	8.500	5.943	4.634	4.634	4.634	4.634
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	14	14	18	18	18	18
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	88	83	108	108	108	108
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	193	184	227	227	227	227
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	372	590	481	481	481	481
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	27	15	19	19	19	19
Totale baten van het programma		9.624	7.307	5.940	5.940	5.940	5.940
Saldo programma		-13.892	-14.819	-15.684	-15.175	-15.095	-15.041

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 153.000 en bestaat grotendeels uit:

- Een hoger budget voor jeugd en jongeren van € 25.000 dat is opgenomen in de coronabegroting. Dit bedrag wordt gedekt met een onttrekking uit de coronareserve in programma 0. Bestuur en Ondersteuning.
- Een hoger budget voor het tegengaan van eenzaamheid van € 30.000 dat is opgenomen in de coronabegroting. Dit bedrag wordt gedekt met een onttrekking uit de coronareserve in programma 0. Bestuur en Ondersteuning.
- Een budget van € 15.000 voor verhuiscoaches dat in 2022 incidenteel wordt geraamd voor ondersteuning van ouderen bij verhuizen en inrichten van hun nieuwe woning. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve verhuis- en inrichtingskosten.
- Hogere budgetten voor de nieuwe Wet inburgering (uitvoeringskosten en compensatie in verband met uitstel naar 1 januari 2022) € 56.000 (nadeel) en nieuwe budget 2022 voor veranderopgave (ondertussengroep) € 7.000. Betreft geormerkte rijksbudgetten integratie-uitkering gemeentefonds.
- Het restant van € 20.000 wordt veroorzaakt door het indexeren van de budgetten.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Dit taakveld laat een lichte verhoging van de budgetten zien als gevolg van de indexering van de budgetten zoals afgesproken bij de Kadernota.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 1.425.000 en bestaat uit:

- voordeel door wegvallen incidenteel budget Tozo 2021 uitkeringen € 1.100.000 (voordeel);
- voordeel door wegvallen incidenteel budget Tozo 2021 uitvoeringskosten € 118.000 (voordeel);
- voordeel door wegvallen incidenteel budget Tonk uitkeringen € 120.000 (voordeel);
- lagere uitkeringslasten € 50.000 (voordeel). Op basis van de eerste 5 maanden in 2021 verwachten wij voor 2021 een uitkeringslast van € 3.800.000. Voor 2022 is rekening gehouden met € 3.900.000 inclusief € 100.000 stijging als gevolg van corona. Ten opzichte van de raming voor 2021 van € 3.950.000 geeft dat een voordeel van € 50.000;
- stijging minimabeleid vanwege kwijtscheldingen afvalstoffenheffing € 20.000 (nadeel);
- overigen (o.a. doorberekende salarissen en overhead) € 57.000 (voordeel);

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 78.000 en bestaat voornamelijk uit een verlaging van de aan Paswerk (per 1 januari 2022 Participatiebedrijf Zuid Kennemerland) te betalen jaarlijkse Wsw lasten van € 83.000

In de begroting zijn de rijksbijdragen en de daaruit afgeleide kostenverdeling van het per 1 januari 2022 nieuwe Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland (voorheen Paswerk) over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2021. De begrote Wsw lasten Paswerk bedragen voor 2022 € 1.262.000, 2023 € 1.242.000, 2024 € 1.180.000 en 2025 € 1.129.000. Ten opzichte van de Wsw bedragen die ontvangen

worden van het Rijk via de integratie-uitkering Participatie (meicirculaire 2021) bedraagt het overschot voor 2022 € 3.000 en de tekorten voor 2023 € 16.000, 2023 € 29.000, 2024 € 22.000 en 2025 € 70.000. Bij elke rijks-circulaire zullen de cijfers worden geactualiseerd.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 29.000 en wordt grotendeels verklaard door meer toegerekende salarissen en overhead.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen

Het nadeel op dit taakveld ad € 141.000 wordt veroorzaakt door:

- Een hoger budget bij rol- en vervoersvoorzieningen. Door een toenemende vraag naar deze voorziening zien we de laatste jaren een stijging in de lasten op deze open-einde regelingen. Daarom hebben wij € 80.000 van de extra middelen jeugdzorg die wij incidenteel in 2022 ontvangen ingezet ter dekking van dit knelpunt.
- Hogere salarislasten van € 50.000 die wij krijgen doorbelast van IASZ. Deze worden grotendeels doorbelast aan Bloemendaal (zie baten).
- Het restant ad € 11.000 wordt veroorzaakt door de indexering van de budgetten.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 284.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Verhoging van het budget voor huishoudelijke hulp. Door een toenemende vraag naar deze voorziening zien we de laatste jaren een stijging in de lasten op deze open-einde regeling. Daarom hebben wij € 167.000 van de extra middelen jeugdzorg die wij incidenteel in 2022 ontvangen ingezet ter dekking van dit knelpunt.
- Hogere salarislasten van € 63.000 die wij krijgen doorbelast door IASZ. Deze worden grotendeels gecompenseerd door een hogere bijdrage van Bloemendaal (zie baten).
- Hogere lastenbudget van € 50.000 voor het voorbereiden van de decentralisatie van de uitvoering van Beschermd Wonen. Dit budget wordt gedekt uit de reserve sociaal domein, zoals bij de kadernota is besloten.
- Lagere lasten doordat het budget voor de aanpak van dak- en thuisloosheid dat vorig jaar incidenteel was geraamd voor een bedrag van € 32.000 in 2022 niet in de begroting is opgenomen.
- Het restant ad € 36.000 wordt veroorzaakt door het indexeren van de budgetten.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het nadeel van € 420.000 op dit taakveld wordt veroorzaakt door:

- Het ophogen van het lastenbudget doordat bij de meicirculaire een bedrag van € 269.000 is ontvangen voor Voogdij 18+ als gevolg van herverdeling van middelen in verband met de invoering van het woonplaatsbeginsel bij deze voorziening.
- Het ophogen van het lastenbudget met € 75.000 in verband met de toename van het gebruik en de kosten bij Wmo en jeugd, zoals besloten bij de kadernota. Deze ophoging wordt gedekt uit de reserve sociaal domein.
- Het ophogen van het lastenbudget voor het versterken van het preventief aanbod bij jeugdhulp met € 75.000, zoals besloten bij de kadernota. Deze ophoging wordt gedekt uit de reserve sociaal domein.
- Een verlaging van het lastenbudget doordat het budget van € 34.000 voor het vaccinatieprogramma is verplaatst naar het taakveld jeugdgezondheidszorg.
- Een verlaging van het budget voor veilig thuis met € 40.000 conform de begroting van het VRK.
- Het restant van € 75.000 wordt veroorzaakt door het indexeren van de budgetten.

Baten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het nadeel van € 26.000 op dit taakveld wordt veroorzaakt doordat Stichting WIJ Heemstede de huur van de Princehof heeft opgezegd. Hierdoor ontvangen we € 41.000 minder huurbaten. Dit nadeel wordt voor € 15.000 gecompenseerd doordat de andere huuropbrengsten op dit taakveld zijn geïndexeerd.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 1.309.000 en bestaat uit:

- nadeel door wegvallen incidenteel rijksbudget Tozo uitkeringen 2021 € 1.100.000 (nadeel);
- nadeel door wegvallen incidenteel rijksbudget Tozo uitvoeringskosten 2021 € 72.000 (nadeel);
- nadeel door wegvallen bijdrage Bloemendaal in Tozo uitvoeringskosten € 57.000 (nadeel);
- lager rijksbudget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten € 32.000 (nadeel).
- overigen (o.a. bijdrage gemeente Bloemendaal in salarissen en overhead) € 48.000 (nadeel).

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen

Het voordeel van € 43.000 op dit taakveld wordt als volgt verklaard:

- Zoals wij bij de lasten van dit taakveld al toelichtten, krijgen wij van IASZ hogere salarislasten doorbelast. Deze extra lasten van € 43.000 worden volledig gecompenseerd door een hogere doorbelasting aan Bloemendaal.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het voordeel van € 109.000 op dit taakveld wordt als volgt verklaard:

- Zoals wij bij de lasten van dit taakveld al toelichtten, krijgen wij van IASZ hogere salarislasten doorbelast. Deze worden voor een bedrag van € 59.000 gecompenseerd door hogere doorbelastingen aan Bloemendaal.
- De onttrekking van de reserve sociaal domein ter dekking van de kosten van de decentralisatie van Beschermd wonen is hier geraamd voor € 50.000.

Voorgenomen investeringen

Er zijn geen voorgenomen investeringen voor programma 6.

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Inhoud programma

Programma 7 bestaat uit rioolbeheer, milieu, afval en duurzaamheid. Twee pijlers die onder het programma duurzaamheid vallen zijn klimaatadaptatie en de energietransitie. Voor de bijdragen en plannen ter bevordering van het welzijn en gezondheid van de inwoners van Heemstede verwijzen we naar programma 6 Sociaal Domein. We verbinden ons aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Zo geven we Heemstede mooier, schoner en duurzamer door aan de generaties na ons. Duurzame mobiliteit wordt besproken in programma 2 'Verkeer, vervoer & waterstaat' en het ecologisch beleid is opgenomen in programma 5 'Sport, cultuur en recreatie'.

1. Wat willen we bereiken?

We verbinden ons aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Klimaatdoelen zijn niet iets van de overheid, maar van onszelf en voor onze kinderen, die net als wij moeten kunnen genieten van een schoon leefmilieu. In de nota *Duurzaam Heemstede 2020-2024* staan projecten die we in Heemstede uitvoeren en die bijdragen aan onze duurzaamheidsdoelen. Ook goed rioolbeheer en in het bijzonder dat van afvalwater, hemelwater en grondwater dragen bij aan een schoon milieu en het is de basis voor een goede volksgezondheid.

We dragen zorg voor een schoner leefmilieu en adviseren, informeren en stimuleren op het gebied van duurzaamheid. Bij herinrichtingen van de openbare ruimte worden deze speerpunten toegevoegd in samenspraak met inwoners. Hierbij denken we ook aan de milieutaken als het gaat om asbest, geluid, grondsanering en dergelijke. We geven als gemeente het goede voorbeeld met energieneutrale gemeentelijke gebouwen, maatschappelijk verantwoord inkopen, zuinige openbare verlichting en klimaatadaptief waterbeheer.

Het verminderen van de hoeveelheid afvalstoffen en het hergebruik van grondstoffen vinden we belangrijk. We zetten in op het bereiken van de landelijke VANG doelstelling om in 2025 meer van het huishoudelijk afval te recyclen en maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar te realiseren. Vanaf 2022 integreren we circulair en maatschappelijk verantwoord inkopen in ons inkoopbeleid, om zo in beeld te brengen welke aanbestedingstrajecten bijdragen aan CO₂-reductie.

Relevante beleidsnota's:

- Programma Water 2022 – 2026 (vaststelling eind 2021)
- Grondwaterbeleidsplan Bloemendaal en Heemstede 2022 – 2026 (vaststelling eind 2021)
- Grondwaterbeheerplan Heemstede 2022 – 2026 (vaststelling eind 2021)
- Strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2022 - 2026 (vaststelling eind 2021)
- Actieplan geluid 2018-2023.
- Beleidsplan openbare verlichting 2018 - 2022
- Nota Duurzaamheid Heemstede 2020 - 2024
- VANG Doelstelling 2014 (Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025)
- Regionale Energiestrategie Noord Holland Zuid (1.0) 2021-2023
- Transitievisie warmte 2021 - 2026 (vaststelling eind 2021)
- Actualisatie toekomstbestendige begraafplaats Heemstede 2020-2025

2. Wat gaan we ervoor doen?

Waterbeheer en riolering

De gemeente zet vanuit haar zorgplicht in op het rioolbeheer, de bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede en gezonde leefomgeving en bescherming van natuur en milieu. We willen kunnen genieten van gezond oppervlaktewater, waarlangs en waarop fijn gerecreëerd kan worden. Er is te zien dat meer en meer gebruik wordt gemaakt van het oppervlaktewater als plek om te recreëren. In programma 2 gaan we hier verder op in.

In 2022 wordt de riolering vervangen in de Van Merlenlaan en wordt er begonnen aan het vervangen van de riolering in de Slotlaan en omgeving. Tijdens deze projecten wordt ook een hemelwaterriool aangelegd en waar nodig ook drainage.

Klimaatadaptatie

In de komende jaren speelt het klimaat en klimaatadaptatie een grote rol. Het is een belangrijke pijler in de nota *Duurzaam Heemstede 2020-2024*. Meerdere beleidsrichtingen vormen gezamenlijk de sleutel om de gemeente klimaatbestendig te maken. Het programma klimaatadaptatie, het programma water (voorheen het Gemeentelijk rioleringsplan) en het Grondwaterbeleidsplan werken samen met het Groenbeleidsplan en de nota Ecologie aan klimaatadaptatie in Heemstede.

Strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

De komende jaren voeren we verschillende verdiepende onderzoeken uit om bepaalde onderdelen van de klimaatadaptatie verder te analyseren en worden klimaatadaptatieve maatregelen meegenomen in onderhoudsprojecten.

Klimaatadaptatie vraagt om ruimte en samenwerking

De komende twee jaar maken we meer geld vrij voor klimaatadaptatie via de beleidsnota Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. Het klimaatadaptief inrichten van onze omgeving vraagt om ruimte en samenwerking. Ruimte is nodig om een gebied anders te kunnen inrichten om maatregelen te kunnen nemen. Het kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om water te bergen of te laten afstomen naar plekken waar het geen schade oplevert, of om bomen te planten die met hun schaduw de hittestress in een gebied helpen verlagen. Voor een klimaatadaptatieve inrichting is behalve ruimte ook samenwerking nodig tussen gemeente en inwoners. Samen bekijken we bij de geplande uitvoeringsprojecten hoe we de openbare ruimte en privaat gebied zo kunnen inrichten, dat we voorbereid zijn op de opgaven van de toekomst.

Ook zal de gemeente informatie geven over wat inwoners zelf kunnen doen en over onderhouds- of herinrichtingsprojecten.

Energietransitie

Regionale Energiestrategie (RES)

In 2022 wordt de start gemaakt met het opstellen van de RES 2.0 Noord Holland Zuid (NHZ) waar Heemstede onderdeel van is. In 2022 werken we in Heemstede verder aan de projecten uit de RES 1.0 NHZ, die in mei 2021 is vastgesteld. Het gaat hierbij o.a. om zon op parkeerterreinen in Heemstede en zon op grote daken. Hiervoor is extra inzet relevant voor de projectleiding.

Transitievisie warmte

Na het opstellen van de transitievisie warmte (TVW) eind 2021 is er een globale indicatie of alle bestaande woningen in Heemstede van het aardgas af kunnen, per wanneer en hoe. In 2022 gaan we de beschreven transitiepaden in de TVW uitvoeren. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, woningcorporaties en overige relevante belanghebbenden.

Warmte uit het water, specifiek uit de Watertransportleiding Rijn-Kennemerland

In de hiervoor genoemde RES 1.0 NHZ is ook een Regionale Structuur Warmte opgenomen. Hierin is op regionaal niveau de warmtevraag en het warmteaanbod voor Noord-Holland in beeld gebracht. Een van de potentiële warmtebronnen is warmte uit water. Een specifieke bron is de Watertransportleiding Rijn-Kennemerland (WRK). Heemstede is het eindstation van een deel van de WRK en heeft de potentie van dit alternatief voor aardgas als warmtebron in beeld gebracht. De potentie van de bron is onderdeel van de transitievisie warmte voor Heemstede. We gaan met inwoners van Heemstede, in de gebieden waar potentie is voor warmte uit de WRK, samenwerken aan deze warmtetransitie naar aardgasvrij(er) Heemstede.

Regelingen stimulering energie besparen gebouwde omgeving

Vanuit het klimaatakkoord zijn diverse regelingen opgezet voor inwoners en ondernemers om hen te stimuleren energie te besparen. Deze regelingen vragen in de komende jaren coördinatie en inzet van gemeenten. Vanuit de regelingen is budget van de rijksoverheid of de provincie beschikbaar voor de inwoners en ondernemers. De coördinatie van deze regelingen is voor rekening van het huidige gemeentelijk budget.

Heemstede Duurzaam: monitoringsysteem, routekaart en communicatie

Vooruitlopend op de gelden van het Klimaatakkoord is een programmaondersteuner aangesteld om het meetsysteem en de routekaart te monitoren. Als we vanuit het Klimaatakkoord voor 2022 nog geen uitkering hebben ontvangen, vragen we de raad van Heemstede om extra middelen. De kosten voor het jaarlijks continueren van het opgezette communicatieplatform *Heemstede Duurzaam* met een bijbehorende communicatiestrategie op alle vijf thema's van de nota *Duurzaam Heemstede* komen ten laste van het structurele duurzaamheidsbudget.

Afval en reiniging

Gemeente Heemstede heeft in haar nota *Duurzaam Heemstede 2020-2024* de landelijke Van afval naar grondstof (VANG)-doelstelling onderschreven. De opgave hierin is om het restafval fors te verminderen naar dertig kilo per persoon per jaar in 2025. Door ons restafval te verminderen werken we aan een beter milieu en beperken we de stijging van de kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval. In 2022 voeren we een verkenning uit naar de mogelijkheden om het ophalen van het restafval flexibel te maken. Op grond van deze verkenning wordt het grondstoffenmanagement Heemstede herijkt. Op basis van twee door de raad aangenomen moties voeren we in 2021 en 2022 het volgende uit:

- We informeren onze inwoners over de nieuwste inzichten in afvalscheiding;
- De motie afval voeren we uit door ondergrondse containers te plaatsen (o.a. Provinciënwijk, Von Brucken Focklaan en Havendreef) en ondergrondse containers (wegbrengparkjes) in de wijk Merlenhoven;
- We verbeteren de capaciteit van bestaande brengparken en plaatsen hiervoor extra bovengrondse containers (tijdelijk);
- We regelen de monitoring van het huishoudelijk afval in;
- Een TOP 3 van wijken wordt gemaakt waar we starten met de invoering van duurzaam afvalbeleid.

De verwerking van ons restafval wordt verzorgd door AEB. Op 31 december 2022 loopt het huidige contract af. Dit contract is afgesloten op basis van een zogenoemd *alleenrecht*. Het is noodzakelijk om ook vanaf 2023 te zorgen voor de restafvalverwerking. Daarbij willen we rekening houden met de ontwikkelingen en ambities van de gemeente in het kader van de landelijke VANG-doelstelling en de landelijke ontwikkelingen in de afvalverwerkende branche. Door de samenwerking met Meerlanden-gemeenten en een aantal andere gemeenten behalen we schaalvoordelen.

Milieu

Geluidsbelastingskaarten

Als de Omgevingswet in juli 2022 in werking treedt, is de verplichting tot het opstellen van geluidsbelastingskaarten en het actieplan geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Een voorwaarde in de Omgevingswet is dat iedere gemeente de basisgeluidsemisatie (BGE) van de gemeentelijke wegen moet vaststellen; de BGE toont dan de geluidssituatie van deze wegen. Bij de actualisatie zullen we dit aspect meenemen.

Overdracht bodemtaken

Met de Omgevingswet vindt voor een aantal taken een herverdeling van bevoegdheden plaats. Deze herverdeling zorgt ook voor een wijziging in bevoegd gezag voor de taken rond bodemverontreiniging. Deze bevoegdheden en taken gaan dan over van de provincie naar de gemeenten. Een onderdeel van deze overdracht is de verandering in bevoegd gezag voor de Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)-bodemtaken, zoals dat nu in de Wet bodembescherming (Wbb) geregeld is. Op dit moment voeren de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten deze namens provincie Noord-Holland uit. Het gaat hierbij om zowel VTH als de juridische en beleidsmatige advisering.

Tegelijk met de overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten, worden de financiële middelen vanuit het Provinciefonds naar het Gemeentefonds overgeheveld. Om namens gemeenten in de toekomst deze taak op hetzelfde niveau, zorgvuldig en adequaat te kunnen blijven uitvoeren, doet de Omgevingsdienst een beroep op deze middelen. De financiering van de bodemtaken onder de Omgevingswet is echter al langere tijd onduidelijk. Hier wordt medio 2021 meer over bekend. In de begroting van de Omgevingsdienst van 2022 wordt rekening gehouden met de volledige financiering van deze taak. Als afspraken rondom de financiering van de bodemtaken verder zijn geconcretiseerd, zal Omgevingsdienst IJmond de gemeenten een definitieve aanbieding sturen.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2018	207	2019	175
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	3,5	2019	6

Overige beleidsindicatoren

Inzamelgegevens

Hieronder staan twee tabellen met de inzamelresultaten van 2015 t/m 2020 en de prognose voor 2021.

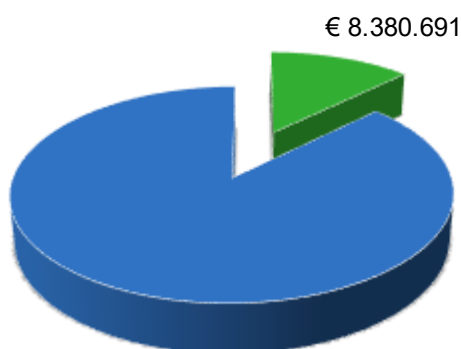
Deze tabel laat de samenstelling van ons restafval zien. Het restafval afkomstig van huishoudens is verzameld en gesorteerd in de verschillende fracties.

Samenstelling restafval	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
gft-afval	39%	40%	39%	44%	43%	43%	41%
papier en karton	9%	9%	12%	9%	9%	11%	10%
plastic verpakkingen	9%	6%	7%	10%	9%	12%	9%
glas	3%	2%	1%	3%	2%	3%	2%
textiel	3%	4%	2%	3%	3%	2%	2%

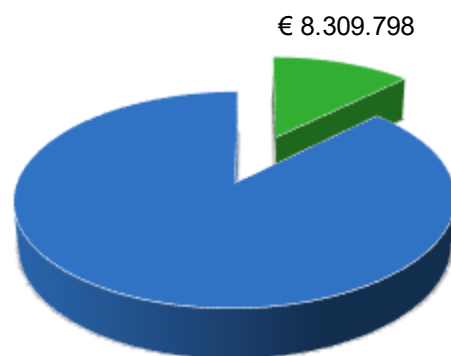
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	7.901	7.523	8.381	8.411	8.578	8.747
Baten	7.216	7.652	8.310	8.447	8.641	8.850
Resultaat programma	-685	129	-71	36	63	103

Lasten programma 7

Baten programma 7

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 7 – Volksgezondheid en milieu (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	2.003	2.053	2.193	2.193	2.193	2.191
7.2	<i>Riolering</i>	2.164	2.051	2.173	2.278	2.402	2.532
7.3	<i>Afval</i>	2.984	2.977	3.213	3.213	3.250	3.292
7.4	<i>Milieubeheer</i>	199	-60	281	210	210	210
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	551	502	521	517	523	522
Totale lasten van het programma		7.901	7.523	8.381	8.411	8.578	8.747
Baten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	0	0	0	0	0	0
7.2	<i>Riolering</i>	2.879	3.009	3.242	3.384	3.529	3.680
7.3	<i>Afval</i>	3.643	3.999	4.433	4.432	4.481	4.539
7.4	<i>Milieubeheer</i>	0	24	4	0	0	0
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	694	620	631	631	631	631
Totale baten van het programma		7.216	7.652	8.310	8.447	8.641	8.850
Saldo programma		-685	129	-71	36	63	103

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 140.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Het budget is opgehoogd met € 7.000 voor Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg die wij hebben ontvangen bij de meicirculaire 2021;
- Het budget is opgehoogd met € 7.000 voor het Rijksvaccinatieprogramma meningokokken die wij hebben ontvangen bij de meicirculaire 2021.
- De middelen ad € 35.000 voor het rijksvaccinatieprogramma in het kader van de jeugdwet van taakveld 67201 Jeugdwet CJG uitvoering zijn overgeheveld naar dit taakveld. Het gaat om een budget neutrale wijziging.
- Hogere lasten van € 38.000 op dit taakveld door het indexeren van de budgetten.
- Minder doorberekende salarislasteren op de beleidstaak voor afvalinzameling, voordeel € 12.000;
- Indexatie Meerlanden voorlichting, nadeel € 2.000;

- In 2022 worden bodemtaken overgedragen vanuit de provincie naar de gemeenten (de uitvoering van de taak zal door de omgevingsdienst worden gedaan). Dit zal via de algemene uitkering aan de gemeenten vergoed worden. In de algemene uitkering wordt daarom met een stelpost rekening gehouden zodat de overdracht voor de gemeente budgettair neutraal is. Op dit taakveld ontstaat door de overdracht een nadeel van € 63.000.

Taakveld 7.2 Riolering

Het nadeel op dit taakveld in de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt € 122.000. In 2021 is een nieuw Programma Water (voorheen gemeentelijk rioleringsplan oftewel GRP) voor de periode 2022 -2026 opgesteld waarin rekening wordt gehouden met de besluiten van de raad in het BBV "de schuldpositie van de gemeente" van 26 april 2013, A-stuk en met het amendement "Kadernota riool V3" van 27 juni 2013. Hierbij heeft de raad besloten om te kiezen voor het "ideaalcomplex" vanaf 2023. Dit houdt in dat investeringen vanaf 2023 direct in mindering gebracht worden op een spaarvoorziening en dat er niet meer gedurende 70 jaar op rioolinvesteringen wordt afgeschreven. De lasten worden daarmee niet meer naar de toekomst verschoven. Bij een afschrijving over 70 jaar ontstaan wisselende tarieven voor het rioolrecht waarbij door het verschuiven van kapitaallasten naar de toekomst en de cumulatie van de afschrijving over de investeringen in meerdere jaren een forse stijging ontstaat. Bij het ideaalcomplex stabiliseert het tarief. Omdat er sprake is van een inhaalslag (er moet eerst voldoende gespaard zijn) stijgt het rioolrecht eerst voor het stabiliseert.

Het Programma Water 2022 – 2026 wordt behandeld in de raad november. Vaststelling van dit programma in de raad oktober (voor de begrotingsraad) was niet mogelijk omdat voor de "voorziening vervangingsinvesteringen riool" een meer gedetailleerde en uitgebreide onderbouwing vereist is die tevens wordt afgestemd met de accountant. Dit kan een effect hebben op de storting in de voorziening. Omdat deze storting onderdeel uitmaakt van de rioolheffing kan er een effect op dit tarief zijn. Daardoor is in de begroting 2022 een voorlopig tarief voor de rioolheffing opgenomen dat is gebaseerd op het nieuwe programma Water 2022 - 2026. Uitgangspunt bij rioolheffing is 100% kostendekkendheid. Een aanpassing van het stortingsbedrag in de voorziening zal geen effect hebben op het begrotingsresultaat maar wel op de rioolheffing.

Ten opzichte van de begroting 2021 stijgen de lasten op dit taakveld met € 122.000. De oorzaak zijn:

- Doorberekende salarislasten (waaronder tevens 1 fte uitbreiding riolering wegens onderbezetting van € 86.000), totaal nadeel € 162.000;
- Kapitaallasten investeringen tot en met 2021, nadeel € 42.000;
- Specifieke Programma Water projecten 2022 zoals de actualisatie rioolmodel (elke 10 jaar). Per saldo ontstaat door deze specifieke Programma Water projecten een nadeel van € 14.000 ten opzichte van de begroting 2021;
- Minder uitvoeringskosten GBKZ, voordeel € 10.000;
- Minder storting in de voorziening in 2022 dan in 2021, voordeel € 86.000.

Omdat het uitgangspunt 100% kostendekking is wordt dit nadeel betrokken bij het rioolrecht (zie hiervoor de paragraaf lokale heffingen).

Meerjarenraming

Ten opzichte van de begroting 2022 ontstaat er in 2023, 2024 en 2025 respectievelijk nadelen van € 105.000, € 229.000 en € 359.000. Dit ontstaat door mutaties in de projecten die binnen het Programma Water zijn opgenomen en door de storting van het exploitatiesaldo riolering in de voorziening.

	2023	2024	2025
Mutatie storting in de voorziening	100.000	-/- 278.000	-/- 474.000
Aanpassen aanvraag huisaansluitingen eenmalig 2022	2.000	2.000	2.000
Actualisatie rioolmodel eens per 10 jaar	40.000	40.000	40.000
Systeemoverzicht stedelijk water	-/- 35.000	0	0
Actualiseren verordeningen	5.000	5.000	5.000
Onderzoek klimaatadaptatie	10.000	8.000	8.000
Onderzoeken grondwater	8.000	-/- 5.000	10.000
Riolen: boorkernen maken	-/- 35.000	0	0
Riolen: sleufloze reparaties	-/- 125.000	0	0
Riolen civiele reparaties	-/- 60.000	0	0
Juridisch verankeren erfdiensbaarheid drukriolering	-/- 10.000	0	0
Drukriolering Woonschepenhaven, overdracht eigendom	0	-/- 40.000	0
Kapitaallasten investeringen tm 2022	-/- 5.000	39.000	50.000
Vershil ten opzichte van de begroting 2022 (-/- = nadeel)	-/- 105.000	-/- 229.000	-/- 359.000

Taakveld 7.3 Afval

Het nadeel op afval ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt € 236.000. Dit ontstaat door:

- Op basis van de motie van de raad van 24 juni 2021 extra zomerledigingen GFT, nadeel € 111.000;
- Indexering contract Meerlanden, nadeel € 60.000;
- Prognose op basis van 2021 meer ingeleverd afval, nadeel € 60.000;
- Kapitaallasten afvalinzameling, nadeel € 30.000;
- Minder lasten opleggen afvalstoffenheffing door GBKZ, voordeel € 25.000.

Meerjarenraming

Meerjarig nemen de kapitaallasten toe als gevolg van de in het investeringsplan 2023 opgenomen gefaseerde invoering van het nieuw afvalinzamelsysteem. Hiermee wordt in de begrote heffing rekening gehouden. Er is nog geen besluit over genomen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 341.000 ten opzichte van de begroting 2021. De oorzaken zijn:

- De resultaatbestemming 2021 klimaatakkoord en energietransitie betreft een eenmalig bedrag in 2021, nadeel € 201.000;
- Doorberekende salarislasten, nadeel € 38.000;
- Medewerker duurzaamheid, nadeel € 71.000;
- De resultaatbestemming 2021 duurzaamheid betreft een eenmalig bedrag in 2021, nadeel € 61.000;
- De subsidieverstrekking voor regionaal samenwerken op het gebied van duurzaamheid (REP) vervalt vanaf 2022. Dit is een voordeel van € 30.000.

Meerjarenraming

De meerjarenraming laat vanaf de begroting 2023 een voordeel zien van € 71.000 ten opzichte van de begroting 2022. Dit ontstaat doordat er in de begroting vanuit wordt gegaan dat de salariskosten voor de medewerker duurzaamheid vanaf 2023 vervallen. In de begroting 2022 worden deze salariskosten gedekt uit de reserve "Duurzaam Heemstede".

Baten

Taakveld 7.2 Riolering

Het voordeel ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt € 233.000. In het nieuwe Programma Water 2022-2026 zijn meer kosten opgenomen dan in de begroting 2021. Omdat de rioolexploitatie 100% kostendekkend moet zijn stijgt daardoor het rioolrecht. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de extracomptabele BTW. Daarnaast wordt rekening gehouden met rentekosten (gefixeerd op 1,3%).

Meerjarenraming

Ten opzichte van de begroting 2022 stijgen de inkomsten uit het rioolrecht in 2023, 2024 en 2025 met respectievelijk € 142.000, € 287.000 en € 438.000. Deze stijging ontstaat door het principe van 100% kostendekking op de rioolexploitatie in relatie tot de mutatie in de kosten (zie lasten).

Taakveld 7.3 Afval

Op dit taakveld ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting 2021 door de afvalstoffenheffing. Deze bedraagt € 434.000 meer dan in 2021. De afvalstoffenheffing is kostendekkend, d.w.z. dat de heffing wettelijk niet hoger mag zijn dan de (toerekenbare) kosten. In de paragraaf lokale heffingen is het totaalbeeld van de afvalstoffenheffing toegelicht.

Meerjarenraming

Meerjarig wordt in 2023 rekening gehouden met een nagenoeg gelijke heffing ten opzichte van 2022. In de jaren 2024 en 2025 wordt rekening gehouden met een stijging van de heffing van respectievelijk € 48.000 en € 159.000 ten opzichte van de begroting 2022.

Voorgenomen investeringen

Investeringen:	2022	2023	2024	2025
Riolen				
Vervangen riolering Van Merlenlaan - riolen	799.500			
Vervangen riolering Van Merlenlaan - drainage	53.500			
Vervangen drainage Dinkelpad	25.000			
Vervanging riolering omg. Slotlaan	524.700			
Riolinvesteringen Programma Water (voorheen GRP) voorziening				
Afval				
Invoer duurzaam afvalinzamelsysteem II		380.000	380.000	381.500
Begraafplaats				
Vervangen paden begraafplaats (NIEUW)	79.000	79.000	78.000	
Vervanging tractor begraafplaats (Kubota B2410) (NIEUW)	55.000			
Vervanging cirkelgrasmaaier begraafplaats (NIEUW)		21.000		
Totaal investeringen	1.536.700	480.000	458.000	381.500

Programma 8

Volkshuisvesting,
ruimtelijke ordening en
stedelijke vernieuwing

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder: Annelies van der Have

[Wat willen we bereiken?](#)

[Wat gaan we ervoor doen?](#)

[Hoe gaan we dit meten?](#)

[Wat mag het kosten?](#)

Inhoud programma

Het programma bestaat uit het ordenen van de bebouwde en onbebouwde omgeving, het in stand houden van de woningvoorraad en het planmatig uitvoeren van het volkshuisvestingsbeleid.

1. [Wat willen we bereiken?](#)

Heemstede moet een aantrekkelijke, groene woongemeente blijven. De gemeente richt zich waar mogelijk op het toevoegen van sociale huurwoningen en woningen voor starters en ouderen aan de woningvoorraad. Daarbij staat de gemeente open voor het omzetten van bedrijventerreinen naar woningbouwlocaties en voor mogelijke verdichting binnen stedelijk gebied.

We bouwen niet in onze groene gebieden en landgoederen in lijn met de motie *Groene oase*. In uitzonderlijke gevallen is in deze gebieden beperkt bouwen alleen mogelijk als het leidt tot meer natuur en kwalitatieve meerwaarde, zoals het behoud van cultuurhistorie en het openbaar toegankelijk maken van natuur.

Met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt om de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en veiligheid een impuls te geven, de doorstroming te bevorderen en experimenten mogelijk te maken met gemengde woonvormen en woongroepen.

Relevante beleidsnota's:

- Verordening starterslening Heemstede (2021)
- Nota Parkeernormen Heemstede (2012)
- Erfgoedverordening (2017)
- Welstandsnota c.a. (2016)
- Visie winkelcentra Heemstede met uitvoeringsprogramma (2016/2017)
- Alle vigerende bestemmingsplannen (2009-2021)
- Economisch actieprogramma Heemstede 2016-2020 (2015)
- Beleid vastgoedtransacties (2016)
- Beleidsregel Bibob Heemstede (2020)
- Prestatieafspraken 2018-2021 (actualisatie eind 2021)
- Nota Duurzaamheid 2020-2024 (2020)
- Plan van aanpak implementatie Omgevingswet (2017)
- Groenbeleidsplan 2014 – 2023 inclusief kapbeleid (2013)
- Beleid voortuinen in Heemstede (2019)
- Horeca en terrassenbeleid (2019)
- Motie Heemstede groene oase in de MRA (2019)
- Woonakkoord 2021-2025 en uitvoeringsprogramma (2021)
- Huisvestingsverordening Zuid-Kennemerland/IJmond: Heemstede (2021)

2. Wat gaan we ervoor doen?

Regionale samenwerking (governance)

De afgelopen jaren zijn de gemeenten uit Zuid-Kennemerland zich steeds meer bewust geworden van de noodzaak om de regio te profileren in het bredere samenwerkingsverband van de MRA, maar ook in het overleg met provincie, Rijk en maatschappelijke partners zoals bijvoorbeeld Prorail. Met als resultaat de Zuid-Kennemer Agenda als overall-visie en een aantal deelvisies zoals het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand en de nog vast te stellen regionale Bereikbaarheidsvisie.

Omgevingswet

Per 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet naar verwachting in werking. De doelstellingen van de Omgevingswet moeten vertaald worden naar een andere manier van werken, beleid en regelgeving en (digitale) dienstverlening. Dit drieluk hanteren we ook in ons eigen implementatieprogramma voor de Omgevingswet. Er wordt vanuit deze aanpak aan diverse projecten invulling gegeven om tijdig gereed te zijn voor inwerkingtreding van de wet. Bij het inrichten van de vernieuwde procedure voor vergunningaanvragen en het verder in voorbereiding brengen van zowel de omgevingsvisie als het omgevingsplan houden we rekening met het Participatiebeleid van Heemstede. Daarnaast werken we aan het instellen van de commissie ruimtelijke kwaliteit en zorgen we dat we, met aanpassen van diverse relevante verordeningen en mandaatregelingen, 'omgevingswet-proof' kunnen werken.

De implementatie van de Omgevingswet vraagt een grondige voorbereiding, zowel inhoudelijk als procesmatig. Voor de gemeente betekent de komst van de Omgevingswet een uitbreiding van uitvoerende taken met betrekking tot geluid, bodem en ondergrond. Na invoering van de Omgevingswet zijn structureel gelden nodig voor ICT (onderhoud van het digitaal stelsel), communicatie (als de normen diffuser worden) en de juridische toets. We gaan ervan uit dat deze kosten niet verhaalbaar zullen zijn in de leges. Het Rijk en de bestuurlijke partners, waaronder de VNG, hebben dit jaar afgesproken dat zij zullen zoeken naar oplossingen voor financiële knelpunten en dat financiële compensatie daarbij een optie is. Zodra daar duidelijkheid over is, wordt er in de volgende P&C-documenten op teruggekomen.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is het belangrijkste politiek-bestuurlijke document waarin we onder de Omgevingswet gemeentelijke ambities kunnen opnemen. In 2021 is op basis van de in 2019 geïnventariseerde trends en opgaven uitgewerkt welke beleidsinzet daarbij nodig is en zijn de hoofdlijnen voor de visie en enkele ontwikkelscenario's opgesteld. In 2022 wordt het voorkeurscenario voor de visie vastgesteld en wordt uiteindelijk ook de omgevingsvisie zelf vastgesteld.

Het maken van een omgevingsvisie is geen routine. Door het toevoegen van gezondheid en duurzaamheid ontstaat een ander speelveld. Daarbij komen nieuwe integrale opgaven en kansen voorbij en andere spelers zoals de VRK en GGD. Hierdoor ontstaat een andere manier van werken. De verplichting om een integrale omgevingsvisie op te stellen voor het hele grondgebied draagt hier aan bij. Het vraagt om een echt gesprek over de toekomst van Heemstede met partijen en inwoners en een integrale verkenning en uitwerking.

Alle (eventueel vooruitlopend op de omgevingsvisie) vast te stellen visies over de fysieke leefomgeving, zoals de geactualiseerde groenbeleidsvisie, de Regionale Energiestrategie (RES), de Transitievisie Warmte, routekaart aardgasloze wijken, integrale visie op het landschap, cultuurhistorie en recreatie, de watervisie etc., worden integraal meegenomen in de omgevingsvisie en hebben gevolgen voor de uiteindelijke visie op Heemstede. Daarbij worden kansen om oplossingen voor meerdere vraagstukken op één locatie te bundelen benut en stellen we zo nodig meerdere ontwikkelscenario's op voor de te maken beleidskeuzes. Ook de bovenlokale visies als de Zuid-Kennemer Agenda, het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand en de regionale Bereikbaarheidsvisie, wanneer deze is vastgesteld, leveren de input voor de omgevingsvisie.

Lokale ruimtelijke ontwikkelingen

Lokaal zijn er zowel bestaande als nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in voorbereiding, waaronder Havenkwartier, Princenbuurt, Zuidstrook de Hartekamp, Kennemerduin en coöperatieve boerderij Herenboeren. Dit zijn allemaal initiatieven van derden die wij faciliteren en toetsen aan de gemeentelijke uitgangspunten. Bijvoorbeeld aan de motie *Groene oase* en aan het dit jaar te actualiseren woonbeleid. Voor de herenboerderij is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend en loopt de planologische procedure. Voor de overige projecten vindt vooroverleg plaats. De bestemmingsplanprocedure voor Princenbuurt start naar verwachting eind 2021. Voor de andere ontwikkelingen is dit niet bekend en mede afhankelijk van initiatiefnemers.

Prestatieafspraken

De prestatieafspraken met woningbouwverenigingen hebben als doel het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede woningen in een prettige woon- en leefomgeving voor bewoners en woningzoekenden met een laag of bescheiden inkomen.

De druk op de (sociale) woningmarkt is dermate groot dat zowel in de Prestatieafspraken als in het uitvoeringsprogramma, behorend bij het regionaal Woonakkoord, afspraken met de woonpartners zijn gemaakt om tot toevoegingen van woningen te komen en/of doorstroming te bevorderen. Een deel van de afspraken is toegespitst op het verbeteren van het woningbestand van de corporaties ten opzichte van de behoefte. Daarnaast beslaan de prestatieafspraken ook de borging van een veilige woonomgeving, voorkomen van ondermijning, verduurzaming van de woningvoorraad, verhuiscoaching en dementievriendelijk wonen. Heemstede is aangesloten bij de regeling 'Ouder worden en prettig wonen'.

Statushouders

Een belangrijke groep wordt gevormd door statushouders. Gemeenten krijgen elk halfjaar een wettelijke taakstelling van het Rijk ten aanzien van de huisvesting van statushouders. Corporaties werken mee aan het realiseren van deze taakstelling omdat statushouders behoren tot hun doelgroep.

Startersleningen

De starterslening wordt gehandhaafd. Met de door raad in juni 2021 vastgestelde nieuwe verordening is deze bovendien verruimd. Met de starterslening wordt het kopen van een woning voor meer mensen bereikbaar. Ook huiseigenaren die willen doorstromen naar een volgende woning, hebben hier profijt van.

Woonakkoord en Uitvoeringsprogramma

Het Uitvoeringsprogramma van het Woonakkoord Zuid-Kennemerland beschrijft hoe de gemeenten en provincie Noord-Holland gaan samenwerken om de middellange termijndoelen uit het Woonakkoord te realiseren.

Wonen en doorstroming (senioren)

Door de beperkte mogelijkheden voor nieuwbouw, bevorderen we oplossingen binnen de bestaande woningvoorraad. Daarbij doen we ook een beroep op de eigen verantwoordelijkheid. Zo is het bijvoorbeeld voor ouderen van belang om tijdig te verhuizen naar een woning die zonder trap toegankelijk en doorgankelijk is, of tijdig de huidige woning toegankelijk te maken. Wij willen de doorstroom van ouderen bevorderen; we werken hierin samen met woningcorporaties via de regeling 'Ouder worden, prettig wonen'.

Daarnaast willen we middeninkomens in een sociale huurwoning stimuleren om de stap te zetten naar een woning in het middensegment, huur of koop. We gaan na hoe we in samenspraak met corporaties en marktpartijen de doorstroming vanuit de sociale huur naar de marktsector kunnen bevorderen. We onderzoeken in hoeverre we onderling tot afstemming kunnen komen.

Energiecoaches

We willen de laagste inkomensgroepen mee laten doen in de energietransitie en ook mee laten profiteren van eventuele besparingen. Daarom is het concept van energiecoaches opgenomen in het Woonakkoord. De energiecoach geeft voorlichting en tips aan medebewoners over het zelf besparen van energie. Huurders en eigenaar-bewoners krijgen advies op maat om energie te besparen in huis. De promotionele uitingen richten zich op alle inwoners, met bijzondere aandacht voor de huurders van woningen in de sociale sector.

Pact van Uitstroom

Gemeenten, woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties in Zuid-Kennemerland en IJmond werken regionaal samen om kwetsbare bewoners te huisvesten. We willen samen voor geschikte woningen zorgen voor mensen die weer zelfstandig gaan wonen. Daarover hebben we met elkaar afspraken gemaakt die staan in het Pact voor uitstroom.

Onderhoud en verduurzaming gemeentelijk onroerend goed

Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is in april 2019 vastgesteld. Hiermee is geborgd dat het onderhoudsniveau van de gemeentelijke gebouwen het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau 'sober doch doelmatig' houdt. Dit jaar geven we een vervolg aan de discussie over het gemeentelijk onroerend goed. Deze discussie moet helderheid geven over welk gemeentelijk onroerend goed behoort tot de strategische portefeuille. Aanvullend op het MJOP voor de gemeentelijke gebouwen willen we voor 2030 naar een verduurzaming van deze panden, een A-label en/of energieneutraliteit.

3. Hoe gaan we dit meten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 16/08/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2019	502	2020	546
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2019	2,7	2020	15,4
Demografische druk*	%	2020	102,2	2021	103,5
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	2020	900	2021	937
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	2020	965	2021	1008

*de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

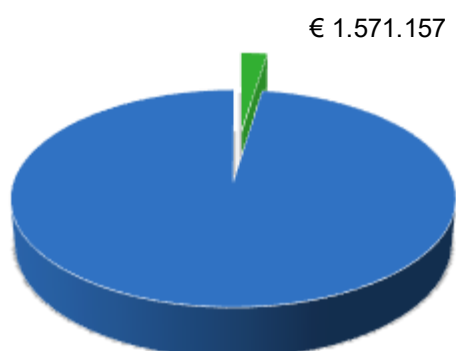
Overige beleidsindicatoren

Heemstede heeft behoefte aan woningen in het sociale huur segment en het middensegment (dat wil zeggen de middeldure huur- en koopwoningen tot circa € 400.000).

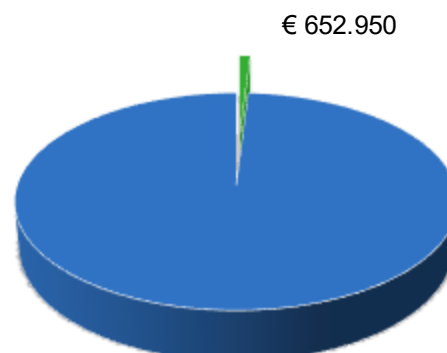
4. Wat mag het kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	1.534	1.968	1.571	1.537	1.542	1.542
Baten	914	1.305	653	675	675	675
Resultaat programma	-620	-663	-918	-862	-867	-867

Lasten programma 8

Baten programma 8

Aandeel programma in totale begroting van € 66.126.060

Detailtabel programma 8 – Volkshuisvesting (x € 1.000)

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
8.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	483	505	464	430	430	430
8.3	<i>Wonen en bouwen</i>	1.051	1.463	1.107	1.107	1.112	1.112
Totale lasten van het programma		1.534	1.968	1.571	1.537	1.542	1.542
Baten, uitgesplitst per taakveld							
8.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	12	0	0	0	0	0
8.3	<i>Wonen en bouwen</i>	902	1.305	653	675	675	675
Totale baten van het programma		914	1.305	653	675	675	675
Saldo programma		-620	-663	-918	-862	-867	-867

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het voordeel € 41.000. Dit bestaat uit:

- Minder doorberekende salarislasten op dit taakveld, voordeel € 18.000;
 - Minder invoeringskosten omgevingswet, voordeel € 27.000;
- Kapitaallasten investeringen voor omgevingswet, nadeel € 4.000.

Meerjaren(raming)

Het meerjarig voordeel van € 34.000 op taakveld 8.1 ruimtelijke ordening ontstaat door het vervallen van de invoeringskosten van de omgevingswet. Ten opzichte van de begroting 2022 is dat een voordeel van € 34.000.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt het voordeel € 356.000. Dit bestaat uit:

- Vervallen van de eenmalige kosten voor de RREW regeling (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen), voordeel € 300.000;
- Vervallen eenmalige storting 2021 voor ontvangen subsidie onderhoud gebouwen (onderhoudsfonds woningen en gebouwen), voordeel € 43.000;
- Vervallen eenmalige storting 2021 in het onderhoudsfonds woningen en gebouwen voor de luchtzuiveringsinstallatie, voordeel € 50.000;
- Doorberekende salarislasten, nadeel € 12.000;
- De Glipperweg 53 en 55-57 worden verhuurd en zijn verschoven van het taakveld 6.1 Samenkracht en Participatie waar ze onder Stichting Wij Heemstede verantwoord werden. De verantwoording op dit taakveld leidt dat tot een nadeel ten opzichte van 2021 van € 14.000;
- Hogere kapitaallasten onder meer door aanschaf auto's bouwkunde uit het investeringsprogramma 2021, nadeel € 6.000;
- Stijging belastingen en indexaties, nadeel € 5.000.

Baten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het nadeel bedraagt € 652.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- De taakstelling gemeentelijk vastgoed is incidenteel ingevuld in 2021. Vanaf 2022 moet het bedrag structureel worden ingevuld. Deze taakstelling vormt een voordeel in de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 van € 28.000;
- De indexatie van de verhuur en de toevoeging van de verhuur van de Glipperweg 53 en 55-57 leidt tot een voordeel van € 10.000;
- Vervallen van de eenmalige subsidie 2021 voor de RREW regeling (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen), nadeel € 300.000;

Recapitulatie programma's

(x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	65.125	61.144	64.413	63.984	64.476	64.683
Baten	98.720	62.371	63.991	63.193	62.779	62.416
Totaal saldo	33.595	1.227	-422	-791	-1.697	-2.267
Mutaties reserves:						
Toevoeging reserves	38.370	1.108	944	0	18	125
Onttrekking reserves	5.564	973	2.135	1.007	1.211	1.256
Resultaat programma <i>(na mutaties reserves)</i>	789	1.092	769	216	-504	-1.136

	2021 primair			2021 tm voorjaarsnota			2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	2.167.099	1.112.993	1.054.106	-32.662.145	1.112.993	-33.775.138	3.273.165	1.132.621	2.140.544
Programma 1 Veiligheid	2.224.862	5.800	2.219.062	2.104.862	5.800	2.099.062	2.388.826	5.900	2.382.926
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.326.089	110.280	5.215.809	5.315.089	110.280	5.204.809	5.717.973	165.100	5.552.873
Programma 3 Economie	194.234	53.530	140.704	198.141	53.530	144.611	288.244	57.030	231.214
Programma 4 Onderwijs	2.516.954	108.286	2.408.668	2.515.704	108.286	2.407.418	2.600.503	109.964	2.490.539
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.139.081	507.409	4.631.672	5.232.462	503.662	4.728.800	5.335.033	513.917	4.821.116
Programma 6 Sociaal domein	20.735.408	6.073.078	14.662.330	22.063.108	7.130.078	14.933.030	21.623.774	5.939.956	15.683.818
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.702.730	7.603.822	98.908	7.521.686	7.650.922	-129.236	8.380.691	8.309.798	70.893
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.634.278	833.779	800.499	1.967.120	1.305.029	662.091	1.571.157	652.950	918.207
Agemene dekkingsmiddelen	516.542	40.143.324	-39.626.782	516.542	41.672.324	-41.155.782	488.166	43.226.127	-42.737.961
Overhead	10.774.522	1.763.603	9.010.919	10.685.187	1.801.576	8.883.611	13.494.423	3.877.598	9.616.825
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000
Saldo van baten en lasten	58.951.799	58.315.904	635.895	25.477.756	61.454.480	-35.976.724	65.181.955	63.990.961	1.190.994
Toevoegingen [lasten] en onttrekkingen [baten] aan de reserves (taakveld 010):									
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	0	336.425	-336.425	36.677.707	336.425	36.341.282	697.605	632.365	65.240
Programma 1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	130.000	-130.000
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	91.217	-91.217	0	91.217	-91.217	0	91.217	-91.217
Programma 3 Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	279.556	280.259	-703	271.205	280.259	-9.054	246.500	1.032.271	-785.771
Programma 6 Sociaal domein	0	130.000	-130.000	0	143.000	-143.000	0	125.000	-125.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	0	15.819	-15.819	1.263	15.819	-14.556	0	90.356	-90.356
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	61.731	-61.731	0	106.731	-106.731	0	33.890	-33.890
Resultaat	59.231.355	59.231.355	0	62.427.931	62.427.931	0	66.126.060	66.126.060	0

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten per programma:		2022	2023	2024	2025
Programma	Omschrijving				
0 Bestuur en ondersteuning	Incidentele kosten gemeenteraadsverkiezingen	20.000			15.000
0 Bestuur en ondersteuning	Inzet inkomende subsidies	25.000	25.000		
0 Bestuur en ondersteuning	Integriteitsscan nieuw e w ethouders (incidenteel 2022)	4.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Informateur (incidenteel 2022)	1.500			
0 Bestuur en ondersteuning	Inw erkprogramma (incidenteel 2022)	5.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Tw eejaarlijks onderzoek w aarstaatjegemeente	11.000		11.000	
0 Bestuur en ondersteuning	Coronareserve: inzet projectteam	39.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Coronareserve: inzet communicatie	10.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Coronareserve: coronaproof gebouw	20.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Coronareserve: w erkbudget communicatie	10.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Coronareserve: verkiezingen	60.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Inhuur flexibel budget	200.000	200.000		
1 Veiligheid	Afkoop blusw atervoorziening	130.000			
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Onderzoek constructieve veiligheid beschoeiingen	22.500			
3 Economie	Coronareserve: inzet economie	37.440			
3 Economie	Coronareserve: herstel economie	50.000			
4 Onderw ijs	Huur portocabins Nicolaas Beetsschool	32.099			
4 Onderw ijs	IHP inhaalafschrijvingen onderw ijsgebouw en en tijdelijke huisvesting tijdens ver-/nieuw bouw	485.500	740.149	678.603	485.500
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Uitgaven 1% regeling beeldende kunst	1.571			
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Inhaalafschrijvingen sportvelden	67.922			
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Incidentele subsidie Stichting nationale feestdagen	22.663			
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Veranderde functie en herstel buitenruimte	50.000			
6 Sociaal Domein	Nadelig saldo bijstandslasten t.l.v. reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ	125.000	125.000	125.000	125.000
6 Sociaal Domein	Veranderopgave inburgeringsw et	7.000		18.000	125.000
6 Sociaal Domein	Hogere kosten bijzondere bijstand (Corona)	29.000	29.000	29.000	29.000
7 Volksgezondheid en milieu	Begraafplaats	19.856			
7 Volksgezondheid en milieu	Klimaatakkoord en energietransitie	70.500			
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Implementatie omgevingsw et	33.890			
	Subtotaal incidentele lasten exploitatie	1.590.441	1.119.149	843.603	654.500
0 Bestuur en ondersteuning	Dotatie vrijval reserve sociaal domein	697.605			
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan reserve coronacrisi vanuit algemene reserve	450.940			
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ vanuit algemene reserve			18.000	125.000
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve sociaal domein (extra gelden Jeugdhulp meicirculaire 2021)	246.500			
	Subtotaal incidentele lasten reserves	1.395.045	0	18.000	125.000
Totaal incidentele lasten		2.985.486	1.119.149	861.603	779.500
Incidentele baten per programma:		2022	2023	2024	2025
Programma	Omschrijving				
0 Bestuur en ondersteuning	Stelpost onderuitputting kapitaallasten	34.000			
	Subtotaal incidentele baten exploitatie	34.000	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve afkoopsom blusw atervoorzieningen	130.000			
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve tbv corona	450.940			
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve t.g.v. reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ			18.000	125.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve corona-crisis	450.940			
4 Onderw ijs	Onttrekking reserve IHP (inhaalafschrijvingen onderw ijsgebouw en en tijdelijke huisvesting)	0	740.149	678.603	485.500
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking reserve 1% regeling kunst	1.571			
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking inhaalafschrijvingen sportvelden uit reserve sociaal domein	80.095			
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve sociaal domein - dekking decentralisatie beschermd w onen	50.000			
6 Sociaal Domein	Dekking versterking preventief aanbod jeugdhulp (kadernota 2022)	75.000			
6 Sociaal Domein	Toename gebruik en kosten Wmo en Jeug (kadernota 2022)	75.000			
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve Participatiew et, IOAW, IOAZ en BBZ	125.000	125.000	125.000	125.000
6 Sociaal Domein	AF: vrijval i.v.m. plafond reserve sociaal Domein obv omvang budgetten Wmo (10%)	697.605			
6 Sociaal Domein	Onttrekking verhuis- en inrichtingskosten ouderen	15.000			
7 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking reserve begraafplaats	19.856			
7 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking reserve Duurzaam Heernstede	70.500			
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Onttrekking bestemmingsreserve implementatie omgevingsw et	33.890			
	Subtotaal incidentele baten reserves	2.275.397	865.149	821.603	735.500
Totaal incidentele baten		2.309.397	865.149	821.603	735.500
Totaal incidentele baten en lasten		2022	2023	2024	2025
Totaal incidentele lasten		2.985.486	1.119.149	861.603	779.500
Totaal incidentele baten		2.309.397	865.149	821.603	735.500
Totaal incidentele baten en lasten		676.089	254.000	40.000	44.000
Structurele baten en lasten reserves		2022	2023	2024	2025
Lasten		0	0	0	0
	Subtotaal structurele lasten reserves	0	0	0	0
Baten					
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting (kapitaallasten)	129.925	129.925	129.925	129.925
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking bestemmingsreserve Werf (kapitaallasten)	51.500	51.500	51.500	51.500
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve Haven (kapitaallasten)	50.000	50.000	50.000	50.000
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve aanleg oevers, brug Plan Watertoren (kapitaallasten)	41.217	41.217	41.217	41.217
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking reserve kapitaallasten accommodatie Julianaplein 1	38.000	38.000	38.000	38.000
	Subtotaal structurele baten reserves	310.642	310.642	310.642	310.642
Totaal structurele baten en lasten reserves		310.642	310.642	310.642	310.642
Begroting 2022 structureel in evenwicht		2022	2023	2024	2025
saldo uitkomst begroting 2022-2025		769.404	216.000	-504.000	-1.136.000
totaal incidentele lasten exploitatie		1.590.441	1.119.149	843.603	654.500
totaal incidentele baten exploitatie		34.000	0	0	0
saldo incidentele baten en lasten exploitatie		-1.556.441	-1.119.149	-843.603	-654.500
totaal incidentele toevoegingen reserves		1.395.045	0	18.000	125.000
totaal incidentele onttrekkingen reserves		2.275.397	865.149	821.603	735.500
saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves		880.352	865.149	803.603	610.500
Het structurele en reële evenwicht in de begroting		1.445.493	470.000	-464.000	-1.092.000

Overzicht baten en lasten 2022 (gedetailleerd)

Lasten en baten per programma:		2022		
	Lasten	Baten	Saldo	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	18.219.859	50.371.445	-32.151.586	
0.1 Bestuur	1.480.726	48.921	1.431.805	
0.2 Burgerzaken	872.035	370.000	502.035	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	
0.4 Overhead	13.494.423	3.877.598	9.616.825	
0.5 Treasury	0	628.000	-628.000	
0.61 OZB woningen	398.524	5.358.000	-4.959.476	
0.62 OZB niet-woningen	0	1.436.000	-1.436.000	
0.63 Parkeerbelasting	0	713.700	-713.700	
0.64 Belastingen overig	3.142	100.127	-96.985	
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	86.500	35.704.000	-35.617.500	
0.8 Overige baten en lasten	171.000	0	171.000	
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 Mutaties reserves	944.105	2.135.099	-1.190.994	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	769.404	0	769.404	
Programma 1 Veiligheid	2.388.826	5.900	2.382.926	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.922.810	0	1.922.810	
1.2 Openbare orde en veiligheid	466.016	5.900	460.116	
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.717.973	165.100	5.552.873	
2.1 Verkeer en vervoer	4.791.465	78.400	4.713.065	
2.2 Parkeren	350.471	20.000	330.471	
2.3 Recreatie havens	128.815	66.700	62.115	
2.4 Economische havens en waterwegen	447.222	0	447.222	
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	
Programma 3 Economie	288.244	57.030	231.214	
3.1 Economische ontwikkeling	231.143	4.130	227.013	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57.101	52.900	4.201	
3.4 Economische promotie	0	0	0	
Programma 4 Onderwijs	2.600.503	109.964	2.490.539	
4.1 Openbaar basisonderwijs	36.145	0	36.145	
4.2 Onderwijshuisvesting	1.506.925	22.706	1.484.219	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.057.433	87.258	970.175	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.335.033	513.917	4.821.116	
5.1 Sportbeleid en activering	248.703	0	248.703	
5.2 Sportaccommodaties	860.896	161.251	699.645	
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	428.095	0	428.095	
5.4 Musea	5.605	0	5.605	
5.5 Cultureel erfgoed	18.191	0	18.191	
5.6 Media	1.249.998	291.166	958.832	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.523.545	61.500	2.462.045	
Programma 6 Sociaal domein	21.623.774	5.939.956	15.683.818	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.668.353	451.842	2.216.511	
6.2 Wijkteams	387.363	0	387.363	
6.3 Inkomensregelingen	6.001.399	4.634.560	1.366.839	
6.4 Begeleide participatie	1.296.823	18.017	1.278.806	

Lasten en baten per programma:	2022		
6.5 Arbeidsparticipatie	541.936	108.102	433.834
6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.612.345	227.043	1.385.302
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	5.109.264	481.095	4.628.169
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.006.291	19.297	3.986.994
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	8.380.691	8.309.798	70.893
7.1 Volksgezondheid	2.192.640	0	2.192.640
7.2 Riolering	2.172.507	3.242.053	-1.069.546
7.3 Afval	3.212.998	4.433.200	-1.220.202
7.4 Milieubeheer	281.170	3.800	277.370
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	521.376	630.745	-109.369
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.571.157	652.950	918.207
8.1 Ruimtelijke ordening	463.810	0	463.810
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.107.347	652.950	454.397
Saldo van baten en lasten	66.126.060	66.126.060	0

4. Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en
risicobeheersing

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 4 Financiering

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Paragraaf 7 Grondbeleid

Paragraaf 8 Taakstellingen

Paragraaf 9 Corona

1. Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen. Hiermee ontstaat inzicht dat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Tevens komt aan de orde welk beleid de gemeente in het begrotingsjaar zal voeren ten aanzien van de lokale heffingen. De definitieve tarieven en bepalingen van de heffingen worden door uw raad in december vastgesteld in de verordeningen 2022.

In het begrotingsjaar is ongeveer 25% van de inkomsten van de gemeente Heemstede afkomstig uit lokale heffingen. Bij de lokale heffingen maken we onderscheid tussen retributies en belastingen.

Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals riolering, afvalstoffeninzameling, begraafplaats en leges. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet uitgaan boven de geraamde kosten.

Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Zij worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut. Elke gemeente voert een autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven.

Hieronder volgt een tabel die inzicht geeft in de geraamde opbrengsten uit lokale heffingen. Conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) geeft deze paragraaf inzicht in de toegerekende kosten aan de retributies. Die kosten zijn gesplitst in kosten die direct op de taakvelden staan en kosten die worden toegerekend (bijvoorbeeld algemene overhead).

Leges en retributies

pr. taakveld	subtaakveld	directe lasten taakvelden	directe baten taakvelden (excl. heffingen)	netto lasten taakvelden	indirecte lasten (overhead, BTW)	totaal lasten	opbrengst heffingen	dekking
0 0.2 Burgerzaken	00201 Huw elijken	36.000		36.000	12.878	48.878	91.000	186%
0 0.2 Burgerzaken	00202 Documenten burgerlijke stand	55.000		55.000	9.523	64.523	9.000	14%
0 0.2 Burgerzaken	00203 Basisregistratie Personen (BRP)	182.000		182.000	37.932	219.932	31.000	14%
0 0.2 Burgerzaken	00204 Rijbew ijzen	192.000		192.000	15.506	207.506	140.000	67%
0 0.2 Burgerzaken	00205 Reisdocumenten	109.000		109.000	57.075	166.075	72.000	43%
	subtotaal producten burgerzaken	574.000		574.000	132.914	706.914	343.000	49%
1 1.2 Openbare orde en veiligheid	10201+10202 vergunningen/APV	219.000		219.000	91.668	310.668	5.800	2%
8 8.3 Wonen en bouw en	20402+80301 w oonschepen	17.448		17.448		17.448	6.100	35%
3 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	30301 w eekmarkt	57.101		57.101	15.297	72.398	52.900	73%
8 8.3 Wonen en bouw en	80309 omgevingsvergunningen	373.000		373.000		373.000	85.000	23%
7 7.4 Milieubeheer	70403 bodemleges	5.300		5.300		5.300	3.800	72%
7 7.3 Afval	70103/20102/70307/70308-70311	3.653.128	61.000	3.592.128	780.132	4.372.260	4.372.154	100%
7 7.2 Riolering	70201-70207	2.747.887	0	2.747.887	494.182	3.242.069	3.242.054	100%
7 7.5 Begraafplaatsen	70502+70503	495.301	59.101	436.200	155.300	591.500	591.500	100%
	totaal leges/retributies	8.142.165	120.101	8.022.064	1.669.493	9.691.557	8.702.308	90%

Leges burgerzaken

De hoogte van de leges voor de producten van burgerzaken (programma 0) is gebaseerd op kostendekkendheid. Uitzondering hierop zijn de leges burgerlijke stand, waarvoor het Rijk de hoogte vaststelt, en de leges voor de reisdocumenten en rijbewijzen, waarvoor het Rijk het maximumbedrag vaststelt. De kostendekkendheid van de producten burgerzaken bedraagt 49%.

De vervangingstermijn van reisdocumenten is in 2014 aangepast van 5 naar 10 jaar. Hierdoor daalt de opbrengst aan leges voor reisdocumenten en het aantal baliebezoeken in de periode 2019 t/m 2023 (zg. paspoortendip). Verwacht wordt echter dat na 2024 het aantal aanvragen voor reisdocumenten tijdelijk weer toeneemt.

Belastingen

progr. taakveld	subtaakveld	totale opbrengst
0 0.63 parkeerbelasting	06301 parkeerbelasting	713.700
0 0.64 belasting overig	06401 precario recreatieboten	55.700
0 0.61 OZB woningen	06101 onroerende zaakbelasting	5.358.000
0 0.62 OZB niet woningen	06201 onroerende zaakbelasting	1.436.000
0 0.64 belasting overig	06402 precariobelasting	38.500
0 0.64 belasting overig	06403 roerende ruimtebelasting	5.900
0 0.64 belasting overig	06404 hondenbelasting	0
	totaal belastingen	7.607.800

Beleid tarieven en kostendekkendheid

Het beleid ten aanzien van de tarieven van de in deze paragraaf genoemde belastingen en retributies is als volgt:

Ozb

- In het collegeakkoord 2018-2022 is het volgende opgenomen: "Wij zien het verhogen van de ozb met meer dan de inflatiecorrectie, als sluitstuk van de begroting en dan alleen voor dekking voor mogelijke tekorten op het terrein van de Wmo, de Jeugdzorg en de Participatiewet." Voor 2022 worden de geraamde ozb-opbrengsten verhoogd met de (gemiddelde loon/prijs) inflatiecorrectie van 1,95%.

Rioolheffing

- Voor rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid;
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen;
- Vanaf 2022 geldt het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026. Overeenkomstig het raadsbesluit "de schuldpositie van de gemeente Heemstede" van 26 april 2013 en het amendement van 27 juni 2013 op de kadernota wordt op de investeringen vanaf 2023 niet meer afgeschreven maar worden deze direct in mindering gebracht op de voorziening;
- De afschrijvingstermijn van rioolinvesteringen tot en met 2022 bedraagt 70 jaar.

Afvalstoffenheffing

- Voor afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid;
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen;
- De gemeente Heemstede heeft met Meerlanden een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de huishoudelijke afvalinzameling. De aanneemsom wordt jaarlijks geïndexeerd met de nea -index.

Begraafenisrechten

- Het huidige uitgangspunt is een 100% kostendekkende exploitatie van de begraafplaats (uitvaartverzorging en onderhoud begraafplaats). Uitgezonderd hierop zijn de kapitaallasten van de renovatie, verbouwing en onderhoud van de grafkapel in verband met de monumentale status hiervan;
- Een exploitatietekort op uitvaartverzorging wordt gedekt door de betreffende reserve en een overschot wordt daaraan toegevoegd;
- Een exploitatietekort op onderhoud graven wordt gedekt door de betreffende voorziening en een overschot wordt daaraan toegevoegd.

Leges omgevingsvergunningen

Het tarief bedraagt in 2021 2,9% van de bouwsom.

Parkeerbelasting

In de begroting 2022 is voor de jaarschijf 2022 geen rekening gehouden met indexering van de parkeertarieven. Vanaf 2023 wordt wel met het indexeren van de parkeerbelasting gerekend waarvoor vanaf een structurele extra opbrengst is ingeboekt van € 100.000. De parkeertarieven zijn vanaf 2011 niet meer geïndexeerd (sinds 2011 € 1,50 per uur). Over de periode 2011 tot en met 2020 bedraagt de gedeerde indexering € 0,28 per uur. De parkeervergunningen worden geïndexeerd met 1,95%.

Overige tarieven

Voor de overige tarieven geldt het algemene uitgangspunt van 1,95% als verhoging.

Kwijtschelding

De gemeente Heemstede voert voor een aantal heffingen een kwijtscheldingsbeleid. Dit houdt in dat belastingplichtigen, die niet in staat zijn om hun belastingsschuld te betalen, in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding. Er kan kwijtschelding worden verleend voor:

- afvalstoffenheffing;

De kwijtscheldingen worden voor 2022 begroot op € 130.000 voor de afvalstoffenheffing.

Nadere toelichting ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing

a. onroerende zaakbelastingen (ozb)

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" (ozb) worden over onroerende zaken twee belastingen geheven: een gebruikersbelasting voor niet-woningen en een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) wordt aan elke individuele onroerende zaak binnen de gemeente de waarde per 1 januari van ieder kalenderjaar vastgesteld. Voor het aanslagbiljet 2022 is de grondslag de waarde per 1 januari 2021.

Conform de beleidsuitgangspunten worden de ozb-opbrengsten met de inflatiecorrectie verhoogd. Voor 2022 is dit 1,95%. Dit resulteert in een te behalen ozb-opbrengst 2022 van:

ozb-opbrengst 2021 (primaire begroting)	€ 6.664.000
bij: indexering i.v.m. inflatiecorrectie 1,95% (afgerond)	€ 130.000
ozb-opbrengst 2022	€ 6.794.000

Hiervan is € 5.358.000 ozb op woningen en € 1.436.000 op niet-woningen.

Belastinginkomsten 2021 woningen

Het gemeentelijk beleid is dat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de ozb-tarieven. Dit betekent dat als de gemiddelde waarde van woningen in Heemstede stijgt, het ozb-tarief met een zelfde percentage wordt verlaagd. De waardeontwikkeling van woningen levert derhalve geen extra ozb-inkomsten op voor de gemeente.

Om de ozb-opbrengst van 2022 te realiseren worden de tarieven 2022 t.o.v. 2021 aangepast met:

- Inflatiecorrectie van 1,95%;
 - Waardeontwikkeling van het onroerend goed (van 1-1-2020 naar 1-1-2021) in Heemstede, zoals de prijsontwikkelingen op de Heemsteedse woningmarkt en het leegstandspercentage bij niet-woningen;
- De definitieve waardeontwikkeling van de onroerende zaken op dit moment nog niet bekend. Daarom zijn er geen tarieven voor 2022 opgenomen in deze begroting. Definitieve besluitvorming over de ozb-tarieven 2022 vindt plaats bij het raadsvoorstel "Belastingverordeningen 2022" in de raad van december 2021.

Percentages van de WOZ-waarde:	Huidige percentages in Heemstede 2021	Heemstedse percentages 2022	Normpercentages Ministerie BZK 2021
ozb woningen eigenaar	0,0736%	Nog niet bekend	0,0894%
ozb niet-woningen eigenaar	0,2291%	Nog niet bekend	0,1590%
ozb niet-woningen gebruiker	0,1836%	Nog niet bekend	0,1281%
totaal ozb niet-woningen	0,4127%	Nog niet bekend	0,2871%

Uit deze tabel komt naar voren dat het Heemstedse percentage in 2021 voor de ozb woningen eigenaren onder het normpercentage ligt. Bij niet-woningen eigenaar ligt het Heemstedse percentage boven het normpercentage voor 2021. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat in Heemstede vanaf 2001 tariefdifferentiatie is toegepast. De reden voor het invoeren van gedifferentieerde ozb-tarieven is gelegen in het feit dat de ontwikkeling van de WOZ-waarden voor de categorie woningen beduidend anders is dan die voor de categorie niet-woningen. Door gedifferentieerde ozb-tarieven toe te passen krijgt de lastendrukontwikkeling tussen de woningen en niet-woningen een evenwichtiger karakter.

Uit de COELO Atlas voor de lokale lasten 2021 blijkt dat het ozb tarief voor woningen in 2021 in Heemstede (0,0736%) circa 29% onder het landelijk gemiddelde van 2021 (0,1043%) ligt. De tarieven voor 2022 worden zoals gezegd in december 2021 door de raad vastgesteld. De landelijke cijfers voor 2022 zijn in het voorjaar van 2022 bekend na publicatie van de COELO Atlas 2022.

Opbrengsten ozb	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Opbrengsten ozb totaal	6.372.138	6.664.000	6.794.000
ozb woningen eigenaren	5.014.196	5.256.000	5.358.000
ozb niet-woningen eigenaren	830.850	863.000	880.000
ozb niet-woningen gebruikers	527.092	545.000	556.000

b. rioolheffing

In onderstaande tabel staat de opbouw van de kosten, toe te rekenen aan de rioolheffing over de periode 2022 tot en met 2025.

taak- veld	progr.	sub- taakveld	Kosten taakvelden:	Primair 2022	2023	2024	2025
7.2	7	70202	kapitaallasten	916.697	932.230	879.534	861.352
7.2	7	70204 tm 06	exploitatiekosten	585.300	784.800	574.800	520.300
2.1	2	20102	schoonhouden straatkolken	37.600	37.600	37.600	37.600
2.1	2	20102	schoonhouden wegen (50%)	244.050	244.050	244.050	244.050
3.3	3	30301	veegkosten weekmarkt (50%)	11.450	11.450	11.450	11.450
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces	445.637	445.637	445.637	445.637
7.2	7	70203	Doorbelasting GBKZ	81.076	81.076	81.076	81.076
7.2	7	70202	oninbare vorderingen	12.400	12.400	12.400	12.400
7.2	7	70202	Mutatie in de voorziening	413.677	317.199	693.166	887.680
Totaal kosten taakvelden				2.747.887	2.866.443	2.979.713	3.101.545
Baten taakvelden				0	0	0	0
Totaal baten				0	0	0	0
Netto kosten				2.747.887	2.866.443	2.979.713	3.101.545
Extracomptabel toe te rekenen kosten:							
0.4	0	div.	algemene overhead	132.238	132.238	132.238	132.238
			BTW-druk exploitatiekosten 2017-2020	203.083	244.978	200.878	189.433
			BTW-druk ivm BCF (inv. 2003 t/m 2012) 19%	40.050	40.050	40.050	40.050
			BTW-druk ivm BCF (invest. na 1-1-2013) 21%	118.812	100.233	176.631	217.056
Totale kosten				3.242.068	3.383.941	3.529.509	3.680.321
7.2	7	70203	Opbrengst heffingen	3.242.054	3.383.915	3.529.478	3.680.198
Dekking				100%	100%	100%	100%
Toelichting totstandkoming tarieven:							
aantal aansluitingen conform gegevens GBKZ en BWT				2021	2022	2023	2024
totaal woningen				12.484	12.484	12.484	12.484
niet woningen				737	737	737	737
totaal aantal rioolaansluitingen				13.221	13.221	13.221	13.221
Afgerond naar boven tarief per aansluiting (voorlopig tarief)				246	256	267	279

Het Programma Water 2022 – 2026 wordt behandeld in de raad november. Vaststelling van dit programma in de raad oktober (voor de begrotingsraad) was niet mogelijk omdat voor de "voorziening vervangingsinvesteringen riool" een meer gedetailleerde en uitgebreide onderbouwing vereist is die tevens wordt afgestemd met de accountant. Dit kan een effect hebben op de storting in de voorziening. Omdat deze storting onderdeel uitmaakt van de rioolheffing kan er een effect op dit tarief zijn. Daardoor is in deze begroting 2022 een voorlopig tarief voor de rioolheffing opgenomen dat is gebaseerd op het nieuwe programma Water 2022 - 2026. Uitgangspunt bij rioolheffing is 100% kostendekkendheid. Een aanpassing van het stortingsbedrag in de voorziening zal geen effect hebben op het begrotingsresultaat maar wel op de rioolheffing. Het voorlopig tarief 2022 in de begroting is daarom afgerond op € 246 bij 13.221 aansluitingen. De stijging zou dan voor 2022 uitkomen op afgerond 9,1% (het tarief 2021 bedroeg € 225,55). Vaststelling van het definitieve tarief 2022 vindt plaats bij de vaststelling van het Programma Water 2022-2026. Daarin wordt het tarief bepaald op 2 decimalen nauwkeurig en afgerond naar beneden zodat er niet meer wordt geheven dan de werkelijke kosten.

Ter vergelijking: het gemiddelde tarief in Nederland voor een meerpersoonshuishouden in 2021 was € 201,00 waarbij het laagste tarief € 95 is en het hoogste tarief € 500 (bron: COELO atlas 2021).

In de rioolheffing wordt rekening gehouden met de wijziging van de systematiek van financiering van rioolinvesteringen conform het amendement “Kadernota riool variant 3”, de verwerking van de posten uit het Programma Water 2022-2026 en de kapitaallasten op rioolinvesteringen tot 2023. Het amendement is aangenomen in de raad van juni 2013 en het GRP 2017-2021 in de raad van juni 2017. Het Programma Water wordt vastgesteld in de raad van november 2021. Overeenkomstig de nieuwe systematiek stijgt de rioolheffing eerst waarna stabilisatie plaats vindt. Dit komt door de systeemwijziging bij de rioolinvesteringen. Vanaf 2023 worden de investeringen niet meer afgeschreven in 70 jaar maar ineens ten laste van de voorziening gebracht. Hiermee wordt voorkomen dat lasten verschuiven naar toekomstige generaties maar stijgt wel de huidige rioolheffing tot het niveau is bereikt waarbij het “ideaalcomplex” van toepassing is: daarbij sluit het investeringsvolume naadloos aan bij de voorziening zodat er een gelijkmatig tarief ontstaat.

Er wordt geen rente aan de geactiveerde rioolinvesteringen toegerekend omdat de leningen zijn afgelost met de inkomsten uit de verkoop van Eneco. Bij de kaderbrief 2021-2024 heeft de raad aangegeven wel extra comptabel rentekosten te willen betrekken bij de gemeentelijke heffingen. Dit is toegestaan omdat de rentelasten vervallen zijn door aflossing/afkoop van leningen uit eigen middelen. In de heffing wordt rekening gehouden met het percentage dat op de rente-omslag van toepassing was voor afkoop/aflossing van de leningen (1,3%).

Tarieven rioolheffing (€)	2020	2021	2022
Rioolheffing (wordt in rekening gebracht bij de eigenaar)	221,42	225,55	246*
Opbrengst rioolheffing	2.886.210	2.981.997	3.242.054
Gemiddelde rioolheffing in Nederland o.b.v. COELO Atlas:			
- eenpersoonshuishouden	181	184	nog niet bekend
- meerpersoonshuishouden	199	201	nog niet bekend

* Voorlopig tarief

c. afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel staat de opbouw van de kosten toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing over de periode 2022 tot en met 2025.

taak veld	pro gram ma	sub taak veld	Kosten taakvelden:	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
7.3	7	70308	Inzameling	1.127.700	1.127.700	1.127.700	1.127.700
7.3	7	70309	Milieustraat	308.500	308.500	308.500	308.500
7.1	7	70103	Communicatie, beleid en publieksinfo	82.800	82.800	82.800	82.800
7.3	7	70310	Inzamelmiddelen	170.800	170.800	170.800	170.800
7.3	7	70311	Verwerkingskosten	1.334.500	1.334.500	1.334.500	1.334.500
7.3	7	70310	Kapitaallasten inzamelmiddelen	78.434	77.491	113.041	154.629
2.1	2	20102	Ledigen en verwerken afval-/hondenpoepbakken	162.700	162.700	162.700	162.700
7.3	7	70307	GBKZ	186.256	186.256	186.256	186.256
7.1	7	70104	Doorbelasting Infra en Projecten en Buitenruimte	58.688	58.688	58.688	58.688
6.3	6	60302	Kwijtschelding	130.000	130.000	130.000	130.000
7.3	7	70308	Oninbaar	12.750	12.750	12.750	12.750
Totaal kosten taakvelden				3.653.128	3.652.185	3.687.735	3.729.323
Baten taakvelden							
7.3	7	70311	Opbrengst verpakkingsconvenant	61.000	61.000	61.000	61.000
0.10	0	01007	Onttrekking algemene reserve	0	0	0	0
7.3	7	70307	Voorziening afvalstoffenheffing	0	0	0	0
Totaal baten				61.000	61.000	61.000	61.000
Netto kosten				3.592.128	3.591.185	3.626.735	3.668.323
Extracomptabel toe te rekenen kosten:							
0.4	0	div.	algemene overhead	41.302	41.302	41.302	41.302
			BTW-druk	738.830	738.830	752.082	768.042
Totale kosten				4.372.260	4.371.317	4.420.119	4.477.667
7.3	7	70307	Opbrengst heffingen	4.372.154	4.371.232	4.420.052	4.477.581
Dekking				100%	100%	100%	100%

Toelichting

De kosten van het ledigen en verwerken van afval- en hondenpoepbakken mogen worden meegenomen in de afvalstoffenheffing. Deze kosten maken onderdeel uit van de aanneemsom Meerlanden voor het subtaakveld schoonhouden wegen. De post kwijtschelding afvalstoffenheffing maakt onderdeel uit van het minimale beleid, dat opgenomen is in programma 6.

Gehanteerde gegevens:

aantal afvalbakken	totaal	klein	groot
GBKZ-gegevens	12.358	6.593	5.765
Verwachte uitbreiding 2022	0	0	0
aantallen voor begroting 2022	12.358	6.593	5.765

	aantal	gewogen aantal	totale heffing	idem, cf. tarief
120/140 ltr. resp. 100 tikken/jaar	6.593	5.274	2.088.976	2.088.926
240 ltr. resp. 200 tikken/jaar	5.765	5.765	2.283.283	2.283.228
Totaal	12.358	11.039	4.372.260	4.372.154
tarief 120/140 ltr. resp. 100 tikken/jaar		26,40396976	316,848	316,84
tarief 240 ltr. resp. 200 tikken/jaar		33,00496220	396,060	396,05

De tarieven zijn 11% hoger dan die van 2021. Een stijging van € 32.000 van de afvalkosten is ongeveer 1% stijging van de heffing. De in de heffing doorberekende lasten van afval stijgen met € 381.000 ten opzichte van de begroting 2021 inclusief mutaties voorjaarsnota 2021. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door:

- De motie van de raad van 24 juni 2021 voor extra zomerledigingen GFT (dit is nog niet in de begroting 2021 verwerkt), nadeel € 111.000;
- Indexering contract Meerlanden, nadeel € 60.000;
- Prognose op basis van 2021 meer ingeleverd afval, nadeel € 60.000;
- Kapitaallasten omgekeerd inzamelen, nadeel € 30.000;
- Minder lasten opleggen afvalstoffenheffing door GBKZ, voordeel € 25.000;
- Doorberekening BTW in de heffing door gestegen kosten, nadeel € 79.000;
- Meer kwijtschelding, nadeel € 59.000;
- Doorberekening van inzamel- en verwerkingskosten afval en hondenpoepbakken, nadeel € 18.000;
- Minder toegerekende uren, voordeel € 11.000.

In de heffing is rekening gehouden met 1,3% rente over de investeringen. Omdat de rentelasten vervallen zijn door aflossing/afkoop van leningen uit eigen middelen is het toegestaan de opbrengst uit de rentetoerekening ten gunste van de exploitatie te brengen in plaats van te verrekenen met de voorziening afvalstoffen. Rekening wordt gehouden met het percentage dat op de rente-omslag van toepassing was voor afkoop/aflossing van de leningen (1,3%). Dit leidt tot een voordeel van € 6.000 op de afvalstoffenheffing 2022. Dit komt ten gunste van de algemene middelen.

Meerjarenraming

Meerjarig stijgen de lasten vanaf 2024 ten gevolge van de kapitaallasten. Dit komt door de investering in omgekeerd inzamelen die in 2023 is opgenomen in het investeringsprogramma. Daarbij wordt bij de kapitaallasten rekening gehouden met een gefaseerde invoering van drie jaar.

Tarieven afvalstoffenheffing (€)	2020	2021	2022
120 ltr. rolemmer en hoogbouw	257,74	285,43	316,84
240 ltr. Rolemmer	322,18	356,78	396,05
Opbrengst afvalstoffenheffing (afgerond)	3.478.618	3.937.819	4.372.154
Gemiddelde afvalstoffenheffing o.b.v. COELO Atlas:			
- eenpersoonshuishouden	229	249	nog niet bekend
- meerpersoonshuishouden	283	305	nog niet bekend

Ontwikkeling van de woonlasten

Hieronder gaan we in op de ontwikkeling van de woonlasten in Heemstede. De woonlasten bestaan voor woningeigenaren uit: onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrecht. In de tabel hieronder staan de woonlasten voor 2021 en 2022 weergegeven waarbij als uitgangspunt een meerpersoonshuishouden is gehanteerd met een eigen woning, een grote rolemmer en een gemiddelde WOZ-waarde. De cijfers in de kolom 2021 zijn overeenkomstig het raadsvoorstel belastingverordeningen 2021 die zijn vastgesteld in de raad van 17 december 2020

Belastingsoort	2021	2022	mutatie t.o.v. 2021
ozb (woning gemiddelde WOZ waarde Heemstede begroting 2021: € 578.760; bron Coelo 2021)	426	434	1,95%
Rioolheffing (incl. gewijzigde financieringssysteem riolinvesteringen)*	226	246	9,1%
Afvalstoffenheffing (op basis van 240 liter rolemmer)	357	396	11,0%
Totaal	1.008	1.076	6,7%

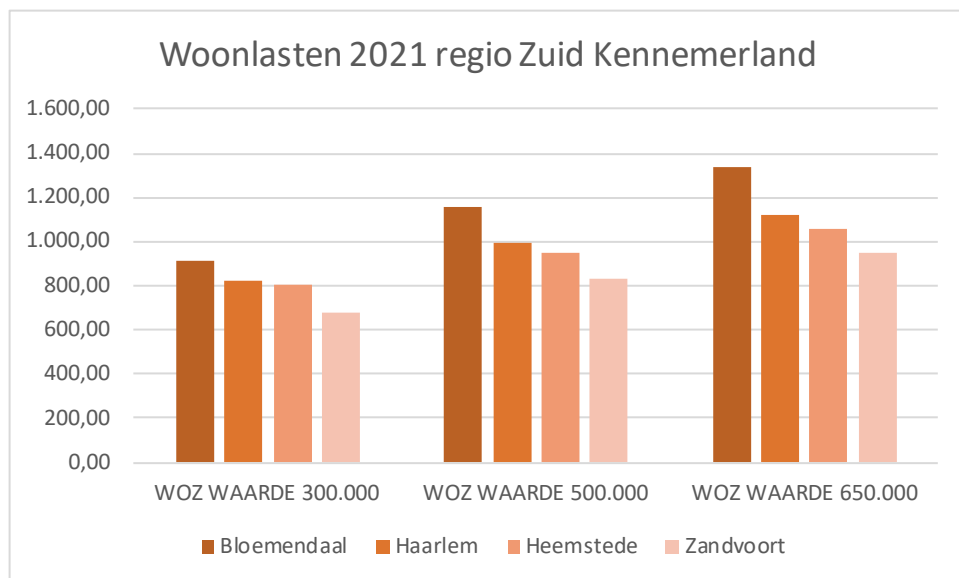
* afhankelijk van de vaststelling van het programma Water.

Huishoudens met een huurwoning hebben als woonlasten alleen de afvalstoffenheffing. De stijging hiervan bedraagt 10,7%. Het ozb-tarief 2022 voor een gemiddelde woning stijgt met 1,95% ten opzichte van 2021. Dit betreft inflatiecorrectie.

Overzicht woonlasten 2021 gemeenten in de regio

Ter informatie zijn in de tabel hieronder de woonlasten van drie omliggende gemeenten naast die van Heemstede gelegd.

Belastingsoort	Bloemendaal			Haarlem			Heemstede			Zandvoort		
	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000	300.000	500.000	650.000
Onroerend zaakbelasting	324	541	703	255	426	553	221	368	478	228	380	493
Rioolheffing	186	214	235	154	154	154	226	226	226	201	201	201
Afvalstoffenheffing	402	402	402	412	412	412	357	357	357	254	254	254
Totale woonlasten 2020	912	1.156	1.340	821	991	1.119	803	950	1.061	682	834	948

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen en het beheersen van risico's vormen belangrijke en complexe gemeentelijke aangelegenheden. Hier komt nog bij, dat niet elk risico gemakkelijk vertaald kan worden naar een financiële impact. Bij het samenstellen van deze paragraaf is de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (vastgesteld in de raad van 31 oktober 2019 + 18 december 2019) als onderlegger gebruikt. Het spreekt voor zich dat daarbij wel rekening is gehouden met de kennis van nu.

In paragraaf 2.2 wordt het weerstandsvermogen toegelicht. Allereerst wordt ingegaan op de gebruikte begrippen en wordt de berekening van de ratio van het weerstandsvermogen weergegeven. Vervolgens worden de risico's van de gemeente Heemstede geïnventariseerd en gekwantificeerd. In paragraaf 2.3 is ter ondersteuning van de financiële positie een overzicht van de vijf verplichte kengetallen, een nadere toelichting en beoordeling openomen. In paragraaf 2.4 is de geprognosticeerde balans en in paragraaf 2.5 de EMU bijlage opgenomen.

2.2 Het weerstandsvermogen

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om risico's in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele (algemene reserve, post onvoorzien en stille reserves) en structurele weerstandscapaciteit (begrotingsruimte en reserve belastingcapaciteit). Conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 wordt in Heemstede de weerstandscapaciteit bepaald door de algemene reserve. Deze bedraagt per 1-1-2022: € 39.455.000.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een financieel nadelig gevolg. De risico's worden ingeschat op totaal € 2.981.000. Deze worden nader toegelicht onder B.

Ratio weerstandsvermogen

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 is door de raad besloten om de norm van 2,0 als uitgangspunt te handhaven voor het bepalen van de ratio van het weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,8 - 2,2. Gekozen is voor een norm van 2,0 (=uitstekend weerstandsvermogen) omdat de voorkeur is gegeven aan een solide weerstandsvermogen, mede omdat dit de robuustheid van de financiële positie weergeeft.

De ratio van het weerstandsvermogen kan per 1 januari 2022 als volgt worden berekend.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)	=	39.455.000	=	13,2
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		2.981.000		

Deze ratio kan worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsvermogen

≥ 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
< 1,0	Onvoldoende

De gemeente Heemstede heeft een berekende ratio voor het weerstandsvermogen van 13,2. Dit komt volgens de normtabel overeen met een uitstekend weerstandsvermogen.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (onderdeel A)

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heemstede bestaat uit het geheel van middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor Heemstede betreft dit de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	
Algemene reserve per 1 januari 2022	€ 39.455.000

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. Bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit in deze paragraaf wordt conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 de beschikbare weerstandscapaciteit alleen bepaald door de algemene reserve.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit - de risico's (onderdeel B)

De belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf opgenomen. De lijst moet worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie. Ingeschat wordt hoe groot de kans is dat de risico's zich inderdaad voordoen. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100% op te nemen. Om enige spreiding te bewerkstelligen is voor deze systematiek gekozen en wordt van onderstaande tabel uitgegaan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,50%
3. hoog	50% - 75%	62,50%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,50%

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer, maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zoveel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd in overeenstemming met de onderliggende verplichting zijn. Er bestaan ook risico's die door de hoogte niet afgedekt kunnen worden door de gemeente zelf. Indien mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade. Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk genoemd, maar worden getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering.

Hierna volgt een samenvatting van de inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en die een financieel gevolg kunnen hebben.

Totaaloverzicht benodigde weerstandscapaciteit (B)

Risico's	maximaal risico	kans	%	bedrag
1. Corona	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
2. Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland (Paswerk)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
3. Gemeentefonds	400.000	hoog	62,50%	250.000
4. Investeringsprojecten	1.300.000	gemiddeld	37,50%	488.000
5. Garantiestelling leningen	1.270.000	gemiddeld	37,50%	476.000
6. Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	2.522.000	laag	12,50%	315.000
7. Renteontwikkeling	190.000	laag	12,50%	24.000
8. Rijksbelastingen	3.471.600	laag	12,50%	434.000
9. Dividenduitkering	625.400	gemiddeld	37,50%	235.000
10. Niet verhaalbare planschades	100.000	laag	12,50%	13.000
11. APPA regeling bestuurders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
12. Sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
13. Participatiewet - inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	1.043.000	hoog	62,50%	652.000
14. Omgevingswet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
15. Remu claim	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
16. Overige risico's	750.000	laag	12,50%	94.000
	maximaal risico 11.672.000			
			benodigde weerstandscapaciteit	2.981.000

In onderstaande schema's worden de risico's nader toegelicht.

1. Corona

Omschrijving	De uitbraak van het coronavirus heeft naast maatschappelijke gevolgen ook financiële consequenties voor de gemeente Heemstede. De gemeente vervult immers een belangrijke rol in de bestrijding van het virus en de uitvoering van een aantal door het kabinet aangekondigde maatregelen. Extra kosten zullen onvermijdelijk zijn.
Kans	p.m.
Impact	De financiële gevolgen zijn moeilijk in te schatten omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onzeker is. Uitgangspunt is dat kosten die te maken hebben met de coronamaatregelen vergoed worden door het Rijk. De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019, worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Verder zijn de reserves sociaal domein en algemene reserve toereikend om extra kosten als gevolg van coronamaatregelen op te kunnen vangen.

2. Gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland

Omschrijving	De deelnemende gemeenten zijn Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Gemeenten maken ten aanzien van het realiseren van Sociale Werkvoorziening (SW)-plaatsen, Nieuw Beschut, inwoners met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt en jongeren zonder startkwalificatie. De gemeenten ontvangen van het Rijk via de Integratie-
--------------	---

uitkering Participatie gelden voor de WSW en Nieuw Beschut. De bijdrage aan het Participatiebedrijf wordt naar rato van deze gelden verdeeld. Op basis hiervan maakt de gemeente Heemstede ca 7,5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken.

Kans p.m.

Impact In de begroting van het Participatiebedrijf laat het WSW aandeel 2022 Heemstede van € 1.235.000 (o.b.v. de septembercirculaire 2020) ten opzichte van de rijksbijdrage Integratie-uitkering Participatie WSW 2022 een klein tekort zien van € 1.000. Kanttekening hierbij is dat Paswerk de rijksbijdragen naar boven heeft bijgesteld met de indexering van de loonkosten WSW. In de begroting van Heemstede zijn de rijksbijdragen en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2021. Het aandeel Heemstede is voor 2022 berekend op € 1.262.000 en laat een overschot t.o.v. de rijksbijdrage zien van € 3.000. Voor de jaren 2023 – 2025 zijn de tekorten respectievelijk € 16.000, € 22.000 en € 70.000. Bij elke rijkscirculaire zullen de cijfers worden geactualiseerd.

Nieuw Beschut

De rijksbijdrage die de gemeente ontvangt voor elke Nieuw Beschut-plek is onvoldoende om de huidige lasten te dekken. Met het Participatiebedrijf zijn afspraken gemaakt over het tekort per plek. Het totale tekort Nieuw Beschut voor 2022 en 2023 is begroot op respectievelijk € 24.000 en € 15.000. Jaarlijks zal het tekort worden herijkt.

Corona

Paswerk gaat er in de begroting vanuit dat de economische situatie zich in de loop van 2022 geleidelijk zal verbeteren en dat het Participatiebedrijf haar bedrijfsactiviteiten op reguliere wijze kan voorzetten. Het is echter zeer goed mogelijk dat de nadelige effecten van de coronacrisis langer aanhouden en dat het economisch herstel zich minder snel voltrek dan verwacht en waarvan in deze begroting wordt uitgegaan. Dit houdt een risico in voor deze begroting. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten op de exploitatierekening zullen zijn is op dit moment niet goed te voorspellen. Dit risico wordt gematigd doordat een deel van de bedrijfsactiviteiten, los van de coronasituatie, kan worden voortgezet. Daarnaast kan wellicht gebruik worden gemaakt van steunprogramma's zoals de specifieke steunmaatregelen voor de SW-sector. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk moeten worden beperkt of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Uitgaande van een kans op een extra jaarlijks tekort Paswerk van € 1 miljoen, betekent voor Heemstede een extra tekort op de WSW van € 75.000. Gelet op de beschikbare reserve sociaal domein wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking vanuit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.

3. Gemeentefonds

Omschrijving *Extra middelen Jeugdwet*
In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn naar aanleiding van de uitspraak van de arbitragecommissie voor 2022 verwerkt de extra toegezegde middelen van € 1,3 mld. (Heemstede € 1.222.000). Dit is bovenop de eerder toegezegde en verwerkte compensatie van € 0,3 mld. (Heemstede €286.000) en ná aftrek van de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiencytaakstelling 2022 van € 0,214 mld.
Conform de onderlinge afspraken van de provinciaal toezichthouders hebben wij voor 2023-2025 75% van de bedragen opgenomen van waar de Arbitragecommissie vanuit gaat. In deze bedragen zijn dan de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiencytaakstellingen verwerkt. Voor 2023 is dat € 1.014.000, voor 2024 € 952.000 en voor 2025 € 877.000. Het nieuwe kabinet zal uiteindelijk een besluit nemen over de definitieve bedragen. Gelet op de 75% opname verwachten wij hier geen risico.

Herijking gemeentefonds

Op 9 juli 2021 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een aangepast verdeelvoorstel voorgelegd aan de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB). Hierna zijn wij geïnformeerd over wat dit naar verwachting betekent. Uit het nieuwe voorstel is gebleken dat de korting voor Heemstede van € 74 per inwoner is gedaald naar € 73. Het voorlopige verdeelmodel is gebaseerd op cijfers 2017. In de begroting 2022-2025 is vanaf 2023 rekening gehouden met een korting van € 73. Dit vertaalt zich, uitgaande van het ingroeimodel van 4 jaar met maximaal € 15 per inwoner per jaar, in een korting voor 2023 van € 400.000, 2024 € 800.000 en 2025 € 1.200.000.

Op 12 augustus is er een actualisatie van het verdeelvoorstel Gemeentefonds van 2017 naar 2019 gepubliceerd. De korting voor Heemstede bedraagt op basis van de cijfers uit 2019 € 85 per inwoner. Voor de begroting heeft dit geen consequenties omdat het ingroeimodel uitgaat van maximaal € 15 per inwoner. De ROB heeft van de minister tot september 2021 de tijd gekregen om te reageren. Het nieuwe kabinet stelt het aangepaste verdeelmodel vast en de verwachting is dat het definitief in de meicirculaire 2022 wordt verwerkt.

Kans Hoog

Impact De door de fondsbeheerders gekozen overgangsregeling (ingroeimodel) van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 15 per inwoner per jaar is in de begroting verwerkt voor 3 jaar, namelijk 2023 t/m 2025. Voor 2026 zal het extra nadeel ten opzichte 2025 maximaal € 15 per inwoner zijn, ofwel € 400.000. Dit betekent een berekend risico van 62,5% (hoog risico) van € 400.000 ofwel € 250.000.

4. Investeringsprojecten

Omschrijving De gemeente loopt risico bij de investeringsprojecten.

Kans Gemiddeld

Impact In de periode 2022 – 2025 is in totaal voor € 19.500.000 aan grote projecten opgenomen (bruto krediet > € 500.000). Hierbij zijn ook de IHP projecten > € 500.000 betrokken. Het betreft 15 projecten zodat het gemiddeld risico wordt vastgesteld op afgerond € 1.300.000. Uitgangspunt is dat het risico zich in de komende 4 jaar één keer voordoet. Het risico wordt bepaald op 37,50% van € 1.300.000 en komt uit op afgerond € 488.000.

5. Garantstelling leningen

Omschrijving De gemeente staat garant voor een aantal leningen, die onder andere aan College Hageveld, sportverenigingen en gezondheidsinstellingen zijn verstrekt. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld, loopt de gemeente financieel risico doordat zij aangesproken kan worden door een geldverstrekkende instantie. In de bijlagen is een overzicht opgenomen (overzicht gewaarborgde geldleningen) waarin de gegarandeerde geldleningen zijn weergegeven. Het bedrag van de gegarandeerde geldleningen waarvoor de gemeente Heemstede garant staat (zonder de leningen die zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) bedraagt volgens dit overzicht per 1 januari 2022 € 7,6 mln.

Kans Gemiddeld

Impact De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt na de coronacrisis hoger ingeschat. Het gemiddelde bedrag per lening, waarvoor de gemeente garant staat, bedraagt afgerond € 1.270.000. Uitgaande van een gemiddeld risico wordt het risico geschat op 37,50% van € 1.270.000 ofwel € 476.000.

6. Veiligheidsregio Kennemerland VRK (inclusief GGD)

Omschrijving	VRK is sinds 2008 één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort vormen samen met de hulpdiensten de veiligheidsregio. Op basis van het aantal inwoners maakt de gemeente Heemstede 5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken. Het totale weerstandsvermogen van VRK is € 5 miljoen. Daarvan moet VRK 70% aanhouden en de gemeenten 30%. De begroting van de VRK bevat een structurele post voor onvoorzien van € 124.000. Voor een periode van vier jaar geeft dat een weerstandsbedrag van afgerond € 0,5 miljoen. Een ratio van 0,7 vraagt op basis van de risico-inventarisatie een weerstandscapaciteit van afgerond € 3,5 miljoen. Gegeven de post onvoorzien in de begroting, is dan een reserve nodig van € 3,4 miljoen.
Kans	Laag
Impact	Het risico wordt beoordeeld als laag gelet op de financiële positie met betrekking tot het weerstandsvermogen van de VRK. Berekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke bijdrage in 2022 aan de VRK. Uitgaande van een laag risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op 12,5% van € 2.522.000 en is € 315.000.

7. Renteontwikkeling

Omschrijving	De renteontwikkeling is een onzekere en niet te beïnvloeden factor.
Kans	Laag
Impact	De komende periode zal eerst de opbrengst Eneco worden aangewend voor de financiering. Uitgaande van een financieringsbehoefte voor de jaren 2023-2025 startend met 6 miljoen oplopend tot 19 miljoen en een afwijkende rentepercentage van 1% kan het risico worden berekend op € 190.000. Uitgaande van een laag risico kan het structurele risico worden bepaald op € 24.000 (12,50% van € 190.000).

8. Rijksbelastingen

Omschrijving	<p>De fiscus heeft aangegeven dat zij de gemeente beoordeelt op het Tax Control Framework (TCF). Concreet houdt dit in, dat de eigen audits van de gemeente en de controles die daarin uitgevoerd worden moeten overeenstemmen met de eisen die de fiscus daar aan stelt. De fiscus kan op eigen initiatief een controle (boekenonderzoek) uitvoeren. In principe vindt dit eens in de vijf jaar plaats. Gezien de door de fiscus gehanteerde systematiek, leidt een zeer kleine fout al tot een hoge correctie. Een audit moet dergelijke fouten ondervangen.</p> <p><i>Btw</i></p> <p>Van de meeste uitgaven die de gemeente als overheid doet, kan de betaalde btw deels of geheel gedeclareerd worden bij het btw compensatiefonds (BCF). Daarnaast kan de gemeente ook de btw die zij als ondernemer betaalt in vooraf trek brengen (fiscale btw). Hoewel er controle op de juistheid van de btw-afdracht en declaraties bij het btw compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek tot een naheffingsaanslag leiden. De kans op een boekenonderzoek is altijd aanwezig. De vraag is of dit ook resulteert in een naheffingsaanslag. In 2021 is tot nu toe geen sprake geweest van een onderzoek of naheffing. Op basis hiervan wordt het risico als laag beoordeeld.</p> <p><i>Vennootschapsbelasting</i></p> <p>Op 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor publieke organisaties ingevoerd. De Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) is zo aangepast dat overheden ook belast kunnen worden voor economische activiteiten die ook door private ondernemingen (kunnen) worden uitgevoerd. Door deze wetswijziging vallen activiteiten waarvoor gemeenten als ondernemer optreden onder de Vpb. De gemeente heeft de gevolgen van</p>
--------------	--

de vennootschapsbelastingplicht in beeld gebracht. Op grond van uitgevoerde fiscale scans en berekeningen is vanaf 2016 het standpunt dat de gemeente niet onderworpen is aan vpb-heffing. De gemeente is dus vooralsnog niet belastingplichtig en daarom wordt het risico voor wat betreft Vpb op p.m. gewaardeerd.

Kans Laag

Impact Het financiële risico wordt beoordeeld aan de hand van de totaal gedeclareerde btw over 2020 bij het btw compensatiefonds en de in 2020 als ondernemer in vooraftrek genomen btw op aangifte. De BCF aangifte 2021 bedroeg € 3.097.800 en de ondernemers-BTW bedroeg € 373.800. In totaal betreft het € 3.471.600 aan gecompenseerde/in vooraftrek genomen BTW dat bij een laag risico van 12,5% neerkomt op afgerond € 434.000.

9. Dividenduitkeringen

Omschrijving Dividenduitkeringen zijn door hun aard onderhevig aan onzekerheid. De dividenduitkeringen over 2021, te ontvangen in 2022, worden in deze begroting geraamd op € 625.400 (Meerlanden € 140.000, BNG € 228.900, Stedin € 256.500).

Kans Gemiddeld

Impact Uitgaande van een gemiddeld risico wordt het risico berekend op afgerond € 235.000 (37,5% van € 625.400).

10. Niet verhaalbare planschades

Omschrijving Hoewel ten behoeve van de afhandeling van claims inzake planschades met succes een beroep op externe expertise kan worden gedaan, blijven de uitkomsten van mogelijke procedures en risico's een onzekere factor. Nu de wet uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt planschadeovereenkomsten aan te gaan, wordt dit ook standaard gedaan, waardoor de risico's tot een minimum beperkt blijven. Door het aangaan van een planschadeovereenkomst neemt de initiatiefnemer het risico van de planschade op zich.

Kans Laag

Impact Uitgaande van een laag risico en een claim van € 100.000 in 4 jaar wordt het incidentele risico berekend op afgerond € 13.000 (12,50% van € 100.000).

11. APPA voor bestuurders en voormalig bestuurders

Omschrijving De APPA (Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers) biedt politieke ambtsdragers de mogelijkheid om het reeds opgebouwde pensioen aan de gemeente over te dragen. De gemeente heeft deze taak ondergebracht bij een pensioenverzekeraar, maar blijft wel het risico dragen. Als het behaalde rendement niet overeenkomt met het benodigde rendement, moet de gemeente bijbetalen om het benodigde eindkapitaal veilig te stellen.

Kans p.m.

Impact De mate waarin extra gestort moet worden voor verplichtingen binnen de APPA verzekering is afhankelijk van meerdere factoren. De berekening wordt eenmaal per jaar, namelijk bij het opmaken van de jaarrekening, gemaakt. Dan wordt met actuariële berekeningen bekeken hoeveel kapitaal benodigd is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De uitkomst is afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar, de mutaties in het achterliggende jaar en de te hanteren rekenrente (wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.) Dit risico is op dit moment dus niet goed te kwantificeren en wordt daarom p.m. opgenomen.

12. Sociaal domein

Omschrijving De taken sociaal domein worden vanaf 2019 grotendeels vergoed via de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de vergoeding voor deze taken voor de uitgaven is daarom niet meer mogelijk. De gemeente ontvangt de vergoeding op basis van een objectief verdeelmodel, en niet op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Er wordt daarom risico gelopen op de open einde regelingen. Dit speelt met name bij de Wmo en Jeugd.

In de begroting 2022 zijn de taken sociaal domein, net zoals in 2021, geraamd op basis van eigen ervaringscijfers die vanaf 2015 zijn opgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.

De (verwachte) omvang van de reserve sociaal domein bedraagt € 4,3 miljoen per 1 januari 2022. De omvang van de reserve sociaal domein is -met inbegrip van de extra jeugdzorggelden- voldoende om risico's (met financiële gevolgen) die uit het sociaal domein voortvloeien af te dekken. Er hoeft daarom geen beroep op de algemene reserve gedaan te worden. Daarom wordt het risico als p.m. aangemerkt.

Kans p.m.

Impact *Reserve sociaal domein*
Vanaf 2015 zijn de overschotten op de middelen voor het sociaal domein toegevoegd aan de reserve sociaal domein. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is opgenomen om de reserve jaarlijks op basis van een vastgestelde systematiek te maximaliseren.

Op grond van de raadsnotie "grenzen in sociaal domein" d.d. 27 juni 2019 wordt ten aanzien van de reserve sociaal domein bij elk P&C product:

- beoordeeld wat de maximale omvang is op basis van de risicoscan;
- beoordeeld of het risicopercentage toereikend is;
- beschreven hoe de reserve zich ontwikkelt.

Op basis van de uitgevoerde risicoscan van de open einde regelingen voor de periode van 2022 tot en met 2025 is de omvang bepaald op € 36 miljoen voor vier jaar. Het risicopercentage is conform de voorgaande risicoscan gehanteerd op 10%. Er hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan waardoor het noodzakelijk blijkt deze naar boven of naar beneden bij te stellen. Het maximale benodigde bedrag is berekend op € 3,6 miljoen:

Betreft	Omvang 2022-2025 (miljoen)	Risico/ Kans	Impact (miljoen)
Wmo 2007 Huishoudelijke hulp en Wmo 2015	€ 10,4	10%	€ 1,04
Jeugd	€ 13,6	10%	€ 1,36
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	€ 12,0	10%	€ 1,20
Totaal	€ 36,0		€ 3,6

In de Begroting 2021 werd rekening gehouden met een bedrag van € 3,2 miljoen voor de periode 2021 tot en met 2024. De verhoging van € 0,4 miljoen wordt veroorzaakt door jeugd en beschermd wonen, voor respectievelijk € 0,1 miljoen en € 0,3 miljoen. Bij jeugd is het structurele bedrag op basis van ervaringscijfers in de begroting 2022 met € 0,25 miljoen verhoogd. Voor vier jaar betreft dit een verhoogde omvang van € 1,0 miljoen met een kans van 10% is een verhoogde impact van € 0,1 miljoen. De overheveling van taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang is uitgesteld van 2021 naar 2022. Rekening houdend met een gelijke omvang van € 3,0 miljoen per jaar, moet rekening worden gehouden met een verhoogde impact van € 0,3 miljoen naar in totaal € 1,2 miljoen.

13. Open einde regeling Participatiewet-inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud

Omschrijving Voor de PW, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud wordt door het Rijk een specifieke uitkering verstrekt. De bijstandsbudgetten worden verdeeld via een objectief verdeelmodel. Voor kleinere gemeenten maakt naast deze objectieve verdeling ook nog een historische component onderdeel uit van de verdeling.

De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en de bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. In de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019 is aangegeven dat bij een negatieve stand deze reserve zal worden aangevuld vanuit de algemene reserve.

Het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet is na de corona uitbraak gaan stijgen. De verwachting is dat in 2022 de piek wordt bereikt en dat daarna herstel optreedt van de arbeidsmarkt. In de begrotingscijfers is € 100.000 extra geraamd aan uitkeringslasten.

Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de coronacrisis het budget verder zal gaan bijstellen.

Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de tekorten 2022 – 2025 jaarlijks rond € 100.000 (ca 2% van het begrote rijksbudget). Uitgaande van deze begrotingscijfers zal Heemstede geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Deze regeling voorziet in een compensatie van 50% voor tekorten tussen de 7,5% en de 12,5% en volledige compensatie voor tekorten boven de 12,5%. Op basis van de huidige vangnetregeling zal het tekort nooit hoger kunnen zijn dan jaarlijks circa € 350.000.

Kans Hoog

Impact Uitgaande van de huidige vangnetregeling kan het maximale tekort jaarlijks ca. € 350.000 bedragen. De reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz bedraagt naar verwachting per 1 januari 2022 € 357.000. Dit betekent voor de komende 4 jaar een risico van maximaal € 1.043.000 (4 x € 350.000 minus € 357.000). Gelet op de onzekerheid in het verloop van de uitkeringsgerechtigden en de mate waarop het Rijk dit gaat compenseren, wordt de kans ingeschat op hoog. Uitgaande van een hoog risico van 62,5% bedraagt het incidentele risico € 652.000.

14. Omgevingswet

Omschrijving De beoogde invoeringsdatum van de Omgevingswet is verplaatst naar 1 juli 2022. Onder de Omgevingswet wordt de categorie vergunningvrij bouwen aanzienlijk uitgebreid. Dat betekent dat er minder omgevingsvergunningen worden verleend en de legesopbrengst daarmee evenredig afneemt. Op dit moment is nog geen inschatting te maken met welk percentage de legesopbrengst zal afnemen. Onder de Wabo kan ook al ruim vergunningvrij worden gebouwd. De regelgeving rond vergunningvrij bouwen is tamelijk complex. Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt veel tijd gestoken in het informeren van inwoners wat er vergunningvrij mag worden gebouwd. De verwachting is dat het vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet nog complexer wordt. Het verruimen van het vergunningvrij bouwen zal niet leiden tot een kleinere formatie.

Kans p.m.

Impact p.m.

15. Remu claim

Omschrijving	In de vergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van de Heemstedse aandelen in Eneco (0,9%) aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. Voor een bedrag van afgerond € 36,7 miljoen. De koopovereenkomst bevat een vrijwaring voor mogelijke schade van Eneco als gevolg van de lopende juridische procedure met betrekking tot REMU N.V. Deze vrijwaring houdt in dat de verkopende aandeelhouders pro rata hun aandelenbelang in Eneco het volledige risico dragen van een eventuele negatieve uitspraak in deze procedure. De Commissie van verkopende aandeelhouders (CvVA) heeft gekozen een specifieke vrijwaring voor deze procedure in de koopovereenkomst op te nemen, omdat de CvVA op basis van een juridische analyse de kans op negatieve uitspraak in hoger beroep klein acht en zonder vrijwaring deze procedure naar verwachting een prijsdrukkend effect zou hebben gehad op de biedingen in het verkoopproces. In 2002 heeft N.V. Eneco Beheer de aandelen in REMU N.V. gekocht. REMU c.s. pretendeert op grond van de overeenkomst van 18 december 2002 recht te hebben op een privatiseringsvergoeding. Op 27 februari 2019 heeft de rechtbank Amsterdam de vorderingen van REMU c.s. integraal afgewezen. Inmiddels heeft REMU c.s. hoger beroep ingesteld. Het hof heeft de vordering inmiddels ook afgewezen. De oud REMU aandeelhouders zijn in cassatie gegaan bij de hoge raad. Voor verdere informatie over de claim en de achtergrond van deze procedure wordt verwezen naar paragraaf 3.6.4 van het toelichtingsdocument (blz 41/54) behorende bij het raadsbesluit van 30 januari 2020.
Kans	p.m.
Impact	p.m.

16. Overige risico's

Omschrijving	Alle overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten.
Kans	Laag
Impact	Hiervoor worden 10 risico's van € 75.000 met een laag risico geraamd. Uitgaande van een laag risico (12,5%) bedraagt het incidentele risico € 94.000.

2.3 Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie.

Conform de BBV is elke gemeente verplicht in deze paragraaf de volgende kengetallen op te nemen: netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote (kengetal 1a)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De vraag is: kan de gemeente met zijn inkomen de schuld wel dragen?

1a. Netto schuldquote	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting		
				2023	2024	2025
A Netto schuldquote	21.368.000	12.927.000	11.512.000	14.284.000	20.188.000	23.792.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	4.824.000	2.683.000	2.942.000	7.081.000	7.081.000	7.081.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	6.111.000	3.605.000	4.159.000	4.187.000	4.215.000	4.147.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36d t/m 36f)	0	0	0	0	0	0
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	40.540.000	5.107.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	21.000	0	0	0	0	0
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.184.000	1.887.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000
A + B + C - D - E - F - G	-9.442.000	12.221.000	11.391.000	18.330.000	24.262.000	27.798.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	98.720.000	58.384.000	63.991.000	63.193.000	62.779.000	62.416.000
Netto schuldquote (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	-9,6%	20,9%	17,8%	29,0%	38,6%	44,5%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (kengetal 1b)

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting		
				2023	2024	2025
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	21.368.000	12.927.000	11.512.000	14.284.000	20.188.000	23.792.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	4.824.000	2.683.000	2.942.000	7.081.000	7.081.000	7.081.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	6.111.000	3.605.000	4.159.000	4.187.000	4.215.000	4.147.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36b t/m 36f)	283.000	349.000	344.000	338.000	332.000	326.000
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	40.540.000	5.107.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	21.000	0	0	0	0	0
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.184.000	1.887.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000
A + B + C - D - E - F - G	-9.725.000	11.872.000	11.047.000	17.992.000	23.930.000	27.472.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	98.720.000	58.384.000	63.991.000	63.193.000	62.779.000	62.416.000
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	-9,9%	20,3%	17,3%	28,5%	38,1%	44,0%

De solvabiliteitsratio (kengetal 2)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) als percentage van het balanstotaal.

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting		
				2023	2024	2025
A Eigen vermogen (BBV art.42 lid 1)	56.530.000	54.152.000	55.316.000	54.141.000	53.026.000	52.105.000
B Balanstotaal (BBV art. 37 en 41)	99.668.000	81.263.000	83.211.000	88.697.000	91.173.000	91.792.000
Solvabiliteit (A / B) x 100%	56,7%	66,6%	66,5%	61,0%	58,2%	56,8%

Kengetal grondexploitatie (kengetal 3)

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Dit is overigens niet het geval bij de gemeente Heemstede, omdat wij gronden zelf niet exploiteren. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten.

3. Grondexploitatie	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting		
				2023	2024	2025
A Niet in exploitatie genomen bouw gronden (BBV art.38a)	0	0	0	0	0	0
B Bouw gronden in exploitatie (BBV art.38b)	0	0	0	0	0	0
A+B	0	0	0	0	0	0
C Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	98.720.000	58.384.000	63.991.000	63.193.000	62.779.000	62.416.000
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte (kengetal 4)

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting		
				2023	2024	2025
A Totale structurele lasten (BBV art.17c en 19c)	60.208.000	58.257.000	62.822.000	62.864.000	63.632.000	64.029.000
B Totale structurele baten (BBV art.17c en 19c)	93.371.000	58.317.000	63.957.000	63.193.000	62.779.000	62.416.000
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves (BBV art.19d)	37.637.000	0	0	0	0	0
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves (BBV art.28d)	5.045.000	328.000	311.000	141.000	389.000	521.000
(B - A) + (D - C)	571.000	388.000	1.446.000	470.000	-464.000	-1.092.000
E Totale baten exclusief mutaties reserves (BBV art.17c)	98.720.000	58.384.000	63.991.000	63.193.000	62.779.000	62.416.000
Structurele exploitatieruimte ((B - A) + (D - C)) / (E) x 100%	0,6%	0,7%	2,3%	0,7%	-0,7%	-1,7%

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden (kengetal 5)

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de ozb en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van een gemeente wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	421	431	434	434	434	434
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	221	226	246	246	246	246
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	322	357	396	396	396	396
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A + B + C - D)	964	1.014	1.076	1.076	1.076	1.076
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	740	776	776	776	776	776
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E / F) x 100%	130,3%	130,7%	138,7%	138,7%	138,7%	138,7%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Een tegenvallende ontwikkeling op de grondprijs hoeft geen negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt. Er is dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus met andere woorden niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

De uitkomsten van de kengetallen geven het volgende beeld:

- De netto schuld bedraagt voor 2022 ca. 18% en voor 2023 t/m 2025 tussen de 19% en 45% van de totale omzet van de gemeente Heemstede. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0 en 100%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone (rood) (bron: VNG).
- De solvabiliteitsratio, oftewel het eigen vermogen (reserves) als percentage van het balanstotaal ligt in de periode 2022-2025 tussen de 66 % en 57%;
- De risico's m.b.t. gronden in eigendom zijn nihil;
- De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn in Heemstede hoger dan het (ongewogen) landelijk gemiddelde. Dit heeft te maken met het feit dat huizen in de gemeente Heemstede gemiddeld een hogere WOZ-waarde hebben dan het landelijk gemiddelde. Onze gemeente wordt hierdoor ook meer gekort op de algemene uitkering.

2.4 Geprognosticeerde balans per ultimo 2020 – 2025

Geprognosticeerde balans							
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting			
				2023	2024	2025	
ACTIVA							
1. Vaste activa							
1a	Immateriële vaste activa						
1b	materiële vaste activa	55.822.000	72.101.000	73.827.000	79.319.000	81.801.000	82.426.000
1c	Financiële vaste activa						
	* kapitaalverstrekking (BBV art. 36a)	1.817.000	1.817.000	1.817.000	1.817.000	1.817.000	1.817.000
	* leningen aan derden (BBV art. 36b)	42.000	37.000	32.000	26.000	20.000	14.000
	* overige langlopende leningen (BBV art. 36c)	241.000	312.000	312.000	312.000	312.000	312.000
	* uitzettingen rijks schatkist >1 jr. (BBV art. 36d)	0	0	0	0	0	0
	* uitzettingen overige >1 jr. (BBV art. 36e/36f)	0	0	0	0	0	0
2. Vlottende activa							
2a	Voorraden						
	* voorraden bouwgronden in niet in expl.(BBV art. 38)	0	0	0	0	0	0
	* voorraden bouwgronden in expl.(BBV art. 38)	0	0	0	0	0	0
	* voorraden overig	1.000	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
2b	Uitzettingen < 1 jaar						
	* rijks schatkist	34.501.000	0	0	0	0	0
	* overige vorderingen < jaar	6.039.000	5.107.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000	6.039.000
2c	Liquide middelen	21.000	0	0	0	0	0
2d	Overlopende activa	1.184.000	1.887.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000	1.183.000
		99.668.000	81.263.000	83.211.000	88.697.000	91.173.000	91.792.000
PASSIVA							
3 Vaste passiva							
3a	Eigen vermogen						
	* algemene reserve	38.703.000	38.069.000	39.572.000	39.572.000	39.554.000	39.429.000
	* bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten	7.623.000	7.274.000	7.001.000	6.691.000	6.380.000	6.069.000
	* bestemmingsreserves overig	9.239.000	8.809.000	8.743.000	7.878.000	7.092.000	6.607.000
	* resultaat	965.000	0	0	0	0	0
3b	Voorzieningen	10.835.000	7.896.000	9.282.000	9.004.000	6.663.000	4.667.000
3c	Vaste schulden						
	* onderhandse leningen	21.184.000	12.756.000	11.328.000	14.100.000	20.004.000	23.608.000
	* waarborgsommen	184.000	171.000	184.000	184.000	184.000	184.000
4 Vlottende passiva							
4a	Netto vlottende schulden > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
4b	Netto vlottende schulden < 1 jaar	0	0	0	0	0	0
	* bank/giro saldi	1.943.000	0	61.000	4.200.000	4.200.000	4.200.000
	* overige schulden	2.881.000	2.683.000	2.881.000	2.881.000	2.881.000	2.881.000
4c	Overlopende passiva	6.111.000	3.605.000	4.159.000	4.187.000	4.215.000	4.147.000
		99.668.000	81.263.000	83.211.000	88.697.000	91.173.000	91.792.000

2.5 EMU saldo 2021-2025

Berekening EMU saldo gemeente Heemstede (bedragen x € 1.000)						
	Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenraming			
			2023	2024	2025	
1	Wat is uw exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV art.17c)?	-542	-422	-791	-1.697	-2.267
2	Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	3.753	3.618	3.339	3.194	3.062
3	Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	2.277	1.987	2.068	2.444	2.638
4	Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	5.951	9.433	8.832	5.675	3.687
5	Wat zijn de in mindering op de onder vraag 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen?	603	236	311	326	37
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0	0	0	0
6a	Wat zijn uw verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)?	0	0	0	0	0
6b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0	0	0	0
7	Hoeveel bedragen de uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.?	0	0	0	0	0
8	Grondverkoop:					
8a	Wat zijn de verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)?	0	0	0	0	0
8b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0	0	0	0
9	Wat zijn uw betalingen ten laste van de voorzieningen?	3.026	2.454	2.346	4.785	4.634
10	Zijn er voorts betalingen die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaand vragen?	0	0	0	0	0
11	Bij de berekening van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van deelnemingen en aandelen.					
11a	Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee
11b	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	0	0	0	0	0
		-2.886	-6.468	-6.251	-6.193	-4.851

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte heeft direct invloed op het leef-, woon- en werkklimaat van iedereen. Ten behoeve van de openbare ruimte heeft de gemeente Heemstede een groot aantal kapitaalgoederen in beheer. De kwaliteit en het onderhoudsniveau zijn bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen vertegenwoordigen over het algemeen een groot kapitaal waarvan het beheer en onderhoud veel geld kost. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de paragraaf kapitaalgoederen verplicht voorgeschreven met het doel het inzicht voor de raad te vergroten.

Beleidskader

Kapitaalgoederen kunnen op verschillende onderhoudsniveaus worden onderhouden. De raad is hier autonoom in en stelt het onderhoudsniveau vast met het budget om dit niveau te behouden. Het is de raad niet toegestaan een te laag onderhoudsniveau vast te stellen waarbij sprake is van kapitaalvernietiging of onveilige situaties. Wel is het toegestaan om verschillende onderhoudsniveaus vast te stellen. Bijvoorbeeld bij een onderscheid naar centrum of buitengebied.

Onderhoud versus investering

Onderhoud wordt opgenomen in een beheerplan en is onderdeel van deze paragraaf kapitaalgoederen. Investerings worden opgenomen in het investeringsprogramma. Het onderscheid is belangrijk, maar niet altijd duidelijk te maken. Ook de financiële verwerking is anders. Onderstaand is daarom een korte toelichting op de verschillen.

Het kenmerk van onderhoud is dat het er om gaat het object in een goede oorspronkelijke staat te houden (werkend en veilig) die voldoet aan het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Op onderhoud mag nooit meerjarig worden afgeschreven (activering is niet toegestaan). Onderhoud wordt onderscheiden in klein en groot onderhoud. Klein onderhoud mag niet opgenomen zijn in een onderhoudsvoorziening maar moet zijn opgenomen als structureel budget in de exploitatie. Bij klein onderhoud gaat het om zaken als het vervangen van kapotte ruiten, jaarlijkse keuringen van elektrische installaties, onderhoudsbeurten etc. Voor groot onderhoud mag een voorziening worden gevormd. Het gaat daarbij om gepland onderhoud door slijtage na een langere periode van gebruik en voor een substantieel deel van het object. Het gaat dan om zaken als vervanging van riolering, cv-ketel of gras/kunstgras van een voetbal- of hockeyveld maar ook periodiek schilderwerk, zonwering, vloerbedekking etc.

Bij een investering gaat het om de volledige vervanging van een bestaand object (vervanging van de weg bijvoorbeeld) of een geheel nieuw object.

Bij een bestaand object kan ook sprake zijn van een investering. Dat is het geval als voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden:

- de levensduur wordt verlengd (zoals renovatie om een pand aan de huidige maatstaven en normen te laten voldoen); en/of
- er aanpassingen worden verricht om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals het voldoen aan veiligheidsvoorschriften); en/of
- er is sprake van een significante kwaliteitsverbetering (object blijft niet in dezelfde staat).

Beleids- en beheerplannen

Het beleidsplan stelt het te handhaven kwaliteitsniveau vast. In beheerplannen wordt het onderhoudsniveau verder uitgewerkt. Een beheerplan geeft inzicht in de financiële positie, verbetert de risicobeheersing en is de basis voor effectief en efficiënt onderhoudsbeheer. Een actueel beheerplan wordt daarom aangeraden. Het beheerplan vormt de onderlegger voor de begroting. Daarnaast is een beheerplan op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht als een voorziening is gevormd om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren. Een dergelijke voorziening kan alleen door de raad worden ingesteld en mag alleen groot onderhoud betreffen. Het onderliggende beheerplan dient daarnaast

recent te zijn en mag niet ouder zijn dan vijf jaar ten opzichte van het verslagjaar (bijvoorbeeld voor het verslagleggingsjaar 2020 mag het beheerplan niet ouder zijn dan 2015). Het beheerplan dient daarnaast een minimale looptijd van vier jaar te hebben. Hoewel het beleids- en beheerplan nu vaak gecombineerde documenten zijn wordt aangeraden dit tenminste in de besluitvorming te splitsen omdat de eis tot een actualisatie per 5 jaar alleen op het beheerplan betrekking heeft.

Beheerplannen Sport

In 2023 worden nieuwe MOP's opgesteld voor Sportcentrum en Sportpark Groenendaal. Uit efficiencyoverwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een externe actualisatie in 2023. De raad heeft al bij de vaststelling van de begroting 2020 besloten om de actualisatie in 2023 te laten plaatsvinden. Ook bij deze begroting 2022 wordt dat bekrachtigd.

Voor onderstaande kapitaalgoederen heeft Heemstede een beheerplan vastgesteld:

Categorie	Omschrijving Beheerplan	Vastgesteld door de raad	Looptijd	Frequentie actualisatie (*)	Volgende actualisatie	Voorziening groot onderhoud
Wegen	Beheerplan wegen	2018	2018-2027	1x per 4 jaar	2022	Ja
	Beheerplan openbare verlichting	2019	2019-2022	1x per 5 jaar	2024	Nee
Riolering	GRP Bloemendaal en Heemstede	2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2022	Ja
	Grondwaterbeleids- en beheerplan Bloemendaal en Heemstede	2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2022	Ja
Water	Beleidsplan bruggen en beschoeiingen	2015	2015-2025	1x per 5 jaar	2025	Ja
	Beheerplan bruggen en beschoeiingen	2021	2021-2025	1x per 5 jaar	2025	Ja
	Baggerplan	2020	2020-2029	1x per 5 jaar	2025	Ja
Groen	Groenbeleidsplan Heemstede	2013	2014-2023	1x per 10 jaar	2021	Nee
	Beheerplan Wandelbos Groenendaal	2015	2015-2032	1x per 6 jaar	2021	Nee
Gebouwen	Actualisatie MJOP bij voorziening Onderhoudsfonds woningen en gebouwen	2019	2020-2029	1x per 3 jaar	2023	Ja
Sport	Meerjarenonderhoudsplan nen Sportcentrum en sportpark Groenendaal	2015	2015-2024	1x per 5 jaar	2023	Ja
	Meerjarenonderhoudsplan nen Tennispark HBC en tennispark Groenendaal	2020	2021-2030	1x per 5 jaar	2025	Ja

* Frequentie actualisatie: wettelijk geldt voor een beheerplan een minimale frequentie van actualisatie per 5 jaar. In bepaalde gevallen is de raad een kortere periode toegezegd.

Deze paragraaf bestaat uit 5 categorieën: wegen, water, riolering, groen en gebouwen. Hieronder wordt verder ingegaan op de beheerplannen per categorie.

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 1.200.000 m² verharde wegen, fiets- en voetpaden
- 9.025 straatkolken

- 4.750 lichtmasten

Wegen

Voor het groot onderhoud van de wegen is een voorziening wegen ingesteld. De jaarlijkse storting is gebaseerd op de geprognosticeerde onderhoudskosten voor 10 jaar (2018 - 2027). Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd door een bureau-actualisatie en eens per 5 jaar door een extern bureau.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op de gestandaardiseerde "Kwaliteitscatalogus openbare ruimte" van het kennisinstituut CROW. Zij hanteren de kwaliteitsnormen A+, A, B, C, D en waarbij A+ het hoogste kwaliteitsniveau is. Het kwaliteitsniveau waarop wegen worden onderhouden is niveau B. Dit wil zeggen dat indien het kwaliteitsniveau C ontstaan is, dat onderhoud gepland moet worden. Als niveau D bereikt is, is sprake van onderhoudsachterstand (het onderhoud is niet tijdig uitgevoerd).

Eens per twee jaar wordt het gehele areaal geïnspecteerd en op het gewenste onderhoudsniveau beoordeeld. Bij de laatste inspecties blijkt dat er sprake is van onderhoudsachterstand. In verband hiermee wordt er extra onderhoud uitgevoerd.

Schoonhouden wegen en onkruidbestrijding

Het schoonhouden van de wegen (de onkruidbestrijding op verhardingen) wordt uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit A volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte" versie juli 2010. Daarbij wordt ook in 2021 geen gebruik gemaakt van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen.

Openbare verlichting

Jaarlijks wordt voor vervanging van een deel van de openbare verlichting geld beschikbaar gesteld.

In 2019 is een nieuw beheerplan vastgesteld voor de periode 2019-2022. In deze periode wordt een extra inspanning verricht op het gebied van vervanging, omdat in de jaren '90 veel verlichting is vervangen en met name de armaturen uit die tijd nu weer aan vervanging toe zijn.

Riolering

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- gemengd riool: 101 km
- hemelwaterriool: 24 km
- drainage: 22 km
- drukriolering: 6 km

In 2017 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 vastgesteld. In 2021 wordt een nieuw GRP 2022-2026 vastgesteld. Voor de bestaande situatie is ingezet op het ambitieniveau basis (doorgaan op hetzelfde niveau) en voor nieuw-/ en verbouw op ambitieniveau hoog. Er is geen sprake van onderhoudsachterstand.

Water

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 14,5 km onderhoudsplichtige watergangen
- 6 km gedeelde onderhoudsplicht watergangen
- 6,4 km op vaardiepte houden van primair water
- 37.000 m¹ beschoeiing

Bruggen en beschoeiingen (oevers)

In 2015 is het beleidsplan Bruggen en beschoeiingen 2015-2020 opgesteld. Dit beleidsplan is in 2021 verlengd voor de periode 2021 t/m 2025. Tevens is een beheerplan voor dezelfde periode vastgesteld.

In het beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen. Op basis hiervan is hoogte van de storting in de Voorziening Bruggen en Beschoeiingen opnieuw bepaald en zijn er vervangingsinvesteringen in de kadernota opgenomen.

Bij bruggen en beschoeiingen worden kwaliteitsniveaus “top”, “basis” en “sober” onderscheiden. In het beleidsplan is vastgelegd dat niveau “basis” wordt gehanteerd. Op basis hiervan is inspectie uitgevoerd in 2019.

Baggeren

In 2020 is het Baggerplan 2020 – 2029 vastgesteld. In het baggerplan is een meerjaren baggerplanning opgenomen. Een nieuwe afspraak is om het baggerplan iedere 5 jaar te actualiseren, in plaats van iedere 10 jaar.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij baggeren zijn geen kwaliteitsniveaus te onderscheiden. De waterdiepte dient minimaal te voldoen aan de leggerdiepte die het hoogheemraadschap voorschrijft of aan de gehanteerde vaardiepte indien het een vaarweg betreft. Alle bij de gemeente in onderhoud zijnde watergangen zijn in 2019 ingemeten. Op basis hiervan en de prognose in aanwasselheid is er een onderhoudsplan opgesteld. Het onderhoudsplan is vastgesteld tot en met 2029 en de benodigde storting in de Voorziening baggeren is bepaald.

Groen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- ca. 337.500 m² gras
- ca. 139.535 m² heesters
- ca. 11.805 m² hagen
- ca. 9.745 bomen in openbaar gebied
- 76 ha wandelbos
- 10 ha begraafplaats

Wandelplaatsen en plantsoenen

Het Groenbeleidsplan 2014-2023 beschrijft de uitstraling waar het groen in Heemstede aan moet voldoen. Daarnaast is daarin de groenstructuur en het onderhoudsniveau verankerd. In 2020 is gestart met het opstellen van een ecologische visie, die in 2021 wordt verankerd in het huidige groenbeleidsplan.

Het schoonhouden (schoffelen) van de plantsoenen wordt uitgevoerd op A-niveau. Het onderhoud wordt uitgevoerd als een combinatie van de kwaliteitsnormen A en B, waarbij geen chemische middelen mogen worden gebruikt. Deze niveaus zijn vastgelegd in de CROW beeldkwaliteitscatalogus. Het onderhoudsniveau voldoet aan de gestelde norm. Het onderhouden van de groenvoorzieningen gebeurt voor het grootste deel door derden aan de hand van bestekken (onderhoudscontracten). In 2022 zijn de volgende (meerjarige) onderhoudscontracten, met daarin bovengenoemde normen, van toepassing:

- Regulier groenonderhoud wijken;
- Onderhoud hagen;
- Snoeiwerk plantsoenen op basis van snoeiplan;
- Intensief maaiwerk;
- Extensief maaiwerk;
- Groot Groen (inzet groot materieel en plantsoenrenovaties).

Wandelbos Groenendaal

Het beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032 beschrijft de onderhoudsdoelen die voor dit gebied gesteld zijn. De SIM-subsidie ten behoeve van het in standhouden van het Wandelbos Groenendaal is in 2017 toegekend door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Deze subsidie wordt in zes jaar uitgekeerd en dient om de in het beheerplan omschreven achterstand in beheer in te lopen. De prioriteitenlijst van uitvoeringsprojecten is in 2021 geactualiseerd.

Woningen en gebouwen

Gemeentelijke woningen en gebouwen

Het onderhoud aan de gemeentelijke woningen en gebouwen wordt aan de hand van de meerjarenonderhoudsplan 2020-2029 uitgevoerd. Er is in 2019 een actualisatie uitgevoerd en de jaarlijkse bureauactualisatie is uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2020. Conform de wettelijke eis van de accountant wordt vanaf 2020 gewerkt met een geactualiseerde doorlopende meerjarenplanning. De planning kijkt 10 jaar vooruit (wettelijke eis is 5 jaar). Eens in de 3 jaar wordt de meer-jarenonderhoudsplan door een externe partij geactualiseerd.

Jaarlijks wordt de planning geactualiseerd door eigen medewerkers, zodat ieder volgend jaar gestart wordt met een actueel onderhoudsprogramma.

De onderhoudswerkzaamheden worden conform de doelstelling "sober doch doelmatig" uitgevoerd en waar mogelijk gelinkt aan verbeteringen in het kader van duurzaamheid (A-label voor 2030) en het energieneutraal maken, waarbij wordt gekeken naar het MJOP en het strategisch beleid.

Voor het jaar 2022 staat de volgende groot onderhoud gepland:

De Princehof, Glipperweg 55-57.

Woning, Glipperweg 53-53a.

Tramhuisje, Prinsenlaan 2.

Toiletgebouw, Bos Groenendaal.

Woning, Molenlaan 4.

Sport

Sportcomplex en tennisbanen

Volgens de meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) van Sportcentrum en Sportpark Groenendaal, de MOP's van de tennisparken H.B.C. en Groenendaal en het gewijzigde Investeringsprogramma 2022-2025 worden in 2022 vervangen:

- 7 kunstgrasbanen HBC tennis
- Alliance hockeyveld 1
- Alliance hockeyveld 5
- Alliance hekwerk hockeyveld 5
- Alliance hockeyveld 6
- Alliance hekwerk hockeyveld 6
- T.V. Merlenhove baan 1 t/m 13 gravel toplaag vervangen

Voorafgaand aan een investering vindt altijd eerst een keuring plaats ten aanzien van de noodzakelijkheid.

Actualisatie meerjarenonderhoudsplannen (MOP's)

Er vindt continue monitoring plaats van de uitgaven ten laste van de voorziening eigenarenonderhoud sportpark. Deze uitgaven worden gedaan op grond van vastgestelde MOP's.

De MOP's van de tennisparken H.B.C. en Groenendaal lopen van 2021 t/m 2030.

In 2023 worden nieuwe MOP's opgesteld voor zowel Sportcentrum als Sportpark Groenendaal. Uit efficiency-overwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is besloten beide MOP's te vernieuwen medio 2023. De lopende MOP's stelt de gemeente in staat het onderhoud op het vastgestelde niveau te houden. Er vindt continue monitoring plaats van de uitgaven ten laste van de voorziening eigenarenonderhoud sportpark. Deze uitgaven worden gedaan op grond van vastgestelde Meerjarenonderhoudsplannen.

Uitwerking systematiek specifieke uitkering stimulering (SPUK sport, btw-compensatie uitgaven taakveld sportaccommodaties)

Btw op de sportuitgaven werkt vanaf 2019 kostprijsverhogend. Dit betekent dat budgetten en kredieten voor sport vanaf 2019 moeten worden verhoogd met 21% btw. Het gaat hier om:

- onttrekkingen voorziening eigenarenonderhoud sportpark in het jaar van de uitgaven;
- jaarlijkse exploitatielasten en exploitatiebijdrage;
- investeringsprogramma en kredieten.

Tegenover deze verhoging staat maximaal 100% dekking vanuit de rijksuitkering SPUK. Deze compensatie loopt in ieder geval tot en met 2023.

4. Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet Financiering decentrale Overheden (Wet Fido) geeft grotendeels het kader aan waarbinnen de financieringsfunctie bij decentrale overheden moet worden uitgevoerd. Een gemeente is o.a. verplicht om volgens een door de raad vastgesteld treasury statuut te werken. In het treasury statuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd conform het statuut, dat is vastgesteld in de raad van 17 december 2015.

Beleid en ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Heemstede heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als gegeven moeten aanvaarden. Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Heemstede zich op de visie van de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten. Voor nieuwe geldleningen wordt gerekend met een rente van 1,3%.

Door de verkoop van de aandelen Eneco is begin 2020 een eenmalig bedrag ontvangen van € 36,7 miljoen. Dit bedrag wordt betrokken bij de financieringsfunctie van de gemeente Heemstede en dat betekent dat de komende periode geen externe financiering hoeft te worden aangetrokken.

Risicobeheer

Verstrekking van gelden of het stellen van garanties mag de gemeente ingevolge het treasury statuut alleen indien dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt. Verstrekking van gelden uit hoofde van de treasury functie mag alleen indien dit niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden. De Wet Fido geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van de renterisico's: a) de kasgeldlimiet voor de korte financiering (< 1 jaar) en b) de renterisiconorm voor de lange financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De kasgeldlimiet bedraagt € 4,2 miljoen.

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de risiconorm voorgeschreven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevaste periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn. Uit de tabel blijkt dat de gemeente Heemstede voldoet aan de renterisiconorm.

Renterisiconorm	2022
Berekening renterisiconorm 2022	
Begrotingstotaal (primair)	66.126.060
Renterisiconorm 2022 in €	13.225.212
Renterisiconorm 2022 in %	20%
Berekening renterisico	
Reguliere aflossingen	1.428.000
Vervroegde aflossingen	0
Renteherziening gedurende het jaar	0
Totaal renterisico 2022 Heemstede in €	1.428.000
Totaal renterisico 2022 Heemstede in %	2%

Liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten gesloten. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend. Voor overtollige gelden is - in het kader van het schatkistbankieren - een rekening-courant overeenkomst gesloten met het Rijk. Deze gelden worden uitgezet zonder risico voor de gemeente.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren houdt in dat de gemeente verplicht is om overtollig geld in de schatkist te houden. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht te schatkistbankieren. Wel is er sprake van een drempel van 2,0% van het jaarlijks begrotingstotaal (bij een begrotingstotaal tot maximaal 500 miljoen).

Debiteurenbeheer

Verder voert de gemeente een actief debiteurenbeheer waardoor het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt wordt. Indien debiteurenrisico's bestaan dan zal daarvoor op basis van een analyse bij de jaarrekening een voorziening worden getroffen.

Financieringsbehoefte, rentelasten externe financiering, renteresultaat en wijze van rentetoerekening

De gemeente Heemstede heeft het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. Conform de BBV-regelgeving worden alle rentekosten toegerekend aan de taakvelden via de zogenaamde rente-omslagmethode (gemiddeld rentepercentage). De renteomslag voor 2022 bedraagt 0%. Uitzonderingspercentages zijn niet meer toegestaan.

Financieringsbehoefte

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen (langer dan 1 jaar) en kortlopende middelen. De bepaling van de financieringsbehoefte is gebaseerd op de geprognosticeerde balans opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Door de verkoop van de aandelen Eneco is begin 2020 een eenmalig bedrag ontvangen van € 36,7 miljoen. Dit bedrag wordt betrokken bij de financieringsfunctie van de gemeente Heemstede en dat betekent dat tot en met 2022 geen externe financiering hoeft te worden aangetrokken.

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met het uitgangspunt dat in het geval van een financieringsbehoefte eerst gekeken wordt naar kort geld (ter hoogte van de kasgeldlimiet ad. € 4,2 miljoen) tegen een rentepercentage van 0,25% en bij het aantrekken van een langlopende geldlening uit te gaan van een rentepercentage van 1,3%.

Financieringsbehoefte	2022	2023	2024	2025
Te financieren investeringen:	75.987.556	81.474.388	83.949.929	84.568.730
Financieringsmiddelen:				
Reserves en voorzieningen	-64.598.309	-63.144.293	-59.689.062	-56.771.832
Bestaande langlopende leningen	-11.328.000	-9.900.000	-8.472.000	-7.044.000
Nog te financieren	61.247	8.430.095	15.788.867	20.752.898
Kort geld (rek.courant/kasgeldlimiet)	-61.247	-4.200.000	-4.200.000	-4.200.000
nieuw aan te trekken langlopende geldleningen:				
2023: € 6,0 miljoen		-4.200.000	-4.032.000	-3.864.000
2024: € 7,5 miljoen			-7.500.000	-7.200.000
2025: € 5,5 miljoen				-5.500.000
Financieringstekort/overschot	0	30.095	56.867	-11.102

Rentelasten externe financiering.

In de (meerjaren)begroting is - gezien de financieringsbehoefte - rekening gehouden met de volgende rentelasten, te betalen aan derden (banken):

Rentelasten externe financiering	2022	2023	2024	2025
rentelasten bestaande langlopende geldleningen	0	0	0	0
rentelasten kort geld (4,2 mln tegen 0,25%)	200	10.500	10.500	10.500
rentelasten nieuw aan te trekken geldleningen (1,3%)	0	27.300	101.200	179.600
Totaal rentelasten opgenomen in 2022-2025	200	37.800	111.700	190.100

In de voor- en najaarsnota, en de jaarrekening zal worden gerapporteerd, welke renteresultaten daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening

De externe rentelasten moeten worden toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden. Onderstaande tabel geeft op hoofdlijnen inzicht welke bedragen op welke wijze zijn verantwoord in de begroting 2022. Hierbij wordt conform de nieuwe BBV en de bestaande gedragslijn binnen de gemeente Heemstede gebruikgemaakt van de rente-omslagmethode. Het totaal aan externe rentelasten van € 0 wordt op basis van een berekend rente-omslagpercentage van 0% (gemiddelde rente over de boekwaarde van investeringen per 1-1-2022) verdeeld.

Rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening:	2022
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	200
Rentebaten verstrekte geldleningen	-2.600
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente:	-2.400
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	0
Renteresultaat op het taakveld treasury (Programma 0 subtaakveld treasury 0.5 00502)	-2.400

Toelichting rente-toerekening riool- en afvalstoffenheffing

Op 25 juni 2020 is het raadsbesluit genomen inzake het wegvallen van het Eneco dividend. Door de raad is aangegeven dat het wenselijk is om rentelasten te betrekken bij het bepalen van de riool- en afvalstoffenheffing. Bij de opstelling van de begroting 2022 is hiermee rekening gehouden door het renteomslagpercentage 2020 van 1,3% te gebruiken bij het extracomptabel toerekenen van rentekosten aan de riool- en afvalstoffenheffing. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening.

Gewaarborgde leningen

Uit het overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen in de bijlagen blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestelling per 31 december 2022	2022
Garantiestelling publieke taak	7 miljoen
Achtervang garantiestelling WSW (1)	<u>84 miljoen</u>
Totaal	91 miljoen

Dit zijn de geldleningen waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borg staat, waarbij de gemeente de achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico is te verwaarlozen.

Indien een instelling waarvoor de gemeente garant staat te laat is met betalen gaat er per omgaande een brief van de geldgever (vaak de Bank Nederlandse Gemeenten) naar de gemeente waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een betalingsachterstand. In zo'n geval neemt de gemeente contact op met de instelling en de geldgever om afspraken te maken over de betaling. Tevens wordt de instelling uitgenodigd voor een gesprek om te kunnen beoordelen of er sprake is van een structureel probleem. Voor verstrekte geldleningen geldt in principe dezelfde procedure met dien verstande dat de geldlening dan verstrekt is door de gemeente en niet de Bank Nederlandse Gemeenten.

5. Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisatie bij het doelmatig en effectief uitvoeren van gemeentelijke taken voor inwoners, bedrijven en instellingen en het bestuur. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitvoeren van onze primaire taken en processen.

Binnen onze organisatie werken we aan een moderne, duurzame toekomstbestendige bedrijfsvoering passend bij de veranderende samenleving en de ontwikkeling van Heemstede. Tevens willen we een aantrekkelijk werkgever blijven zodat we over de juiste kwaliteit mensen kunnen beschikken.

In de Strategische HRM-nota 2021 – 2023 is de inzet met betrekking tot en personeel en HRM-beleid bepaald. Voor 2022 hebben we daarin de volgende prioriteiten:

Personeel en HRM-beleid

Succesvol werven en selecteren, ook bij moeilijke vacatures.

Een absolute topprioriteit. Investeren in onze positie op de arbeidsmarkt blijft van groot belang om te kunnen bewerkstelligen dat vacatures adequaat vervuld kunnen worden. De werkenbij-site vormt daarin de kern waar mensen digitaal naar toe worden geleid en zodanig moet zijn dat mensen voldoende 'verleid' worden om bij ons te werken.

Voor moeilijk vervulbare vacatures zoeken we naar aanvullende mogelijkheden en alternatieven. Zo wordt bijvoorbeeld met gemeentelijke HR-afdelingen in de regio gekeken in hoeverre we kunnen samenwerken om met elkaar mensen die wel het vereiste niveau hebben maar niet de benodigde vakkennis, op te leiden voor specifieke vakgebieden (o.a. verkeer).

Ook zetten we in op het bieden van veel stagemogelijkheden en onze studentenflexpool zijn daar middelen voor.

Inclusief en diversiteit versterkt uitdragen

Diversiteit is al een thema in ons personeelsbeleid. Maar nu er wereldwijd aandacht is gekomen voor discriminatie en racisme in de samenleving, is in algemene zin de aandacht hiervoor in een stroomversnelling gekomen. De regering bereidt nu een wetsvoorstel voor op het gebied van arbeidsmarktdiscriminatie. Het wetsvoorstel verplicht werkgevers o.a. om werving en selectie inzichtelijk te maken. Dit geldt voor interne en externe vacature bij vast personeel en flexpersoneel en stagiaires. Deze wet gaat uitgewerkt worden naar onze organisatie.

Ook gaan wij alle personeels-instrumenten toetsen op de thema's diversiteit en inclusiviteit. En zullen we aanbevelingen doen in hoeverre diversiteit en inclusiviteit ons aantrekkelijk werkgeverschap nog verder kunnen versterken.

Werkconcept na corona

Thuis en op kantoor werken nu als gelijkwaardig gezien. Dit heeft invloed op onder andere de manier van samenwerken en leidinggeven, op de arbeidsomstandigheden en op meerdere personele regelingen (bijv. woon/werk-vergoeding). Vanuit HRM zal worden ingezet om instrumenten en regelingen hierop toe te snijden, alsmede ter facilitering hier passend aanbod op aan te bieden aan leidinggevenden en medewerkers om hen met deze nieuwe context zo goed mogelijk om te kunnen laten gaan (zowel fysiek als mentaal).

Leiderschapstraject

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van het Managementteam. We gaan voor 2022 het accent verleggen naar de functie van teamleider / teammanager. Deze functies spelen een cruciale rol in de dagelijkse aansturing van de organisatie. De context waarin zij dat moeten doen is steeds complexer, zoals beschreven bij het onderdeel 'organisatieontwikkeling'. Deze groep vitaal en duurzaam inzetbaar houden, vergt een investering.

Gemeenschappelijke Regeling Digitale Informatie Technologie (DIT)

GR DIT is de gemeenschappelijke regeling die voor Heemstede en Bloemendaal de informatievoorziening uitvoert. De uitvoeringsorganisatie Informatievoorziening is verantwoordelijk voor de gemeentelijke informatisering (het ondersteunen van de dienstverlening en bedrijfsprocessen met behulp van informatiesystemen) en de automatiseringsinfrastructuur. De GR DIT is met name een regie-organisatie gericht op het aansturen van diverse ICT dienstverleners en het vertalen van de gemeentelijke informatiebehoefte naar digitale oplossingen.

Aan de hand van een informatiejaarplan wordt het activiteitenportfolio van de organisatie vormgegeven voor één tot twee jaar. Voor 2022 zijn drie hoofdpunten benoemd waarlangs de diverse ontwikkelactiviteiten plaatsvinden.

Digitale vernieuwing en online samenwerken

Om verder te bouwen aan een organisatie die naast doelmatig en efficiënt werken ook kwalitatief hoogwaardig werk levert, blijven we werken aan het verder stabiliseren en verbeteren van de ICT-voorzieningen van onze organisatie. Dit wordt gerealiseerd door alle digitale informatiesystemen en faciliteiten up-to-date te houden, zodat medewerkers efficiënt aan de slag kunnen; onafhankelijk van plek en tijd. Daarnaast investeren wij in nieuwe technologieën ondersteunend aan het online samenwerken en de digitale dienstverlening, waar zowel bereikbaarheid als digitaal en fysiek persoonlijke contact elkaar afwisselen en bij elkaar komen. Er wordt geïnvesteerd in digitale middelen en vanuit een 'Cloud' visie kijken we naar hoe de gemeente doelmatig en efficiënt digitaal en online kan samenwerken, intern en extern. Op basis van een herijking op de IV visie voor 2022-2026 wordt het meerjarig investeringsprogramma voor vernieuwing en vervanging in 2022 geactualiseerd.

Cybersecurity en weerbaarheid

Gezien de ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging en cybercrime ligt de focus op het voorkomen van datalekken, 'hacks' en gijzelsoftware. Richting onze organisatie blijft bewustwording onder onze medewerkers op het gebied van privacy en veilig werken een speerpunt. Het voorkomen van onbedoelde menselijke fouten is erg belangrijk. Daarnaast wordt de invoering en aanscherping van het normenkader voor informatieveiligheid voor de overheid, de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO), gecontinueerd. Een groot aantal technische- en organisatorische maatregelen worden tegen het licht gehouden en daar waar nodig verbeterd. We overleggen met de VNG en buurgemeenten om risico's en maatregelen op het gebied van cybersecurity inzichtelijk te maken en te vertalen naar activiteiten om de cybersecurity te verbeteren. In 2022 hebben we ondersteunend hieraan een ICT-crisisplan ontwikkeld.

Informatie, data en kwaliteit

We continueren de ontwikkeling van het procesmanagement binnen de gemeente. Daarmee wordt een basis gelegd voor het datagestuurde werken vanuit onze processen. We organiseren workshops met de procesbeheerders en vakafdelingen om medewerkers bewust te maken van het data gestuurde werken en adviseren in de mogelijkheden van werken op basis van data. Tegelijkertijd ontwikkelen we een breder datamanagementprogramma dat de kansen en mogelijkheden van inzet van data en data-technologieën uit o.a. het fysieke en sociale domein nader onderzoekt. Hierin zoeken we de samenwerking op met regionale en landelijke initiatieven, zoals de nationale Data-agenda. Ten behoeve van kwaliteit en openbaarheid van het digitale besluitvormingsproces van college- en raadsvoorstellen (incl. archivering) gaan we dit verder verbeteren en zijn we per 2022 aangesloten op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI).

Andere activiteiten van de organisatie in 2022 omvatten:

- Het rechtmatig inkopen en kwalitatief vervangen van informatiesystemen waarvan de contractduur doorlopen is. We gaan o.a. de aanschaf en vervanging (onderhoud) van laptops, smartphones en tablets aanbesteden, en het klantcontact telefoniesysteem vervangen.
- Het ontwikkelen en optimaliseren van functionaliteiten in de informatiesystemen zodat deze beter aansluiten op de gemeentelijke processen en activiteiten. Dit organiseren we door o.a. meer regie te voeren op het

releasemanagement van de informatiesystemen en samenwerken met gebruikers om nieuwe versies van de software uit te rollen.

- Het borgen van een kwalitatieve documentaire opslag, digitale dossiervorming via zaakgericht werken en archivering ten gunste van de gemeentelijke informatiehuishouding. In samenwerking met het Noord Hollands Archief geven we uitvoering aan enkele optimalisatieslagen in de digitale archivering.
- De doorontwikkeling van de informatievoorzieningsorganisatie met nadruk op de regiefunctie, ICT inkoop en contractmanagement, en het strategisch informatiemanagement ondersteunend aan de beleidsvorming en gemeentelijke P&C cyclus.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de kosten van de GR DIT zoals die in deze begroting zijn opgenomen.

GRIT	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kosten GR DIT	n.v.t.	5.897.082	6.087.036
Bijdrage van derden incl. Bloemendaal	n.v.t.	2.929.753	2.978.901
Kosten GR DIT voor Heemstede	n.v.t.	2.967.329	3.108.135

Toelichting:

Overeenkomstig het besluit bij de vorming van de GR DIT is bepaald dat de bijdrage van Bloemendaal vanaf 2025 wordt bepaald naar ratio van inwoneraantal per deelnemende gemeente. Daarbij wordt uitgegaan van het inwoneraantal op 1 januari één jaar voorgaand aan het begrotingsjaar. Tot aan 2025 is er voor gekozen om de bijdrage op basis van inwoneraantal los te laten en een financieel ontwikkelkader in te zetten met het doel om beide gemeenten de gelegenheid te geven om de financiële effecten van de samenwerking gradueel en gezamenlijk te verwerken.

Nieuwe landelijke wetgeving: invoering rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid gaat erover of de gemeentelijke uitgaven en inkomsten voldoen aan de relevante wet- en regelgeving. Het College van B&W is binnen de gemeente verantwoordelijk voor de naleving van de regelgeving.

In de huidige situatie geeft de accountant in de controleverklaring bij de jaarrekening een oordeel over de rechtmatigheid van het handelen van de gemeente. In de toekomstige situatie legt het college van B&W rechtstreeks verantwoording af over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde bestuur, aan de hand van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De accountant controleert vervolgens de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid. De accountant kijkt dus of hetgeen het College meldt in de rechtmatigheidsverantwoording, juist en volledig is.

In het afgelopen jaar is binnen Heemstede hard gewerkt aan de voorbereidingen. Om een oordeel over de rechtmatigheid te kunnen geven is door het college een interne controlesystematiek opgezet en worden procesbeschrijvingen opgesteld/geactualiseerd. Dit vraagt om extra capaciteitsinzet van de organisatie. In 2021 is hiervoor extra inzet vanuit het flexbudget geregeld. Het is niet uitgesloten dat er voor de uitvoering van de nieuwe wetgeving aanvullende gelden voor capaciteit noodzakelijk zijn; dat is afhankelijk van de exacte inhoud van de nieuwe wetgeving.

In een nieuwsbrief van juni 2021 laat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) weten dat de benodigde parlementaire goedkeuring nog op zich laat wachten. De invoering met ingang van het verslagjaar 2021 is niet meer haalbaar. Daarom zullen gemeenten naar verwachting voor het verslagjaar 2022 voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording op moeten nemen in de jaarrekening. Ook dit laatste is vanzelfsprekend onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

6. Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dit kan een direct of een indirect belang zijn. Bij een direct financieel belang is de gemeente aansprakelijk bij niet-nakoming van verplichtingen of schulden uit een faillissement. Bij een direct bestuurlijk belang heeft de gemeente zeggenschap in bijvoorbeeld het bestuur doordat daar een wethouder zitting in heeft. Bij een indirect bestuurlijk belang voert de verbonden partij een wettelijke taak uit van de gemeente. Zodra de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang in een externe partij heeft, wordt deze opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden waarbij Heemstede fungeert als centrumgemeente worden beschouwd als deel van de gemeentelijke organisatie van Heemstede en zijn daarom niet meegenomen in deze paragraaf. Dit is het geval bij de lichte gemeenschappelijke regelingen "Intergemeentelijke afdeling sociale zaken" (IASZ) en de "Gemeenschappelijke Regeling Digitale Informatievoorziening en Technologie" (DIT).

Conform de aanbevelingen in het Rapport Rekenkamercommissie Verbonden Partijen 2015 wordt één keer per vier jaar een totaaloverzicht in de vorm van een nota verbonden partijen, met informatie over de ontwikkelingen rondom verbonden partijen, voorgelegd aan de raad. Deze nota is begin 2021 voorgelegd aan de raad. De informatievoorziening in deze paragraaf is in overeenstemming met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Overzicht verbonden partijen

Conform de geldende wetgeving wordt de lijst van verbonden partijen gesplitst in:

A. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden, huisbankier Heemstede	Onbepaald
Stedin Groep	NV	Rotterdam	Netwerkbeheerder energie	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

B. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	Stichting	Heemstede	Inkoop samenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Heemstede	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

C. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	GR	Haarlem	Regionale en lokale brandweerbzorg, GGD, GHOR, ambulancevervoer en meldkamer.	Onbepaald

Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Bloemendaal	Belastingheffing en inning	Onbepaald
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland".	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten.	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
Omgevingsdienst IJmond	GR	Beverwijk	Uitvoerende taken op het gebied van Bouwen, Ruimte en Milieu	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Geen				

Toelichting:

A. Vennootschappen en corporaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vorm samenwerking	Algemeen NV															
Samenwerkingspartners	Alle gemeenten, provincies en Rijksoverheid															
Onderwerp	Financiën															
Aard samenwerking	Historisch gegroeid aandeelhouderschap															
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controle mogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)															
Zeggenschap	0,2% van de stemmen															
Motieven voor oprichting	(Goedkope) financiering voor gemeenten.															
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.															
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard-instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.															
Lokale beleidsruimte	Niet als aandeelhouder, wel als rekeninghouder.															
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is geregeld in de statuten. Mogelijkheden tot overdragen aandelen worden hierdoor beperkt.															
Financieel belang	Relatief belang 122.421 aandelen à € 2,50 nominaal															
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.887 miljoen</td> <td>€ 5.097 miljoen</td> <td>€ 144.802 miljoen</td> <td>€ 155.262 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 4.887 miljoen	€ 5.097 miljoen	€ 144.802 miljoen	€ 155.262 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020													
€ 4.887 miljoen	€ 5.097 miljoen	€ 144.802 miljoen	€ 155.262 miljoen													
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 163 miljoen</td> <td>€ 221 miljoen</td> <td>€ 1,27</td> <td>€ 1,81</td> </tr> </tbody> </table>				Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2019	2020	2019	2020	€ 163 miljoen	€ 221 miljoen	€ 1,27	€ 1,81
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel														
2019	2020	2019	2020													
€ 163 miljoen	€ 221 miljoen	€ 1,27	€ 1,81													

Ontvangen dividend vs. begroting	2020		Meerjarenraming			
	Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024
	€ 155.700	€ 53.000	€ 328.900	€ 228.900	€ 228.900	€ 228.900
Actuele risico's	Risico's voor Heemstede als aandeelhouder zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag van de BNG wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn. Het risicobeheer is gericht op handhaving van het veilige risicoprofiel van de bank.					
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs resultaten					
Heemsteedse beleidsdoelen 2022	N.v.t.					
Heemsteedse politieke aandachtspunten	Het realiseren van de dividenduitkering van € 228.900. Lagere dividenduitkering in 2020 als gevolg van een daling van de nettowinst 2019 ten opzichte van 2018. Dit wordt veroorzaakt door een lager resultaat financiële transacties en hogere voorzieningen voor kredietverliezen. De raming van het dividend vanaf 2022 is gebaseerd op het voorstel om in 2020 € 1,81 per aandeel uit te keren.					

Stedin Groep

Vorm samenwerking	Algemeen																	
Samenwerkingspartners	NV																	
Onderwerp	In totaal zijn 44 Nederlandse gemeenten aandeelhouder.																	
Aard samenwerking	Netwerkbedrijf energie																	
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) waardoor per 31 december 2017 twee bedrijven zijn ontstaan: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.																	
Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden																	
Motieven voor oprichting	Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).																	
Informatiemomenten raad	0,9% van de stemmen																	
Sturingsmomenten raad	Aandeelhouderschap is historisch gegroeid.																	
Lokale beleidsruimte	Via de reguliere P&C-cyclus.																	
Uittredingsmogelijkheden	Geen, anders dan standaard instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.																	
Financieel belang	n.v.t.																	
Jaarverslag	De aandelen van Stedin dienen in handen te blijven van publieke aandeelhouders.																	
Resultaat en uitgekeerd dividend	Relatief belang																	
Ontvangen dividend vs. begroting	44.795 aandelen 3.744 preferente aandelen																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.949 miljoen</td> <td>€ 2.891 miljoen</td> <td>€ 3.421 miljoen</td> <td>€ 3.179 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 2.949 miljoen	€ 2.891 miljoen	€ 3.421 miljoen	€ 3.179 miljoen					
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020															
€ 2.949 miljoen	€ 2.891 miljoen	€ 3.421 miljoen	€ 3.179 miljoen															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 64 miljoen</td> <td>€ 42 miljoen</td> <td>€ 10,46</td> <td>€ 4,14</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2019	2020	2019	2020	€ 64 miljoen	€ 42 miljoen	€ 10,46	€ 4,14					
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel																
2019	2020	2019	2020															
€ 64 miljoen	€ 42 miljoen	€ 10,46	€ 4,14															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="3">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 202.500</td> <td>€ 185.451</td> <td>€ 256.500</td> <td>€ 256.500</td> <td>€ 256.500</td> <td>€ 256.500</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming			Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025	€ 202.500	€ 185.451	€ 256.500	€ 256.500	€ 256.500	€ 256.500
2020		Meerjarenraming																
Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025													
€ 202.500	€ 185.451	€ 256.500	€ 256.500	€ 256.500	€ 256.500													

Actuele risico's	Risico's voor Heemstede zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen.
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs resultaten N.v.t.
Heemstedse beleidsdoelen 2022	Het realiseren van de dividenduitkeringen van totaal € 256.500.
Heemstedse politieke aandachtspunten	Door de stijgende investeringsopgave en de stijging van de tarieven Tennet daalt de winst en daarmee het dividend. In de kaderbrief 2021-2024 is aangegeven dat de dividendraming Stedin structureel verlaagd wordt van € 437.500 naar € 202.500. Conform het raadsbesluit van 27 mei 2021 heeft de gemeente Heemstede voor € 1.800.000 preferente aandelen aangekocht van Stedin. Het rendement van 3% resulteert in een dividendopbrengst van € 54.000.

Meerlanden

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	Aalsmeer, Bloemendaal, Diemen, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout												
Onderwerp	Afvalinzameling en –verwerking, onderhoud openbare ruimte												
Aard samenwerking	Dienstverleningsovereenkomst inzake afvalinzameling en –verwerking en onderhoud openbare ruimte												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) 14% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Efficiënt werken, verminderen risico's en kwetsbaarheid.												
Informatiemomenten raad	Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Raadscommissie ontvangt collegebesluiten over de dienstverleningsovereenkomst. (DVO).												
Sturingsmomenten raad	Advies aan college over verlenging DVO. De nieuwe DVO geldt vanaf 2019.												
Lokale beleidsruimte	Het lokale afvalbeleid, dat door de raad wordt vastgesteld is betrokken bij de DVO.												
Uittredingsmogelijkheden	Verkoop van de aandelen (geregeld in de statuten van Meerlanden). Onder meer vanwege de aanwezigheid van de Milieustraat in Heemstede is uittreding gecompliceerd.												
Financieel belang Jaarverslag	Relatief belang 24.580 aandelen à nominaal € 46,00												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 29.092.000</td> <td>€ 29.464.000</td> <td>€ 24.743.000</td> <td>€ 27.729.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 29.092.000	€ 29.464.000	€ 24.743.000	€ 27.729.000
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020										
€ 29.092.000	€ 29.464.000	€ 24.743.000	€ 27.729.000										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.215.000</td> <td>€ 1.259.000</td> <td>€ 4,83</td> <td>€ 4,35</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2019	2020	2019	2020	€ 2.215.000	€ 1.259.000	€ 4,83	€ 4,35
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2019	2020	2019	2020										
€ 2.215.000	€ 1.259.000	€ 4,83	€ 4,35										

Ontvangen dividend vs. begroting	2021		Meerjarenraming			
	Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025
	€ 98.500 (*)	€ 106.900	€ 139.500	€ 193.500	€ 193.500	€ 193.500
	(*) in de najaarsnota 2021 zal de begroting 2021 worden aangepast aan de ontvangen dividenuitkering.					
Actuele risico's	Inmiddels ligt een voorstel tot wijziging van de kapitaalstructuur Meerlanden voor. De raad van Heemstede zal hier in september gevraagd worden een besluit over te nemen. De dividenuitkering binnen de scope van deze (meerjaren)begroting (tot en met 2025) zal indien de wijziging kapitaalstructuur in de aandeelhoudersvergadering van Meerlanden wordt aangenomen, lager uitvallen voor Heemstede omdat Heemstede aandelen moet verkopen. In het voorstel wordt het aantal aandelen dat een gemeente mag houden gelijk gesteld aan het aantal aansluitingen huishoudelijk afval. Het voorstel bevat ook een dekkingsplan vanuit de winst van verkoop van aandelen voor opvang van het dividendverlies tot 2031 zodat de mutatie in deze (meerjaren)begroting budgettair neutraal zal uitvallen.					
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs resultaten					
Heemsteedse beleidsdoelen 2022	Uitvoering van de DVO en in alle werkzaamheden duurzaamheid nastreven.					
Heemsteedse politieke aandachtspunten	<p>Het behalen van 30 kilo restafval in 2025 per inwoner per jaar en 75% afvalscheiding nastreven. Hiermee streven wij de landelijke doelstellingen na die zijn onderschreven in de Nota Duurzaamheid van Heemstede. Onderzocht wordt welke wijze van inzamelen voor Heemstede het best passend is.</p> <p>Voor het onderdeel schoonhouden openbare ruimte (groen, onkruidbestrijding & zwerfafval) wordt gewerkt aan een gebiedsgerichte aanpak waarbij de gemeente meer zichtbaar en aanspreekbaar is en sneller kan inspelen op veranderende omstandigheden per wijk.</p> <p>Voor wat betreft de dienstverlening is eenduidigheid met Bloemendaal een aandachtspunt.</p>					

B. Stichtingen en verenigingen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Stichting RIJK)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting
Samenwerkingspartners (aangeslotenen)	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen en OVER-gemeenten (Oostzaan en Wormerland).
Onderwerp	Inkoop- en aanbesteding
Aard samenwerking	Gezamenlijke uitvoering en delen van hulpbronnen (shared services).
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De gemeentesecretaris van Heemstede maakt deel uit van het algemeen bestuur van de stichting RIJK.
Zeggenschap	1 van de 16 stemmen in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk hun mening te uiten. De dagelijkse leiding van de stichting berust bij de directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Aan de directeur is een volmacht verleend. De volmacht is volledig.
Motieven voor oprichting	Creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau.
Informatiemomenten raad	Het college geeft voor vaststelling van het jaarverslag en de begroting van stichting RIJK in het algemeen bestuur een zienswijze aan. Het algemeen bestuur van stichting RIJK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, rekening houdend met de zienswijzen en de stemverhouding binnen stichting RIJK. De raad ontvangt het besluit hierover van het college ter kennisname (C-stuk).
Sturingsmomenten raad	Geen andere dan de standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.
Lokale beleidsruimte	Gemeenten stellen zelf het lokale inkoopbeleid vast en maken met stichting RIJK een jaarplan waarin wordt vastgesteld bij welke trajecten de gemeenten ondersteuning van stichting RIJK willen.
Uittredingsmogelijkheden	Beëindiging van het bestuurslidmaatschap is geregeld in de statuten. Beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Heemstede en stichting RIJK kan door elk der

	partijen met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar. De overeenkomst is vanaf april 2013 voor onbepaalde tijd.																								
Jaarverslag (2019)	<p>Relatief belang</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.308.182*</td> <td>€ 716.171</td> <td>€ 399.000</td> <td>€ 562.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2019	1 jan 2020	31 dec 2019	€ 1.308.182*	€ 716.171	€ 399.000	€ 562.000												
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																							
1 jan 2020	31 dec 2019	1 jan 2020	31 dec 2019																						
€ 1.308.182*	€ 716.171	€ 399.000	€ 562.000																						
Rekeningresultaat	<p>*inclusief het nog te bestemmen resultaat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 402.000</td> <td>€ 592.000</td> <td>Nihil</td> <td>Nihil</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2019	2020	€ 402.000	€ 592.000	Nihil	Nihil												
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																							
2019	2020	2019	2020																						
€ 402.000	€ 592.000	Nihil	Nihil																						
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 216.000</td> <td>€ 216.000</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2021</th> <th>Begroting</th> <th colspan="3">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 217.000</td> <td>n.n.b.</td> <td>€ 216.000</td> <td>€ 216.000</td> <td>€ 216.000</td> <td>€ 216.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 216.000	€ 216.000	2021		Begroting	Meerjarenraming			Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025	€ 217.000	n.n.b.	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000
2020																									
Begroot	Werkelijk																								
€ 216.000	€ 216.000																								
2021		Begroting	Meerjarenraming																						
Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025																				
€ 217.000	n.n.b.	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000																				
Actuele risico's	In 2022 neemt Heemstede 6,1% van de totale kosten voor zijn rekening. De bij stichting RIJK uitstaande waarborgsom (weerstandsvermogen) bedraagt € 10.230. De jaarrekening bevat geen risicoparagraaf.																								
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs. Resultaten RIJK wil een bijdrage leveren aan het verminderen van de kosten van gemeenten en met hen op zoek gaan naar bezuinigingen. RIJK heeft hiertoe bijvoorbeeld een instrument ontwikkeld als de inkoopscan, dat inzicht biedt in de beïnvloedbare kosten. Tevens zal er extra inzet gepleegd worden op collectieve inkoop en kennisuitwisseling. Bij opdrachtverlening zal RIJK ook aandacht besteden aan beleidsthema's zoals Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en de positie van het MKB.																								
Heemstedese beleidsdoelen 2022	In de zienswijze bij de begroting 2022 van stichting RIJK is meegegeven of onderzocht kan worden of er mogelijk sprake is van een te ruime begroting en of er gekeken kan worden naar de omvang van de algemene reserve.																								
Heemstedese politieke aandachtspunten	n.v.t.																								

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmermeer.
Onderwerp	Onderwijs
Aard samenwerking	Verzelfstandiging openbaar onderwijs
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden n.v.t.
Zeggenschap	n.v.t.
Motieven voor oprichting	Verzelfstandigen openbaar onderwijs.
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting - Jaarstukken - Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)
Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting en jaarstukken ter informatie - Benoemen leden van de raad van toezicht - Ingrijpen bij taakverwaarlozing
Lokale beleidsruimte	n.v.t.

Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is mogelijk. De raad kan besluiten het bestuur van één of meerdere scholen weer op zich te nemen. Dat besluit kan voor het eerst na vijf jaar na het tijdstip waarop het bestuur over de desbetreffende school aan de stichting is overgedragen.																		
Financiële bijdrage Jaarverslag	<p>Relatief belang Jaarverslag (2020)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.482.000</td> <td>€ 1.299.000</td> <td>€ 1.680.000</td> <td>€ 1.482.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 1.482.000	€ 1.299.000	€ 1.680.000	€ 1.482.000						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2019	31 dec 2019																
€ 1.482.000	€ 1.299.000	€ 1.680.000	€ 1.482.000																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- € 197.000</td> <td>- € 183.000</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2018	2019	- € 197.000	- € 183.000	n.v.t.	n.v.t.						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2019	2020	2018	2019																
- € 197.000	- € 183.000	n.v.t.	n.v.t.																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2020		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2022	2023	2024														
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0														
Actuele risico's	Het risico voor de gemeente is dat de stichting bestuurlijk niet goed functioneert en dat dit gevolgen heeft voor het voortbestaan van het openbaar onderwijs. In de raad van 30 juni 2016 is besloten tot een nieuwe bestuursvorm (inclusief statutenwijziging) per juli 2016 bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021 Heemstedse beleidsdoelen 2021 Heemstedse politieke aandachtspunten	<p>Beleidsdoelen vs resultaten</p> <p>Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen</p> <p>Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen</p> <p>n.v.t.</p>																		

C. Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland VRK (inclusief GGD)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkings-partners	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort
Onderwerp	Uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg en gezondheidszorg (GGD) die in het kader van de interregionale samenwerking of op basis van de Wet veiligheidsregio's zijn overgedragen aan de veiligheidsregio.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. Daarnaast is de burgemeester lid van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid en de wethouder volksgezondheid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.
Zeggenschap	2 van de 32 stemmen in het algemeen bestuur
Motieven voor oprichting	Door intergemeentelijke samenwerking en een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering geven aan: <ul style="list-style-type: none"> - taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing als genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - taken op het gebied van bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking als genoemd in de Wet publieke gezondheid; - taken betrekking hebbende op hulpverlening bij ongevallen en rampen alsmede de voorbereiding daarop zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - de ingevolge de Wet Ambulancezorg (WAZ) noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening.
Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar); Jaarstukken (elk jaar in voorjaar); Twee maal per jaar een bestuursrapportage; Geregeld informatiebijeenkomsten over actuele ontwikkelingen en feedback uit regionale vergaderingen.

Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar); Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar).																		
Lokale beleidsruimte	Voor vaststelling van de begroting en het jaarverslag VRK wordt de zienswijze van de gemeenteraden gevraagd. Het algemeen bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, rekening houdend met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. Bestuursrapportages VRK worden ter kennisname gebracht van de raadsleden. Daarnaast rapporteert de portefeuillehouders de raad mondeling over de onderwerpen uit de bestuurscommissies.																		
Uittredingsmogelijkheden	Verplichte samenwerking ex artikel 9 Wet veiligheidsregio's																		
Financiële bijdrage Jaarverslag	<p>Relatief belang</p> <p>Op basis van het inwoneraantal vormt Heemstede 5% van het totaal van de GR.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.054.000</td> <td>€ 8.900.000</td> <td>€ 42.445.000</td> <td>€ 56.312.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 4.054.000	€ 8.900.000	€ 42.445.000	€ 56.312.000						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020																
€ 4.054.000	€ 8.900.000	€ 42.445.000	€ 56.312.000																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.062.000</td> <td>€ 5.270.000</td> <td>€ 456.000</td> <td>€ 3.266.000</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2019	2020	€ 1.062.000	€ 5.270.000	€ 456.000	€ 3.266.000						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2019	2020	2019	2020																
€ 1.062.000	€ 5.270.000	€ 456.000	€ 3.266.000																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2022</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.522.000</td> <td>nbn</td> <td>€ 2.441.000</td> <td>€ 2.580.000</td> <td>€ 2.580.000</td> <td>€ 2.580.000</td> </tr> </tbody> </table>	2022		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2023	2024	2025	€ 2.522.000	nbn	€ 2.441.000	€ 2.580.000	€ 2.580.000	€ 2.580.000
2022		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2023	2024	2025														
€ 2.522.000	nbn	€ 2.441.000	€ 2.580.000	€ 2.580.000	€ 2.580.000														
Actuele risico's	In programmabegroting 2022-2025 van VRK worden de risico's en beheersmaatregelen benoemd.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	<p>Beleidsdoelen vs. resultaten</p> <p>De gemeenten hebben de intentie een robuuste organisatie te creëren, die voldoende draagvlak heeft om een grote crisis in de regio ook het hoofd te kunnen bieden. En die tegelijkertijd efficiënt en effectief kan functioneren, ten dienste van de gemeenten. Ook hebben de gemeenten de intentie de VRK te gebruiken waar dat kan om bestuurlijke drukte en versnippering van taken en organisaties te voorkomen.</p>																		
Heemstedse beleidsdoelen 2022	Geen andere doelen dan doelen binnen de in de wet en GR gestelde kaders.																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	De financiële druk op gemeenten neemt toe en binnen gemeenten bestaat noodzaak tot bezuinigingen. Verkend zal worden welke ruimte er is om (het niveau van uitvoering van) taken te verminderen of op andere manieren het uitgavenniveau naar beneden bij te stellen																		

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Kennemerland-Zuid (GBKZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Centrumgemeenteconstructie (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal (centrumgemeente) en Zandvoort.
Onderwerp	Financiën: innen van belastingen
Aard samenwerking	Delen van hulpbronnen (Shared Services)
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Stuurgroep GBKZ
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in de Stuurgroep. Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten. Efficiënter werken en organisatorische voordelen.
Motieven voor oprichting	
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijfsplan (C-stuk, bij de start van het nieuwe kalenderjaar) - Jaarverslag (C-stuk, halverwege het jaar) - Een managementrapportage (C-stuk, in het najaar)
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en het aannemen van moties.

Lokale beleidsruimte	Bevoegdheid tot vaststellen/wijzigen financieel en fiscaal beleid (en daarmee de inhoudelijke kaders voor de uitvoering door GBKZ) ligt bij individuele gemeenten.																		
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is enkel mogelijk met een opzegtermijn van twee jaar. De financiële gevolgen van uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeente. Relatief belang																		
Financiële bijdrage	Op basis van het inwoneraantal en het aantal aanslagregels vormt Heemstede ongeveer 35% van het totaal van deze GR. De bijdrage aan de GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en geïnde kosten en rente van dwangbevelen.																		
Jaarverslag (2019)	GBKZ maakt onderdeel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. De bijdrage aan GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en inclusief de geïnde kosten en rente van dwangbevelen.																		
	<table border="1"> <tr> <td>Afrekening 2019</td> <td>Afrekening 2020</td> </tr> <tr> <td>Werkelijk</td> <td>Werkelijk</td> </tr> <tr> <td>€ 641.000</td> <td>€ 787.000</td> </tr> </table>	Afrekening 2019	Afrekening 2020	Werkelijk	Werkelijk	€ 641.000	€ 787.000												
Afrekening 2019	Afrekening 2020																		
Werkelijk	Werkelijk																		
€ 641.000	€ 787.000																		
Bijdrage	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Begroting 2022</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2021</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 777.000</td> <td>nbn</td> <td>€ 792.000</td> <td>€ 789.000</td> <td>€ 812.000</td> <td>€ 807.000</td> </tr> </tbody> </table>	Begroting 2022		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2021	2023	2024	2025	€ 777.000	nbn	€ 792.000	€ 789.000	€ 812.000	€ 807.000
Begroting 2022		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2021	2023	2024	2025														
€ 777.000	nbn	€ 792.000	€ 789.000	€ 812.000	€ 807.000														
Actuele risico's	Toename in het aantal bezwaren als gevolg van de waardeontwikkeling maar ook de toenemende populariteit van de no cure no pay bureau's. In het bedrijfsplan wordt de bedrijfsvoering nader toegelicht. Het Bedrijfsplan 2022 is begin 2022 beschikbaar (C-stuk).																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022 Heemstedse beleidsdoelen 2022 Heemstedse politieke aandachtspunten	Beleidsdoelen vs. resultaten In het bedrijfsplan worden jaarlijks verschillende doelen geformuleerd. Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen. Geen andere aandachtspunten dan gezamenlijke aandachtspunten.																		

Gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zuid - Kennemerland (voorheen Paswerk)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort
Onderwerp	Sociale werkvoorziening
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder sociaal domein is lid van het bestuur
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in stuurgroep.
Motieven voor oprichting	Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten. Uitvoering en behartiging van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening en zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken.
Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar)
Sturingsmomenten raad	Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)
Lokale beleidsruimte	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar)
Uittredingsmogelijkheden	N.v.t. Een deelnemende gemeente kan uittreden, indien de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daarmee instemmen. De uittreding kan slechts plaatsvinden met ingang van de dag waarop de nieuwe zittingsperiode van het bestuur aanvangt.
Financiële bijdrage	Relatief belang De gemeente Heemstede participeert voor circa 7,5% in deze gemeenschappelijke regeling op basis van toegekende integratie-budgetten Participatiewet (Wsw-deel).

Jaarverslag	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		
	1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	
	€ 7.062.507	€ 6.751.082	€ 4.122.658	€ 3.784.059	
Rekeningresultaat	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		
	2019	2020	2019	2020	
	€ 368.874	€ -311.424	368.874	0	
Bijdrage vs. begroting	2021		Meerjarenraming		
	Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024
	€ 1.345.000	nwb	€ 1.262.000	€ 1.242.000	€ 1.180.000
Actuele risico's	<p>1. In de cijfers van het Participatiebedrijf is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Voor 2021 bestaat het risico dat de compensatie van het Rijk onvoldoende is om het tekort op te vangen. Voor 2022 valt dit nog niet te overzien.</p> <p>2. Nieuwe cao afspraken. De loonkosten Wsw maken een substantieel deel uit van de totale begroting van Paswerk;</p> <p>3. De in de begroting van Heemstede opgenomen Wsw bedragen 2022-2025 zijn gebaseerd op de in de meicirculaire 2021 opgenomen integratie-uitkeringen Wsw en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten. Paswerk gaat er in haar begroting uit van een jaarlijks positieve bijstelling van de integratie-uitkeringen Wsw. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan op enig moment ook negatief uitpakken.</p> <p>Beleidsdoelen vs resultaten</p> <p>De doelstelling van het Participatiebedrijf is de organisatie van en toeleiding naar betaald werk voor de volgende doelgroepen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners met een indicatie Wsw of Nieuw Beschut • Inwoners met een indicatie Banenafpraak • Inwoners met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt • Jongeren zonder startkwalificatie die zijn uitgevallen uit het onderwijs 				
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	<p>Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen</p> <p>Geen lokale politieke aandachtspunten.</p> <p>Toekomstperspectief sociale werkvoorziening en de daaruit afgeleide huisvestingsbehoefte.</p>				
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen				
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen lokale politieke aandachtspunten.				

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland"

	Algemeen
Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Heemskerk, Velsen, Beverwijk, Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort.
Onderwerp	Onderwijs: leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder onderwijs in gemeenschappelijk orgaan.
Zeggenschap	Elke gemeente heeft 1 stem
Motieven voor oprichting	Organisatorische voordelen: verminderen kwetsbaarheid, deskundigheidsbevordering en daarmee kwaliteit en dienstverlening op hoger plan brengen. Daarnaast: grensoverstijgende problematiek vraagt om een regionale afstemming, aansturing en uitvoering + efficiënter werken.
Informatiemomenten raad	– Begroting (elk jaar in voorjaar) – Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) – Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)
Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op de begroting 2021 (juni 2020)
Lokale beleidsruimte	In gemeenschappelijke regeling wordt onderscheid gemaakt tussen 3 takenpakketten (percelen). Gemeenten kunnen kiezen welke ze afnemen. Heemstede neemt alle 3 percelen af.
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is de eerste 3 jaar (tot 1 januari 2017) in principe niet mogelijk. Daarna wel door besluit van college met opzegtermijn van één jaar. Gemeenschappelijk orgaan regelt financiële

	afhandeling. Uitgangspunt is dat uittredende gemeente opdraait voor kosten die gevolg zijn van uittreding.																		
	Relatief belang																		
Financieel belang	De (onderstaande) bijdrage betreft de bijdrage voor perceel 1 en 2 (Centrale Administratie en Leerplicht). De betaling van de leerwerktrajecten (perceel 3) vindt plaats per traject c.q. geplaatste jeugdige. Dit vindt plaats vanuit het budget Sociaal Domein (deel Jeugd)																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020																
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2019	2020	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2019	2020	2019	2020																
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2021</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 89.860</td> <td>n.n.b.</td> <td>€ 93.399</td> <td>€ 98.058</td> <td>€ 103.026</td> <td>€ 108.177</td> </tr> </tbody> </table>	2021		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025	€ 89.860	n.n.b.	€ 93.399	€ 98.058	€ 103.026	€ 108.177
2021		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025														
€ 89.860	n.n.b.	€ 93.399	€ 98.058	€ 103.026	€ 108.177														
Actuele risico's	Geen.																		
	Beleidsdoelen vs resultaten																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2021	Terugdringen ongeoorloofd verzuim en voorkomen van voortijdig schooluitval + realiseren herplaatsingen.																		
Heemstedse beleidsdoelen 2021	Relatief verzuim blijft op hetzelfde niveau of wordt verder teruggedrongen. Geen absoluut verzuim.																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen aparte aandachtspunten meegegeven.																		

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

	Algemeen
Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort
Onderwerp	Verkeer en vervoer: vanuit een Regionaal Mobiliteitsfonds voorbereiden en uitvoeren van mobiliteitsprojecten met regionaal belang.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
	Sturings- en controlemogelijkheden
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder verkeer
Zeggenschap	Projectvoorstellen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de deelnemers. Goedkeuring vindt plaats bij akkoord van meerderheid van de raden. In alle gevallen moet de raad waar het project zich bevindt in ieder geval akkoord zijn.
Motieven voor oprichting	Bereiken hoger ambitieniveau: samen meer realiseren, o.a. dankzij sterkere lobby. Gezamenlijk optrekken in grensoverschrijdende projecten.
Informatiemomenten raad	Eens per kwartaal informeert de stuurgroep de raden met een rapportage waarin de planning, budget en eventuele risico's staan. Daarnaast is er een begroting, jaarverslag en jaarplan. Voorstellen nieuwe projecten.
Sturingsmomenten raad	De hiervoor genoemde documenten.
Lokale beleidsruimte	Projectvoorstellen op eigen grondgebied vereisen goedkeuring van de raad.
Uittredingsmogelijkheden	

	Uittreding is mogelijk met een opzegtermijn van minimaal één jaar. Verplichtingen die voortvloeien uit reeds genomen besluiten over projecten moeten worden nagekomen. Hiervoor wordt een onafhankelijke registeraccountant ingehuurd.																		
	Relatief belang																		
Financieel belang	De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners.																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 5.992.000</td> <td>€ 6.214.000</td> <td>€ 0</td> <td>€ 31.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 5.992.000	€ 6.214.000	€ 0	€ 31.000						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020																
€ 5.992.000	€ 6.214.000	€ 0	€ 31.000																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.090.000</td> <td>€ 222.000</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2019	2020	€ 1.090.000	€ 222.000	€ 0	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2019	2020	2019	2020																
€ 1.090.000	€ 222.000	€ 0	€ 0																
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2021</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> </tr> </tbody> </table>	2021		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000
2021		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025														
€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000														
Actuele risico's	Er worden geen bijzondere risico's onderkent die grote financiële impact kunnen hebben.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs resultaten In 2011 hebben de raden van de gemeenten in Zuid-Kennemerland de Regionale Bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking" onderschreven. Het ontwerp-jaarplan 2022 bouwt voort op de plannen zoals beschreven in de Regionale bereikbaarheidsvisie uit 2011 (maar biedt ook een doorkijk naar een geactualiseerde visie).																		
Heemstedse beleidsdoelen 2022	Verbeteren fietsparkeren station Heemstede-Aerdenhout, doorstroming verbeteren d.m.v. Dynamisch Verkeersmanagement (DVM) en het op strategische punten inzetten en/of vervangen van VRI's door iVRI's																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Regelmatige rapportage voortgang (kwartaalrapportage),																		

Omgevingsdienst IJmond

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Samenwerkingspartners	Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerveer en Zandvoort en de provincie Noord-Holland
Onderwerp	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu en drank- en horecawet.
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De wethouder volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is lid van het Algemeen Bestuur. De gemeente Heemstede neemt vanaf 1 mei 2017 deel aan de GR.
Zeggenschap	Per deelnemer 1 stem
Motieven voor oprichting	Wettelijke verplichting voor het basispakket
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting (elk jaar in voorjaar) - Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) - Milieujaarverslag
Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar) - Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar)
Uittredingsmogelijkheden	Voor zover het de GR betreft: geen
	Relatief belang

Financiële bijdrage	In de GR zijn de basistaken inclusief de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) taken opgenomen: 1.115 uur à € 84,25 = € 93.939). Daarnaast is er nog een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 1.748 uur overige taken à € 84,25 = € 147.269 en voor controle drank- en horecawet 300 uur à € 84,25 = € 25.275). De DVO is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast wordt in 2022 rekening gehouden met een overdracht van bodemtaken van de provincie naar de gemeente (€ 62.517), versterking omgevingsveiligheidsdiensten (€ 2.000) en handhaving energielabel C kantoren (€ 3.200).																		
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> <th>1 jan 2020</th> <th>31 dec 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 419.249</td> <td>€ 861.194</td> <td>€ 8.287.440</td> <td>€ 11.271.445</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020	€ 419.249	€ 861.194	€ 8.287.440	€ 11.271.445						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan 2020	31 dec 2020	1 jan 2020	31 dec 2020																
€ 419.249	€ 861.194	€ 8.287.440	€ 11.271.445																
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1</td> <td>€ 471.047</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2019	2020	2019	2020	€ 1	€ 471.047	€ 0	€ 0						
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2019	2020	2019	2020																
€ 1	€ 471.047	€ 0	€ 0																
Bijdrage vs. begroting(*)	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2021</th> <th colspan="4">Meerjarenraming</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 246.160</td> <td>nrb</td> <td>€ 308.925</td> <td>€ 308.925</td> <td>€ 308.925</td> <td>€ 308.925</td> </tr> </tbody> </table> <p>(* de bijdragen zijn inclusief de DVO maar exclusief de controle Drink- en Horecawet. De verhoging vanaf 2022 ontstaat door de overdracht van bodemtaken van de provincie. Hiervoor wordt de gemeente in de algemene uitkering gecompenseerd. In 2022 is daarvoor een stelpost opgenomen.)</p>	2021		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025	€ 246.160	nrb	€ 308.925	€ 308.925	€ 308.925	€ 308.925
2021		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2022	2023	2024	2025														
€ 246.160	nrb	€ 308.925	€ 308.925	€ 308.925	€ 308.925														
Actuele risico's	Op pagina 11 van de begroting 2022 van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) zijn de risico's benoemd.																		
Gezamenlijke beleidsdoelen 2022	Beleidsdoelen vs resultaten Uitvoering basispakket inclusief WABO taken. Onder het basispakket gaat het om de RUD taken (regionale uitvoeringsdienst) zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.																		
Heemstedse beleidsdoelen 2022	Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd																		
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen aparte aandachtspunten meegegeven																		

7. Paragraaf grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Het grondbeleid kan grote financiële risico's voor de financiële positie met zich meebrengen, wanneer de gemeente besluit een grondpositie in te nemen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grondbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van derden, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. In dat geval stelt de gemeente de planologische grenzen vast van de ontwikkelingsmogelijkheden. Projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers zijn gebonden aan de planologische grenzen die worden vastgelegd in structuurvisies en bestemmingsplannen.

Heemstede kent geen grote uitbreidingslocaties. Er is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitvoering van de diverse projecten wordt overgelaten aan private partijen. Hiermee worden de financiële risico's voor de gemeente ondervangen.

De gemeente houdt de regie over de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen via de bestemmingsplannen. Besloten is geen structuurvisie vast te leggen (B&W 19 januari 2012, C-stuk). In 2022 zal verder gewerkt worden aan de ontwikkeling van de Omgevingsvisie in samenwerking met de gemeente Bloemendaal. Volgens planning zal deze eind 2022 worden vastgesteld door de raad. Voor wat betreft het grondbeleid zal de lijn van het faciliterend grondbeleid worden voortgezet.

Kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen

Het kostenverhaal (verhaal van de door de gemeente te maken exploitatiekosten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling (woningbouwplan), zoals bijvoorbeeld de kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte) kan de gemeente zowel langs publiekrechtelijke (via een exploitatieplan) als privaatrechtelijke weg (via een anterieure overeenkomst) regelen. In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het kostenverhaal verplicht gesteld (in de praktijk wordt gesproken over de Grondexploitatiewet (Grex-wet) dat in feite een onderdeel van de Wro is). Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het kostenverhaal anderszins (bijvoorbeeld door een overeenkomst) is verzekerd. Bij de Heemstedse ontwikkelingen is en wordt het kostenverhaal via privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten geregeld.

Beleid uitgifte gemeentegrond

Heemstede heeft relatief weinig uitgeefbare grond in haar bezit. Het aantal uitgiftes van gemeentegrond is dan ook beperkt. Het gaat dan meestal om snippergroen. Volgens het door de raad vastgestelde gronduitgiftebeleid wordt snippergroen verkocht als het gaat om niet-strategisch en niet-functioneel openbaar groen dat niet bepalend is voor de verkavelingsopzet en het bijbehorend groen beeld, en er geen kabels en leidingen in het desbetreffende perceel liggen. Op de bijbehorende uitgiftekaarten zijn de voor uitgifte vatbare gronden aangegeven. Snippergroen wordt verkocht op aanvraag. Door de verkoop van deze stroken groen kunnen de onderhoudskosten voor de gemeente worden teruggebracht.

Tot december 2016 werd een basisgrondprijs gehanteerd van € 150 per m² (kosten koper). Voor percelen boven de 50 m² werd de prijs bepaald op basis van taxatie. In december 2016 is besloten in alle gevallen van gronduitgifte de grondprijs door middel van taxatie te bepalen (B&W besluit "Kader gemeentelijke vastgoedtransacties" 19 december 2016, B-stuk).

Overzicht projecten in uitvoering.

Bij onderstaande projecten is sprake van faciliterend grondbeleid.

Projecten in uitvoering	Stand van zaken
Princenbuurt (Patrijzenlaan)	Vanuit initiatiefnemers is het verzoek gekomen om op de percelen Patrijzenlaan 15 + 21 en Glipperweg 64 – 72 nieuwbouw te realiseren. Voor de realisatie van de nieuwe woningen, tuinen en openbare ruimte is gemeentegrond nodig. Momenteel is de gemeente bezig met de planologische voorbereidingen, waaronder de verkoop van de gemeentelijke grond. De onderhandelingen hierover worden naar verwachting in 2021 afgerond. Nadat het plan is gerealiseerd, zal de openbare ruimte worden teruggeleverd aan de gemeente.
Afvalwaterzuiveringsinstallatie (Cruquiusweg 45)	Het Hoogheemraadschap Rijnland is voornemens de grond van de awzi te verkopen. De gemeente heeft het eerste recht van koop. In 2021 worden de onderhandelingen over de aankoop van deze grond gestart.

8. Paragraaf taakstellingen

Conform het advies van onze toezichthouder Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is ook in deze begroting een aparte paragraaf Taakstellingen opgenomen. In deze paragraaf wordt in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zichtbaar, die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten (aflopend van € 100.000 in 2020 naar € 0 vanaf 2023)

In de begroting houden we - door het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 100.000 - jaarlijks rekening met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit komt vooral doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Conform de nota activabeleid, vastgesteld in de raad van januari 2017, worden investeringen afgeschreven in het eerstvolgende jaar nadat de investering heeft plaatsgevonden. Samengevat: een investering in december 2021, wordt conform de nota activabeleid, met ingang van 2022 afgeschreven. Jaarlijks rapporteren we in de voorjaarsnota over de onderuitputting kapitaallasten. Uit de voorjaarsnota 2021 blijkt inderdaad dat de kapitaallasten lager uitvallen dan geraamd en de stelpost wordt gerealiseerd.

Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting, wordt overeenkomstig de kadernota 2020-2023, de stelpost geleidelijk verlaagd van € 100.000 in 2020 naar € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 vanaf 2023.

Taakstelling ambtelijke organisatie (2021 – 2022: oplopend van € 50.000 naar € 250.000 structureel)

De afgelopen 2 jaar is ingezet op de realisatie van de taakstelling in de organisatie met name in de bedrijfsvoering. De beoogde taakstelling wordt geëffectueerd volgens plan met natuurlijk verloop en extra inkomsten; wijziging in de managementstructuur / herschikking taken (in het kader van een lichte reorganisatie), efficiënt gebruik kantoorruimte door verhuur (st Rijk) en de aanpassing van bedrijfsprocessen onder andere bij facilitair. Het maximaal haalbare bedrag blijkt echter uit te komen op € 150.000,-. Verdere bezuiniging is niet realistisch zonder de kwaliteit van de dienstverlening aan te tasten.

9. Paragraaf corona

Sinds het begin van de coronacrisis in maart 2020 zijn er op landelijk, regionaal en lokaal niveau ingrijpende maatregelen genomen om het coronavirus te bestrijden. Inmiddels weten we dat de coronacrisis structurele gevolgen heeft voor de hele maatschappij en dat corona een structureel onderdeel is geworden van het werk en de samenleving. Welke opgaven de gemeente ziet voortkomen uit de coronacrisis en welke zaken prioriteit hebben, zijn vastgelegd in de Herstelagenda. De Herstelagenda is opgenomen in de notitie 'Eén jaar coronacrisis in Heemstede' en behelst niet alleen een aanpak voor de komende tijd, maar ook een doorkijk naar de toekomst. De langere termijn gevolgen worden zoveel mogelijk ingebed in het – nieuw te ontwikkelen of bijgestelde – beleid.

Met als leidraad de Herstelagenda worden de middelen uit de bestemmingsreserve corona en de steunpakketten van de rijksoverheid ingezet om de gevolgen aan te pakken. Hiervoor is een raming van de te verwachten uitgaven vastgesteld. Op basis hiervan wordt in deze paragraaf vastgesteld wat we in 2022 gaan doen, waar nog voorstellen voor komen en op welke punten de raming bijgesteld wordt. In deze paragraaf wordt ingegaan op de onderwerpen zoals ook genoemd in de herstelagenda. Lopende zaken worden zoals tot nu toe steeds het geval is meegenomen in de periodieke collegeberichten.

Monitoring en evaluatie

De monitoring en evaluatie van de uitgaven en de herstelagenda met betrekking tot de coronacrisis vinden op twee verschillende manieren plaats:

1. Financieel en resultaat: In ieder P&C product wordt de realisatie naast de raming weergegeven en een doorrekening gemaakt naar de gevolgen voor de bestemmingsreserve corona. Na evaluatie vindt in de opvolgende begroting de uitwerking voor dat jaar plaats. Net zoals we in deze paragraaf doen voor 2022 per post in de vastgestelde raming.
In 2022 wordt voor de begroting van 2023 door de raad bepaald of het gewenst is verdere bedragen over te hevelen naar de bestemmingsreserve corona. Voor de jaren daarna wordt dit vervolgens in de P&C cyclus bij de Kadernota wederom met de raad geëvalueerd.
2. Effecten: de gevolgen van de coronacrisis worden nauwgezet gevolgd. In september 2021 en januari 2022 verschijnen er nog twee regionale coronamonitors. Deze monitors volgen de effecten van de coronacrisis op onder andere economisch en sociaal-maatschappelijk gebied. In de najaarsnota wordt een evaluatie aangeboden van het lopende jaar.

Aanpak

Een multidisciplinair projectteam richt zich enerzijds op de crisisbeheersing en het uitvoering geven aan de door Rijksoverheid opgelegde coronamaatregelen. Anderzijds richt het team zich op de realisatie van de herstelagenda. De afgelopen periode lag de nadruk vooral op afstemming van de coronamaatregelen (samen met de betrokken gemeentelijke afdelingen) met betrokken partijen uit de samenleving (ondernemers, scholen, verenigingen etc.). Nu de maatregelen afgeschaald zijn komt de nadruk meer te liggen op de herstelagenda. Maar er wordt continu een vinger aan de pols gehouden zodat bij het oplaaieren van de pandemie op flexibele wijze opschaling en een verschuiving van aandacht en capaciteit richting crisisbeheersing kan plaatsvinden. Hieronder volgt het financiële overzicht van de geplande uitgaven binnen de bestemmingsreserve corona voor 2022 en een tekstuele toelichting over de besteding van de middelen.

UITGAVEN BESTEMMINGSRESERVE CORONA				
	Programma	Omschrijving posten	2022	Toelichting
0	Bestuur & Ondersteuning	Inzet projectteam	39.000	Het projectteam ondersteunt het bestuurlijk team corona en zorgt voor de integrale interne afstemming binnen de gemeentelijke organisatie en de externe afstemming met de regio. Het team verzorgt daarnaast de periodieke collegeberichten, springt in bij het opstellen van corona gerelateerde plannen op verschillende gebieden, geeft multidisciplinaire adviezen waar nodig, regelt de aanlevering van cijfers voor de monitoring. Ook voert het team de interne regie op de herstelagenda.
0	Bestuur & Ondersteuning	Inzet communicatie	10.000	Dit budget wordt ingezet voor corona gerelateerde communicatie gedurende de herstelfase richting inwoners en ondernemers en voor de afstemming van communicatieacties vanuit de veiligheidsregio.
0	Bestuur & Ondersteuning	Maatregelen coronaproof (aanpassingen gebouw, thuiswerken etc.)	20.000	De functie van het gemeentehuis verandert meer in een plek van ontmoeting voor iedereen; zowel voor medewerkers als voor inwoners. We brengen op basis van workshops met alle gemeentelijke teams de opgedane ervaringen met betrekking tot werken tijdens de coronacrisis in beeld en bepalen hoe we het goede behouden naar de toekomst. Eventueel worden lichte aanpassingen in de inrichting van de kantooromgeving doorgevoerd. Meer informatie hierover is beschikbaar binnen programma 0. over de organisatieontwikkeling.
0	Bestuur & Ondersteuning	Werkbudget communicatie	10.000	In de herstelfase van corona is naast afstemming en inzet geld nodig om een campagne van herstel voort te zetten zoals de campagne Klein Geluk.
0	Bestuur & Ondersteuning	Verkiezingen	60.000	In maart 2022 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Afhankelijk van de actuele situatie in het voorjaar 2022 moeten er - net als tijdens de 2e Kamerverkiezingen - in meer of mindere mate maatregelen genomen worden om de verkiezingen veilig te organiseren.
3	Economie	Inzet economie	37.440	Dit betreft projectbegeleiding om na de herstelregeling in 2021 een vervolg te geven aan de ondersteuning van de ondernemers. Samen met hen blijven we in gesprek over het samen optrekken in marketing en communicatie, het aanbieden van de nodige herstelregelingen en stimuleringsregelingen. Er komt begin 2022 een economische actieplan voor een meerjarige aanpak.
3	Economie	Herstel economie	50.000	Zoals aangegeven bij 'Inzet economie' komt er begin 2022 een voorstel voor de meerjarige aanpak voor herstel van de economie, deze middelen zijn bedoeld voor de uitvoering van dit plan.
3	Economie	Precariobelasting	12.000	De precario wordt tot eind december 2021 met 100% verlaagd. Vanaf 1 januari 2022 wordt er weer belasting op terrassen en uitstalling geheven. Vooralsnog is er geen reden om de precario belasting eerder stop te zetten.
3	Economie	Huurcouance regeling gemeentelijk vastgoed	22.500	De huurcouance regeling is gekoppeld aan omzetzerving door toedoen van de coronacrisis. Wanneer de horeca weer volledig open mag en feesten en partijen zonder beperkingen doorgang kunnen vinden zal de couance regeling niet langer nodig zijn. Wanneer er door de overheid beperkingen worden opgelegd waardoor de omzet niet gehaald kan worden, dan zal de couance regeling wel nodig zijn.

UITGAVEN BESTEMMINGSRESERVE CORONA				
	Programma	Omschrijving posten	2022	Toelichting
5	Sport, cultuur en recreatie	Ondersteuning verenigingen	10.000	Maatschappelijke verenigingen en vrijwilligersorganisaties kunnen een beroep doen op deze ondersteuning daar waar verenigingen geen huurcouance hebben ontvangen, maar wel in de problemen zijn geraakt door de coronacrisis. Waardoor zij bijvoorbeeld bepaalde activiteiten niet meer voort kunnen zetten dan wel hogere kosten maken. Dit in lijn met de regeling compensatiepakket vrijwilligersorganisaties van het Rijk.
5	Sport, cultuur en recreatie	Cultuur	75.000	Het collegevoorstel voor het behouden en versterken van de cultuursector is 15 juni 2021 vastgesteld. Hierin wordt een meerjarige aanpak beschreven van drie activiteiten ter herstel en behoud van de cultuursector en daarvoor is de komende jaren € 184.000 benodigd. Deze drie activiteiten zijn: het realiseren van een digitaal cultureel platform, een jaarlijks terugkerend cultureel evenement en de mogelijkheid tot subsidiëring van culturele initiatieven. Hiervoor is in 2022 een bedrag van € 44.000 benodigd. Eind 2021 wordt de geactualiseerde cultuurnota vastgesteld, hierin worden deze drie activiteiten geborgd en eventuele aanvullende activiteiten in samenwerking met de cultuurpartners voorgesteld. Wanneer nodig worden hiervoor aanvullende middelen vanuit de bestemmingsreserve corona aangevraagd.
6	Sociaal Domein	Tegengaan eenzaamheid	30.000	Op 25 mei 2021 is het collegevoorstel 'Duizend bloemen bloeien – aanpak eenzaamheid' vastgesteld. Op 8 juni 2021 is de zienswijze van de commissie opgehaald. Samengevat gaan we in 2022 uitvoering geven aan het plan van aanpak, het verder concretiseren van de uitgangspunten, versterken van het aanbod, signalering en bewustwording, het ontwikkelen van een duurzaam en lerend netwerk (de sociale coalitie) door kennisdeling en communicatie en monitoring en evaluatie. Afgesproken is dat er een evaluatie volgt na uitvoeringsjaar 2022. In lijn met de algehele afgesproken evaluatie (zie hierboven) zal dit bij de najaarsnota 2022 gebeuren.
6	Sociaal Domein	Jeugd en jongeren	25.000	Een meerjarig voorstel volgt. Na 'Jeugd aan zet' activiteiten en het 'Young leaders' programma waar we aan het netwerk van jongeren hebben gebouwd, gaan we samen met hen en de jeugd- en jongerenpartners bepalen wat de beste aanpak is voor en door jongeren. De stress en druk vanuit school is hoog en het mentaal welbevinden vraagt aandacht. Ook vanuit het lokaal preventie akkoord wordt hierop ingezet.
8	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	Veranderende functie en herstel van buitenruimte	50.000	Acteren op gewijzigde vorm en intensiever gebruik van de openbare ruimte, alsmede het invullen van wensen van bewoners voortkomend uit de wijkgerichte aanpak. De behoefte ten aanzien van deze bestedingen ligt voor het overgrote deel in aanpassingen in beheer of areaal uitbereidingen in het groen. Kleinschalige bestedingen gaan bijvoorbeeld over het faciliteren van bewegingsruimte door het verbinden en aanleggen van wandelpaden, zoals bij de slottuin.
TOTAAL UITGAVEN			450.940	
Onttrekking bestemmingsreserve corona			450.940	

Heemstede

Bijlagen

Kerngegevens

	2019 werkelijk	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot
A. Sociale structuur					
aantal inwoners per 1 januari	27.286	27.126	27.126	27.584	27.571
aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari	249	263	263	236	275
B. Fysieke structuur					
oppervlakte gemeente	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.
waarvan:					
binnenwater	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.
aantal woonruimten per 1 januari	12.919	12.585	12.585	12.803	12.830
lengte van landwegen	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.
lengte van de waterwegen	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.
openbaar groen	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.
waarvan:					
wandelpaatsen en plantsoenen	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.
wandebos "Groenendaal"	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.
begraafplaats	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)					
uitgaven exploitatie ultimo boekjaar (excl.mutaties reserves)	57.874	54.324	54.324	59.020	65.382
opbrengst onroerende-zaakbelastingen	6.240	6.332	6.332	6.699	6.794
algemene uitkering gemeentefonds ultimo boekjaar	30.674	29.172	29.172	32.579	35.704
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven (per 1 januari)	60.538	63.240	63.240	64.871	64.263
waarvan:					
- materiële vaste activa met economisch nut	42.402	43.197	43.197	42.893	42.326
- materiële vaste activa met maatschappelijk nut	15.941	17.860	17.860	19.807	19.771
- immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
- financiële vaste activa	2.195	2.183	2.183	2.171	2.166
vaste schuld (per 1 januari)	28.705	28.705	28.705	21.184	12.756
aflossing langlopende geldleningen o/g:					
- reguliere aflossing	2.348	2.348	2.348	8.428	1.428
reserves van de algemene dienst (per 1 januari)	22.616	21.435	21.435	54.788	56.637
voorziening van de algemene dienst (per 1 januari)	9.203	8.923	8.923	8.645	10.835

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	0.1 Bestuur	1.320	1.456	1.481	1.479	1.479	1.479
00101	Raad en commissies	391	429	464	462	462	462
00102	College van B&W	586	604	612	612	612	612
00103	Gemeentelijke samenwerking	42	43	44	44	44	44
00104	Griffie	226	232	234	234	234	234
00105	Kabinetszaken	1	2	4	4	4	4
00106	Participatie	74	146	123	123	123	123
	0.2 Burgerzaken	723	796	873	799	899	868
00201	Huwelijken	33	34	40	40	40	40
00202	Documenten burgerlijke stand	56	56	56	56	56	56
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	212	211	205	205	205	205
00204	Rijbewijzen	182	196	192	192	192	192
00205	Reisdocumenten	111	126	110	101	216	185
00206	Gedecentraliseerde taken	25	26	26	26	26	26
00207	Privacy en beveiliging	84	87	85	85	85	85
00208	Verkiezingen	20	59	158	93	78	78
00209	Kadaster	0	1	1	1	1	1
	0.4 Overhead	10.812	10.685	13.495	13.476	13.304	13.265
00401	Personeelskosten	5.863	6.096	6.254	6.316	6.116	6.116
00402	ICT kosten	1.015	941	3.073	2.841	2.931	2.916
00403	Huisvestingskosten	771	661	715	695	695	695
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	808	783	871	864	850	839
00405	Publieksvoorlichting	180	118	473	458	456	446
00406	Representatie	10	16	16	16	16	16
00407	GRIT	2.165	2.070	2.093	2.286	2.240	2.237
	0.5 Treasury	-126	-2	0	38	70	123
00501	Aandelen	24	0	0	0	0	0
00502	Treasury	-150	-2	0	38	70	123
	0.61 OZB woningen	389	442	398	398	398	398
06101	OZB woningen	209	213	193	193	193	193
06102	WOZ	180	229	205	205	205	205
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	15	4	3	3	3	3
06402	Precariobelasting	2	4	3	3	3	3
06404	Hondenbelasting	13	0	0	0	0	0
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	73	73	86	86	86	86
00701	Gemeentefonds	73	73	86	86	86	86
	0.8 Overige baten en lasten	3.793	-35	171	69	83	97
00801	Algemene baten en lasten	3.793	-35	171	69	83	97
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; stortingen	38.370	1.108	944	0	18	125
01000	Mutaties programma 0	38.179	342	697	0	0	0
01001	Mutaties programma 1	0	0	0	0	0	0
01002	Mutaties programma 2	0	0	0	0	0	0
01003	Mutaties programma 3	0	0	0	0	0	0
01004	Mutaties programma 4	0	0	0	0	0	0
01005	Mutaties programma 5	0	500	247	0	0	0
01006	Mutaties programma 6	176	0	0	0	18	125
01007	Mutaties programma 7	15	266	0	0	0	0
01008	Mutaties programma 8	0	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de begroting	788	1.092	769	0	0	0
01101	Resultaat	788	1.092	769	0	0	0
Totale lasten van het programma		56.157	15.619	18.220	16.348	16.340	16.444

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	0.1 Bestuur	0	48	49	48	48	48
00106	Participatie	0	48	49	48	48	48
	0.2 Burgerzaken	336	365	370	353	579	519
00201	Huwelijken	67	85	91	91	91	91
00202	Documenten burgerlijke stand	10	9	9	9	9	9
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	17	31	31	31	31	31
00204	Rijbewijzen	121	140	140	140	140	140
00205	Reisdocumenten	84	100	72	55	281	221
00206	Gedecentraliseerde taken	37	0	27	27	27	27
	0.4 Overhead	1.781	1.802	3.878	3.886	3.865	3.863
00401	Personeelskosten	207	251	320	320	320	320
00402	ICT kosten	73	77	2.028	1.982	1.982	1.982
00403	Huisvestingskosten	15	13	13	13	13	13
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	484	505	563	528	528	528
00405	Publieksvoorlichting	0	0	0	0	0	0
00406	Representatie	0	0	0	0	0	0
00407	GRIT	1.002	956	954	1.043	1.022	1.020
	0.5 Treasury	37.948	633	628	682	682	682
00501	Aandelen	174	427	369	423	423	423
00502	Treasury	24	3	3	3	3	3
00503	Nutsbedrijven	37.750	203	256	256	256	256
	0.61 OZB woningen	5.014	5.256	5.358	5.358	5.358	5.358
06101	OZB woningen	5.014	5.256	5.358	5.358	5.358	5.358
	0.62 OZB niet-woningen	1.358	1.408	1.436	1.436	1.436	1.436
06201	OZB niet woningen	1.358	1.408	1.436	1.436	1.436	1.436
	0.63 Parkeerbelasting	652	700	714	814	814	814
06301	Fiscaal parkeren	652	700	714	814	814	814
	0.64 Belastingen overig	271	233	100	112	112	112
06401	Waterkeringen	52	52	56	56	56	56
06402	Precariobelasting	150	175	38	50	50	50
06403	Belasting op roerende ruimten	4	6	6	6	6	6
06404	Hondenbelasting	65	0	0	0	0	0
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	32.743	34.143	35.704	34.594	33.842	33.332
00701	Gemeentefonds	32.743	34.143	35.704	34.594	33.842	33.332
	0.8 Overige baten en lasten	-38	0	0	0	0	0
00801	Algemene baten en lasten	-38	0	0	0	0	0
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; onttrekkingen	5.564	974	2.135	1.007	1.211	1.256
01000	Mutaties programma 0	5.111	337	633	182	200	307
01001	Mutaties programma 1	0	0	130	0	0	0
01002	Mutaties programma 2	41	91	91	91	91	91
01003	Mutaties programma 3	0	0	0	0	0	0
01004	Mutaties programma 4	0	0	0	486	740	678
01005	Mutaties programma 5	0	280	1.032	123	55	55
01006	Mutaties programma 6	176	143	125	125	125	125
01007	Mutaties programma 7	196	16	90	0	0	0
01008	Mutaties programma 8	40	107	34	0	0	0
	0.11 Resultaat van de begroting	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		85.629	45.562	50.372	48.290	47.947	47.420
Saldo programma		29.472	29.943	32.152	31.942	31.607	30.976

Programma 1 Veiligheid

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.673	1.667	1.923	1.815	1.813	1.812
10101	Rampenbestrijding	22	22	23	23	23	23
10102	Brandweezorg	1.651	1.645	1.900	1.792	1.790	1.789
	1.2 Openbare orde en veiligheid	393	438	466	470	470	470
10201	Vergunningen APV/bijzondere wetten	53	55	56	56	56	56
10202	Toezicht naleving APV/bijzondere wetten	157	160	163	167	167	167
10203	Openbare orde en veiligheid	167	206	230	230	230	230
10204	Bureau Halt	16	17	17	17	17	17
Totale lasten van het programma		2.066	2.105	2.389	2.285	2.283	2.282
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
10102	Brandweezorg	0	0	0	0	0	0
	1.2 Openbare orde en veiligheid	7	6	6	6	6	6
10201	Vergunningen APV/bijz. wetten	7	6	6	6	6	6
10202	Toezicht naleving APV/bijz. wetten	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		7	6	6	6	6	6
Saldo programma		-2.059	-2.099	-2.383	-2.279	-2.277	-2.276

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.663	4.552	4.792	4.834	4.790	4.778
20101	Wegen	1.992	1.841	1.890	1.892	1.856	1.844
20102	Schoonhouden wegen	915	924	976	976	976	976
20103	Gladheidbestrijding	181	187	263	263	263	263
20104	Bruggen en landhoofden	297	370	361	366	366	380
20105	Openbare verlichting	442	306	346	381	390	385
20106	Overige voorzieningen wegen	158	145	147	147	147	147
20107	Verkeersborden en -tekens	88	78	92	92	92	92
20108	Wegbelijning en figuraties	27	22	22	22	22	22
20109	Verkeersregelinstallaties	166	194	232	232	215	206
20110	Bovenlokaal verkeer	44	41	41	41	41	41
20111	Verkeersplannen	257	296	273	273	273	273
20112	Verkeersmaatregelen	38	91	92	92	92	92
20113	Verkeersverzoeken burgers	43	41	41	41	41	41
20114	Verkeerstellingen	15	16	16	16	16	16
	taakveld 2.2 Parkeren	342	331	350	347	347	330
20201	Fiscaal parkeren	342	331	350	347	347	330
	taakveld 2.3 Recreatieve havens	6	16	129	129	129	129
20301	Recreatieve havens	6	16	129	129	129	129
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	349	416	447	449	490	496
20401	Watergangen	216	287	248	248	248	248
20402	Waterkeringen en watertechn.werken	133	129	199	201	242	248
Totale lasten van het programma		5.360	5.315	5.718	5.759	5.756	5.733
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	179	78	78	78	78	78
20101	Wegen	102	30	30	30	30	30
20102	Schoonhouden wegen	6	30	30	30	30	30
20104	Bruggen en landhoofden	0	0	0	0	0	0
20105	Openbare verlichting	53	3	3	3	3	3
20106	Overige voorzieningen wegen	17	15	15	15	15	15
20107	Verkeersborden,tekens en wegwijzers	1	0	0	0	0	0
20109	Verkeersregelinstallaties	0	0	0	0	0	0
20111	Verkeersplannen	0	0	0	0	0	0
	taakveld 2.2 Parkeren	20	20	20	20	20	20
20201	Fiscaal parkeren	20	20	20	20	20	20
	taakveld 2.3 Recreatieve havens	7	12	67	67	67	67
20301	Recreatieve havens	7	12	67	67	67	67
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
20401	Watergangen	0	0	0	0	0	0
20402	Waterkeringen en watertechn.werken	0	0	0	0	0	0
Totale baten van het programma		206	110	165	165	165	165
Saldo programma		-5.154	-5.205	-5.553	-5.594	-5.591	-5.568

Programma 3 Economie

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	154	138	231	139	139	139
30101	Economische zaken	154	138	231	139	139	139
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	52	60	57	57	57	57
30301	Weekmarkt	52	60	57	57	57	57
Totale lasten van het programma		206	198	288	196	196	196
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	19	4	4	0	0	0
30101	Economische zaken	19	4	4	0	0	0
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	35	49	53	53	53	53
30301	Weekmarkt	35	49	53	53	53	53
Totale baten van het programma		54	53	57	53	53	53
Saldo programma		-152	-145	-231	-143	-143	-143

Programma 4 Onderwijs

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	<i>Openbaar basisonderwijs</i>	32	35	36	36	36	36
4.2	<i>Onderwijshuisvesting</i>	1.470	1.449	1.508	2.070	2.503	2.628
4.3	<i>Onderwijsbeleid en leerlingzaken</i>	993	1.038	1.057	1.054	1.034	1.034
Totale lasten van het programma		2.495	2.522	2.601	3.160	3.573	3.698
Baten, uitgesplitst per taakveld							
4.1	<i>Openbaar basisonderwijs</i>	0	0	0	0	0	0
4.2	<i>Onderwijshuisvesting</i>	31	22	23	23	23	23
4.3	<i>Onderwijsbeleid en leerlingzaken</i>	82	86	87	87	67	67
Totale baten van het programma		113	108	110	110	90	90
Saldo programma		-2.382	-2.414	-2.491	-3.050	-3.483	-3.608

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	225	235	249	239	239	211
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	854	1.728	861	857	845	850
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	294	349	428	345	345	345
5.4	<i>Musea</i>	3	6	6	6	6	6
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	17	17	18	18	18	18
5.6	<i>Media</i>	1.176	1.213	1.250	1.250	1.250	1.250
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	2.481	2.426	2.523	2.458	2.488	2.505
Totale lasten van het programma		5.050	5.974	5.335	5.173	5.191	5.185
Baten, uitgesplitst per taakveld							
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	0	0	0	0	0	0
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	196	887	161	161	120	120
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	0	0	0	0	0	0
5.4	<i>Musea</i>	0	0	0	0	0	0
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	0	0	0	0	0	0
5.6	<i>Media</i>	264	286	291	291	291	291
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	62	71	62	62	62	62
Totale baten van het programma		522	1.244	514	514	473	473
Saldo programma		-4.528	-4.730	-4.821	-4.659	-4.718	-4.712

Programma 6 Sociaal domein

Sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.402	2.517	2.670	2.600	2.558	2.555
60101	Maatschappelijke begeleiding	298	347	393	323	323	323
60102	Wmo 2007: Activiteiten sociaal beleidsplan	128	138	141	141	141	141
60103	Wmo 2007: Zorgondersteuning	123	93	95	95	95	95
60104	Jeugd-en jongerenwerk	2	6	6	6	6	6
60105	Stichting WIJ Heemstede	1.394	1.452	1.475	1.475	1.475	1.475
60106	Participatiebudget inburgering	130	135	208	208	205	202
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	327	346	352	352	313	313
	taakveld 6.2 Wijkteams	416	413	387	387	387	387
60201	Wmo 2007: Loket Heemstede	416	413	387	387	387	387
	taakveld 6.3 Inkomensregelingen	9.238	7.426	6.001	6.001	6.001	6.001
60301	Inkomensvoorzieningen	8.192	6.267	4.763	4.763	4.763	4.763
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	987	1.100	1.174	1.174	1.174	1.174
60303	Fraudebeheersing	59	59	64	64	64	64
	taakveld 6.4 Begeleide participatie	1.448	1.375	1.297	1.277	1.215	1.164
60401	Participatiewet WSW	1.448	1.375	1.297	1.277	1.215	1.164
	taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	388	513	542	570	594	594
60501	Participatiewet re-integratie	388	513	542	570	594	594
	taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.573	1.471	1.612	1.532	1.532	1.532
60601	Wmo: Rol-en vervoersvoorzieningen	1.222	1.151	1.277	1.197	1.197	1.197
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	351	320	335	335	335	335
	taakveld 6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+	4.528	4.825	5.109	4.892	4.892	4.892
67101	Wmo 2007: Huishoudelijke hulp	2.131	1.971	2.214	2.047	2.047	2.047
67102	Wmo 2015: Begeleiding en kortdurend verblijf	2.397	2.854	2.895	2.845	2.845	2.845
	taakveld 6.7.2 Maatwerkdienstverlening 18-	3.523	3.586	4.006	3.856	3.856	3.856
67201	Jeugdwet: Jeugdhulp e.d.	3.523	3.586	4.006	3.856	3.856	3.856
Totale lasten van het programma		23.516	22.126	21.624	21.115	21.035	20.981
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)							
	taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	430	478	453	453	453	453
60105	Stichting WIJ Heemstede	226	272	235	235	235	235
60106	Participatiebudget inburgering	25	25	33	33	33	33
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	179	181	185	185	185	185
	taakveld 6.2 Wijkteams	0	0	0	0	0	0
60201	Wmo 2007: Loket Heemstede	0	0	0	0	0	0
	taakveld 6.3 Inkomensregelingen	8.500	5.943	4.634	4.634	4.634	4.634
60301	Inkomensvoorzieningen	8.242	5.635	4.270	4.270	4.270	4.270
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	244	294	346	346	346	346
60303	Fraudebeheersing	14	14	18	18	18	18
	taakveld 6.4 Begeleide participatie	14	14	18	18	18	18
60401	Participatiewet WSW	14	14	18	18	18	18
	taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	88	83	108	108	108	108
60501	Participatiebudget re-integratie	88	83	108	108	108	108
	taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen	193	184	227	227	227	227
60601	Wmo: Rol-en vervoersvoorzieningen	141	109	141	141	141	141
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	52	75	86	86	86	86
	taakveld 6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+	372	590	481	481	481	481
67101	Wmo 2007: Huishoudelijke hulp	290	274	321	321	321	321

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
67102	Wmo 2015: Begeleiding en kortdurend verblijf <i>taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-</i>	82 27	316 15	160 19	160 19	160 19	160 19
67201	Jeugdwet:Jeugdhulp e.d.	27	15	19	19	19	19
Totale baten van het programma		9.624	7.307	5.940	5.940	5.940	5.940
Saldo programma		-13.892	-14.819	-15.684	-15.175	-15.095	-15.041

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakveld	omschrijving taakveld	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgesondheid</i>	2.003	2.053	2.193	2.193	2.193	2.191
7.2	<i>Riolering</i>	2.164	2.051	2.173	2.278	2.402	2.532
7.3	<i>Afval</i>	2.984	2.977	3.213	3.213	3.250	3.292
7.4	<i>Milieubeheer</i>	199	-60	281	210	210	210
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	551	502	521	517	523	522
Totale lasten van het programma		7.901	7.523	8.381	8.411	8.578	8.747
Baten, uitgesplitst per taakveld							
7.1	<i>Volksgesondheid</i>	0	0	0	0	0	0
7.2	<i>Riolering</i>	2.879	3.009	3.242	3.384	3.529	3.680
7.3	<i>Afval</i>	3.643	3.999	4.433	4.432	4.481	4.539
7.4	<i>Milieubeheer</i>	0	24	4	0	0	0
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	694	620	631	631	631	631
Totale baten van het programma		7.216	7.652	8.310	8.447	8.641	8.850
Saldo programma		-685	129	-71	36	63	103

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	meerjarenbegroting		
					2023	2024	2025
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	<i>taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening</i>	483	505	464	430	430	430
80101	Bestemmingsplannen	469	398	357	323	323	323
80102	Bovenlokale RO	14	107	107	107	107	107
	<i>taakveld 8.3 Wonen en bouwen</i>	1.051	1.463	1.107	1.107	1.112	1.112
80301	Woonschepenhaven	1	0	1	1	1	1
80302	Kapvergunningen	5	5	5	5	5	5
80303	Volkshuisvesting	34	64	61	61	61	61
80304	Woonruimteverdeling	12	13	13	13	13	13
80306	(Ver)bouwplannen	100	107	107	107	107	107
80307	Gebouwen en gronden	427	795	431	431	436	436
80308	Grondzaken	31	29	29	29	29	29
80309	Omgevingsvergunningen	348	365	373	373	373	373
80310	Handhaving woningwet en wet RO	52	54	56	56	56	56
80311	Commissie welstand	41	31	31	31	31	31
80312	Woonwagens	0	0	0	0	0	0
Totale lasten van het programma		1.534	1.968	1.571	1.537	1.542	1.542
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld							
	<i>taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening</i>	12	0	0	0	0	0
80101	Bestemmingsplannen	12	0	0	0	0	0
	<i>taakveld 8.3 Wonen en bouwen</i>	902	1.305	653	675	675	675
80301	Woonschepenhaven	7	6	6	6	6	6
80303	Volkshuisvesting	104	0	0	0	0	0
80304	Woonruimteverdeling	6	3	3	3	3	3
80307	Gebouwen en gronden	543	871	529	551	551	551
80309	Omgevingsvergunningen	238	379	115	115	115	115
80312	Woonwagens	4	46	0	0	0	0
Totale baten van het programma		914	1.305	653	675	675	675
Saldo programma		-620	-663	-918	-862	-867	-867